

مَدْخَلُ

الكتاب

اللُّغَةُ الْفَارْسِيَّةُ

أحمد لؤي ساني

دكتور دولة في الآداب
رئيس قسم اللغة الفارسية وآدابها في الجامعة اللبنانية

مصورات

حسين الخراعي 2016

مدينة العلم والعلماء قم المقدسة

شناسنامه كتاب :

نام كتاب	مدخل اللغة الفارسيه
مؤلف	احمد لواساني
ناشر	دارالحكمه
تيراژ	۱۰۰۰ جلد
چاپ	چاپخانه امير
نوبت چاپ	پنجم
تاريخ چاپ	۱۳۷۳
صفحه و قطع	۳۱۲ صفحه وزیری
قیمت :	۴۵۰ تومان

مِنْ خَلْقِ
اللَّغْزَةِ الْفَارِسِيَّةِ

أحمد لوائسياني

مكتور دولته في الآداب

رئيس منبر اللغة الفارسية وآدابها في الجامعة اللبنانية

مِلْخَلِكُ

إِلَى

اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ

الطبعة الثالثة

بيروت

١٩٨١

إلى المرأة التي لا يعلم حبها حبتي .
 إلى الصبيوع الذي لا ينفذ مني محبة وتغافل وثقة .
 إلى التي تعلمني ولا تأخذني وتقدم وتقدم لا متنا تبغني ولا بدو تنظر .
 إلى التي تحبني بأكثر من غيرها في سائر غيرة وتربها الربا في في غمك حبيب، ومناذرا
 جلا في برة ورضا وطوعية .
 إلى التي نزلت في قلبي حبة الناس، والتمسك بالأسك والجلد على الشدة .
 إلى التي أوتيت سرعة العبدة وعين العاطفة ومناذرة الناس . عن السهيد واليتم والضعيف
 إلى أمي

هناذا العلماء القليل

من تقدير

وبعضه وفاء

بخطاها الكثير الكثير

محمد

تعديلات إملائية مطبقة في هذا الكتاب

- كل أَلِف تُلفَظ في القراءة تثبت في الكتابة : لاكن ماذا ...
- كل أَلِف لا تُلفَظ في القراءة تهمل في الكتابة : ذهبو ليكتبو
- الغاء الألف المقصورة واستبدالها بألف ممدودة : وما عيسا
- الا في ٤ كلمات : حتى ، متى ، إلى ، على .

• الرسوم الكاريكاتورية المعدة لهذا الكتاب ، هي بريشة الفنانين :

جورج كَرِيان .	توقيعه : كريان
عصام شمساني .	» عصام
غسان بادي .	» بادي

• جميع الحقوق محفوظة للمؤلف .

• للمراجعات : . الجامعة اللبنانية – كلية الاداب والعلوم الانسانية –

قسم اللغة الفارسية وآدابها .

• ص ب ٤٣٢٠ بيروت

• هاتفياً : ٣٠٠٨٨٤ – ٢٦٨٢٦٩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

هاذا الكتاب الذي أضعه بين يدي قراء العربية ، هو خلاصة لتجارب تمتد ثلاث عشرة سنة في تعليم اللغة الفارسية في الجامعتين اللبنانية والامريكية في بيروت ، وهدفي منه أن أيسر على القارئ العربي تعلم هاذة اللغة التي-مازجت لغته ، طوال قرون ، في ميدان الأدب والفكر والمفردات المتبادلة ، مزاجاً متلاحماً حميماً جعل درس كل من اللغتين ضرورياً لفهم الكثير من المفردات والتراكيب في اللغة الاخرى ، وللوقوف على المتون الأدبية والتاريخية والفلسفية التي تتناول ثقافتها المشتركة العريقة .

وتعليم الفارسية للعربي يختلف عن تعليمها لأي شعب آخر من شعوب العالم ، لا فقط لأن الفارسية تُكْتَب بالخط العربي وبمحركاته - وهو ما يسهل القراءة ويسهل ضبطها كثيراً على الدارس - بل لأن نسبة المفردات التي دخلت من كل من اللغتين في شقيقتها ، وبخاصة المفردات العربية التي دخلت في اللغة الفارسية . هي نسبة عالية لا نجد لها في أية لغة عالمية اخرا عرفت كلمات دخيلة . معننا ذلك ان القارئ العربي يكون على معرفة بقسط كبير من اللغة الفارسية قبل أن يبدأ تعلمها .

ولئن كان كثير من الدارسين يجهلون هاذة الحقيقة ، فانهم سرعان ما يكتشفونها منذ الدروس الاولى ، ويدركون ان الدرس الواحد المعتمد للدارس العربي : يحتاج تعلمه إلى جهد مضاعف فيما لو كان معداً لدارس غير عربي ، لان هاذا الاخير سيقضي وقتاً آخر في تعلم الكلمات العربية التي يعرفها الاول بداهة . إن هذا الأمر هو الذي يمكننا من القول بان هاذا الكتاب المؤلف من

عشرين درساً فقط - يضاف إليها أربعة دروس للتطبيق والمراجعة - يكفي للامام إماماً وافياً بأساليب البيان في اللغة الفارسية ، ولفهم جميع تراكيبها ، بل وقسم كبير من تعابيرها .

ولئن كانت الفارسية قد أخذت من العربية خطها وكثيراً من مفرداتها ، فإنها - من جهة أخرى - تختلف عن العربية بأنها لغة هندوأوروبية ، أي أنها من حيث الهيكلية والتكوين من سلالة اللغات الأوروبية ؛ إلا أن هذا لم يكن في الواقع مشكلة بالنسبة إلينا آونة إعدادنا لهذا الكتاب ، لأنه في الأصل معد لطلابنا في الجامعة اللبنانية ، وهم اجمالاً يحسنون الفرنسية أو الانكليزية على الأقل ؛ وفي تقديرنا ان الطلاب الجامعيين اليوم في العالم العربي كله ، هم - كذلك - يحسنون أو يلمون طبعاً بأحد اللغات الأوروبية .

ولقد تحاشيت ما أمكنني ان أورد القواعد الصرفية بصورة تلقينية صرفة ، بل أوردتها مطبقة ضمن عبارات وتراكيب تعبيرية مختلفة ، تاركاً للقارئ أن يعيشها ويستخرجها بنفسه ، قبل أن يجدها ملخصة في ختام الدرس كقاعدة كلية تحت عنوان « ملاحظات وقواعد » ؛ ذلك لأن القواعد الصرفية والنحوية في كل لغات العالم جافة مقبلة ، ومن الواجب أن نقدمها لدارسها مستساغة رقيقة ملطفة . كذلك ، أي لتحاشي الجفاف نفسه ، كان تضمين الكتاب رسوماً كاريكاتورية وصوراً فوتوغرافية تحبب بالمادة وتلطف جو الدراسة ، عدا ان الصور تعرف بصورة أوضح بالمظاهر الحضارية والعمرانية للبلد الذي يُقدم الدارس على تعلّم لغته .

وبعد ، فأملّي أن أكون بهذا الجهد المتواضع قد سددت بعض الفراغ في مكتبتنا الجامعية ، وخاصة في ميدان تعليم اللغات الأجنبية للعرب ، وأن أكون به قد وصلت - كذلك - بالقارئ العربي إلى مشارف هذه اللغة الحضارية العريقة التي خدمت كالعربية شعوب هذا الشرق وثقافتها وتاريخها ، وأن يقف من خلاله بالتالي ، على جمالات الفكر والتاريخ والأدب عند امثال الرازي البيهقي والحيام ، وهي جمالات في الواقع غنية ، وكثيرة .

بيروت ، الجامعة اللبنانية : كانون الاول - ديسمبر ١٩٧١

احمد لؤاساني

دیباجه

شکی نیست که شناختن زبان عاملی بسیار مهم ، بلکه مهمترین عامل برای آشنائی و فهم تاریخ و روحیه و طرز فکر يك ملت است . واز آنجا که پیوستگی دیرینه ایران با اعراب ، و همسایگی جغرافیایی ، و آمیزش فرهنگ و زبان و دین این دو ملت مقتضی است که هر يك از آنان با زبان همسایه و همکیش خود آشنائی کافی داشته باشد ، از اینجهت وجود يك یا چند کتاب برای تعلیم زبان هر يك به دیگری بسیار ضروری می باشد . و چون تا بحال کتابی که کاملاً متناسب با وضع دانشجویان زبان فارسی در کشورهای عربی باشد در دسترس نبود ، نگارنده وظیفه خود دید که بنگارش چنین کتاب پردازد ، تا شاید مقداری از این احتیاج مهم تأمین گردد .

...

برای يك دانشجوی عرب ، مخصوصاً اگر با یکی از زبانهای اروپائی آشنائی داشته باشد ، آموختن زبان فارسی آسانتر از آموختن هر زبان دیگری است ، زیرا این زبان که از لحاظ ترکیب و جمله بندی یکی از زبانهای هندواروپائی است ، واژه ها و مصطلحات عربی زیادی در آن وارد شده و بنا بر این ، خواننده عربی ، پیش از شروع به آموختن زبان فارسی ، تعداد زیادی از واژه های آنرا می داند ، و با قسمت بزرگتری از مصطلحات آن آشنا است ؛ پس تلاشی را که برای آموختن زبان فارسی می نماید ، خیلی کمتر از تلاشی است که باید برای آموختن زبان دیگری انجام دهد .

از طرف دیگر باید گفت که تعلیم زبان فارسی در برنامه لیسانس تاریخ

یا لیسانس ادبیات عرب دانشگاه های عربی ، بمنظور محاوره و گفتگوی روزمره نیست ، بلکه بمنظور توانائی استفاده از مآخذ و منابع تاریخی و ادبی فارسی می باشد، و بنا بر این ، می توان گفت که این کتاب کوچک نیز می تواند در چنین وضع ، خواننده^۱ آثرا به سطحی رضایت بخش برساند ، و تاحدی هدف تعلیم فارسی را تأمین نماید .

البته دانستن يك زبان تنها دانستن واژه های آن نیست ، بلکه هر زبان در ساختن جمله و طرز بیان و روش سبك ، يك منطق و روحیه خاصی دارد که معلم باید بطور کامل بر آن واقف باشد ؛ بلکه چنانچه دوره ای نیز در تعلیم آن زبان گذرانده باشد ، و به مشکلاتی که دانش آموز با آن روبرو می گردد توجه کرده باشد ، بیشتر بر روحیه و منطق آن زبان مسلط می شود ، و بهتر می تواند مشکلات آموزشی آنرا بفهمد و حل کند . و چون اینجانب تا به حال سیزده سال در تعلیم زبان فارسی در دانشگاه لبنان و دانشگاه امریکائی بیروت صرف نموده ، در هنگام نگارش این کتاب مشکلات مزبور را در نظر داشته ، و احتیاجات خواننده عربی را تا حدود امکان ملاحظه و رعایت نموده است .

در پایان بی مناسبت نیست اشاره شود که شاید بعضی از جملات در تمرینها و قطعات درسهای اول کتاب ، کمی سست یا ضعیف بنظر برسد . بدیهی است که سبب آن کمبود واژه های آموخته شده در مراحل اولیه می باشد .

...

امیدوارم این تلاش کوچک گامی ذینفع در راه نشر زبان گرانمایه شیرین فارسی باشد ، و در زمینه^۲ کتاب آموزشی فارسی برای بیگانگان خدمتی بشمار آید .

ا . ل .

بیروت ، آذر ماه ۱۳۵۰

كلمة في الطبعة الثانية

ظهرت في الطبعة الأولى من هذا الكتاب أخطاء طفيفة إن أمكن قبولها في كتاب أدبي أو فكري - استناداً الى أن ثقافة القارئ تجعله يدركها - فهي على قلتها لا تجوز في كتاب لتعليم لغة أجنبية ، لأن دارس هذه اللغة سيتعلمها بصورة خاطئة ، لذا كان لا بد من إعادة نظري وإعادة طبع ، خاصة وأن الحاجة الى مثل هذا الكتاب جعلته ينفذ في فترة زمنية قصيرة .

هاذا وانني اتمنا ظهور مزيد من الكتب المماثلة التي تصل ما بين الشعوب العربية والايرانية ، لا فقط لأن هذه الشعوب تشاركت في ماضيها في إعداد حضارة خيرة خدمت انسان الأرض ، فهي متلاحمة العواطف والتفكير والروحانية ، بل كذلك لأن كل الأمارات تشير الى أن المستقبل القريب يدعوها الى أن تلعب مرة أخرى دوراً عالمياً قد لا يقل عن دورها الماضي في الحضارة العالمية ، إن لم يكن يزيد ، فهي اذاً متلاحمة في المصالح ايضاً وفي الخطط ، وهي بالتالي محتاجة الى فهم بعضها بعضاً ، والى التعاطف الحميم والتعاون العميق في ما بينها ، وفي تقديرى أن الكتاب والفن والثقافة وعموم الانسانيات ، وعلى رأسها اللغة - وسيلة التخاطب والتضاهم - هي من أهم الوسائل ، ان لم تكن أهمها ، لتلك الصنوف من الفهم والتعاطف والتعاون .

• • •

وبعد ، فشكراً للذين أظهرو تقديرأ للكتاب آونة ظهوره ، آملاً أن أستطيع في قابل قريب تأمين رغبتهم في إعداد جزء تال يمكن الدارس من قراءة المتن الفارسية المعاصرة براحة ، ويعرف ببلاد هذه اللغة وتاريخها

وشخصياتها العلمية والفكرية والفنية ، ليكون الحلقة المتوسطة في سلسلة من ،
ثلاثة كتب ، ينتهي أخيرها بالقاريء العربي الى أن يفهم المتون الفارسية القديمة
من شعر ونثر ، فيقف بذلك على الرافد الفارسي الكبير في نهر العطاء الفكري
الذي انطلق من هاذا الشرق أدباً وفنوناً وتاريخاً وفلسفة ، ومن البديهي أن فهم
الثقافة العربية لا يكون مكتملاً دون الوقوف على شاطئ هاذا الرافد ،
والاطلاع على مآتيه الكثر الكثر ، والعذاب .

تمهيد

الكتابة والحروف الفارسية

- تُكتب اللغة الفارسية بالحروف العربية ، وتزيد عنها بأربعة أحرف ، هي :
 پ وتلفظ مثل P في الفرنسية او الانكليزية
 چ Ch الانكليزية (Tch الفرنسية)
 گ Gu الفرنسية او ج ، المصرية
 ژ J الفرنسية او ج ، في بيروت ودمشق
 أما الحرف ج ، فيلفظه الايرانيون كلفظه في كلمة « جبل » في العراق ،
 أي Dj

- لا يلفظ الايرانيون جميع حروف الألفباء كالعرب ، بل يلفظون الحروف الثقيلة مرققة ، كحال الاوروبيين الذين يحاولون التكلم بالعربية . وعليه فإن:

ث	تُلَفَّظْ	مثل	س	أي	ان	ثلاثة	تلفظ	سلاسة
ح	د	د	س	د	حميد	د	هميد	
ذ	د	د	ز	د	هاذا	د	هازا	
ص	د	د	س	د	صار	د	سار	
ض	د	د	ز	د	ضرر	د	زور	
ط	د	د	ت	د	طالب	د	تالب	
ظ	د	د	ز	د	ظهر	د	زهر	
ع	د	د	المهزة	د	عالم	د	آلم	

كذلك يلفظون الواو الصحيحة (كما في : والد) مثل V الفرنسية أو الانكليزية ، ولاكن مرققة ، كما ان القاف تلفظ أحياناً قريباً من غين ، والغين قريباً من قاف .

الحركات

● مع الحرف العربي نقل الفرس حركاته طبعاً ، فكانت عندهم — أيضاً — الضمة والفتحة والكسرة ، ثم الألف والواو والياء كأحرف علة ؛ الا ان الكسرة في الفارسية هي خفيفة تعادل في الفرنسية مثلاً ب (بيمن : Béman ، وليس Biman) . أما الكسرة العربية ؛ فيجعلها الايرانيون للحرف اذا جاء بعده ياء معتلة (كيف Kif : حقيبة) .

● على أن ثمة حرفاً آخر يلعب في الفارسية أحياناً دور الكسرة عندما يأتي في آخر الكلمة ، هو الهاء . فالهاء في آخر الكلمة قد تكون حرفاً ملفوظاً عادياً كحاله في العربية ، وقد تكون حرف علة غير ملفوظ ، الا أنه يُلحَق بالحرف السابق له كسرة خفيفة (كما في كلمة : كه que ، ومعناها : الذي) . وعليه يصبح لدينا في الفارسية أربعة أحرف علة هي الألف والواو والياء والهاء الخفيفة ، كما في المقاطع التالية :

Ba با

Bou بو

Bi بي

Bé به

تقسيمات الكتاب ومخصائصه

● يقسم هذا الكتاب إلى أربعة أبواب ، تضم الثلاثة الاولى منها كل تصاريف الأفعال الفارسية ، مع عدد من القواعد الصرفية والنحوية المختلفة . أما الباب الرابع الذي تكثر فيه المفردات الجديدة من أجل مضاعفة الثروة اللغوية لدا المدارس ، والذي تكمل فيه القواعد الصرفية ، فيتضمن متوناً بمستوا اللغة الكتابية

المعاصرة في ايران اليوم ، ويستطيع دارس هذا الكتاب حين يتوصل إليها أن يفهمها بسهولة .

● للتمييز بين الهاء الملفوظة والهاء غير الملفوظة في آخر الكلمة ، اعتمدنا وضع سكون على الاول ، وعدم وضع شيء على الثانية . ماه ، تُلفظ : Mah . به ، تُلفظ : Bé .

● الواو المعتلة تعادل أحياناً ou في الفرنسية كما في « بيروت » ، وأحياناً o كما في « تو » to (ومعناها : أنت) . فلإظهار لفظها الصحيح ، عمدنا أحياناً إلى تصويرها في الحاشية بالحروف اللاتينية ، أو إلى وضع ضمة أحياناً أخرى على الحرف السابق للواو لإظهار أنها تعادل o وعدم وضع شيء لإظهار أنها تعادل ou .

● الكلمة التي تَرِد لأول مرة تُحرّك . الحروف التي يليها حرف علة لا تُحرّك ، لأنها تأخذ الحركة المجانسة لحرف العلة . با : Ba

● عندما تتعدد معاني الكلمة الواحدة ، يوضع بين المعنا والمعنا الآخر علامة جمع (+) . أما الفاصلة (،) فتعني مرادفاً آخر لتوضيح المعنا الواحد .

● ختمنا الكتاب بمعجم لجميع الكلمات الفارسية الواردة في الكتاب مع معانيها ، وقد ضمناه كذلك الكلمات العربية المشتركة التي وردت في الكتاب :

١ - ليعرف القارئ أنها مستعملقة في الفارسية : وأنه بالتالي يمكنه استعمالها ككلمات فارسية .

٢ - لمعرفة الصورة الاملائية لكتابتها ، اذ ليست دائماً كالعربية : « هجرت »

٣ - لأنها تكون أحياناً محرّقة لفظاً إلى صيغة أخرى قريبة ، أو محرقة معنأً إلى مدلول آخر مختلف ، ولاكن قريب من أصله العربي ؛ فايرادها يبين صورتها المعدلة ، أو معناها الجديد .

• انسجماً مع منطق اللغة العربية وطريقتها ، اعتمدنا غالباً في ترجمة الافعال الجديدة الزمن الماضي للفعل ، وللغائب المفرد . وترجمنا الاسماء الجديدة في معظم الاحيان كأسماء جنس نكرة ، رغم ان الاصل في الفارسية انها معرفة ، وذلك انسجماً مع مفهوم الدارس العربي للكلمة المجردة .

الباب الأول

درس اول
دَرَسِ اَوَّلِ
- الدرس الأول -

- أ -

انا	مَنْ
انت ، انتِ	تُو ^١
هو ، هي	او ^٢
نحن	ما ^٣
انتم ، انتن ، انتما	شُما
هم ، هن ، هما	اِشان ^٤ ، اَنها ، اَنان ^٤

• • •

انا اكون	مَنْ هَسْتَمْ
انت تكون ، ... تكونين	تُو هَسْتِي ^٤
هو يكون ، هي تكون	او اَسْتْ
نحن نكون	ما هَسْتِيمْ
انتم تكونون ، ...	شُما هَسْتِيدْ
هم يكونون ، ...	اِشان هَسْتِنْدْ

١- to بالفرنسية .

٢- ou بالفرنسية .

٣- الألف في الفارسية تلفظ مضخمة كما في « ماما » ، لا مرققة كما في « مال » .

٤- Hasti . الايرانيون لا يلحقون بالياء نقطتين اذا كانت في آخر الكلمة .

معلم	مُعَلِّمٌ
انا معلم (اكون)	مَنْ مَعْلَمٌ هَسْتَم
انت معلم (...)	تو معلم هَسْتِي
احمد معلم	أَحْمَدُ مَعْلَمٌ هَسْتِ ٢
دكتور	دُكْتَرُ
انا دكتور	مَنْ دُكْتَرٌ هَسْتَم
انت دكتور	تو دُكْتَرِ هَسْتِي
ابراهيم دكتور	اِبْرَاهِيمُ دُكْتَرِ هَسْتِ
هو دكتور	او دُكْتَرِ هَسْتِ

انا لا اكون ، انا لستُ	من نِستَم
انت لستَ ...	تو نِستِي
هو ليس ، هي ليست	او نِستِ
نحن لسنا	ما نِستِم
انتم لستم ...	شما نِستِيد
هم ليسو	آنها نِستَنَد
لستُ	نِستَم
لستَ	نِستِي
ليس ، ليست	نِستِ
لسنا	نِستِم
انا لستُ معلماً	من مَعْلَمٌ نِستَم

- ١ - الكلمات في الجملة الفارسية ساكنة الآخر .
- ٢ - تلفظ مع ما بعدها كأنهما كلمة واحدة « معلِّمْت .. mast ؛ لأن الهزة في « است » هي هزة وصل من جهة ، ولأن الكلمة قبل است ، اذا كانت صحيحة الآخر تأخذ فتحة .
- ٣ - « معلم است » تلفظ بالعامة « ممله » mē ... ، ... أي أن « است » تصبح في العامية كأنها « بالفرنسية أو بالانكليزية »

دَر
کُجا؟
دَر کُجا؟

فِي
أَيْنَ؟
أَيْنَ؟ فِي أَيِّ مَكَانٍ؟

• • •

مَنْزِلٌ
سِينَمَا
كِلَاسْ
دَرَسْ
أَوَّلْ

مَنْزِلٌ ، بَيْت
سِينَمَا
صَف (مَدْرَسَة)
دَرَسْ
أَوَّلْ

- ب -

تَطْبِيقَات (مَنْ الْفَارْسِيَّة إِلَى الْعَرَبِيَّة)

أَنَا فِي الصَّف (أَكُون)
أَنْتِ فِي الصَّف (...)

مَنْ دَر كِلَاسْ هَسْتُمْ
تُو دَر كِلَاسْ هَسْتِي

ابراهيم دكتور است

احمد كجا آست ؟
 او در كلاس نيست
 احمد در منزل آست
 ابراهيم در كجا آست ؟
 او در سينما آست
 تو در كجا هستي ؟
 من در كلاس نيستم
 ما در منزل هستيم
 ما در سينما نيستيم
 شما در كجا هستيد ؟
 در منزل نيستيد ؟
 ايشان كجا هستند ؟
 آنها در منزل نيستند
 آنها در سينما هستند

اين احمد ... ؟
 هو ليس في الصف ، انه ليس ..
 احمد في البيت
 اين ابراهيم ؟
 هو في السينما
 اين انت (انت اين) ؟
 انا لست في الصف
 نحن في المنزل
 نحن لسنا في السينما
 اين انتم ؟
 لستم في البيت ؟
 اين هم (في اي مكان هم) ؟
 هم ليسو في المنزل
 هم في السينما

- ج -

تطبيقات (من العربية إلى الفارسية)

انا معلم
 انت دكتور
 اين انت ؟
 اين احمد ؟
 هو في الصف
 انه ليس (هو ليس) في المنزل
 هو في السينما
 انه ليس معلماً

من معلم هستم
 تو دکتر هستی
 تو كجا هستی
 احمد كجا است ؟
 او در كلاس است
 او در منزل نيست
 او در سينما است
 او معلم نيست

آنها در منزل هستند	هما في المنزل
شما کجا هستید ؟	اين اتم ؟
ما در سينما هستيم	نحن في السينما
در کلاس نيستيم	لسنا في الصف
شما در سينما نيستيد	انتم لستم في السينما
آنها در کلاس نيستند	هما ليسا في الصف
آنها در منزل نيستند	هن لسن في المنزل
ايشان کجا هستند ؟	اين هم ؟
ايشان در کلاس نيستند	هم ليسو في الصف

- د -

للقراءة والتعريب

من - ما - تو - شما - او - ايشان - آنان - آنها - من هستم - هستيد - من
 نيستم - نيستيد - هستي - نيسي - است - نيست - هستيم - هستيد - هستند -
 نيستيم - نيستيد - نيستند - من کجا هستم ؟ - شما کجا هستيد ؟ - او کجا است ؟
 - ابراهيم کجا است ؟ - آنها کجا هستند ؟ - آنها در کلاس هستند - در کجا
 هستي ؟ - در منزل هستم - در کلاس نيستم - ما کجا هستيم ؟ - ما در منزل
 نيستيم - در سينما هستيم - احمد معلم نيست - او معلم نيست - او دکتر
 است - من معلم هستم - تو معلم نيسي ؟

- ه -

لترجمة إلى الفارسية

انا - انت - انت - هو - هي - نحن - انتم - هما - هم -
 هن - انا اكون - اكون - لا اكون (لست) - يكون - لا يكون (ليس) -
 انت تكون - انت تكونين - انت لست (لا تكونين) - نكون - تكونان -

يكن - لا نكون (لسنا) - لستم - ليسو - اين انا (اكون) ؟ - اين انت (...)?
 اين هي ؟ - اين نحن ؟ - اين انتم ؟ - اين انتما ؟ - اين هم ؟ - انا معلم -
 انت لست معلماً - انت دكتور - هو ليس دكتوراً - هو معلم - نحن في
 الصف - انتم لستم في المنزل - هم ليسو في السينما - هم في الصف - هما في
 المنزل - لستما في الصف - لستُ في الصف - انا في المنزل - هي ليست
 في الصف .

ملاحظات وقواعد

١ - الجملة في الفارسية - كالجملة في اللغات الاوروبية - لا تتم بدون فعل
 (اين أنت .. تكون) .

٢ - الفاعل - مبدئياً - في اول الجملة، والفعل في آخرها (من معلم هستم) .

٣ - يمكن الاستغناء عن ذكر الضمير الفاعل في الجملة ما دام الفعل يدل
 عليه (هستند = آنها هستند) .

٤ - تو : انت وانت . او : هو وهي . الضمائر للمذكر والمؤنث معاً .
 هستی : تكون وتكونين . است : يكون وتكون . الافعال للمذكر
 والمؤنث معاً : ليس في الفارسية فرق بين المذكر والمؤنث في الضمائر
 والافعال .

٥ - ليس في الفارسية مُثنى . الاثنان جمع (شما : انتما وانتم) .

٦ - الهمزة في « است » همزة وصل تُهمل في اللفظ كأنها غير موجودة (بل
 ويجوز اهمالها احياناً في الكتابة ايضاً) .

٧ - الكلمة ضمن الجملة الفارسية ساكنة الاخر (من معلم هستم) . قبل
 « است » تأخذ فتحة اذا كانت صحيحة الاخر . (او معلم آست) .

دَرسِ دُوم

- الدرس الثاني -

- ١ -

انا كنتُ
انتَ كنتَ
هو كان ...
كنا
كنتم ..
كانو ..

• • •

انا ما كنتُ .. لم اكن
ما كنتَ
ما كانو

• • •

الكون ، الكينونة (مصدر)

• • •

يوم + نهار
امس
(هاذا) اليوم
ليل
ليلة امس

من بودَم
تو بودی
او بود
ما بودیم
شما بودید
.. بودَند

من نبودَم
نبودی
نبودَند

بودَن

روز
دیروز
امروز
شَب
دیشب

(هاذه) الليلة

سنة

السنة الماضية

(هاذه) السنة

مِنْ + عَنْ

كبير

صغير

الثاني

• • •

و

ليلاً نهراً

الآن

مدرسة

كتاب

دفتر

قلم (حبر)

إمشب

سال

پارسال

إمسال

آز

بزرگ

کوچک

دوم

و

شب و روز^۱

الآن

مدرسه^۲

كتاب

دفتر

قلم

- ب -

دفتر ابراهيم

دفتره

كتاب سعيد كجا است؟ (كجاست) اين كتاب سعيد ؟

اين كان ليلة امس ؟

دفتر ابراهيم

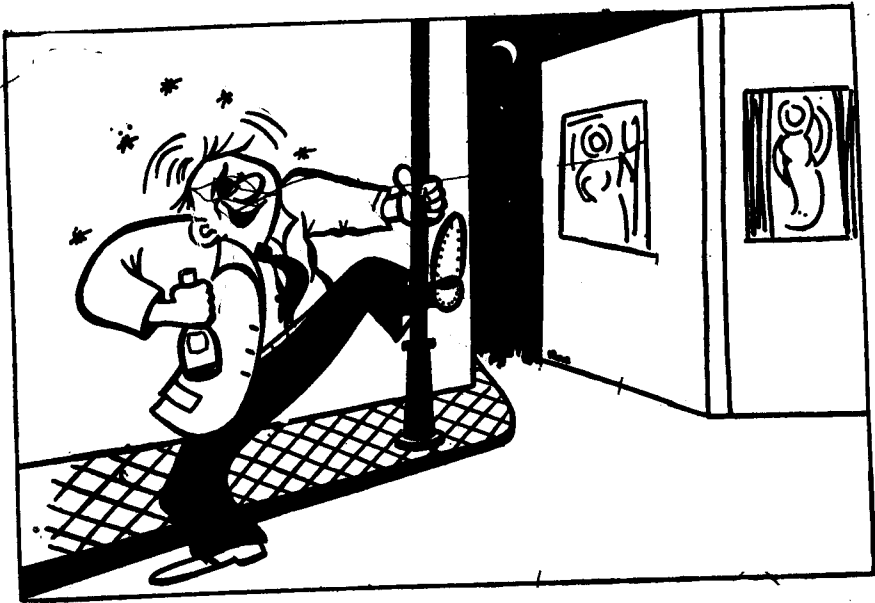
دفتر او

ديشب كجا بود ؟

۱- تلفظ كما لو كانت « شب و روز » Chaborouz . الواو تخلف عطفاً في القراءة عند التتابع .

۲- تلفظ madréce . الهاء لا تلفظ ، بل هي بمثابة حرف صائت vowel يعادل في

الفرنسية e .

دیشب کجا بود ؟

این هو اللیلة
 ابراهیم لیس الیوم فی المنزل
 امس ما کان فی المدرسة
 انتم ما کنتم فی العام الماضي فی لبنان
 ابراهیم وسعید فی الصف
 صفهم کبیر
 منزل احمد صغیر
 من این قلمک (الحبر) ؟
 قلمي من پاریس
 این سعید الآن ؟

امشب کجاست ؟
 ابراهیم امروز در منزل نیست
 دیروز در مدرسه نبود
 شما پارسال در لبنان نبودید
 ابراهیم وسعید در کلاس هستند
 کلاس آنها بزرگ است
 منزل احمد کوچک است
 قلم تو از کجا است ؟
 قلم من از پاریس است
 سعید الآن کجا است ؟

۱- ابراهیم سعید ... Himo...

- ج -

متزل شما
متزل شما بزرگ است (گست)
پارسال كوچك بود
الآن كوچك نيست
ابراهيم وسعيد كجا بودند ؟
آنها در منزل نبودند
آنها در كلاس بودند
شب وروز در كلاس بودند
الان كجا هستند ؟
شما كجا هستيد ؟
ديشب كجا بوديد ؟
احمد كجا بود ؟
ما و او در سينما بوديم
در مدرسه نبوديم

متزلکم
متزلکم کبير
السنة الماضية كان صغيراً
الآن ليس صغيراً
اين كان ابراهيم وسعيد ؟
هما لم يكونا (ما كانا) في المنزل
لقد كانا في الصف
كانا في الصف ليلاً ونهاراً
اين هما الان ؟
اين انتما
اين كتما ليلة امس ؟
اين كان احمد
نحن وهو كنا في السينما
لم نكن في المدرسة .

- د -

قلم من - قلم تو - دفتر ابراهيم - كتاب او - كلاس ما بزرگ
است - كلاس شما بزرگ نيست - كلاس شما كوچك است - پارسال بزرگ
بود - ابراهيم وسعيد كجا هستند - ديشب كجا بودند - امروز كجا هستند -
آنها ديروز در منزل نبودند - امروز در مدرسه نيستند - كتاب ايشان كجا
است ؟ - كتاب ايشان ديروز در منزل بود - امروز در مدرسه نيست - منزل
شما كجا است ؟ - پارسال در دمشق بود - امسال در لبنان است - ما
پارسال در لبنان نبوديم .

قلمي « الحبر » (قلم من) - منزلنا (منزل ما) - اين صفك ؟
(كلاس تو كجا است) - كتابي - كتابك - دفتر سعيد - دفتره - دفترها -
صفنا - صفكم - صفكما - منزلهم - قلمهن - منزلها - اين كتابي ؟ - اين
دفترك ؟ - اين كان منزلكم ؟ - اين سعيد و ابراهيم ؟ - اين صفك ؟ - السنة
الماضية اين كان ؟ - هاذي السنة اين هو ؟ - قلم ابراهيم من لندن - ليلة امس
كان سعيد في البيت - هاذي الليلة ليس في البيت - صفهما كبير - ما كنا -
لم يكونوا - اين هي الان ؟ - اين كنت امس ؟ - كنت في المدرسة .

ملاحظات وقواعد

- ٨ - في اللغة الفارسية كثير من الكلمات العربية ، ونجد بين اللغتين كلمات
مشتركة كثيرة : منزل ، الآن ، كتاب ، .. الخ .
- ٩ - الاسم المضاف ينتهي بكسرة : دفتر ابراهيم .

درس سوم

- الدرس الثالث -

- ۱ -

انا كان عندي ، كان لي ، ملكتُ
 انتَ كان عندك
 هو كان عنده
 كان عندنا
 كان عندكم
 كان عندهم

• • •

الملكية، التملك (مصدر)

• • •

ما كان عندي
 ما كان عندهم

• • •

عندي ، لي ، معي ، املك
 عندك
 عنده
 عندنا
 عندكم
 عندهم

مَن داشتم
 تو داشتی
 او داشت
 داشتیم
 داشتید
 داشتند

داشتن

نداشتم
 نداشتند

دارم
 داری
 دارد
 داریم
 دارید
 دارند

ندارند

لیس عندهم

• • •

چند ؟

کم ؟ (للاستفسار)

پسر

صبي + ابن

دختر

بنت + ابنة

پول

نقود

نام

اسم

چه

ماذا ؟ + اي ؟

چی ؟

ماذا ؟

چه داشت ؟

ماذا كان معه ؟

چه پسر !

أي صبي !

چیست (چی است) ؟

ماذا يكون ؟ ما هو ؟

صندلی

کرمی

یک

واحد

دو

اثنان

سه

ثلاثة

چهار

اربعة

پنج

خمسة

شش

سته

هفت

سبعة

هشت

ثمانية

نه

تسعة

ده

عشرة

Do -۱

S6 -۲

الأول	اول ، يَكُم
الثاني	دُوم
الثالث	سوم
الرابع	چهارم
الخامس	پنجم
العاشر	دهم
الكم ؟ كم ؟ (للعدد الترتيبي)	چندم ؟

• • •

صفر	صفر
استاذ	أستاذ
فقط	فقط
آخر	آخر
ليرة	ليره ^١

- ب -

امس انا كان معي ليرتان	ديروز من دو ليره ^٢ داشتم
اليوم معي ليرة واحدة فقط	امروز فقط يك ليره ^٢ دارم
انت امس كان معك ثلاث ليرات	تو ديروز سه ليره داشتي
واليوم معك اربع ليرات	وامروز چهار ليره داري
ابراهيم ما عنده نقود	ابراهيم پول ندارد
ليلة امس كان معه خمس ليرات	ديشب پنج ليره داشت
سعيد كم ولدأ عنده ؟	سعيد چند پسر دارد ؟

1- Lit6

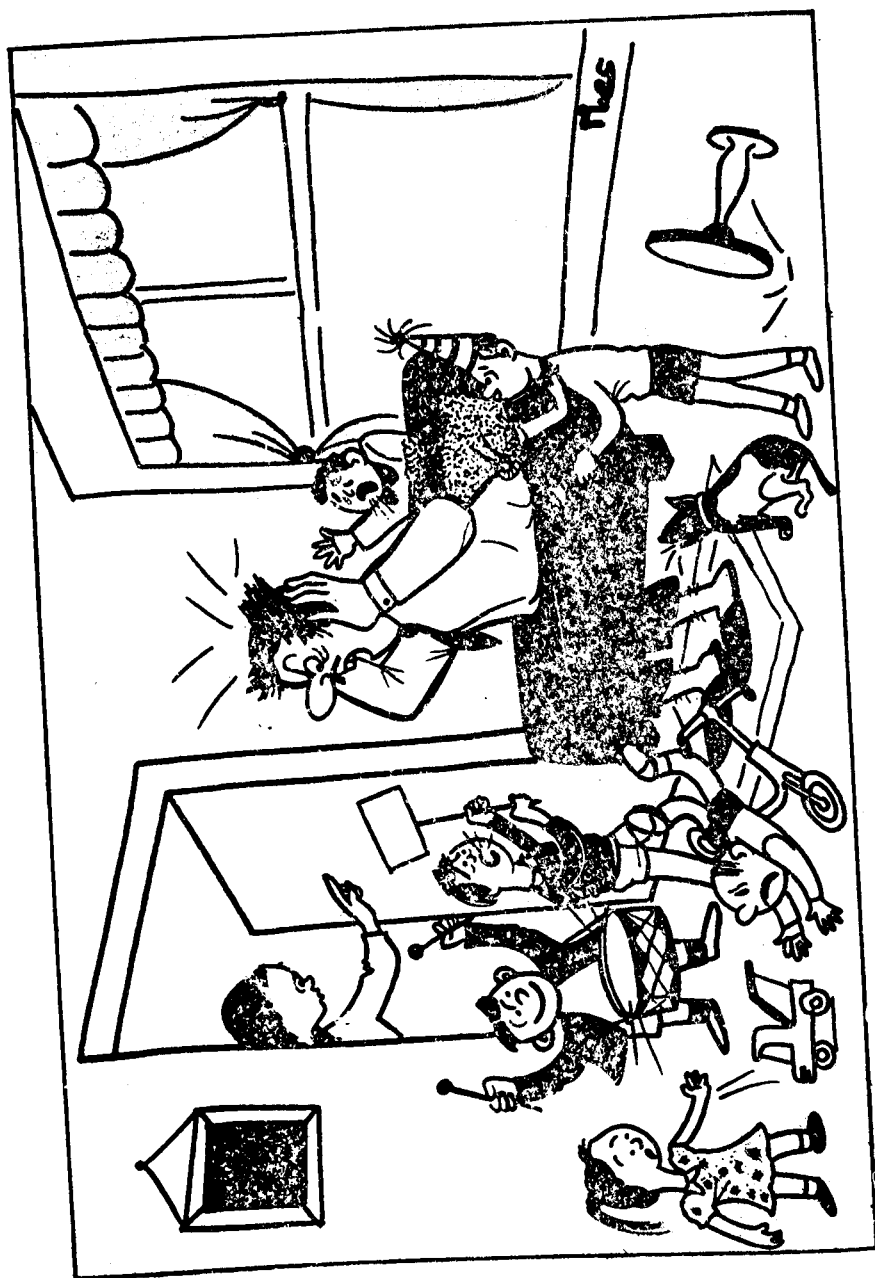
٢ - دوليره ، سه ليره ، چهار پسر ... الخ (اثنتان ليرة ، ثلاث ليرة ، اربعة صبي ...) :

المعنود في الفارسية مفرد دائماً ، سواء كان العدد مفرداً أو جمعاً .

٣ - لاحظ أن عبارة « فقط » قدمت في الفارسية على العدد والشيء المعنود ، بعكس العربية

حيث تتأخر عادة عنهما .

٤ - في « چهار ليره » وأمثالها ، العدد لا يمد مضافاً كالعربية ، لذا « چهار » لم تأخذ كسرة

سهیل چند پسر دارد ؟

او دو پسر دارد
نام آنها چیست ؟
ما فقط دو کتاب داریم
دیروز پنج کتاب داشتیم
شما چند کتاب دارید ؟
احمد و سعید پول ندارند
دیروز نه^۱ لیره پول^۱ داشتند
شما پول نداشتید

هو عنده ولدان
ما اسمها ؟
نحن عندنا کتابان فقط
امس كان عندنا خمسة كتب
انتم كم كتاباً عندكم ؟
احمد وسعيد ليس عندهما نقود
امس كان معهما ٩ ليرات نقوداً
انتم ما كان عندكم نقود

- ج -

سعید ما عنده بنات ؟ (لا بنت له)
هو عنده بنت واحدة فقط
ما اسم ابنته ؟

نام دختر او چیست ؟
نام دختر سعید پروین است
دختر سعید بزرگ است
او هشت سال دارد
صنلی^۲ من^۳ در آخر کلاس است
دیروز در اول کلاس بود
صفتنا کان به (کان له) عشرة کراسی
اليوم به (له) تسعة کراسی فقط
کم ولدأ لابراهيم (اب .. کم ولدأ له) ابراهيم چند پسر دارد ؟
پروین عمرها (لها) سبع سنوات
في العام الماضي کم سنة كان عمرها پارسال چند سال داشت ؟

- ۱ - يفضل استعمال التمييز بعد العدد والمعدود ، اذا لم يكن النوع المميز مبهوداً أو مذكوراً في جملة سابقة ؛ لذا قال « نه ليره پول » ، أي تسع ليرات نقوداً ، أو تسع ليرات من النقود (وليس فقط : تسع ليرات) ، رغم أن كلمة ليرة تدل على النقود .
۲ - عندما يقصد النوع إطلاقاً ، يستعمل المفرد . سعيد ما عنده بنت (وليس : بنات) .
۳ - Sandaliyé man

ابراهيم وسعيد كان معهما اس
تسعة اقلام
ديروز ابراهيم وسعيد نه قلم
داشتند
الان فقط چهار قلم دارند
شما چند قلم داريد ؟
كم قلما معكم انتم ؟

- ۵ -

نام توجيست ؟ - نام من بهروز است - امروز درس نداري ؟ - ديروز درس داشتم - امروز درس ندارم - ابراهيم پول ندارد ؟ - او سه ليره دارد - ابراهيم پنج دفتر دارد وسعيد چهار دفتر ۱ - ابراهيم وسعيد چند دفتر دارند ؟ - آنها نه دفتر دارند - بهروز دو قلم داشت وجمشيد شش قلم . بهروز وجمشيد چند قلم داشتند ؟ - آنها هشت قلم داشتند - شما وبهروز ده ليره داريد . بهروز فقط يك ليره دارد . شما چند ليره داريد ؟ - ما نه ليره داريم - پسر ابراهيم چند سال دارد ؟ - پسر ابراهيم كوچك است ، او فقط هفت سال دارد - ابراهيم چند دختر دارد ؟ - نام استاد شما چيست ؟

- ۵ -

• في الترجمة الى الفارسية •

مثال ، الجمل التالية من اول التمرين التالي :

- ۱ - اسمي ابراهيم .
- ۲ - عندي أربعة صبيان وبنت
- ۳ - في العام الماضي كان عندي ثلاثة صبيان .

• • •

- ۱ - الجملة الاولى : اصلها : « اسمي ابراهيم يكون » . الفاعل اولاً . والفعل اخيراً . تصبح : « نام من ابراهيم است » .
- ۲ - في الجملة الثانية : « عندي » (هي الفعل : دارم) تأتي في آخر الجملة . « صبيان » تصبح « صبي » (بالمفرد) لان المعدود مفرد دائماً . « بنت » المقصود منها « بنت واحدة » . تصبح الجملة : « چهار پسر »

۱ - أصلها : « وسعيد چهار دفتر دارد » . عندما يتكرر فعل واحد في جملتين ، يكتفى بذكره مرة واحدة .

ويك دختر دارم .

٣ - الجملة الثالثة: الافضل غالباً البدء بظرف الزمان كأنه خارج الجملة، ثم

تبدأ الجملة بعده واولها الفاعل. «كان عندي» الكلمتان تعادلان الفعل:

ملكْتُ (= داشتم) ويأتي في آخر الجملة، فتصبح: «پارسال سه پسر داشتم».

٤ - مما تجدر ملاحظته في الترجمة ان في اللغة العربية حروفاً او ادوات خاصة

بها، مثل: قد، إن، الخ. هاذو الحروف والادوات لا تترجم طبعاً إلى

اللغات الاخرى، بل تترجم الجملة التي ترد فيها وكأنها غير موجودة (قد

كنت في المدرسة - در مدرسه بودم).

اسمي ابراهيم - عندي اربعة صبيان وبنت - في العام الماضي كان عندي

ثلاثة صبيان - البنت صغيرة - اسمها پروين - (هي) لها ستان فقط - جمشيد

كان عنده ليلة امس خمسة كتب فقط - امس كان عند جمشيد ست ليرات

وكان عند بهروز اربع ليرات - كم كان عند جمشيد وبهروز؟ - كان

عندهما عشر ليرات - سعيد عمره (عنده) ثماني سنوات - في العام الماضي

كان عمره سبع سنوات - درسنا اليوم ليس كبيراً - امس كان كبيراً.

ملاحظات وقواعد

١٠ - علامة النفي في الفعل هي: نَ (نون مفتوحة) في اوله: داشتم - نداشتم

(الا في فعل: هست، الذي هو في النفي: نیست).

١١ - العدد الترتيبي يكون بضم آخر العدد العادي وازضافة «م» اليه (هفت).

هفتُم).

١٢ - المعداد مفرد دائماً (ثلاثة كتاب، وليس ٣ كتب)، وكذا بعد «كم»

الاستفهامية.

١٣ - الهاء في آخر الكلمة احياناً تُلفظ «نَهْ، دَهْ» كحالها في العربية،

واحياناً لا تُلفظ بل تكون بمثابة حرف صائت (vowel) هو بالفرنسية

او a في الانكليزية (ليره lire مدرسه madrecé).

١٤ - العدد لا يُعد مضافاً، أي لا يأخذ كسرة: ه كتب: پنج كتاب (لا: پنج).

درسِ چہارم

- ۱ -

الذہاب	رَفَتْنِ
ذہبتُ	رَفْتَمُ
ذہبتَ	رَفْتِی
ذہب	رَفْتُ
ذہبنا	رَفْتِیم
ذہبتم	رَفْتِید
ذہبو	رَفْتَنْد
ما ذہبتُ	نَرَفْتَم
ما ذہبو	نَرَفْتَنْد

• • •

البقاء	ماندَن
بقيتُ	ماندَمُ
بقيتَ	ماندِی
بقي	ماند
ما بقینا	نَماندِیم
ما بقيتم	نَماندِید
ما بقو	نَماندَنْد

• • •

أعطا	داد
دفع نقوداً	پول داد
اشترا	خرید
وصل	رسید ، رسید ^۱
هاذا ، هاذہ	این
ذاك ، تلك	آن
ه ، ها (ضمير لغير العاقل)	آن
أولُّه	أول آن
مكان	جا
هنا	اینجا (این جا)
هناك	آنجا
اب	پدر
ام	مادر
اخ	برادر
اخت	خواهر ^۲
حقیقة	کیف
ل ، لاجل	برای
له ، لأجله	برای او
ل ، إلى	ب ، به
أعطاه (بالفارسية : أعطاه له)	به او داد
لاكن	ولی
مع	با

- ۱ - بعض الأفعال تُلَفِّظُ بعدة صور تبعاً لهجات ؛ لذا نوردھا جميعاً مقدمات الأشهر .
- ۲ - تلفظ « خاهر » . وكذا في كلمات اخرها ماثلة : كل واو بعد خاء وقبل ألف (أو ياء) لا تلفظ في القراءة ، بل تهمل وكأنها غير موجودة .

آيا	هل ، أ (للاستفهام قبل الجملة)
نه ١ ، خير ٢	لا
بازار	سوق

• • •

تاكسي	تكسي
ساعت	ساعة
قبل	قبل
قبل - آز أو ٣	قبله
بعد	بعد
بعد - آز من ٣	بعدي
صبح	الصبح ، الصباح
ظهر	الظهر
عصر	العصر
مغرب	المغرب

- ب -

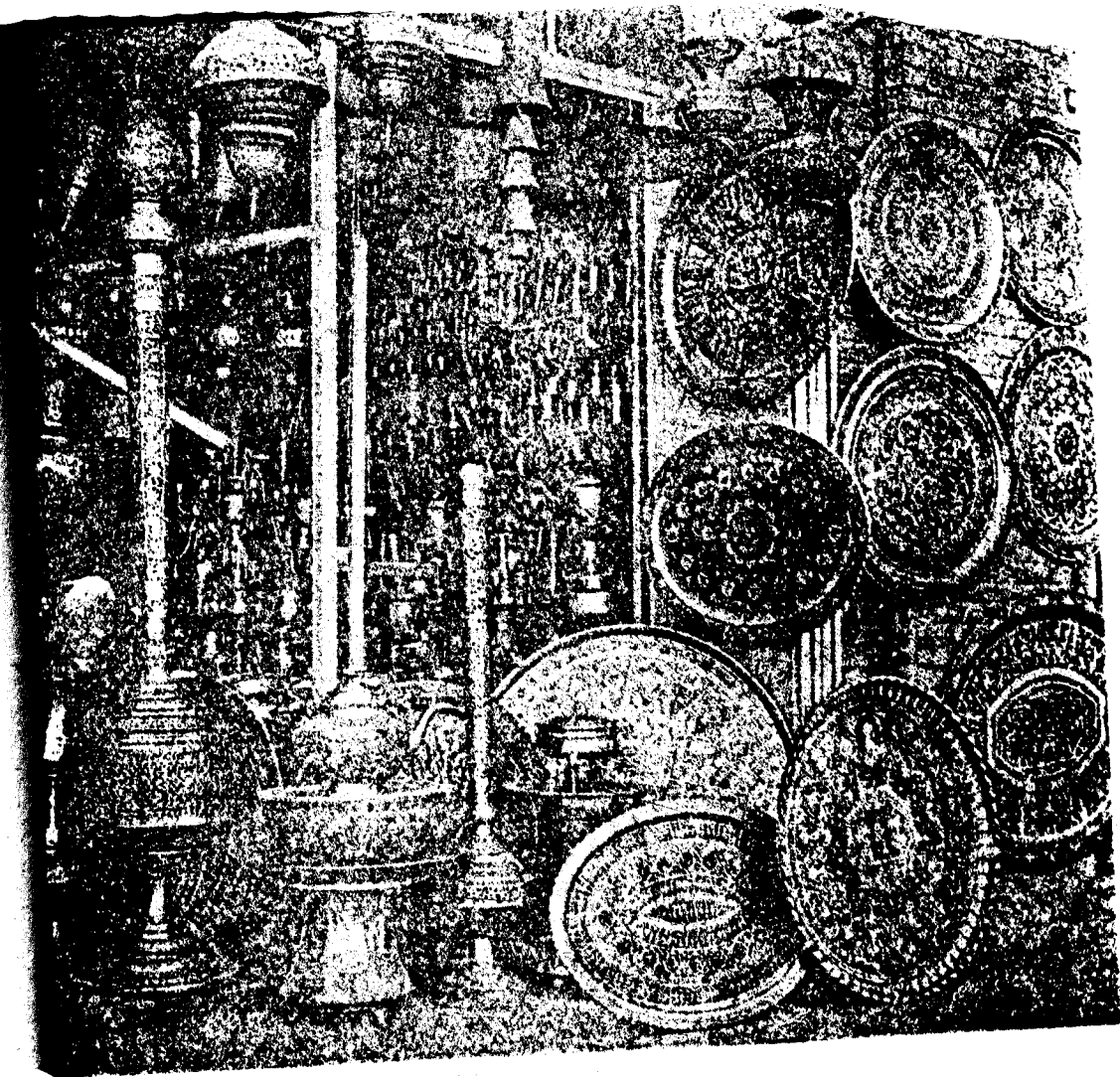
آيا آن منزل تو نيست ؟	اليس ذاك منزلك ؟
خير ، آن منزل خواهر من آست	لا ، ذاك منزل أختي
خواهر من اينجا نيست	أختي ليست هنا
او بازار رفت	هي ذهبت إلى السوق

١ - في هذه الكلمة وحدها الماء غير ملفوظة ، والنون قبلها مفتوحة .

٢ - الفتحة قبل الياء (كما في خير وبيت) تلفظ مع إمالة نحو الكسر ، أي قريباً من ع . مثلاً بيت تلفظ Beyt وليس Bayt . كذلك الفتحة قبل الواو تلفظ مع إمالة نحو القسم أي تقريباً O .

مورد تلفظ Mored وليس Mawred

٣ - كلمتا « قبل » و « بعد » وما بمعناها تليها كلمة « آز » .

او بازار رفت :

در بازار «تهران»

اعطيتها (.. ت لها) خمس ليرات
ولا کنها اشترت کتاباً واحداً
کم ساعة بقيت هناك ؟
انا ذهبت معها
وصلنا إلى المنزل بعد الظهر

به او پنج لیره دادم
ولی او يك كتاب خرید
چند ساعت آنجا ماند ؟
من با او رفتم
بعد از ظهر بمنزل رسیدیم

- ج -

این امك ؟	مادر تو كجا است ؟
امي ذهبت مع اختك	مادر من با خواهر تو رفت
این ذهبتا ؟	كجا رفتند ؟
إلى منزل اخي	بمنزل برادر من
اما كان أبوك معهما	آيا پدر تو با آنها نبود ؟
لا ، أبي بقي هنا	نه ، پدر من اینجا ماند
وصلنا إلى هناك ساعة قبل الظهر	يك ساعت قبل از ظهر به آنجا رسیدیم
این كنتما امس عصرأ	دیروز عصر كجا بودید ؟
انا كنت في المنزل	من در منزل بودم
ولاكن ابي ما كان معنا	ولی پدر من با ما نبود

- د -

دیروز من و جمشید ببازار رفتیم . جمشید ده لیره داشت ، ولی من پول نداشتم . او از بازار يك كيف خرید ، ولی آن كيف بزرگ نبود . جمشید برای آن فقط هفت لیره داد . بعد از خریدن كيف ، سه لیره داشت . دو لیره بتاكسی داد ، و برای او فقط يك لیره ماند . — چند ساعت در بازار ماندید ؟ — آنجا فقط دو ساعت ماندیم ، ولی قبل از ظهر به منزل نرسیدیم . — آيا این برادر بهروز نیست ؟ — خیر ، این برادر من است . — شما چند برادر دارید ؟ آيا خواهر ندارید ؟ — نه ، من خواهر ندارم . آن مادر من است . — آيا ایشان برادر ندارند ؟ — ایشان دو برادر دارند .

- ه -

این كان اخوك امس بعد الظهر ؟ — ذهب إلى منزل ابراهيم . — اما ذهبت أنت معه (أ — انت — معه — ما ذهبت) ؟ — لا ، انا بقيت في المدرسة . كم ساعة بقي اخوك في منزل ابراهيم (اخوك كم ساعة ..) ؟ — بقي ساعة واحدة فقط . هو وصل إلى البيت قبل المغرب . ماذا اشترا جمشيد ؟ ماذا اشترت انت ؟ صفنا هنا ومترلنا هناك . انا ذهبت مع سعيد إلى الصف . وصلنا قبل بهروز .

حقیقة احمد ما كانت معه . ذاك المنزل لوالد احمد . هاذا الكرسي صغير لك -
 ماذا اعطيت پروين (ل .. ماذا اعطيت) ؟ پروين واخوتي ما بقيتا ساعتين -
 هما ذهبتا قبل الظهر . نحن اعطينا ، ولاكن انتم ما اشتريتم .

ملاحظات وقواعد

١٥ - آن : تكون اسم اشارة (ذاك، تلك) وتسبق الاسم كما تكون ضميراً ايضاً ولاكن لغير العاقل اذا لم تسبق الاسم : ه ، ها (نام آن : اسمه ، اسمها) .

١٦ - إذا وقعت الواو بين «خاء» قبلها ، و«ألف» أو «باء» بعدها (خواهر) ففي الفارسية المعاصرة ، تُهمل في اللفظ ، اي تُقرأ الكلمة وكأن «الواو» غير موجودة فيها .

١٧ - يُخاطَب الفرد (او يُتحدث عنه) بصيغة الجمع احتراماً له :

شما خواهر تداريد ؟ - خير من خواهر ندارم .
 آن مادر من است - آيا ايشان برادر ندارند ؟

درس پنجم

- ۱ -

را	دید
جلس	نشست
قال	گفت
عَلِمَ	دانست
سأل	پرسید
سأله	از او پرسید
سأل عنه	راجع به او پرسید
...	

عَمِلَ	کرد
تَعَجَّبَ	تعجب کرد
أَتَمَّ ، أَنَهَا	تمام کرد
الإنعام ، الانتهاء	تمام کردن
أَتَمْتُ	تمام کردم
أَتَمْتُ	تمام کردی
أَتَمُوا	تمام کردند
سَلَّمَ	سلام کرد
سَلَّمَ عَلَيْهِ (بالفارسیه : سلامت له)	به او سلام کردم

۱ - بالفارسیه : سال منه .

شد
تمام شد
بزرگ شد
وارد شد
وارد شدن

صار
تم ، کمل
کبر
دخل ، ورد
الدخول

وارد نشدن
وارد نشدم
وارد نشدی
تمام نکردن
تمام نکردم ..

عدم الدخول
ما دخلت
ما دخلت
عدم الإتمام
ما اتممت ..

در
باز
باز کرد
باز شد
را
کتاب را دیدم ، کتابرا دیدم
دوست
هم
با هم
چیرا
برای چه
کوه

باب
مفتوح
فتح
فتح ، انفتح
(علامة للمفعولية بعد الاسم المعرفة)
رأيت الكتاب
صديق
ايضاً
مما (مع بعض)
لماذا ، لم ؟
لماذا ، لأجل ماذا ؟
جبل

کتابي	کتابم = کتاب من
کتابك	کتابت = کتاب تو
کتابه	کتابش = کتاب او
کتابنا	کتابمان = کتاب ما
کتابکم	کتابتان = کتاب شما
کتابهم	کتابشان = کتاب ایشان
لاجلي	برایم
لاجلک	برایت
لاجلهم	برایشان

• • •

فَهِمَّ + عَلِمَ (مجازاً)	فهمید
شُغِلَ ، عَمِلَ (کار)	کار
عندما ، وقتما ، حينما	وقتی
مِثْلَ	مثل
قَبْلَ ، مِنْ قَبْلِ	قبلاً
الحال	حال
سَأَلْتُ عَنْ حَالِهِ (عن احواله)	از حال او پرسیدم
منظر ، مشهد	منظره

- ب -

اليوم ظهراً سألتني اخي :	امروز ظهر ، خواهرم از من پرسید :
لِمَ لَمْ تَذْهَبْ مَعِ اخِيكَ « پرویز » ؟	چرا با برادرت « پرویز » نرفتی ؟
سَأَلْتُ : إِلَى أَيْنَ ذَهَبَ « پرویز » ؟	پرسیدم : پرویز بکجا رفت ؟
قالت اخي :	خواهرم گفت :

دوستش حمید در شام کار داشت

پرویز هم با او رفت

آنها از صبح رفتند .

گفتم : ولی برای چه رفتند ؟

حمید در شام چه کار دارد ؟

« مینا » گفت : نفهمیدم

به من نگفتند .

وقتی مینا اینرا (این را) گفت

درّ باز شد

و پرویز و حمید با هم وارد شدند

بعد از سلام کردن

حمید يك ساعت نشست

و بعد ، بمنزل پدرش رفت

صدیقه حمید کان عنده عمل فی الشام

پرویز ایضاً ذهب معه

هما ذهبا منذ الصباح

قلت : ولاکن لماذا ذهبا ؟

حمید ای عمل عنده فی دمشق ؟

قالت مینا : لم اعرف

لم یقولوا لی .

عندما قالت مینا هاذا

انفتح الباب

ودخل پرویز وحمید معاً

بعد السلام (إلقاء التحية)

جلس حمید ساعة

ثم (وبعدئذ) ، ذهب إلى منزل والده

- ج -

- این اخي ؟

اما رایت اخي ؟

- امس رایتہ

(هو) کان مع ابیک

- این رایتہما ؟

- رایتہما فی السوق

میلمت علیہما (.. لهما)

- ولاکن لماذا کان اخوک هناك ؟

اما کان عنده مدرسه ؟

- لا ، امس ما کان عنده مدرسه

برادرم کجا است ؟

آیا برادرم را ندیدی ؟

دیروز او را دیدم

او با پدرت بود

کجا آنها را دیدی ؟

آنها را در بازار دیدم

و آنها سلام کردم

ولی چرا برادرت آنجا بود ؟

آیا مدرسه نداشت ؟

نه ، دیروز مدرسه نداشت

او درسش را از صبح تمام کرد	هو آنها درسه منذ الصباح
وبا پدرم بیازار رفت	وذهب مع ابي إلى السوق
چرا پدرتان بیازار رفت ؟	— لماذا ذهب ابوكم إلى السوق
پدرمان در بازار کار داشت	— ابونا كان عنده عمل في السوق
چه شد ؟	ماذا حدث ؟
دوستشان چه کرد ؟	ماذا فعل صديقهم ؟

— د —
 دیشب وقتی بمتریمان رسیدم ، دیدم در منزل باز است . وارد شدم .
 دیدم دکتر ابراهیم استاد برادرم جمشید اینجا است . سلام کردم و نشستم . وقتی
 دکتر رفت از پدرم پرسیدم : چرا استاد جمشید اینجا است ؟ او در منزل ما
 چه کار دارد ؟ پدرم گفت : دکتر ابراهیم دوست من است . ما با هم مثل برادر
 هستیم . من تعجب کردم و گفتم : چرا قبلاً اینرا بمن نگفتید ؟ الآن فهمیدم چرا

ما با هم مثل برادر هستیم

پارسال وقتی او را در « شیراز » دیدم، وبه او سلام کردم، از حال شما پرسید .

- ۵ -

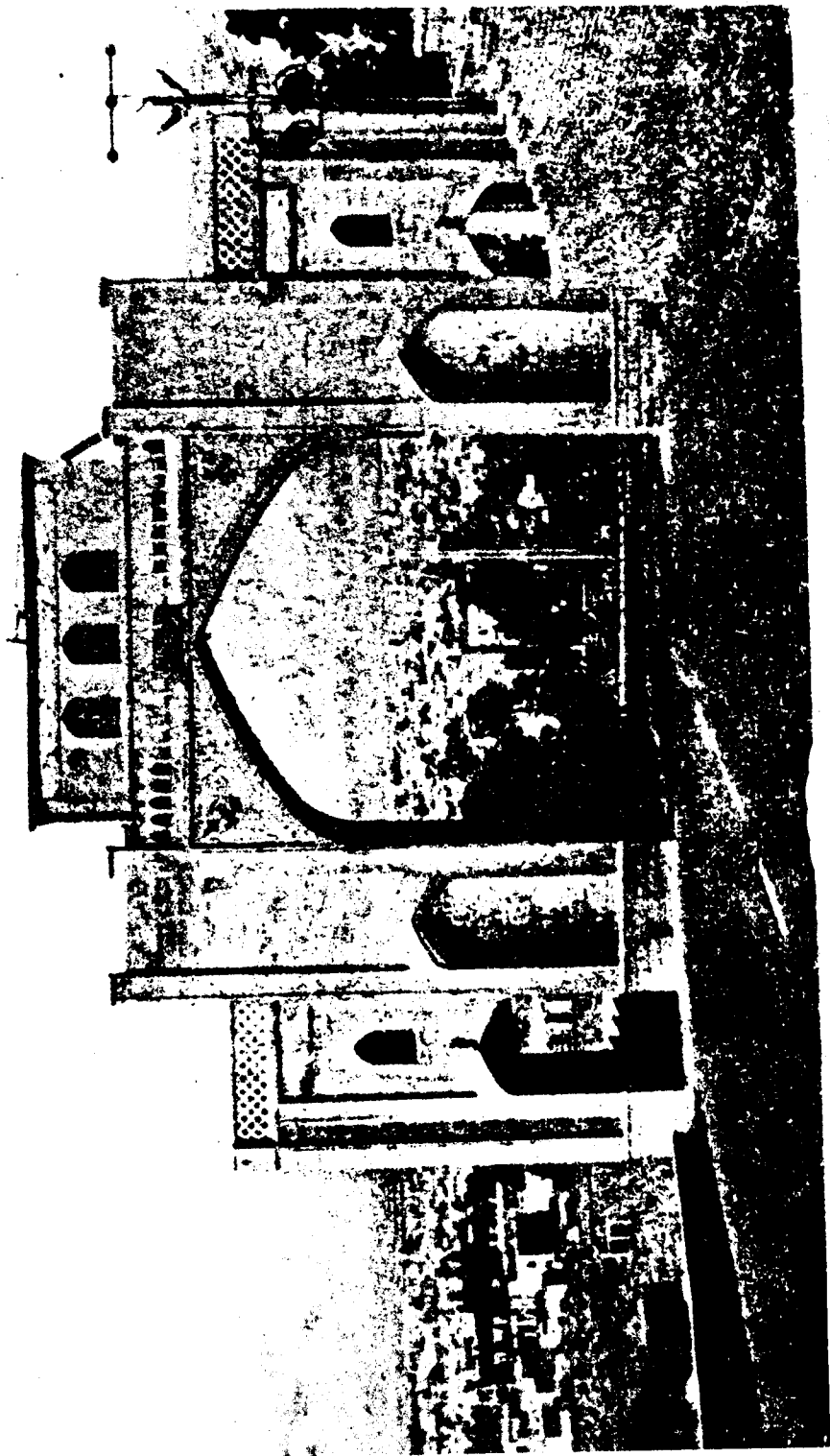
عندما وصلتُ اليومُ ظهراً إلى البيتِ (اليومُ ظهراً ، عندما ..) ، لم أرَ אחتي «مينا» . سألتُ امي (سألتُ مِن ..) : أين مينا ؟ قالت امي : مينا اليومُ ما كانَ عندها درسٌ . هي ذهبت منذ الصباح إلى مَن صديقتها . سألتُ : ما اسمُ تلكِ الصديقة ؟ قالت امي : صديقة مينا هي مريم بنت الدكتور جمشيد . تعجبتُ وقلتُ : ابنه بهروز ايضاً صديقي . هو صديقي ، واخوته صديقة اخي ! جلست مينا ومريم ساعتين (مينا ومريم ساعتين ..) . وصلتُ مينا إلى البيتِ المغربِ (مينا المغرب ..) . ما سألتُها اين كانت (منها ما سألتُ ..) .

ملاحظات وقواعد

- ۱۸ - الافعال في الفارسية إما بسيطة (من كلمة واحدة) مثل : « ديد » ، واما مركبة (من اكثر من كلمة) مثل : « سلام كرد » .
الكلمة الاخيرة في الفعل المركب هي فعل ، وما قبلها اسم او صفة :
« تمام كرد ، باز شد ، الخ » ، والتصرف يجري على القسم الاخير فقط :
سلام كردم ، سلام كردی ، سلام نکردم ، الخ .
- ۱۹ - « را » علامة تلحق آخر المفعول به المعرفة ، ملصقة به او منفصلة عنه .
اینرا (این را) گفتم : قال هذا .
- ۲۰ - ضمائر الفاعلية (مَن ، تو ، او .. الخ) يجوز استعمالها ايضاً للملكة
كما رأينا (کتاب من ..) ؛ الا ان هناك ضمائر خاصة بالملكية « م -
ت - ش - مان - تان - شان » (کتابم ، کتابت ..) ولا تستعمل
للفاعلية .

پارسال او را در « شیراز » دیدم :

بلك منظره از شیراز ←

درس ششم

• تمرین •

۱ - اِقرأ القِطْع الثلاث التَّالِیة بصوت عالٍ ، وأَعِد قِراءتها ثلاث مرّات :

- أ -

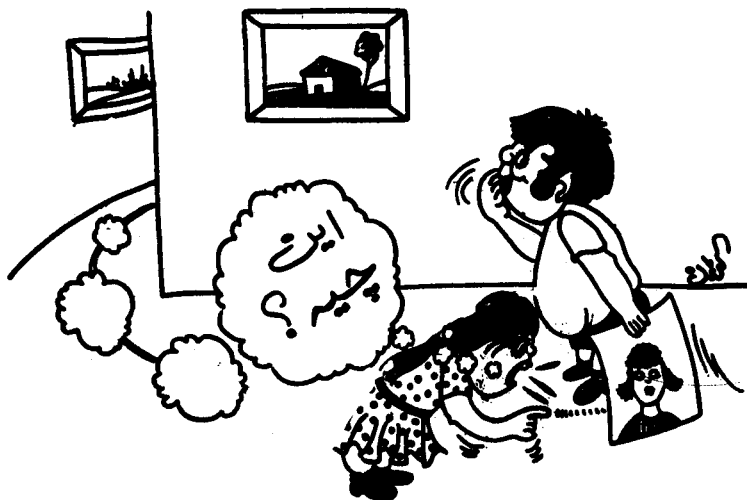
مَنْ پسرِ دَکتر جمشید هستم . بهروز برادرِ من است . ما فقط برادر نیستیم . ما برادر و دوست هستیم . - آیا شما در یک کلاس نیستید ؟ - خیر ، بهروز در کلاس من نیست . او در کلاس « حمید » است . آنها در یک مدرسه و یک کلاس هستند .

پارسال من و حمید در یک کلاس بودیم . کلاس ما کوچک بود . ولی امسال کلاسمان بزرگ است .

- ب -

- آیا دیروز با برادرت بهروز نبودى ؟ - نه ، من با بهروز نبودم . بهروز درس داشت و از صبح بمدرسه رفت . - تو کجا بودى ؟ - من با مادرم بودم . او در بازار کار داشت . من هم آنجا کار داشتم . ما از صبح با هم بیازار رفتیم . مادرم برای من و بهروز هشت کتاب و ده دفتر خرید . من هم برای دوستانم « تقی » یک کتاب خریدم . من شش لیره پول داشتم . بعد از خریدن کتاب تقی ، برای من فقط دو لیره ماند . مادرم از من پرسید : این چیست ؟ برای چه آنها (آن را) خریدی ؟ گفتم : این برای دوستانم تقی است . تقی مثل برادر من است . او پارسال برایم یک کتاب خرید ، و بمن دو قلم هم داد .

۱ - سبألعمایة : این چه ؟ tchiyé

مادرم گفت : برای خواهرت « مینا » چه خریدی ؟ . گفتم : پول نداشتم ، قبل از خریدن این کتاب ، شش لیره داشتم ، ولی الآن فقط دو لیره دارم .

- ج -

مادرم سه لیره بمن داد . پولم پنج لیره شد . چهار لیره دادم و يك كتاب ، برای خواهرم خریدم .

حمید و مادرش هم در بازار بودند . ما آنها را دیدیم و بایشان سلام کردیم . مادرم و مادر حمید با هم دوست هستند . ما در بازار سه ساعت ماندیم ، ولی قبل از ظهر بمنزل رسیدیم .

۲ - ترجم القطع السابقة إلى العربية .

۳ - ضع كلاً من المفردات التالية في الموضع الذي يناسبها من القطعة بعدها :

بازار - فقط - نداشت - هم - كيف - آنجا - رفتند - دارد - پسر - خریدم .

●

خواهرم دو پسر و سه دختر برادرم ... ندارد ، او فقط يك دختر دارد .

دیروز برادرِ عبْدُ الله درس ... او و مادرِ بمنزل برادرِ جمشید ...
 يك ساعت بعد ، من ... بمنزل برادرِ رفتم . مادرِ عبْد الله سه ساعت ...
 ماندند ، ولی من ... يك ساعت ماندم . من و پدرِ به ... رفتم . پدرِ برای
 خواهرِ يك ... خرید ، و من برای برادرِ دو کتاب ...

۴ - املأ الفراغ بالكلمة المناسبة :

- آیا این صندلیِ تو ... ؟ - نه این ... پروین است . پروین ...
 جمشید است - پروین ... سال دارد ؟ آیا او کوچک ... ؟ - پروین فقط
 شش ... دارد .

پروین يك برادر ... آن ... کوچک است برادرش « مجید » است .
 پارسال پروین برادر ... امسال ... دارد .

۵ - في الجمل التالية أخطاء . أعد قراءتها مصححة :

دیروز من درس دارم . تو امروز کلاس ندارد . نام پدرِ سعید
 هستم . چرا تو دیروز با ما نرفتند ؟ شما دیشب کجا هستید ؟ کتابتان کجا
 هستند ؟ شما چند قلم داری ؟ عبْد الله از من پرسیدم : چرا تو با خواهرت
 نرفت ؟ من تعجب کردیم و پرسیدیم : آیا خواهرِ بمنزل رفتند ؟ او گفتند :
 خواهرت در منزلان يك ساعت ماندی .

۶ - ترجم القطع التالية إلى الفارسية :

- ۱ -

هاذا صفنا . کرسی في آخر الصف . استاذنا هنا . ما اسم استاذکم ؟
 استاذنا هو الدكتور ابراهيم . هل اختك في الصف معك ؟ باب صفکم هاذہ
 السنة كبير . في العام الماضي كان صغيرا . اين كان کرسیک امس ؟ كان في
 اول الصف . اليس هاذا اخاك ؟ لا ، ليس هاذا اخي . هاذا صديقي جمشيد .
 عندک درس اليوم . کم کتاباً في حقیبتکما ؟ (في حقیبتکما کم کتاباً یکون) .
 لماذا ذهبت ليلة امس إلى منزل ابراهيم ؟ انا و ابراهيم اصدقاء (.. صديق نکون) .
 نحن مع بعض مثل الاخوة .

- ب -

عندما وصلت عصراً إلى المنزل ، سألتني (سال مني) ابي : اين كتابك ؟
قلت : كتابي في المدرسة . تعجب والدي وقال : لماذا في المدرسة (يكون) ؟
قلت : رايت الاستاذ ظهراً واعطيته (اعطيت له) كتابي . - عصراً لم يكن باب
الصف مفتوحاً . سال ابي : هل بقي كتابك مع الاستاذ ؟

- ج -

جلستُ امس في المنزل ساعتين . - وانا ايضاً جلستُ ساعة . كان في منزلكم
كرسيان فقط . ليس لديّ تقود اليوم . امس كان معي عشر ليرات . كم اخاً
لك ؟ - عندي اربعة اخوة . اما عندك اخوات (.. اخت) - عندي اخت
واحدة فقط . - ما اسمها ؟ - اسمها مينا . - هل امك عندها اخوة ؟ امي
عندها ثلاثة اخوة .

٧ - ترجم الأسئلة التالية ، ثم اجب عنها بالفارسية :

س - انا وبهروز معنا ستة اقلام . انا معي اربعة اقلام . كم قلماً معه (هو) ؟
ج - ...

س - اسمي عبد الله . ابي عنده اربعة صبيان . اختي پروين كم اخا عندها ؟
وانا كم اخا لي ؟

ج - ...

س - سألت امي اخي بهروز : انا عندي ثلاثة صبيان . ابوك ايضاً عنده ثلاثة
صبيان . كم صبيّاً عندنا انا وابوك (انا وابوك كم ..) ؟ قال بهروز :
سته صبيان . قالت امي : لا ، انا وابوك ليس عندنا ستة صبيان . تعجب
بهروز وسألني : كم صبيّاً عندهما ؟ ماذا قلت له (له ماذا ..) ؟

ج - ...

س - اشترا ابي لنا ثلاثة كراسي . نحن في المنزل خمسة اخوة . كم صبيّاً في المنزل
ما عنده كرسي ؟

ج - ...

الباب الثاني

درس هفتم

- ۱ -

باع	فروختن
البيع (مصدر)	فروختن
ارتدا ، لبس	پوشید
الارتداء	پوشیدن
قرأ	خواند (خا ..)
درس	درس خواند
طالع (کتاباً)	کتاب خواند
أخذ	گرفت
کتب	نوشت
ما کتب ، لم یکتب	ننوشت

...

کتب	نوشتم
كنت اکتب	می نوشتم ، مینوشتم
کت تکتب	می نوشتی ، مینوشتی
کان یکتب	می نوشت ..
کانو یکتبون	می نوشتند ، مینوشتند
ما كنت اکتب ، لم اکن اکتب	نمی نوشتم ، نمینوشتم
ما کانو یکتبون	نمینوشتند

نگاه	نظرة ، النظر (اسم)
نگاه کردن	النظر (إلى) ، التطلع (مصدر)
نگاه نکردن	عدم التطلع
نگاه می کردم ، نگاه میکردم	كنت أنظر ، كنت أتطلع
نگاه می کردی	كنت تنظر
نگاه میکردند	كانو ينظرون
نگاه نمی کردم	ما كنت أنظر
نگاه نمیکردند	ما كانو ينظرون
شروع شد	ابتدا
درس شروع شد	ابتدا الدرس
شروع می شد	كان يبتدىء
شروع نمیشد	لم يكن يبتدىء
معلوم شد	اتضح ، تبين
هر کتاب	كل كتاب
هر يك	كل واحد
هفته	اسبوع
همیشه	دائماً
سپس	ثم ، وبعدئذ
زود	بأكرأ
صفحه	صفحة
باهوش	ذكي
دو سه روز	يومين او ثلاثة (يومين ثلاثة)
چهار پنج ساعت	اربع او خمس ساعات (اربع خمس ..)
تومان	(وحدة النقود الإيرانية .. الكبيرة)

یا
أما

أو
إلا إن ، ولا كن + أما

...

بَرَّ عَكْسٌ - بَرَّ
لا أَقْل

على العكس + على
على الأقل
ثياب ، ألبسة + ثوب
لذا

لباس
لذا

حَقِيقَتُ

الحقيقة

مَعَهْذَا

مع هاذا ، مع ذاك ، ورغم هاذا
الموضوع

مَوْضُوع

سَطَر

سَطَر

ثم ، وبعدئذ ، وبعد ذاك

بَعْدُ ، وَبَعْدُ

- ب -

« نادر » هر روز ...

از پدرش يك تومان می گرفت

مادرش هم آخر هر هفته ...

دو تومان به او می داد

مَعَهْذَا نادر همیشه میگفت :

من پول ندارم

من تعجب میکردم و میپرسیدم :

آیا نادر پول دارد ؟ یا نه

يك روز موضوع را از دوستش

احمد پرسیدم

واحمد حقیقت را بمن گفت

نادر كل يوم ...

كان يأخذ من أبيه توماناً

امه ايضاً آخر كل اسبوع ...

كانت تعطيه تومانين

رغم ذلك كان نادر يقول دائماً :

انا ليس معي نقود

انا كنت اتعجب واسأل :

هل نادر معه نقود ؟ ام لا

ذات يوم (-يوماً) سألت صديقه

احمد (عن) الموضوع

واحمد قال لي الحقيقة

اتضح (ان) نادر لم يكن يأخذ النقود
 لاجل السينما
 نادر كان يشتري كل اسبوع كتابا
 واحداً على الاقل

معلوم شد نادر پول را برای
 سینما نمی گرفت
 نادر هر هفته لا اقل يك كتاب
 ميخرید

- ج -

كيف مينا كوچك بود
 لذا او كيفش را فروخت
 واين كيف را خريد
 او براي خريدن اين كيف
 از پدرش چهارليره گرفت
 آيا اين كيف بزرگ است ؟ يا نه
 هر روز مينا بمنزل دوستش « شهلا »
 ميرفت
 وشهلا با او درس می خواند
 آنها با هم درس ميخواندند
 ولی خواهر شهلا
 با آنها نمی نشست
 مينا هم به او نگاه نمیکرد

حقیقه « مينا » كانت صغيرة
 لذا (هي) باعت حقيبتها
 واسترت هذه الحقيبة
 (هي) لاجل شراء هاذة الحقيبة
 اخذت من ابيها أربع ليرات
 هل هاذة الحقيبة كبيرة ؟ ام لا
 كانت مينا تذهب كل يوم إلى
 منزل صديقتها « شهلا »
 وكانت شهلا تدرس معها
 انهما كانتا تدرسان معا
 ولاكن اخت شهلا
 ما كانت تجلس معهما
 مينا ايضاً ما كانت تنظر اليها

- د -

درس ما امروز شروع شد . صبح لباسم را پوشیدم وبا برادرم بمدرسه رفتم .
 - آيا امروز درس خوانديد ؟ - خير ، امروز درس خوانديم ، ولی پنج شش
 سطر نوشتيم .

...

پارسال با دوستم «هادی» بمدرسه می رفتم. ما صبح زود لباس می پوشیدیم و با هم بمدرسه میرفتیم. وقتی بمدرسه میریدیم، بااستاد سلام میکردیم و بعد بکلاس وارد میشدیم. اما در کلاس با هم نمی نشستیم. من در اول کلاس میشستم، و هادی در آخر کلاس می نشست.

هادی باهوش بود، ولی وقتی استاد درس می داد، او بااستاد نگاه نمیکرد. من، برعکس، همیشه بااستاد نگاه میکردم. استاد از هادی تعجب میکرد و بما میگفت: دوستان هادی اینجا نیست. سپس از هادی میپرسید: کجا هستی؟ آیا تو در کلاس هستی؟ یا نه؟

— ه —

في العام الماضي لم يكن بهزاد يدرس. كان يذهب دائما مع صديقه سعيدة إلى السينما. كانا يذهبان كل أسبوع يومين إلى السينما. حين كان يصل عصرا إلى المدرسة (عصرا حين.. كان يصل) لم يكن يجلس مع أبيه. لم يكن يسلم لأمه. كان ينظر إليهما فقط ثم يدخل إلى المنزل. أنا و أمه كنا نتعجب

منه ، وكان ابوه يقول دائماً : هل رايتَ مثلَ هذا الصبي ؟
سألتُ أباه ذات يوم : عندما كنتَ (كنتم) انتَ (..) صغيراً ، اما
كنتَ (م ..) مثله ؟ قال ابوه : انا ؟ على العكس ، كنتُ كل يوم عصراً
أصل باكراً إلى البيت . كنت أسلم على والدتي وكنت أجلس مع والدي . كنت
أقرأ كل يوم ستاً أو سبع (ست سبع) صفحات ، وكنت أكتب كل ليلة
أربع صفحات على الأقل .

• • •

ولاكن بهزاد ذكي . هو لم يكن يدرس ، ولاكنه مع ذلك كان يقرأ
درسه في الصف (ولاكن مع ذلك في الصف ... كان يقرأ) . بهزاد هذه السنة
ليس مثل السنة الماضية . (وقد) رايت سعيداً اليوم في منزل الدكتور « منوچهر »
فسألته (وسألته) : لماذا لم يكن صديقك بهزاد في العام الماضي يسلم على امه او
ابيه ؟ سعيد ايضاً لم يكن يعلم لماذا لم يكن يسلم عليهما .

ملاحظات وقواعد

٢١ - المصدر يكون بزيادة «ن» على اصل الفعل الماضي الغائب (رفت = رقتن .

گفت = گفتن) . لذا فهذا الاصل الذي يصاغ منه المصدر نسميه :

الاصل المصدري . (ويسمونه ايضاً : المصدر المرخَّم) .

٢٢ - اذا زدنا على الماضي البسيط «مى» يصبح دالا على استمرار الفعل في

الماضي (مى رقم = كنت اذهب) لذا نسميه : الماضي الاستمراري .

درس هشتم

- ۱ -

ب (حرف جر)	ب به
باسم ، يحمل اسم	بنام
مدينة	شهر
وحيداً ، وحيدین + فقط	تنها
الدائرة ، مركز الوظيفة	اداره
بار ، ودود ، عطوف	مهربان
شهر	ماه
غداً	ناهار ، نهار
أكل	خورد ^۱
تغداً	ناهار خورد
ما تغديت	ناهار نخوردم
أنا ، جاء	آمد
ما أنا ، لم يأت	نیامد ^۲
خارجاً	بیرون
أنا خارجاً ، غادر	بیرون آمد
ذهب خارجاً ، غادر	بیرون رفت

۱- تلفظ Khord . الواو هنا : o

۲- الأفعال المبدوءة بهجمة ، اذا سبقها حرف متحرك ، يوضع بينهما حرف ياء للتلين .

بیرون میرقم
 تماشا
 تماشا کردم
 او را تماشا کردم
 دوست داشتن
 دوست داشتنم
 دوست دارم
 دوست ندارند
 خوابید (خا)
 می خوابید
 گذشته
 اینجا و آنجا

کنتُ اخرجُ
 مشاهده (تفرج)
 شاهدتُ (تفرجت)
 شاهدته ، تفرجت علیه
 الحبُّ (مصدر)
 کنتُ احب ، احببتُ
 احبُّ
 لا يحبون
 نام
 کان ینام
 الماضي
 (هنا وهناك) ، اماکن متعددة مختلفة

• • •

زود
 زودتر
 زودتر
 دور
 دورتر
 بزرگتر از
 باموشتر از
 نزد
 نزدیک
 نزدیکتر
 نزدیک در
 ظهر شد

سریعاً ، بسرعة
 أسرعُ
 أبكر
 بعيد
 أبعد
 اكبر من
 اذکا من
 عند
 قريب
 اقرب
 قُرب الباب ، قريب الباب
 صار الظهر ، حل الظهر

صَارَ اللَّيْلُ ، حُلَّ اللَّيْلِ	شَبَّ شَد
بَعُدَ ، ابْتَعَدَ	دُورَ شَد
كَانَ يَقْتَرِبُ	نَزْدِيكَ مَيَّ شَد
سَيِّدَةٌ + آنَسَةُ	خَانُومُ
السَّيِّدَةُ پَرُوینَ + الْآنَسَةُ پَرُوینَ	پَرُوینَ خَانُومُ
زَوْجَتُكَ ، حَرَمُكَ ، (مَدَامَتُكَ)	خَانُومُ تُو
السَّيِّدَةُ (مَدَامُ) سَهِيلِي - الْآنَسَةُ سَهِيلِي	خَانُومُ « سَهِيلِي »
مَطْعَمُ	رِسْتُورَانُ
هَدِيَّةُ	هَدِيَّةُ
تَمَثَالُ	بُجْسَمَه

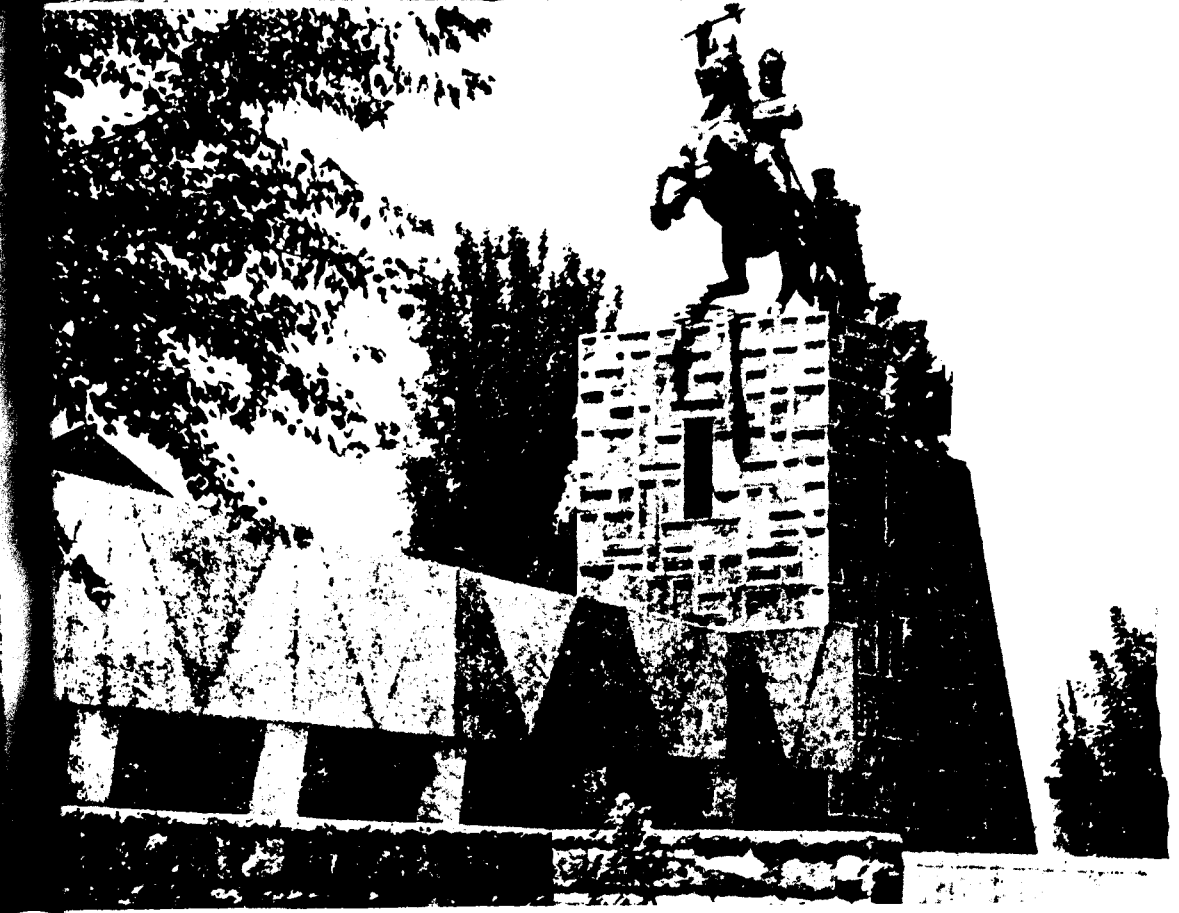
• • •

مَقِیمُ (فِی) ، سَاکِنُ	مَقِیمُ
شَرْقُ	شَرْقُ
غَرْبُ	غَرْبُ
شِمَالُ	شِمَالُ
جَنُوبُ	جَنُوبُ
حَقِیقَةُ ، حَقًّا	حَقِیقَتًا

- ب -

لِي أَخِ	يَكْ بَرَادَر دَارَمُ
بِاسْمِ الدَّكْتُورِ عَلِي	بِنَامِ دَكْتَرِ « عَلِي »
الدَّكْتُورُ عَلِي أَصْغَرُ مِنِّي	دَكْتَرُ عَلِي كُوجَكْتَرِ آز مَن اِسْت
الدَّكْتُورُ عَلِي أَصْغَرُ مِنِّي	دَكْتَرُ عَلِي آز مَن كُوجَكْتَرِ آسْت
هُوَ أَصْغَرُ مِنِّي بِشَمَانِي سَنَوَاتِ .	اَو هَشْت سَالِ آز مَن كُوجَكْتَرِ اِسْت
أَخِي مَقِیمُ (فِی) مَدِينَةُ مَشْهَدِ	بَرَادَرَمُ مَقِیمُ شَهَرِ « مَشْهَدِ » اِسْت

۱- .. resto . الواو O .

برادرم مقیم شهر « مشهد » است :

« مجسمه نادر » در « مشهد »

« مشهد » در شرق ایران نزدیک
افغانستان است

من پارسال بمشهد رفتم

و پنج روز نزد برادرم ماندم

وقتی او صبح باده میخورد

من یک یا دو ساعت در منزل

تنها می ماندم

« مشهد » فی شرقی ایران قرب
افغانستان

انا ذهب إلى مشهد السنة الماضية

ومكثت خمسة ايام عند اخي

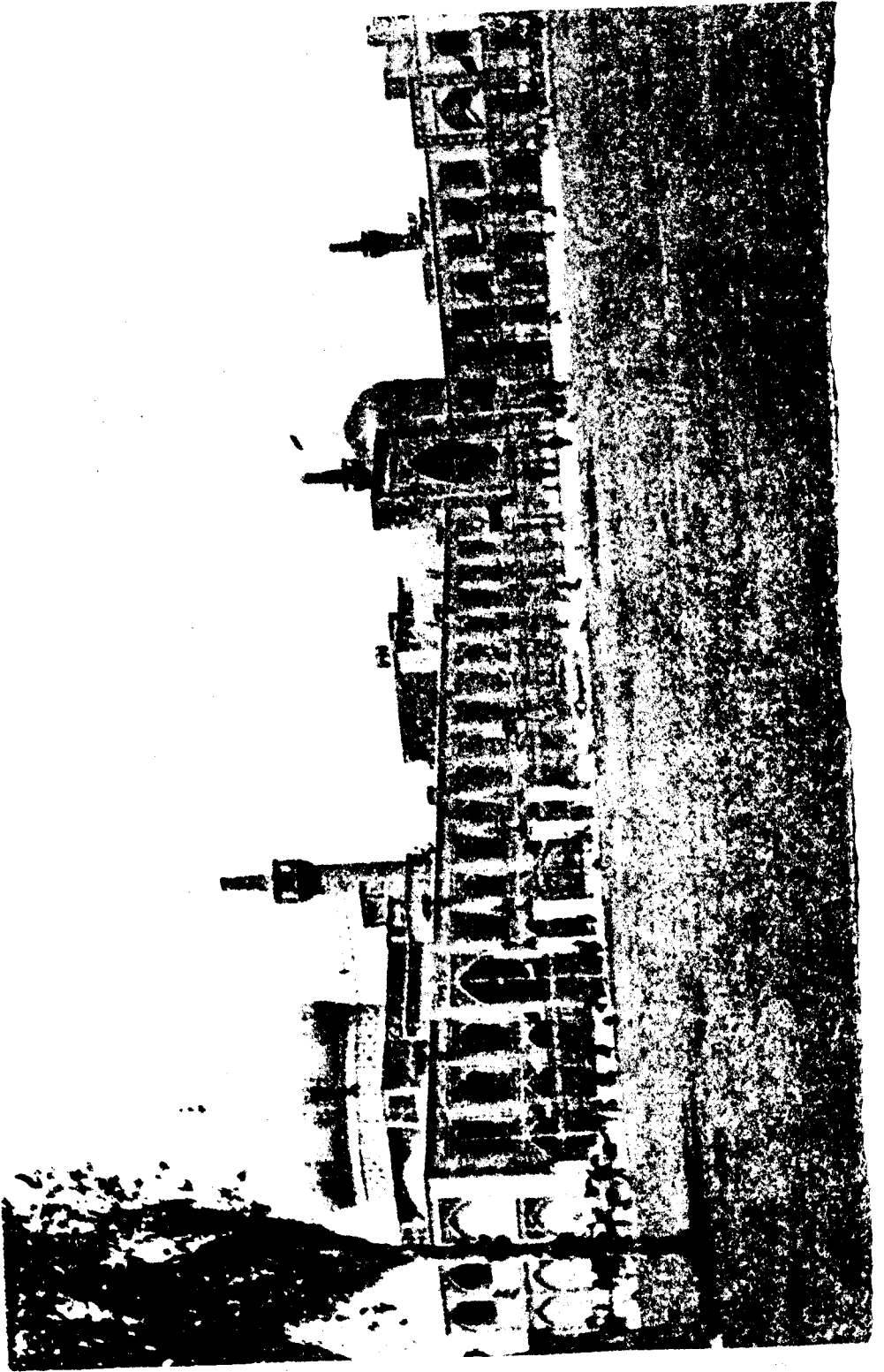
عندما كان يذهب صباحاً الى الدائرة

انا كنت ابقا وحدي في البيت

ساعة او ساعتين

برادرم مقیم شهر « مشهد » است :

← يك منظره از « مشهد » : مسجد « گوهرشاد »

وبعد ، از منزل بیرون می آمدم
 شهر را تماشا میکردم
 دو سه ساعت اینجا و آنجا
 میرفتم
 واز بازار کتاب میخریدم
 وقتی ظهر میشد
 برادرم کارش را تمام میکرد
 و زود بمنزل می آمد
 وقتی از اداره میرسید
 با هم بیرون میرفتیم
 و در يك رستوران ناهار میخوردیم
 بعد از ناهار ، يك ساعت هم
 میخوابیدیم
 سپس ، بیرون شهر میرفتیم
 برادرم علی مهربان است
 من او را دوست دارم

ثم كنت اخرج من البيت
 وكنت أشاهد (اتفرج على) المدينة
 كنت اذهب ساعتين او ثلاثا إلى
 مختلف الامكنة
 وكنت اشترى من السوق كتباً
 عندما كان يحل الظهر
 كان اخي ينهي عمله
 وكان يأتي بسرعة إلى البيت
 عندما كان يصل من الدائرة .
 كنا نخرج معا
 وكنا نتغدا في احد المطاعم (في مطعم)
 وكنا ننام ايضاً ساعة
 بعد الغداء
 ثم كنا نذهب إلى خارج المدينة
 اخي علي بارّ (عطوف)
 انا احبه

- ج -

في العام الماضي كنت اجلس في
 اول الصف
 كان الباب يُفتح دائماً
 وكان المعلم ينظر اليّ ويسأل^١ :
 لماذا هذا الباب مفتوح ؟
 صديقي « داريوش » كان يقول :

پارسال من در اول کلاس
 می نشستم
 در همیشه باز میشد
 ومعلم بمن نگاه میکرد ومیپرسید :
 چرا این در باز است ؟
 دوستم داریوش میگفت :

١- أصل الفعل الثاني « وكان يسأل » . في الترجمة يعود إلى أصله ، الاستمراري .

منوچهر آثرا باز کرد .
 در حقیقت من در را باز نمی کردم
 ولی ، معهدا ،
 معلم بمن صفر میداد
 من و داریوش دوست هستیم
 لذا همیشه از این کارش
 تعجب میکردم
 وبعد از درس از او میپرسیدم :
 چرا این را بمعلم گفتی ؟
 او میگفت :
 چرا نزدیک در نشستی ؟

« منوچهر » فتنه .
 في الحقيقة انا لم اكن افتح الباب
 ولاكن ، رغم ذلك ،
 كان المعلم يعطيني صفرا
 انا و داريوش اصدقاء
 لذا كنت اتعجب دائما
 من عمله هاذا^١
 وكنت اسأله بعد الدرس :
 لم قلت هاذا للمعلم ؟
 (ف) كان يقول :
 لماذا جلست قرب الباب ؟

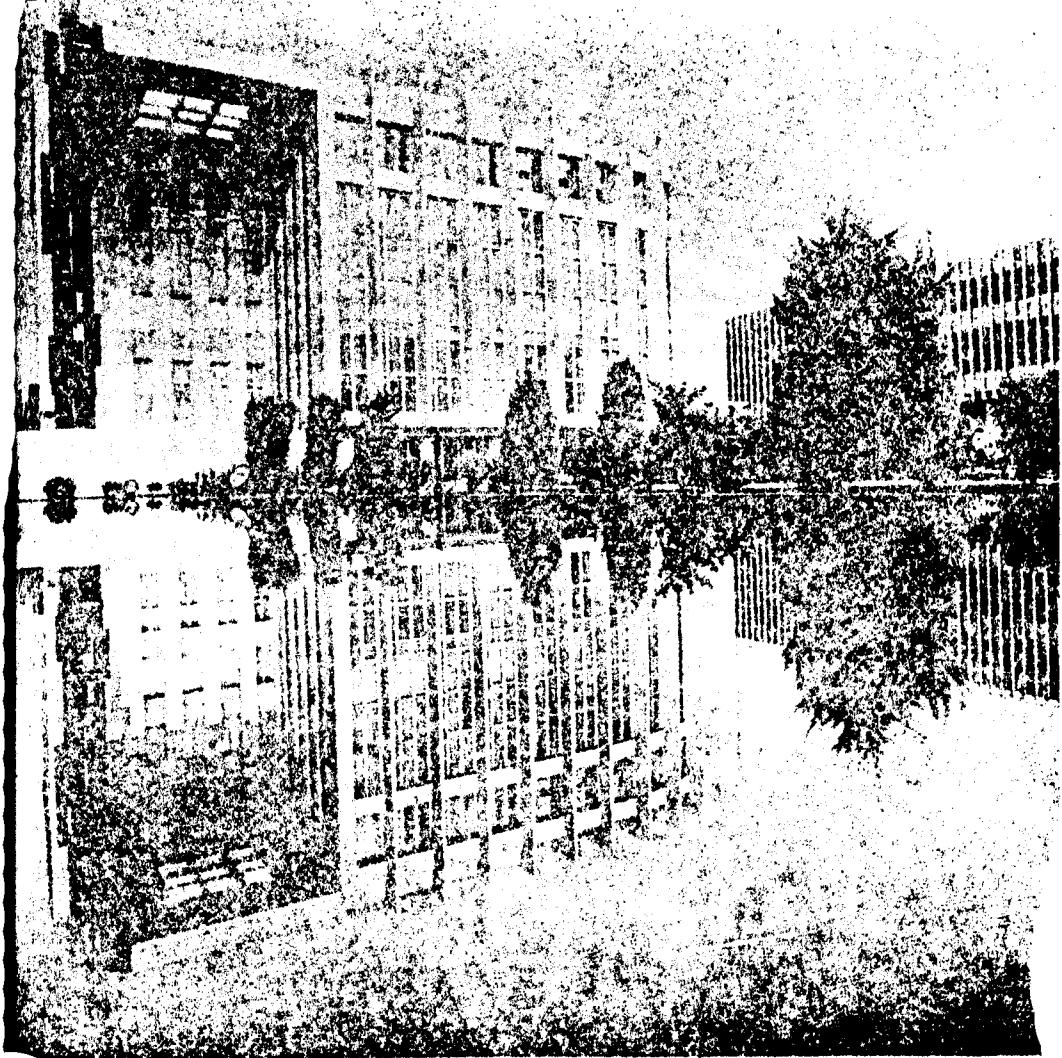
وقتی از اداره میرسید

هاذا كرسي (انا) .
 هاذ السنة جلستُ في آخر الصف
 فصار كرسي بعيداً عن الباب
 وصرت انا ابعد عن المعلم
 امس صباحاً
 عندما دخل المعلم الصف
 رأ الباب مفتوحاً (.. أن الباب ..)
 فنظر إلى داريوش وسأل :
 لماذا هاذ الباب مفتوح ؟
 قال داريوش : أنا لم افتحه
 ولاكن المعلم اعطاه صفراً
 انا كنت انظر اليهما من بعيد
 كرسي لم يكن هاذ السنة قرب الباب
 لذا ، لم ينظر الي المعلم
 ولم يسألني

این صندلی من است .
 امسال در آخر کلاس نشستم
 و صندلی من از در دور شد
 و من از معلم دورتر شدم
 دیروز صبح
 وقتی معلم بکلاس وارد شد
 دید در باز است
 بداریوش نگاه کرد و پرسید :
 چرا این در باز است ؟
 داریوش گفت : من آن را باز نکردم
 ولی معلم به او صفر داد
 من از دور با آنها نگاه میکردم
 امسال صندلیم نزدیک در نبود
 لذا ، معلم بمن نگاه نکرد
 و از من نپرسید .

- ۵ -

خانم «نجمی» دو پسر دارد بنام «رضا» و «پرویز». يك دختر هم دارد بنام «شیرین». شیرین کوچکتر از رضا است ، اما از پرویز بزرگتر است. شیرین دو برادرش را دوست دارد ، و دو برادر هم شیرین را دوست دارند .
 شیرین و پرویز با مادرشان مقیم تهران هستند . رضا مقیم انگلستان است .
 رضا پارسال در « کبریدج » درس می خواند ، ولی امسال در لندَن است .
 پدر آنها دکتر «نجمی» با آنها نیست . کار او در « اصفهان » است .
 پارسال در این اداره نبود . او در « کرمان » بود ، و کرمان دورتر از اصفهان است .
 لذا پارسال هر سه ماه يك هفته بتهران می آمد ، و خانم نجمی هم هر دو سه ماه يك هفته یا چهار پنج روز بکرمان میرفت .

شیرین دهریز با مادرشان مقیم «تهران» هستند :
 بك منظره از تهران : مجلس شورای اسلامی

— ه —

بقي الدكتور «نجمي» في كرمان تسعة اشهر . كان هناك دائماً بمفرده
 (وحيداً) . لم يكن يخرج من المنزل (خارجاً من المنزل لم يكن يذهب) .
 كان يجلس في المنزل وحده . كان يتفدا وحده ، وكان ينام وحده . لم يكن يذهب
 للتخرج إلى الأماكن المختلفة (لا ... إلى هنا وهناك لم ...) . كان عمله

قراءة الكتب فقط (عمله فقط قراءة الكتاب ...) . دائماً كان يقرأ كتباً (...).
 كان يذهب كل يومين او ثلاثة إلى السوق ، فيشتري (وكان يشتري . ف = و)
 كتباً . وكان ينهي كل اسبوع كتابين على الاقل . كان قرب منزله مطعم
 صغير ، ولاكن لم يكن يتغدا في ذالك المطعم . كان ينام ساعة بعد الظهر ، (و)
 كان يكتب ستا او سبع صفحات عصرا ، وفي الليل كان ينام ابكر (وليلا
 ابكر...) .

خانم نجمي ، على العكس ، لم تكن تنظر في الكتب . كانت تذهب كل
 اسبوع يومين إلى السينما . شيرين وپرويز كانا يذهبان معها ، ولم يكونو ينامون
 باكرا . خانم نجمي بارّة . هي تحب الدكتور نجمي ، ولاكنها (ولاكن) لاجل
 درس شيرين وپرويز وذهابهما إلى المدرسة ، لم تكن تذهب معه إلى كرمان .
 عندما كان الدكتور يأتي من كرمان ، كان يشتري للسيدة (لاجل الخانم ...)
 حقيبة او ساعة ، وكان يشتري لشيرين هدية ايضاً (ولاجل شيرين ايضاً ...) ،
 وكان يعطي (يعطي إلى) پرويز نقوداً .

- ~~~~~ ملاحظات وفوائد ~~~~~
- ٢٣ - علامة النسبة في الفارسية هي - كالعربية - «ياء» بآخر الاسم المنسوب :
 خانم سهيل ، دكتور نجمي .
- ٢٤ - علامة التفخيل (النسبي) هي « تر » بآخر الصفة ، وتُرفق بالاداة
 « از » . (بزرگتر از : اكبر من) .
- ٢٥ - الافعال المبدوءة بهزة (مثل : آمد) اذا سبقها حرف متحرك (كنون
 النفي) يوضع بينهما حرف « ياء » للتلين .

درس نهم

- ۱ -

شکست	کَمَر + انکسر ^۱
شکسته .. te	مکسور
کشید ، کشید	سَعَبَ ، مَدَّ ، جَرَّ
کشیده .. de	مسخوب ، مملود
فرستاد	ارسل
فرستاده	مُرسل
نوشته	مکتوب
گرفته	ماخوذ

• • •

من گرفته ام ^۱	انا قد اخذتُ ، .. صرتُ أَخْذاً
تو گرفته ای ^۲	انت قد اخذتَ ، .. صرتَ أَخْذاً
او گرفته است ^۳	هو قد اخذ
گرفته ایم ^۴	قد اخذنا

۱ - بعضی الأفعال تستعمل بمعنویں ، متعدد و لازم ، و « شکست » منها

Guérété. am - ۲

guérété. i - ۳

guérété. at - ۴

guérété. in - ۵

گرفته اید^۱
گرفته آند^۲ ...

قد اخذتم
قد اخذو

• • •

گمان

گمان کرد

گمان کرده ام

گمان نکرده ام

گمان نکرده ای

گمان نکرده است

گمان نکرده ایم

گمان نکرده اید

گمان نکرده اند

الظن (اسم)

ظن

قد ظننت ، صرتُ ظاناً

ما قد ظننتُ ، ما صرتُ ظاناً

ما قد ظننت

ما قد ظن

ما قد ظننا

ما ظننتم

ما ظننوا

• • •

بلکه

بیشتر

که

مَوْضُوعٌ أَنْ أَسْتُ که

سعید دو ساله است

سعید دو سال دارد

سعید يك ساله بود

سعید يك سال داشت

نَه فَقَطْ أَوْ (نَ فَقط ..)

نَه مَنْ وَنَه تَو

نعم

اکثر

أَنْ ، أَنْ

المَوْضُوعُ هُوَ أَنْ

سعید عمره ستان

سعید عمره ستان

سعید کان ابن سنة (کان عمره سنة)

سعید کان ابن سنة

لیس هُوَ فَقط

لا انا ولا انت

Guéréffé. id - ۱

Guéréffé. and - ۲

اذا	پس
اذا لماذا ..؟	پس چرا ... ؟
فوق ، علی ، علی وجه	روی
علیه ، فوقه	روی آن
الجميع ، الكل	همه
ابراهيم لم ياكل ، ماذا (عن) حسن ؟	ابراهيم نخورد ، حسن چی ؟
ضريح ، قبر	آرامگاه
حظ	شانس

• • •

سفر	سَفر
سفرة ، رحلة	يك سفر
ذهبت سفرتين ، قمت بسفرتين	دو سفر رفتم
سافر	مُسافِرَت كُرد
فيل	فيل
وقت	وَقْتُ
عندما ، وقتما ، حينما	وقتی كه = وقتی
ما شاء الله	ما شاء الله ^۱
حين ، موقع (للزمان) ،	مَوَاقِع
امتحان	امتحان
دقيقة	دقیقه
الغروب (المغرب)	غُرُوب
قبل المغرب	قبل آز غروب

۱ - تلفظ : ما شالا (بتشديد اللام الف) .

- ب -

- چرا این صندلی شکسته است ؟
 - دیروز وقتی خانم « جهادی »
 باینجا آمد ،
 روی آن نشست
 و صندلی شکست
- لماذا هذا الكرسي مكسور ؟
 عندما جاءت امس السيدة (مدام)
 جهادي إلى هنا ،
 جلست عليه
 وانكسر الكرسي

خانم جهادی روی آن نشست

- این صندلی از پنج سال اینجا است
 همیشه من روی آن می نشستم
 تو روی آن مینشستی
 همه رویش مینشستند
 و این صندلی نشکست
- بله ، خانم جهادی - ما شاء الله -
 مثل يك فيل است
- هاذا الكرسي هنا منذ خمس سنوات
 دائماً انا كنت اجلس عليه
 انت كنت تجلس عليه
 الكل كانوا يجلسون عليه
 وما انكسر هذا الكرسي
 اجل ، (إن) خانم جهادي - ما
 شاء الله - مثل فيل

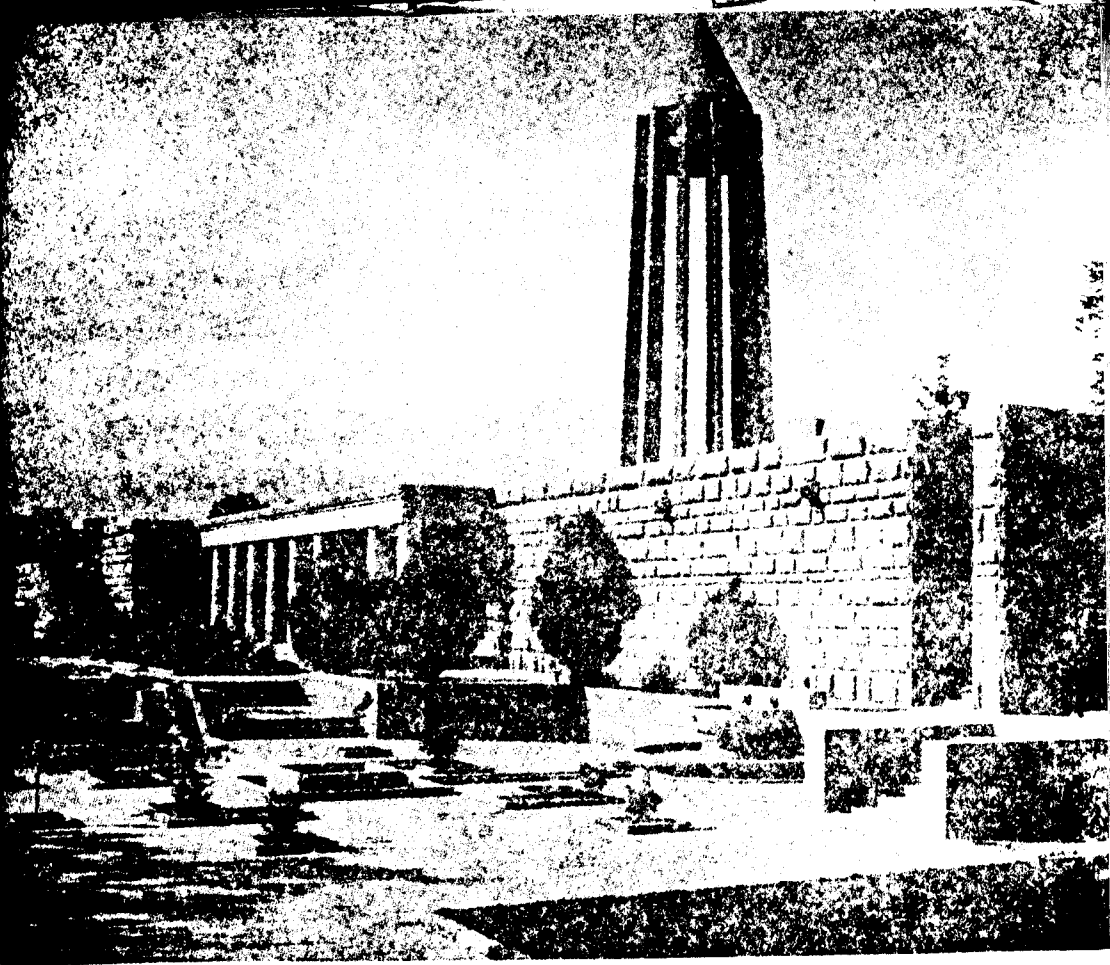
- این صندلی را از کجا خریده ای من این اشتریت هاذا الكرسي ؟
 - این صندلی را دوستم احمد برایم ارسل هاذا الكرسي إلى صديقي
 فرستاده است احمد
- تنها این صندلی را فرستاده است ؟! أرسل هاذا الكرسي وحده ؟!
 - نه ، او شش صندلی فرستاده لا ، هو قد ارسل ست كراسي
 - تو برای او چه فرستاده ای ؟ انت ماذا قد ارسلت له ؟
 - من یک آن موقع برایش يك ساعت انا في ذلك الحين اشتریت
 خریدم وفرستادم وارسلت له ساعة
- دوست احمد چند پسر دارد ؟ صديقك احمد كم صبياً عنده ؟
 - احمد پنج پسر دارد احمد عنده خمسة صبيان .
 - ما شاء الله! پس او بیشتر از ما شاء الله ! إذا هو عنده صبيان
 خواهرش پسر دارد اكثر من اخته
- بله ، خواهرش فقط يك پسر دارد نعم ، اخته عندها صبي واحد فقط
 - آن پنج پسر بزرگ یا كوچك أولئك الصبيان الخمسة كبار
 هستند ؟ هم ام صغار ؟
- همه بزرگ هستند الكل كبار
 - پارسال وقتی من آنجا بودم العام الماضي عندما كنت هناك
 همه بمدرسه میرفتند الكل كانوا يذهبون إلى المدرسة
- پس احمد كوچك نیست ! إذا احمد ليس صغيراً !
 - بله احمد كوچك نیست نعم احمد ليس صغيراً
 - او از من ونو بزرگتر است هو أكبر مني ومنك
- آیا دختر هم دارد ؟ هل عنده بنات ايضاً ؟
 - بله ، يك دختر دارد نعم عنده بنت واحدة .
 - خواهرش چی ؟ وماذا (عن) اخته ؟
 - او هم يك دختر دارد . هي ايضاً عندها بنت .

- ج -

- این تغذیت امس ؟
تغذیتُ في المدرسة
هل اكلت قبلا من هاذا ؟
نعم اكلت منه في المطعم .
في العام الماضي كان قرب بيتنا مطعم
فكنا كل اسبوع نتغدا يوما فيه
- اليس ذاك « مطعم الشرق » ؟
(لقد) كنت اراه في العام الماضي
كل يوم عندما كنت اذهب الى المدرسة
هل تغذيت فيه ؟
نعم ، ولاكن كنت جيتند في الثامنة
- ثم ؟
- ثم رايته امس
كان ابراهيم يتغدا هناك
وانا كان لي معه عمل (شغل)
لذا ذهبت الى هناك
- ديروز كجا ناهار خوردی ؟
من در مدرسه ناهار خوردم
آيا قبلاً از اين خورده ای ؟
بله در رستوران از آن خورده ام .
پارسال نزديك منزل ما يك رستوران بود
وهر هفته يك روز در آن ناهار ميخوردیم
آيا آن « رستوران شرق » نيست ؟
پارسال هر روز وقتی كه بمدرسه ميرفتم آنرا می دیدم
آيا در آن ناهار خورده ای ؟
بله ، ولی در آن موقع هشت ساله بودم
وبعد ؟
وبعد ، ديروز آنرا دیدم
ابراهيم آنجا ناهار ميخورد
ومن با او كار داشتم
لذا بآنجا رفتم

- د -

- جمشید - دیروز عصر ، مادرم بمنزل شما رفت ، ولی مادرت آنجا نبود .
عمود - مادرم دیروز به « همدان » مسافرت کرد .

مادرم بهمدان مسافرت کرد :

يك منظره از همدان : آرامگاه بو علی (ابن سینا)

جمشید - تنها رفت ؟

عمود - نه ، برادرم حسن با او بود .

جمشید - چرا تو با او نرفتی ؟

عمود - من قبلاً بهمدان رفته ام ، ولی به « شیراز » نرفته ام . آیا تو بشیراز رفته ای ؟

جمشید - خیر ، من هم نرفته ام .

عمود - برادرت « همایون » چی ؟

جمشید - او هم نرفته است . من و مادرم و برادرم « همایون » فقط بشمال رفته ایم . اما مینا باصفهان و شیراز هم رفته است .

عمود - باصفهان و شیراز؟!!

جمشید - بله ، پارسال پدرم برای يك كار بشیراز مسافرت كرد ، و مینا با او رفت ، و در آن موقع من و برادرم همایون در اینجا ماندیم .

عمود - پس مینا بشیرا مسافرت کرده است !

جمشید - بله ، اصفهان را هم در آن سفر دیده است . او و پدرم نه روز در اصفهان ماندند . يك شب هم در « قُم » خوابیدند .

عمود - حقیقتاً مینا شانس دارد !

جمشید - نه فقط این ، او بترکیه هم رفته است .

عمود - ما شاء الله !! بترکیه؟!!

جمشید - بله ، او وقتی كوچك بود ، يك سفر با پدرم بترکیه رفت .

عمود - معلوم شد پدرت مینا را بیشتر از همه دوست دارد !

جمشید - خیر ! موضوع این نیست ! موضوع آن است كه من وقت

سفر پدرم بترکیه در تهران نبودم ، و برادرم همایون دو

ماهه بود . اما موقع سفر پدرمان بشیراز همایون فقط چهار ساله

بود . او بیشتر از چهار سال و دو سه ماه نداشت . من هم امتحان

داشتم . اما مینا بمدرسه نمیرفت . در آن موقع درس نمی خواند .

لذا او شانس داشت و با پدرش بشیراز رفت .

عمود - من گمان كردم پدرتان او را بیشتر دوست دارد .

جمشید - برادرت « هرمز » هم این را گمان میكرد . يك روز او هم

اینرا گفته است ، ولی حقیقت موضوع را نمیدانست . پدرم با

همه مهربان است .

عندما وصلت امس من المدرسة لم ار امي في البيت. اخي « هوشنگ » واخوتي « مهين » ايضاً لم يكونا هناك : لم اكن اعلم إلى اين ذهبو . سألت ابي ، ولاكنه هو ايضاً لم يكن يعلم . ابي كان عنده عمل بعد الظهر ، لذا تغدا بسرعة وخرج وبقيت انا وحدي . اتممت درسي وقرأت اربعاً او خمس صفحات ، وكنت دائماً انظر إلى الباب او إلى الساعة ، ولاكنهم ما أتو . عندي صديق باسم « رضا » . رضا هاذا (هذا الرضا) ودودٌ وانا احبه . لبست ثيابي وذهبت لرؤيته (لاجل رؤيته) . منزله بعيد عن منزلنا ، ومع ذلك ذهبت . ولاكن رضا ايضاً لم يكن هناك . تعجبت من حظي في هاذا اليوم ، قرّضاً كان ينام كل يوم بعد الظهر ، ولم يكن يخرج من البيت . بعد ساعتين ، او اكثر ، وصلت امي ومهين . قبل السلام سألتهما : اين كنتما ؟ قالت امي : علمنا اليوم ان اخي « هادي » قد جاء من بيروت ، لذا ذهبنا لرؤيته . قلت : لم لم تكتبي لي سطرأ واحداً على الاقل انكم (ان اتم) هناك ؟ (لم لي على الاقل سطرأ ..) اخوها هادي كان يدرس في لبنان .

ملاحظات وقواعد

- ٢٦ - اذا اضفنا هاء خفيفة (غير ملفوظة) إلى الاصل المصدرية تتولد صيغة يُعبّر بها عن حالة اسم المفعول. (نوشت + ه = نوشته : مكتوب). هاذه الصيغة نسميها «صفة المفعولية» (صفت مفعولي) او صيغة اسم المفعول.
- ٢٧ - عدا الماضي العادي البسيط الذي مر معنا في دروسنا الاولى (رقم ، رفقي ، رفت ..) يوجد ماض آخر يترجم إلى العربية بنفس الترجمة ، الا انه في الواقع يختلف عنه بانه يدل على حالة الفاعل بعد انهاء الفعل في الماضي . هاذا الزمن الذي نسميه الماضي الثقلي ، أو الماضي القريب ،

يكون تصريفه باضافة ضمائر التصريف على صفة المفعولية ، وبينهما
ألف للوقاية (وفي الغائب المفرد باضافة است) :
رفته + ام . رفته + اى . رفته + است الخ .

درس دهم

- ۱ -

قصه ، حکایه
لسان + لغة
مکتبه (لبيع الكتب)
القصة الكبيرة
اللغة الفارسية
المكتبة البعيدة
عذب ، حلو
القصة الشيقة
حسن ، جيد
الحظ الحسن

• • •

عم
عم احمد
العم الحنون
بحر
بحرنا
البحر الكبير
مكاني

داستان
زبان
کتابفروشی
داستان بزرگ
زبان فارسی
کتابفروشی دور
شیرین
داستان شیرین
خوب
شانس خوب

عمو
عموي احمد
عموي مهربان
دریا
دریای ما
دریای بزرگ
جای من

المكان البعيد
سينما المدينة
السينما الكبيرة
اسبوع الكتاب
اسبوع الكتاب
الاسبوع الماضي
الاسبوع الماضي
جميعهم ، كلهم
الماضي الحسن ..
قرية
قرينا

جاي دور
سينماي شهر
سينماي بزرگ
هفته ي اکتاب
هفته اکتاب
هفته گلشته = هفته ي گلشته
هفته گلشته = هفته گلشته
همه آنها
گلشته خوب
ده ۳
ده ما

گل شته خوب

۱ - ۱۶۷۶ ...

۲ - أحياناً يصاحون في إعمال الهمة فوق الماء ، ولاكن تظل تقرأ وكان الهمة موجودة .
۳ - deh

ده نژديك

كه^۱

آن پَسَر كه

آن خائِم كه نِشِست

يك خائِم رسيده كه مثل فيل بود

يك لباس خريدم كه مثل آن

نپوشيده اى

خواست

اگر

پير

مَرَد

پير مَرَد

بازى

بازى كرد

دُرُست

درست كرد

بسيار

خَيَل^۲

بسيار خوب - خيلي خوب

الْبَتَّه

مَگر

القرية القريبة

الذي ، الذين ، التي ..

ذلك الصبي الذي

تلك السيدة التي جلست

وصلت سيدة كانت كالفيـل

اشتريت ثوباً لم تلبس

مثله

طلب ، اراد

إذا ، لو

مُسْن ، عجوز ، شيخ

رَجُل

الرجل العجوز ، .. الشيخ

اللعب

لَعِب + مَثَل

صحيح ، مستقيم ، قوم

عَمِل ، حَقَّق ، أنشأ ، صنع + سَوَّأ

كثير + جداً

كثير + جداً

جيد جداً

طبعاً

(عبارة للاستيضاح الاستنكاري او

التأكيد)

qu6 - ۱

Khéyli - ۲

چرا نرفتی ؟ مگر نمی دانستی ؟

چرا قلم را گرفتی ؟ مگر قلم
او است ؟

لِمَ لَمْ تذهب ؟ اما کنت تعلم ؟
(لیش ما کنت تعرف)

لماذا اخذ القلم ، هل هو قلمه
(لیه هو قلمه - لیش هو قلمه) ؟

• • •

قَدَر ، مقدار

هاذا المقدار

کم ؟ (أي مقدار ؟)
انتقل

واقعا ، فعلاً

ممتاز ، جيد جداً

حيف ، مؤسف ان

عنوان (کتاب) .

معروف

جائزة

اصلي

طبيعي

بقية

حق

فيلم

اخير

مثلاً

شیطان

حتماً ، أكيداً

قَدَر

اینقدر (این قدر)

چقدر (چه قدر)

منتقل شد

واقعاً

عالی

حیف^۱

عنوان

معروف

جایزه

اصلی

طبیعی

بقیه

حق

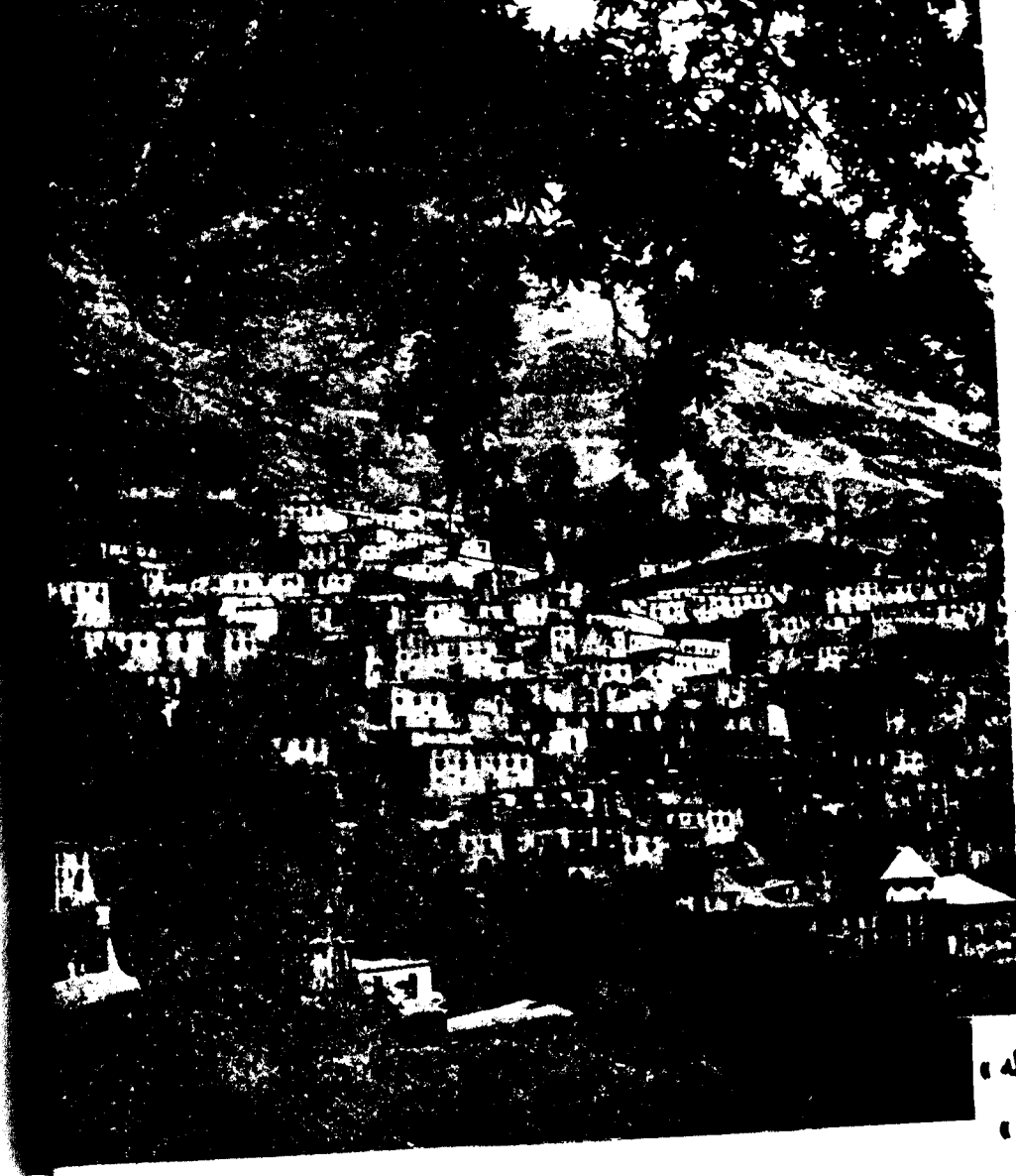
فیلم

آخر

مثلاً

شیطان

حتماً

ده « ماسوله »
در « گیلان »

- ۱ - هفته گذشته يك كتاب خوب از « كتابفروشی رازی » خریدم
- ۲ - این كتاب - كه عنوان « داستان يك عمو » داشت - داستان يك دختر كوچك است كه بسیار باهوش بوده است .
- هاذا الكتاب - الذي كان يحمل عنوان « قصة عم » - هو قصة بنت صغيرة كانت ذكية جداً .

هذه النسخة التي باسم
 ٣ - این دختر - که بنام « سوزان » بوده - يك برادر بزرگتر داشته که بسیار مهربان بوده است ^۱.

هذه البنت - التي كانت تدعى سوزان - كان عندها أخ أكبر كان جد خنون.

٤ - سوزان مادر نداشته . پدرش هم نزدیک او نبوده است ^۲ .
 سوزان ماكان لها أم . أبوها أيضاً لم يكن بقربها .

٥ - او برای کارش مقیم يك شهر دور بوده است
 لقد كان يقيم من أجل عمله في مدينة بعيدة .

٦ - لذا سوزان و برادرش درده تنها بوده اند .
 لذا كانت سوزان وأخوها في القرية وحدهما .

٧ - سوزان و برادرش يك عمو هم داشته اند که مقیم شهر بوده است ..
 وقد كان لسوزان وأخيها عم كان يقيم في المدينة ...

٨ - ولی در ده يك منزل داشته است ..
 .. كان له .. في القرية .

٩ - وقتی سوزان کوچک بوده ، چقدر شیطان بوده ! ولی چقدر هم شیرین بوده است ^۳ !! .

... كم كانت شيطانة ... أيضاً « مهضوية » !!

١٠ - بقیه داستان را تمام نکرده ام

١١ - دیشب از آن فقط هشت صفحه ، و امروز صبح قبل از رفتن بادره سه صفحه ، خوانده ام ^۴

... والیوم صباحاً قبل الذهاب إلى الدائرة

١ - هنا ثلاثة أفعال أصلها « بوده است » و « داشته است » و « بوده است » . وبما ان الفعل المساعد فيها واحد (هو : است) ، فقد اكتفي بإيراد مع الأخير منها فقط .

٢ - كالقاعدة السابقة . أصل الجملة الاولى : نداشته است .

٣ - أسقطت « است » في الفعلين الأولين ، واكتفي بها في الفعل الثالث ، لأنها مشتركة بين الثلاثة .

٤ - اكتفي بفعل « خوانده ام » مرة واحدة لتكرره .

- ۱۲ - واقعاً يك داستان بسیار شیرین است !
فعلاً انها قصه عذبه جداً .
- ۱۳ - حیف که وقت ندارم !!
.. عل ان ..
- ۱۴ - اگر وقت داشتم ، همه آنها در يك شب می خواندم .
لو كان عندي .. كنت أقرأ كلها (كنت أقرأ جميعها) ..
- ۱۵ - ولی خیلی کار دارم .

- ج -

- ۱ - من این اشتریت هاذا الكتاب ؟
این کتاب را از کجا خریده ای ؟
- ۲ - من مكتبة الخيام
از کتابفروشی خیام خریده ام
- ۳ - كم دفعت ثمنه (كم اعطيت نقوده) ؟
برای آن چقدر پول داده ای ؟
- ۴ - دفعت (لأجله) أربعة توأمين فقط . ولاكن لو كان طلب عشرة توأمين
ایضاً لكنت ادفع له
برای آن فقط چهار تومان داده ام . ولی اگر ده تومان هم میخواست به او می دادم
- ۵ - لماذا ؟ اهو جيد لهذا المقدار (أهاذا المقدار جيد) ؟
چرا ؟ مگر اینقدر خوب است ؟
- ۶ - جيد جداً . فعلاً ممتاز . !
بسیار خوب است . واقعاً عالی است

- ۷ - ما هو هذا الكتاب ؟
این کتاب چیست ؟
- ۸ - هاذه قصة كتبها « إرنست همنگوی »
این يك داستان است كه « إرنست همنگوی » نوشته است
- ۹ - ما اسم القصة ؟
عنوان داستان چیست ؟
- ۱۰ - « العجوز والبحر »
« پیر مرد و دریا »
- ۱۱ - اوه ! هاذه القصة مشهورة (معروفة) جداً ! لقد اعطوه لاجلها جائزة نوبل . انني قد قرأتها ولاكن بالفارسية .
اوه ! این داستان بسیار معروف است ! برای آن به او جایزه نوبل داده اند . من آنرا خوانده ام ، ولی بفارسی .
- ۱۲ - الا انها (الا ان) باللغة الانكليزية ألطف (اعذب) كثيراً .
اما بزبان انگلیسی خیلی شیرینتر است .
- ۱۳ - طبعي ! كل قصة ألطف طبعاً باللغة الاصلية . هل رايت فيلمها ؟
طبیعی است ! البته هر داستان بزبان اصل شیرینتر است ! آیا فیلم آنرا دیده ای ؟
- ۱۴ - لا ؛ أفصنعونها فیلماً ؟
نه ، مگر از آن فیلم درست کرده اند ! ؟
- ۱۵ - نعم ؛ وقد مثل ذلك الفيلم « سبنسر تريسي » . ولاكن كم توفق في تمثيله (كم مثله جيداً) ! ! لقد كان في الشهر الماضي في سينما إمبراير ، لم لم تشاهده (لم تره) ؟
بله ، وآن فیلم را « سبنسر تریسی » بازی کرده ؛ اما چقدر خوب بازی کرده است ! ماه گذشته در سینما امپایر بود ، چرا آنرا ندیده ای ؟

۱۶ - لم اكن اعلم. لو كنت اعلم لكنت ذهبت حتماً (كنت اذهب)..
اسفاً اني لم اشاهده.

نمیدانستم. اگر میدانستم حتماً می رفتم. حیف که آنرا ندیده ام.

۱۷ - فعلاً لقد كان فيلماً ممتازاً.

واقعاً يك فيلم بسیار عالی بود.

- ف -

مجید - هفته گذشته، دوست «هادی» میگفت که تو به اروپا رفته ای. آیا
این درست است؟

پرویز - خیر، من باروفا مسافرت نکرده ام. آن برادر «هوشنگ» است
که باروفا رفته است. ماه گذشته «دکتر کاظمی» دوست پدرم باروفا
مسافرت کرد، و هوشنگ با او رفت.

مجید - آیا هوشنگ قبل از این سفر، اروپا را دیده است؟

پرویز - خیر، اما دکتر کاظمی، قبلاً، دو سفر به اروپا رفته است.

مجید - دکتر کاظمی از اروپا کجا را دیده و کجا رفته است؟

پرویز - او در دو سفر اول، جنوب و شمال اروپا، و در سفر امسال،
جنوب و غرب اروپا را دیده است. در این سفر اخیر، او اول به ایتالیا
رفته است؛ در آنجا «رُم»^۱ و «وینز»^۲ و «واتیکان» را از نزدیک تماشا
کرده، سپس به فرانسه رفته است.

مجید - «فرانسه رفته است»؟! چرا نگفتی «رفته اند»؟ مگر برادرت هوشنگ
و دکتر کاظمی با هم نبوده اند؟

۱- روما.

۲- البندقية.

پرویز - آنها فقط پنج روز با هم بوده اند . هوشنگ در تهران کار داشته ، لذا بیشتر از چهار شب در ایتالیا نمانده است .

مجید - پس برادرت ایتالیا را خوب ندیده است !!
پرویز - نه .

مجید - و دکتر کاظمی تنها بفرانسه مسافرت کرده است ؟!

پرویز - بله ، اما در پاریس دوستش « دکتر سبحانی » را دیده ، و آنها شش روز با هم در آنجا بوده اند . بعد از پاریس بشمال رفته ، در يك شهر كوچك نزدیک دریا دو شب خوابیده ، و از آنجا به اِنگلیستان رفته اند .

- ۵ -

في الشهر الماضي سافرت امي واختي مهين إلى لبنان . امي قد درست في بيروت ، لذا (فهمي) تحبها كثيراً .

وقد اخذت مهين من ابي نقوداً واشترت لاختي ثرياً قصة حلوة ، ولاكن امي اشترت لابني هدية ممتازة ، ولثرياً ثوباً ، ولي حقيبة كبيرة ، وارسلت من هناك لاختي سعيد في لندن ساعة .

وقد شاهدت امي واختي « كازينو لبنان » ، وتغدنا في مطعم « يلدزلار » في بيروت ، ونامتا ليلة في طرابلس ، ولاكنهما ما بقيتا في لبنان اكثر من ثمانية ايام . كانت امي واختي تذهبان كل يوم اربع ساعات على الاقل إلى السوق . وهاذا طبيعي ؛ إن كل سيدة تحب السوق اكثر من اي مكان (كل مكان) في المدينة . اليس هاذا صحيحاً ؟ !

ملاحظات وقواعد

۲۸ - الاسم الموصوف - كالمضاف - تلحق آخره كسرة .

۲۹ - إذا كان الاسم المضاف او الموصوف متتهياً بحرف علة (واو - الف -

هاء غير ملفوظة) يضاف اليه حرف ياء ثم تُلحق به الكسرة (وقد
تُستبدل الياء بهمزة فوق الهاء ، وتُقرأ وكأن بعدها ياء مكسورة) .

٣٠ - اذا نُعت الاسم المفرد بجُملة (جاء صبي كان يدرس) يجب وضع
كلمة « كه » بين الاسم والجُملة .

٣١ - اذا تكرر فعل واحد مشتركاً بين جملتين او اكثر ، يمكن الاكتفاء
بذكره مرة واحدة في الجُملة الاخيرة .

درس یازدهم

- ۱ -

سمع	شنید ، شنید
كنتُ قد سمعتُ	شنیده بودم
كنتَ قد سمعتَ	شنیده بودی
كان قد سمع	شنیده بود
كنا قد سمعنا	شنیده بودیم
كنتم قد سمعتم	شنیده بودید
كانو قد سمعو	شنیده بودند
ما كنت قد سمعتُ	نشنیده بودم
ضحكٌ	خندید
كنتُ قد ضحكْتُ	خندیده بودم
سقط ، وقع	افتاد
كنتُ وقعتُ	افتاده بودم
ما كنتُ وقعتُ	نیفتاده بودم ..
كنتَ قد اتيتَ	آمده بودی
ما كنتَ جئتَ	نیآمده بودی
غضبان + عصبي	عصبانی
غضبٌ	عصبانی شد

۱- اصلها : نافتاده بودم . انقلبت الهمزة ياء للتثنية .

عصبانی شده بود	کان قد غضب
عصبانی نشده بود	ما کان غضب
خسته	تعبان
خسته شد	تعب
خسته نشده بودی	ما کنت قد تعبت
برگشت	رجع
برنگشت	ما رجع
برنگشته بودم	ما کنت قد رجعت
نگران	مضطرب ، قلق
نگران شد	اضطرب ، قلق
ترسید	خاف
زد	ضرب
در زد	قرع الباب
در زده بود	کان قد قرع الباب

• • •

راه	طریق
شکار	صید
دیگر	آخر ، آخر
کلفت	خادمة
تا	حتى
بار	مرة
سه بار	ثلاث مرات
گلدان	مزهرة
چون ، چونکه	لأن + بما ان
زیاد	کثیر

(من را)^۱

(تورا)^۱

...

عمي

عمك

عمه

عمنا

عمكم

عمهم

مكاني

مكانك

مكانه

مكاننا

مكانكم

مكانهم

صفي ومدرستي

صفك ومدرستك

صفه ومدرسته

صفنا ومدرستنا

مدرستكم

مدرستهم

خبر

أخبر

ما كان أخبر

فيما يتعلق بـ

مرا

تُرا

عمویم = عموی من

عمویت = عموی تو

عمویش

عمویمان

عمویتان

عمویشان

جایم = جای من

جایت = جای تو

جایش

جایمان

جایتان

جایشان

کلاس و مدرسه ام

کلاست و مدرسه ات

کلاش و مدرسه اش

کلاسمان و مدرسه مان

... مدرسه تان

مدرسه شان

خبر

خبر داد

خبر نداده بود

راجع به

۱- « من » و « تو » اذا اتصلتا بـ « را » المفعولية، فالألف يهبط حرفهما الأخير .

مرفأ ، ميناء
ناحية ، جهة
من جهة
من جهة أخرى
اطراف ، نواح
كما لو ، كأن

* * *

أخيراً
علة ، سبب
جواب
جداً ، بطور غير عادي
الدنيا
نظير ، مثل

بندر
طرف
از يك طرف
از طرف دیگر
اطراف
مثل اینکه

أخيراً ، بالأخيره
علت
جواب
فوق العادة
دُنیا
نظير

← شکار

↓ شکار

- ب -

- ۱ - دیروز عمویت به بیروت رفته بود ، چرا تو با او نرفته بودی ؟
- ۲ - چون من هم در سفر بودم . به بَعْلَبَك مسافرت کرده بودم
- ۳ - پس تو هم در منزل نمانده بودی ؟
- ۴ - نه فقط من ، برادرم «شاهرخ» هم با من آمده بود !
- ۵ - بکجا رفته بودید ؟
- ۶ - گفتم ببعلبك مسافرت کرده بودیم
- ۷ - مادرم وخواهرم « هُما » قبل از ما با آنجا رفته بودند
- ۸ - ولی آنها زودتر از ما بمنزل برگشتند ، چون خیلی خسته شده بودند ،
- ۹ - اما من وشاهرخ خسته نشده بودیم ، لذا تا نزدیکِ مغرب در آنجا ماندیم

...

- ۱- اَسْ كَانْ مَعَكْ قَدْ ذَهَبْ اِلَى بَیْرُوتْ . لِمَ لَمْ تَذَهَبْ اَنْتَ مَعَهُ ؟
- ۲- ... كُنْتُ اَنَا اَيْضًا فِي السَّفَرِ . كُنْتُ قَدْ سَافَرْتُ ...
- ۳- ... مَا كُنْتُ قَدْ بَقِيتُ ...
- ۴- لَیْسَ اَنَا فَقَطْ ...
- ۵- كُنْتُ قَدْ ذَهَبْتُ .
- ۷- ... كَانَتْ قَدْ ذَهَبَتْ ...
- ۸- عَادَتَا اَبْكَرَ مِنَّا (قَبْلَنَا) ، لِأَنَّهُمَا كَانَتَا قَدْ تَعَبَتَا كَثِيرًا .

- ج -

- ۱ - هاذا عمي ابراهيم . اما كنت قد رايتہ قبلًا ؟
- ۲ - لا ، ولا كن كنت قد سمعت عنه .
- ۳ - كان اخوك « بهزاد » قد جاء يوماً إلى بيتنا ، واخبرنا ان عمكم قد سافر إلى اوروبا .
- ۴ - كان عمك وقرينته قد سافرا في ذلك اليوم إلى فرنسا
- ۵ - وكنت سمعت في ذلك اليوم ايضاً أن عمك كان قد اشترا قبل سفره مكتبة قرب بيتنا
- ۶ - اخي سعيد كان قد رآ عمكم قبل ذلك .
- ۷ - وكان يظن انه ابوكم .
- ۸ - ليس اخوك فقط كان يظن هاذا
- ۹ - صديقنا « إيرج » مرة كان قد ظن هاذا ايضاً .
- ۱۰ - هو كان قال هاذا لصديقه « جواد »
- ۱۱ - وجواد كان قد تعجب منه

...

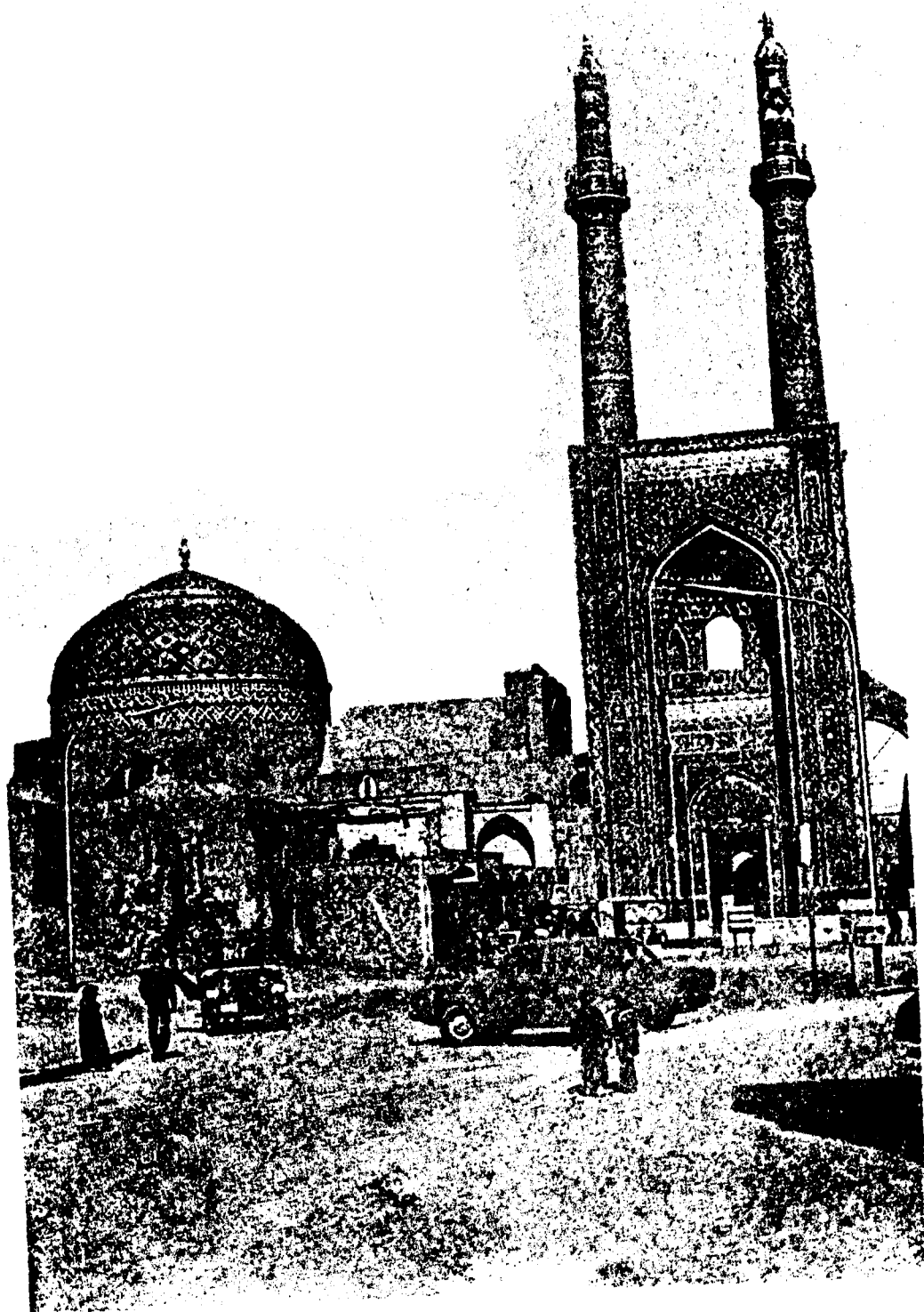
- ۱ - این عموم ابراهيم است . آیا قبلاً او را ندیده بودی ؟ ۲ - .. ولی راجع به او شنیده بودم .
- ۷ - ... يك روز ... آمده بود ، و به ما خبر داد که عمویان... مسافرت کرده است . ۴ -
- عمویت و خانمش ... مسافرت کرده بودند . ۵ - در آن روز هم شنیده بودم که عمویت قبل از سفرش ... خریده بود .. ۶ - .. عمویان را دیده بود . ۷ - و گمان میکرد که او پدر شما است .
- ۳ - ... اینرا گمان .. ۹ - .. هم يك بار این گمان را کرده بود . ۱۰ - .. اینرا .. گفته بود .
- ۱۱ .. از او ...

- د -

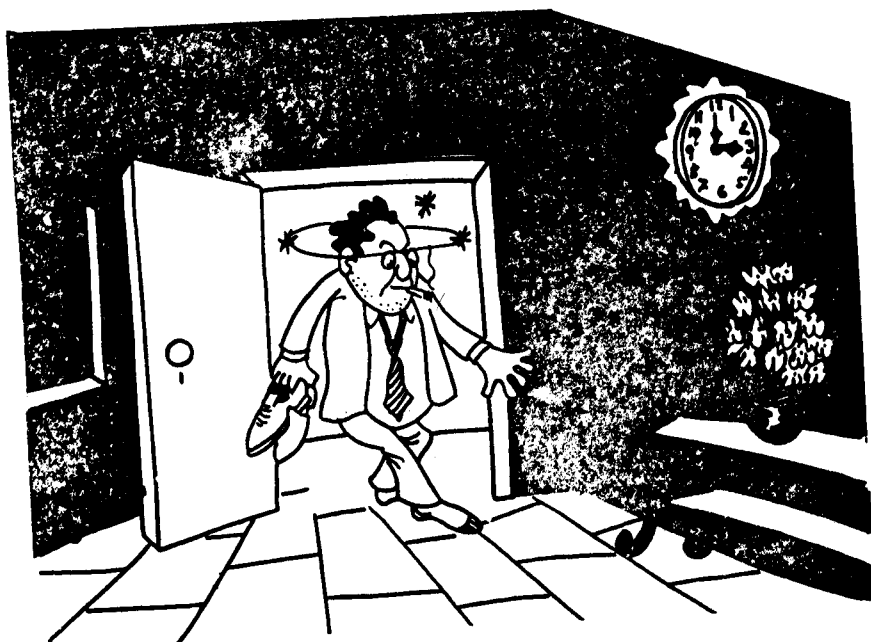
هفته گذشته وقتی پدرم به یزد رفته بود ، برای عموم يك گلدان خریده

پدرم بشهر یزد رفته بود :

يك منظره از « مسجد جامع » در یزد ←

بود ، و آنرا با کلفت بمنزلش فرستاده بود . کلفت بمنزل عمو^۱ رفته^۲ ، و در زده ،
ولی جواب نشنیده بود . و چون کار داشته^۳ ، زود بمنزل برگشته بود ، اما در راه

زود برگشته بود

گلدان افتاده و شکسته ، و کلفت فوق العاده ترسیده بود .
وقتی پدرم فهمیده بود ، از يك طرف عصبانی شده بود ، و از طرفِ دیگر
برای برادرش نگران شده بود .

- ۱- اصلها: «عمویم» . تخفف الضمائر إذا كانت معروفة ، إلا حين تبعد عن المائد .
- ۲- اصلها: «رفته بود» . خففت «بود» لتكررها .
- ۳- اصلها: «داشته است» .

من و برادرم مجید زود بمنزل عمویمان رفتیم، چون ما هم مثل پدرمان برای عمویمان نگران شده بودیم. وقتی بمنزل عمو رسیدیم، در زدیم، ولی جواب نشنیدیم. یکبار (يك بار) دیگر در زدیم. ولی جواب نیامد. شش هفت بار در زدیم، تا اخیراً در باز شد، و عمویم از منزل بیرون آمد. معلوم شد او برای شکار صبح زود از منزل بیرون رفته بود، و عصر بمنزل برگشته و خوابیده بود، و چون خیلی خسته بود، در زدن مارا نشنیده بود.

گفتم: چرا قبل از رفتن بشکار بما خبر نداده بودید؟ پدرم برای شما نگران شده بود. گفت: چرا عصبانی هستی. مگر من به هندوستان رفته بودم؟! من زیاد نخوایده ام. آیا تو بیشتر از يك بار در زده ای؟ خندیدم و گفتم: من ده بار در زدم، ولی شما مثل اینکه به يك دنیای دیگر مسافرت کرده بودید.

- ه -

این كنتَ قد ذهبَ امس؟ (لقد) ذهبنا انا واخي صباحاً إلى منزلکم، ولا کنتا (ولا کن) لم نرک. (و) حين سالنا عنک تبين انک (= أن) انتَ) كنتَ قد خرجت من المنزل قبل وصولنا. (وقد) تعجبت اختک حين راتنا وقلقت لاجلک، لانها کانت تظن انک قد ذهبَ إلى بيتنا.

حين عدنا إلى البيت کانت امي واخي قد خرجتا، لذا لم نعلم منهما إن كنتَ قد جئتَ إلى بيتنا (نعلم منهما أن ..) ام لا. ظنناَ اولاً (اولاً ظننا) انک كنتَ قد اتيت حين کنا فی بیتکم، وان امي واخي رأَاک، ولا کن تبين بعد ذالک انک لم تأت. لقد کان اخي قد خرج مساءً (ليلاً) من المنزل لعملٍ فی بیت عمي، ورأَا (وکان رأَا) فی الطريق اخاک «بهزاد»، فاخبره (واخبره) بهزاد انک كنتَ قد ذهبَ للصید. لِمَ لَمْ تَکن قد اخبرتنا من قبل (قبلاً)؟ لو کنا علمنا کنا ذهبنا معک، او علی الاقل کنا ذهبنا إلى بیت عمنا، وما کنا ذهبنا إلى منزلکم، لان منزلکم جد بعيد، وکنا قد رجعنا منه تعین جداً.

٣٢ - صفة المفعولية مُصَرَّفةٌ مع فعل «بود» (رفته بودم، رفته بودی، الخ) تصور زمناً يُطلَقُ عليه اسم «گذشته» دور (الماضي البعيد). هَذَا الزمان قد يدل على حدوث الفعل قبل فعل آخر في الماضي (وقتي برادرت رسید، من رفته بودم: حين وصل اخوك، انا كنتُ قد ذهبت) وقد يدل على جواب الشرط (اگر دانسته بودم رفته بودم: لو كنت علمتُ كنت ذهبتُ).

٣٣ - نَقِي الفعل الماضي البعيد «گذشته» دور» يكون باضافة نون النفي على صفة المفعولية (نرفته بودم).

٣٤ - الاسماء المنتهية بألف (دریا) او واو (عمو) اذا اضيفت إلى ضمير الملكية، يوضع بينها وبين ضمير الملكية حرف ياء (عمویم، عمویت..). اما الاسماء المنتهية بهاء خفيفة (مدرسه)، فيوضع بينها وبين ضمير الملكية حرف الف، وذلك في حالة المفرد فقط (مدرسه ام، .. مدرسه مان ..).

درس دَوَاژ دَهَم

۱ - سَجَل :

خمس لیرات : پنج لیره (بالفارسیة : ۵ لیره ، بالمفرد) .
 لیس له بنات : او دختر ندارد (بالفارسیة : لیس له بنت - بالمفرد ،
 للنوعية) .

• • •

اشترا کتبا : کتاب خرید (للنوعية ، بالفارسیة بالمفرد) .

• • •

اعطیتُهُ : به او دادم (بالفارسیة : اعطیتُ له)
 سألته : از او پرسیدم (بالفارسیة : سألتُ منه)
 سألت عنه : راجع به او پرسیدم
 کان یبیع ویشتری : می فروخت و می خرید (تُعَادُ إلى اصلها : کان یبیع
 وکان یشتري)

• • •

قبل الظهر : قبل از ظهر (بالفارسیة : قبل من الظهر) ..

• • •

أنتَ : که تو (أنْ أنتَ) .

• • •

خاتَمَ نجمی : السیدة نجمی (مدام نجمی) ، أو الآنسة نجمی .
 خاتمِ برادرم : زوجة اخي
 سُهَيْلا خاتم : سهیلا هاتم (السیدة سهیلا أو الآنسة سهیلا)

دوست : صديق
 يك دوست دارم : عندي صديق
 دوست دارم : احب
 دوست داشتم : كنت احب

• • •

فقال = « قال » او « وقال » او « ثم قال » (فاء العطف تُحذف ،
 او تُقلب الى واو عطف ، او تُقلب الى « ثم ») .

• • •

بله : نعم (وليس : بلى) .

• • •

هم : ايضاً
 همه : جميع ، كل + جميعاً

• • •

سه ساله است = سه سال دارد
 سه ساله بود = سه سال داشت

• • •

دِهَت : قريبتك
 مدرسه ات : مدرستك

• • •

مكتبة بابها كبير : يك كتابفروشی كه درس بزرگ است (اذا وُصف
 الاسم المفرد بجملة ، يوضع بينهما : كه)

• • •

نیفتادی : (وليس : نأفتادی)
 نیامدیم : (وليس : نآمدیم)

۲ - أزمنة الفعل الماضي (فعل گذشته) التي مرت معنا حتى الآن :

أ - فعل بسيط (گفت : قال)

گفته ساده (البسيط)	گفته استمراری	گفته نقلی	گفته دور (البعید)	مثنی
گفتم : قلت	می گفتم : كنت اقول	گفته ام : قلت ، قد قلت	گفته بودم : كنت قلت ، كنت قد قلت	من
گفتی	می گفتی	گفته ای	گفته بودی	تو
گفت	می گفت	گفته است	گفته بود	او
گفتم	می گفتم	گفته ایم	گفته بودیم	ما
گفتید	می گفتید	گفته اید	گفته بودید	شما
گفتند	می گفتند	گفته اند	گفته بودند	ایشان
نگفتم	نمی گفتم	نگفته ام	نگفته بودم	مثنی

ب - فعل مرکب (نگاه کرد : نظر ، تطلع)

نگاه کردم : نظرت	نگاه می کردم : كنت انظر	نگاه کرده ام : نظرت ، قد	نگاه کرده بودم : كنت قد نظرت	مثنی
نگاه کردی	نگاه میکردی	نگاه کرده ای	نگاه کرده بودی	من
نگاه کرد	نگاه میکرد	نگاه کرده است	نگاه کرده بود	تو
نگاه کردم	نگاه میکردیم	نگاه کرده ایم	نگاه کرده بودیم	او
نگاه کردید	نگاه میکردید	نگاه کرده اید	نگاه کرده بودید	ما
نگاه کردند	نگاه میکردند	نگاه کرده اند	نگاه کرده بودند	شما
نگاه نکردم	نگاه نمی کردم	نگاه نکرده ام	نگاه نکرده بودم	ایشان
				مثنی

في التصريف كأن كلمة « نگاه » غير موجودة .

ملاحظة هامة

في اللغة الفارسية زمن ماضٍ آخر يتألف من الماضي النقلي مُصَرَّفًا مع «می» (میگفته ام : قد كنت اقول - میگفته ای ، میگفته است ، .. الخ) .

هاذا الزمن - ويسمى «الماضي النقلي الاستمراري» - نكتفي بالاشارة اليه ، لان استعماله أقل ، واذا ورد في الجملة فانه يُفهم من السياق .

۳ - صرف الأفعال البسيطة التالية في أزمنة الماضي مثبتة ومنفية :

نشست - خندید - ماند - آمد - افتاد

آمد (في النفي) : نیامدم - نمی‌امدم (نَمِیَامدم) - نیامده ام ..
افتاد (في النفي) : نیفتادم - نمی‌افتادم (نَمِیَفْتادم) - نیفتاده ام ...

۴ - صرف الأفعال التالية في أزمنة الماضي ، مثبتة ومنفية :

بیرون آمد - تماشا کرد - بزرگ شد - خبر داد - در زد .

۵ - اقرأ الفقرات التالية بصوت عال ، ثم ترجمها الى العربية ، ملاحظاً فيها موارد استعمال كل من أزمنة الفعل الماضي :

- أ -

عموم مقيم ده «امامه» است . دیروز من و « جمشید » برای شکار به آنجا رفتیم . صبح زود از منزل بیرون آمدم و نزدیک ظهر به ده رسیدیم . عموم در منزلش نبود ؛ اما خانمش « صفیه خانم » آنجا بود . من و جمشید سلام کردیم و نشستیم ، سپس يك ساعت با پسرش « بهزاد » بازی کردیم . وقتی عموم آمد و ما را دید گفت : چرا دیروز نیامدید ؟ دیروز من کار نداشتم و همه روز تنها بودم . جمشید خندید و گفت : شانس نداریم ، دیروز ما کار داشتیم . خانمش برای ما ناهار درست کرد ، ولی جمشید با ما ناهار نخورد . او بیشتر از يك ساعت در منزل عموم نماند ، و زود از منزل بیرون رفت .

- ب -

جمشید گفت : مگر من برای ناهار آمده ام ؟ من برای ناهار خوردن و نشستن در منزل مسافرت نکرده ام . من برای شکار آمده ام !

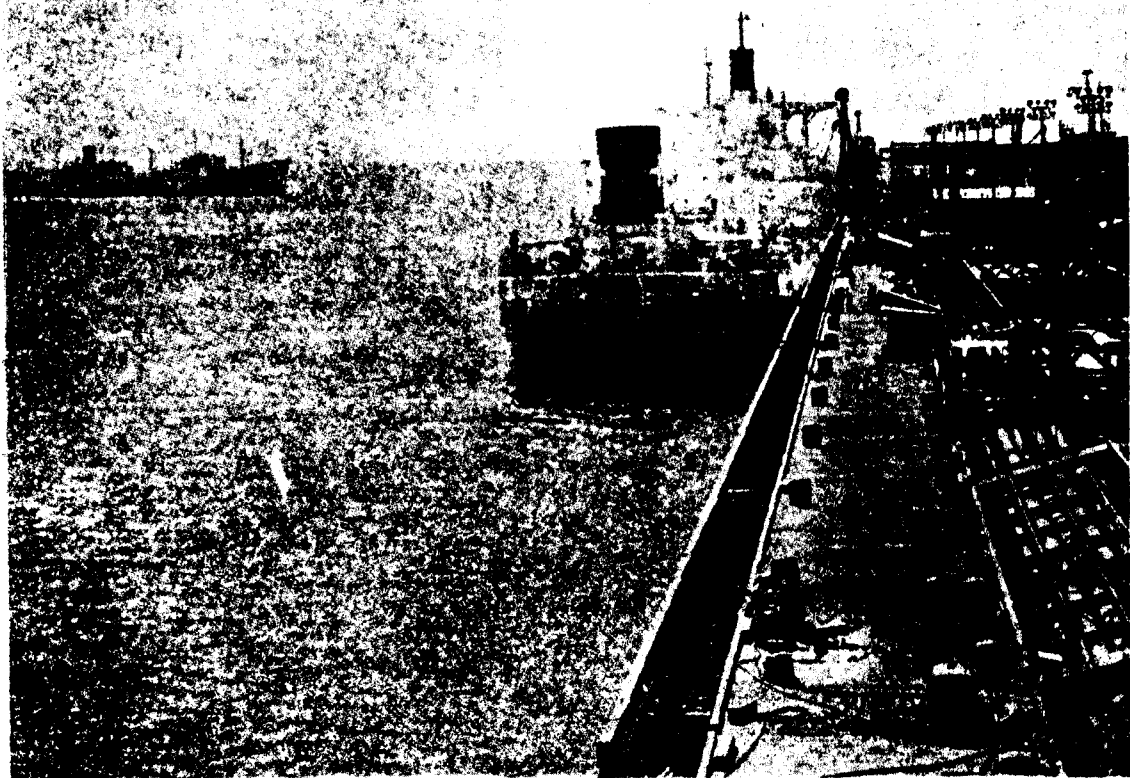
جمشید قبلاً به « امامه » نرفته ، و اطراف آن را ندیده بود ، ولی من زیاد بآن ده رفته ، و اطرافش را تماشا کرده ام . در آنجا دو سه جای خوب دیده ام که در همه دنیا نظیر ندارد . امامه در شمال شرق شهر است . جمشید

بیشتر به اطراف جنوب شهر می رفته^۱ و شمال شهر را خوب ندیده است . من
بر عکس زیاد باطراف شمال مسافرت کرده ام . مثلاً ده امامه را بیشتر از
ده بار دیده ، و از آنجا بدو سه ده دیگر نزدیک آن رفته ام .

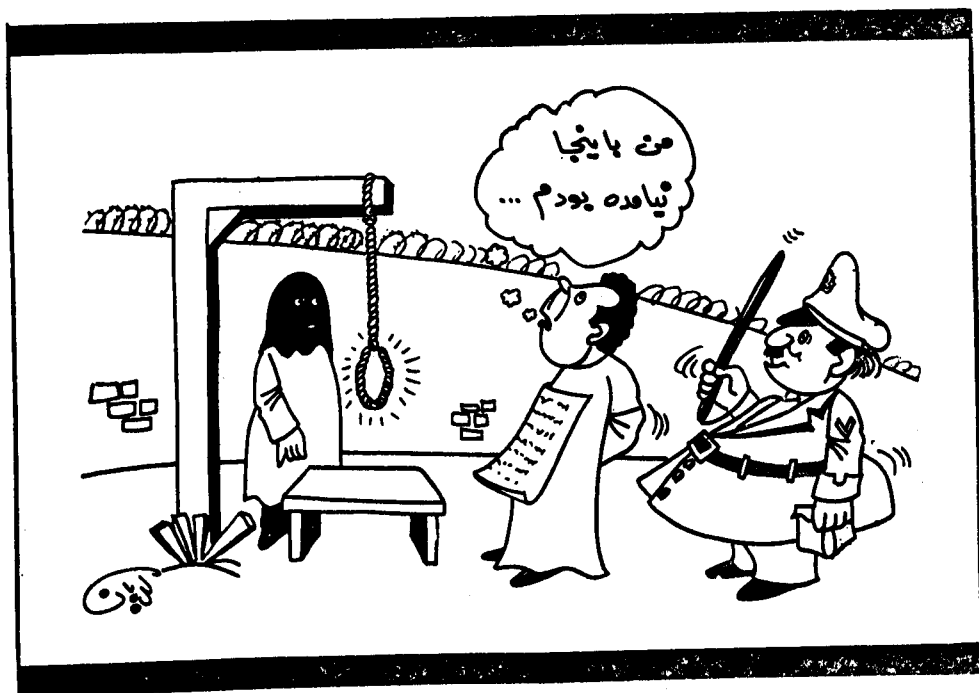
۱ - می رفته : اصلها « می رفته است » . الماضي النقلي الاستمراري ، المذكور بآخر التمرين ۲ .

جمشید بیشتر به اطراف جنوب می رفته :

بندر « جزیره خارک » در جنوب ایران .

عموم از جمشید پرسید : آیا شما قبلاً بده ما نیامده بودید ؟ جمشید گفت : خیر ، من باینجا نیامده بودم ، اما بجنوب زیاد مسافرت کرده ام .

- ج -

سپس جمشید گفت : پارسال هر هفته لا اقل پنج بار بجنوب شهر میرفتیم . ما چهار دوست بودیم که صبح زود از منزل بیرون میامدیم ، نزدیک مغرب بمنزل برمیگشتیم ، و البته خسته میرسیدیم . واگر يك روز زود می آمدیم ، مادرم میگفت : امروز چه خبر شده است ؟ چرا امروز زود آمده اید ؟! ما در آن موقع درس نداشتیم ، لذا تقریباً هر روز به بیرون شهر میرفتیم .

يك روز بشكار رفته بوديم ، و تا يك ساعت بعد از غروب برنگشته بوديم . مادرم برای من نگران ^۱ و پدرم بسيار عصباني شده بود . من هم از پدرم ترسيده بودم ، ولي شب موقع رسيدنم بمنزل ، وقتی مادرم مرا ديد ، خنديد . اما پدرم در منزل نبود . وقتی او آخر شب برگشت ، من خوابيده بودم .

۶ - اغلق الكتاب وارجع الفقرات التي ترجمتها إلى اصلها ، اي ترجمها مرة اخرا إلى الفارسية ، ثم افتح الكتاب وقارن بين ترجمتك والاصل ، ملاحظاً مدا ما بينهما من قرب أو بعد ، وانطباق أو اختلاف .

۷ - الاسئلة التالية تدور حول فقرات القطعة السابقة (التمرين ۵) . اجب عنها بالفارسية :

- ۱ - ديروز من و جمشيد بکجا رفتيم ؟
- ۲ - نام خانم عمومي چیست ؟
- ۳ - وقتی عمومي ما را ديد ، چه گفت ؟
- ۴ - چرا جمشيد با ما ناهار نخورد ؟
- ۵ - آيا جمشيد قبلاً ده امامه را ديده بود ؟
- ۶ - عمومي از جمشيد چه پرسيد ؟
- ۷ - جمشيد بعمومي چه جواب داد ؟
- ۸ - جمشيد چند دوست داشت ؟
- ۹ - آنها هر هفته چند بار به بيرون شهر ميرفتند ؟
- ۱۰ - اگر آنها زود برمىگشتند ، مادر جمشيد چه مىگفت ؟
- ۱۱ - چرا مادر جمشيد نگران شده بود ؟
- ۱۲ - وقتی جمشيد برگشت ، مادرش چه کرد ؟

۱ - اصلها : « نگران شده بود » . اسقطت الكلمتان الأخيرتان لورودهما معاً في الجملة التالية .

- ۱۱ - چرا مادر جمشید نگران شده بود ؟
 ۱۲ - وقتی جمشید برگشت ، مادرش چه کرد ؟ .

۸ - ترجم الى الفارسية ما يلي :

- الشهر الماضي ، ذهبنا انا وصديقي « ايرج » الى بيتك ، ولاكننا (ولاكن) لم نَرَكَ . وقد علمنا بعد ذلك انك كنت مسافراً (كنت في السفر - انك قد سافرت) . الى اين كنت قد سافرت ؟
 - لقد سافرتُ الى قرية عمّي .
 - ولاكننا حين سألنا صديقك « هادي » قال انك قد سافرت الى اوروپا .
 - لا ، ذاك اخي « هوشنگ » الذي كان قد سافر الى اوروپا . فقد كان سافر (هو كان سافر) مع الدكتور « كاظمي » صديق والذي .
 - في هاذة السفرة (في هاذا السفر) ماذا كانا قد رأيا من اوروپا ، والى اين كانا قد ذهبنا ؟
 - ان اخي هوشنگ ما كان قد بقي مع الدكتور كاظمي اكثر من خمسة ايام ، لانه كان عنده عمل في طهران ، لذا عاد سريعاً من ايطاليا ، ولم يكن قد نام فيها اكثر من اربع ليال فقط . إلا أنه في هاذة الايام الخمسة (هاذة الخمسة ايام) كان قد رآ روما والفاتيكان والبندقية عن قرب .
 - اما كان الدكتور كاظمي معه ؟
 - الدكتور كاظمي كان قد سافر قبل هاذة السفرة مرتين الى اوروپا ، وكان قد رآ البندقية قبلاً ، لذا لم يذهب مع هوشنگ اليها . ولاكنه في روما كان يذهب معه دائماً الى السوق ، وكانا يذهبان كل يوم الى الفاتيكان .
 - اذاً الدكتور كاظمي ذهب وحده (وحيداً) الى فرنسا ؟
 - نعم ، الا انه كان قد رآ في باريس صديقه الدكتور « سحابي » . . . وقد

ظلا معاً في باريس ستة ايام ، ثم ذهبا إلى انكلترا . ولاكن قبل انكلترا ، كانا
(هما كانا) قد سافرا إلى قرية صغيرة قرب البحر في شمالي (شمال) فرنسا ،
وناما (وكانا ناما) فيها ليلتين .

البَابُ الثَّالِثُ

درس سیزدهم

- ۱ -

الرجل	مرد
رجل	مردی = بك مرد
المرأة	زن
امراة	زنی
المريض	مريض
مريض	مريضی
الطالب (الجامعي)	دانشجو
طالب	دانشجویی ^۱ ، دانشجویی
عم	عموی ، عموی
الرجل	پا
رجل	پائی ، پایی
بحر	دریائی
البيت	خانه
بيت	خانه ای ، خانه فی ، خانه بی ^۲
الجريدة	روزنامه

- ۱ - تلفظ : دانشجویی و دانشجویی (حین تکتب بالهمزة تلفظ بالهمزة أو بالياء) .
 ۲ - تجوز کتابتها بالصور الثلاث ، والأولا أكثر استعمالا .

روزنامه ای ، ...

مدرسه ای

قاضی

يك قاضی

يك صندلی

کتاب خریدم

کتابی خریدم

کتاب را خریدم

روزنامه میخواندم

روزنامه ای میخواندم

روزنامه را میخواندم

جريدة

مدرسة

القاضي

قاضی

كرسي

اشتریتُ کتاباً

اشتریت کتاباً

اشتریت الكتابَ

كنت اقرأ (اطالع) جرائد

كنت اقرأ جريدة

كنت اقرأ الجريدة

• • •

وقف

انا ساقف ، سوف اقف

انت ستقف

هو سيقف

ستقف

ستقفون

سيقفون

• • •

لن اقف

لن تقف

لن يقفو

• • •

نَحْدُثْ

سأحدث

ایستاد

من خَوَاهِمُ ایستاد (خواه ..)

تو خواهی ایستاد

او خواهد ایستاد

خواهیم ایستاد

خواهید ایستاد

خواهند ایستاد

نَخَوَاهِمُ ایستاد

نَخَوَاهِمُ ایستاد

نَخَوَاهِنْدُ ایستاد

صُحِبَّتْ کرد

صحبت خواهم کرد

ستحدث	صحبت خواهی کرد
سیتحدث	صحبت خواهد کرد
ستحدث	صحبت خواهیم کرد
ستحدثون	صحبت خواهید کرد
سیتحدثون	صحبت خواهند کرد
لن يتحدثو	صحبت نخواهند کرد

• • •

۱۱	یازده
۱۲	دوازده
۱۳	سیزده
۱۴	چهارده
۱۵	پانزده
۱۶	شانزده
۱۷	هفده
۱۸	هجده
۱۹	نوزده
۲۰	بیست

• • •

غدا ، الغد	فردا
الليلة القادمة	فردا شب
بعد غد	پس فردا

• • •

قهوة	قهوه
وزارة	وزارت

۱ - وقد نكتب أيضاً : هجده .

مَقْهَاهُ	قَهْوَهُ خانِه
دار الوزارة ، مركز الوزارة	وزارتخانه
مكتبة (لحفظ الكتب)	کتابخانه
مستشفا	مریضخانه
عمة	عمه
خاله	خاله
أي ، يعني	یعنی

- ب -

الحقبة الصغيرة	کبف کوچک
حقبة صغيرة	کبفی کوچک، يك كبف کوچک
المطعم الكبير	رستوران بزرگ
مطعم كبير	رستورانی بزرگ
القصة العذبة	داستان شیرین
قصة عذبة	داستانی شیرین
ليلة امس قرأت قصة كانت	دیشب داستانی خواندم
عذبة جداً	که بسیار شیرین بود
ليلة امس قرأت قصة ...	دیشب يك داستان خواندم که ...
العم الحنون	عموی مهربان amouye
عم حنون	عموی yi مهربان، يك عموی ye م...
الطالب الذكي	دانشجوی باهوش
طالب ذكي	دانشجویی باهوش
السينما البعيدة	سینمای دور
سينما بعيدة	سینمایی دور ، سینمایی دور
الرجل المكسورة	پای شکسته

رجل مكسورة	پایی شكسته
عمي دنيا من العلم	عموم دنيايی از علم است
عمي دنيا من العلم	عموم دنيايی است از علم
الجائزة الكبرى	جایزه بزرگ ، جایزه ی بزرگ
جائزة كبيرة	جایزه ای بزرگ
البيت القريب	خانه نزدیک ، خانه ی ..
بيت قريب	خانه ای نزدیک
اخوك قد اشترى بيتا في تلك	برادرت در آن ده خانه ای
القرية	خریده است .
له عمة عجوز	عمه ای پیر دارد .

* * *

انا ساذهب غدا إلى المكتبة	من فردا بکتابفروشی خواهم رفت
وساشترى من هناك ١٥ قلم حبر	از آنجا پانزده قلم خواهم خرید
سيأتي صديقي معي	دوستم با من خواهد آمد
سنصل إلى هناك ظهراً	ظهر بآنجا خواهیم رسید
مهين وشهلا ستأتیان معنا	مهین وشهلا با ما خواهند آمد
اخي لن يكون معنا	برادرم با ما نخواهد بود
إذا رأيت اخي	اگر برادرم را دیدی
ستحبه كثيراً .	زیاد او را دوست خواهی داشت .

- ج -

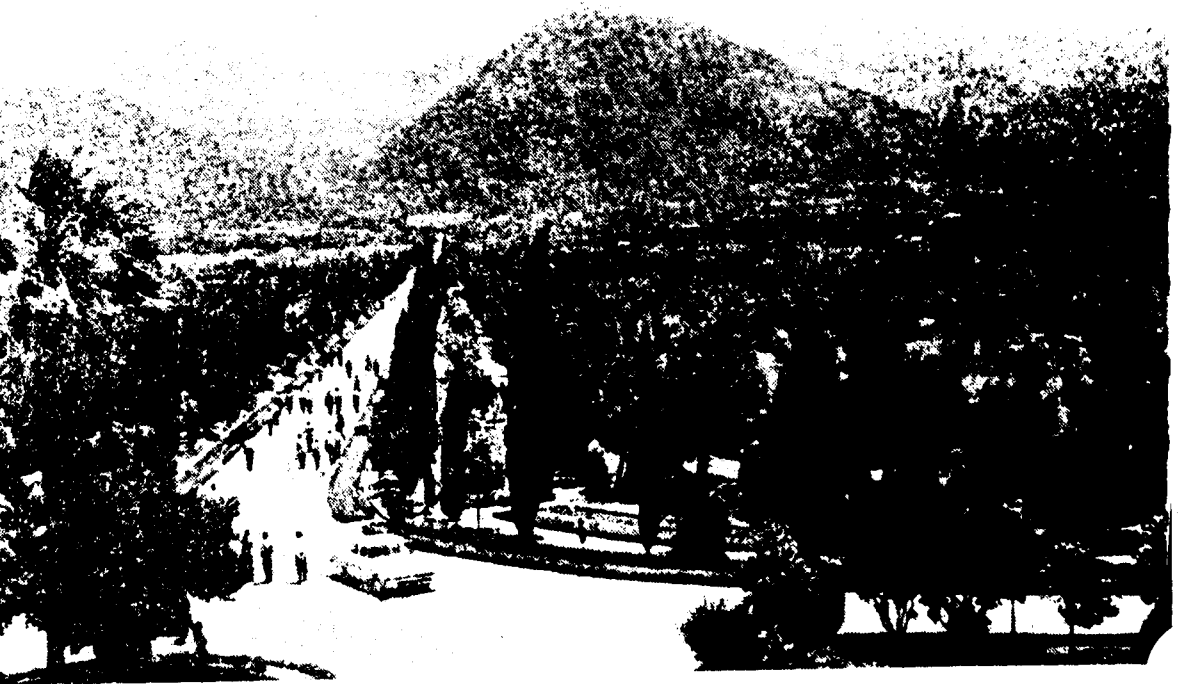
آيا بحلب خواهی رفت	هل ستذهب إلى حلب
نه ، من در خانه خواهم ماند .	لا ، انا سأبقا في البيت
آن برادرم حمید است که بحلب	ذاك اخي حميد الذي سيذهب
خواهد رفت	إلى حلب

سعید بکجا مسافرت خواهد کرد ؟
 کجا ناهار خواهیم خورد ؟
 از کجا لباس خواهی خرید ؟
 چرا با ما نخواهی رفت ؟
 آیا خواهرت هم نخواهد آمد ؟
 خیلی تعجب خواهی کرد
 میدانستم که پدرم آنجا نخواهد خوابید
 او گمان نخواهد کرد که تو اینجا هستی
 گمان میکردم که تو آنجا خواهی بود
 باو نگاه نخواهم کرد
 جایزه ای بزرگ بمن خواهد داد
 در ده خواهند خوابید
 قبل از من نخواهید رسید
 دانشجوئی بلین کلاس وارد نخواهد شد
 از من يك جایزه خواهی داشت

إلى این سیسافر سعید ؟
 این ستغدا ؟
 من این ستشتری ثیاباً ؟
 لماذا لن تذهب معنا ؟
 ألن تأتي اختك ايضاً ؟
 ستعجب كثيراً
 كنت اعلم ان ابی لن ینام هناك
 هولن یظن انك هنا
 كنت اظن انك ستكون هناك
 لن أنظر الیه
 سيعطيني جائزة كبيرة
 سینامون فی القرية
 لن تصلو قبلي
 لن یدخل تلمید إلى هاذا الصف
 ستكون لك مني جائزة

آیا درست است که (هل صحیح ان) فردا بخانه خاله ات خواهی رفت ؟
برادرت « همایون » میگفت که تو ونواهرت « شهلا » آنجا خواهید بود . آیا
ناهارتان را هم در آنجا خواهید خورد ؟ اگر این خبر درست است من با شما
نخواهم آمد ، چون فردا بخانه عمویم خواهیم رفت . عمویم دیشب گفت که برای شکار
بشمال خواهد رفت . پسرش پرویز هم با او خواهد بود . صبح زود از منزل بیرون خواهند

عمویم بشمال خواهد رفت :

منظره ای از شمال ایران : رامسر

آمد ، و آنها شش هفت ساعت در شکار خواهند بود . ایشان به دهی دور خواهند
رسید ، و در جایی بسیار خوب شکار خواهند کرد . البته ماندن با آنها را بیشتر دوست
دارم ، چون از یکطرف پرویز دوست من است ، و از طرف دیگر من شکار

را دوست دارم . عموم هم مردی بسیار مهربان است . اما اگر با شما بخانه
خاله ات رقم ، آنجا بازی نخواهم کرد ، چون خاله ات پسر ندارد ، و شما همه
دختر هستید ، یعنی من تنها خواهم ماند . درست است ، یا نه ؟

— ه —

مجید — امس کان صديقك ه هادي ه يقول انك ستسافر إلى اوروپا . هل
هاذا صحيح ؟

پرویز — لا ، انا لن اسافر إلى اوروپا . ذاك اخي هوشنگ الذي سيسافر إلى
اوروپا ، فبعد غد سيسافر الدكتور كاظمي صديق والدي إلى
ايطاليا ، وسيذهب اخي معه .

مجید — هل سيكون هاذا سفرهما الاول (سفر اول آنها) إلى اوروپا ؟
پرویز — سيكون هاذا سفر اخي الاول (سفر اول برادرم) . اما الدكتور
كاظمي (فقد) ذهب قبلاً مرتين إلى اوروپا .

مجید — ماذا سريان (هما ماذا سريان) من اوروپا ، ولی این سیدهبان ؟
پرویز — سیدهبان (هما سید ..) اولاً إلى ايطاليا . (و) هناك سيشاهدان
(سيتفرجان على) روما والبندقية والفاتيكان عن قرب (عن قريب) .

مجید — وبعد ايطاليا إلى این سینتقلان ؟

پرویز — بعد ايطاليا سینتقل الدكتور كاظمي وحده (تنها) إلى فرنسا

مجید — لماذا وحده ؟ ان يذهب اخوك معه ؟

پرویز — هما سيكونان معاً خمسة ايام فقط . فأخي هوشنگ عنده عمل
في طهران ، لذا لن يبقا في ايطاليا اكثر من اربع ليال .

مجید — اذاً اخوك لن يرا ايطاليا جيداً ؟

پرویز — لا .

مجید — والدكتور كاظمي سيذهب وحده إلى فرنسا ؟

پرویز - نعم ، الا انه سيرا في باريس صديقه الدكتور « سحابي » ، وسيبقيان
(هما سيبقيان) هناك ستة ايام معاً ، ثم سيذهبان بعد باريس إلى
الشمال ، وسينامان ليلتين في مدينة صغيرة قرب (قريب) البحر ،
ومنها (ومن هناك) سيذهبان إلى انكلترا .

ملاحظات وقواعد

٣٥ - علامة التنكير في اللغة الفارسية ياء (ثقيلة) تلحق آخر الاسم : مرد -
مردی . (الاصل في الاسم المجرد انه معرفة) .

٣٦ - لتنكير الاسماء المنتهية بحرف علة (واو - الف - هاء خفيفة) يوضع
قبل ياء التنكير همزة (اي تصبح علامة التنكير : «إي ، ئی») أو ياء
أخرا (فتصبح : یی) . عمو - عموی ، عمویی

٣٧ - زمان المستقبل لفعل من الافعال ، يكون بتصريف «خواه» مع الضمائر
المتصلة (خواهم .. - خواهی .. - خواهد .. الخ) وبعدها الاصل
المصدری .

(لاحظ ان الغائب « الشخص الثالث » المفرد ، يأخذ «د») .

درس چہار دہم

— ا —

الصبي الذكي	پسرِ باہوش
صبي ذكي	پسری باہوش (پسر + ی)
صبي ذكي	پسرِ باہوشی (باہوش + ی)
اخت كبيرة	خواہری بزرگ
اخت كبيرة	خواہر بزرگی
صبي ذكي وصالح	پسری باہوش و خوب
صبي ذكي وصالح	پسرِ باہوش و خوبی

* * *

المدرسة البعيدة والصغيرة	مدرسہ دور و کوچک
مدرسة بعيدة وصغيرة	مدرسہ دور و کوچکی
مدرسة بعيدة وصغيرة	مدرسہ ای دور و کوچک
عم جد حنون	عموی بسیار مہربانی
عم جد حنون	عموئی بسیار مہربان
رجل مكسورة صغيرة	پائی شکستہ کوچک
رجل مكسورة صغيرة	پای شکستہ کوچکی
رجل صغيرة مكسورة	پای کوچک شکستہ ای
كرسي جيد وكبير	يك صندلی خوب و بزرگ
كرسي جيد وكبير	صندلی خوب و بزرگی

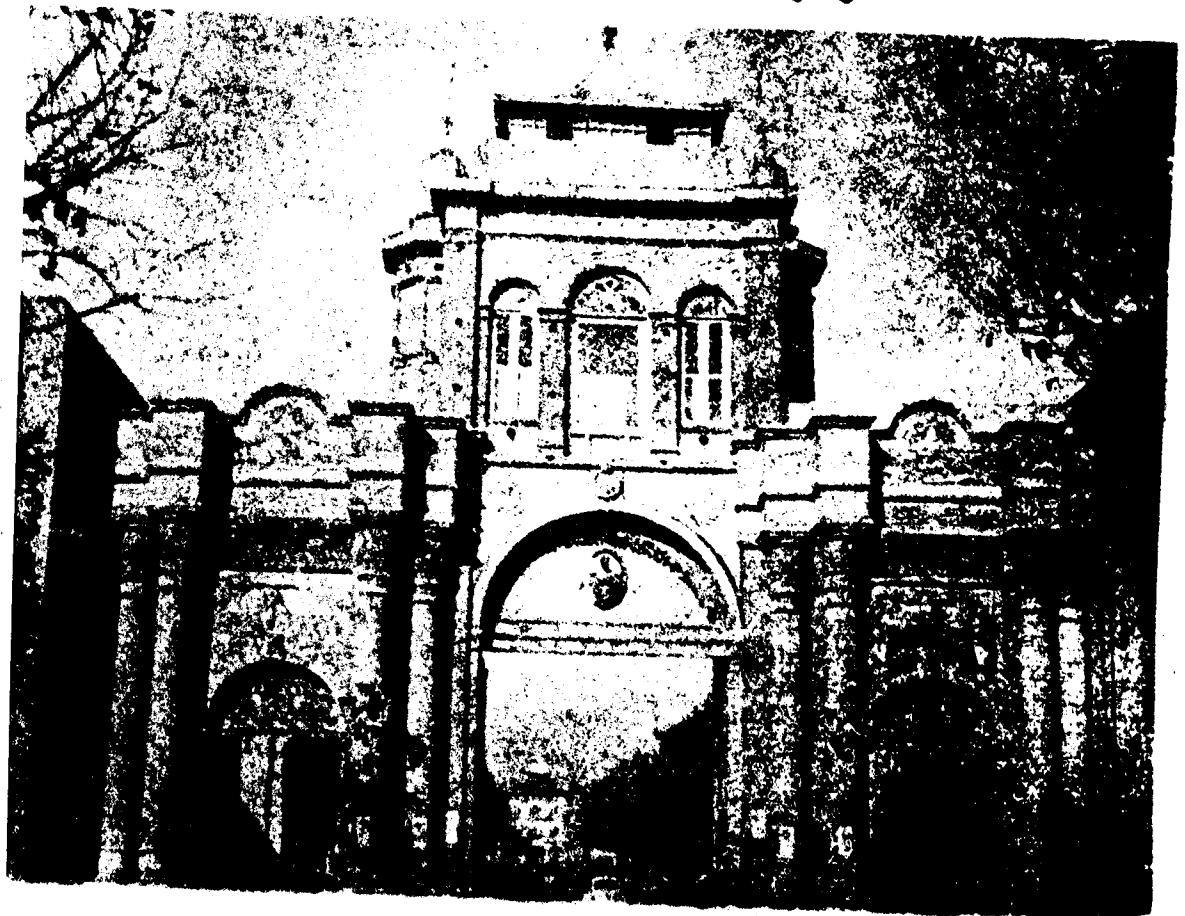
٢١	بيست ويك ^١
٢٢	بيست ودو
٢٩	بيست وئە
٣٠	سى Si
٣١	سى ويك ^١
٣٢	سى ودو
٤٠	چهل
٥٠	پنجاه
٦٠	شصت
٧٠	هفتاد
٨٠	هشتاد
٩٠	نود
١٠٠	صد
١٠١	صد ويك (تُلَفْظ صَدُّ يَك)
١٠٢	صد ودو
١١٠	صد وده
١٢١	صد وبيست ويك (صدُّ بيسْتُ يَك)
• • •	

معلم ثانوي (للمدارس المتوسطة)	دبير
المعلمون	ديبران
الاساتذة	استادان
الاصدقاء	دوستان
الاخوة	برادران

١- تختصر الواو في القراءة (٢١ كأنها : بيسْتُ يَك Bistoyek . ٤٢ : چهل دو tchéhélo do) الا بعد « سى » حيث تظهر الواو ولاكن ساكنة (٣١ : سيويك Sivyek) .

دانشجو	الطالب (الجامعي)
دانشجویان	الطلاب
آقا	السيد
آقایان	السادة
دانا	العليم
دانیان	العليمون
خواننده	القاریء
خوانندگان	القراء
آینده	المستقبل ، الآتي
آیندگان	القادمون ، الآتون
گنجینه‌ها	الماضون ، الاسلاف
آثار	الآثار

آثار گنجینه‌ها : از آثار گنجینه‌ها در تهران : « باغ ملی »

المتُعَبِّون

خَسَنِيَّان

• • •

الشجرة

دِرَخت

الاشجار

دِرَختها

الكتب

كتابها

المدارس

مدرسه ها

الفاكهة

ميوه

الفواكه

ميوه ها^١

النساء

زَنان ، زَنها

البنات

دُختران ، دخترها

الرجال

مَرَدان ، مَرَدها

• • •

المجلة

مَجَلَّة

المجلات

مجلات ، مجله ها

الساعات

ساعات ، ساعتها

الادارات ، الدوائر

ادارات

القُرأ

دهات

المؤمن

مُؤْمِن

المؤمنون

مؤمنين ، مؤمنان

الكافر

كافر

الكفار

كُفَّار ، كافران

١- بعض الكلمات المنتهية بهاء خفيفة بالاضافة إلى جمعها مع «ها» (روزنامه ها) يمكن جمعها مع «ات» بعد قلب الهاء إلى جيم (ميوجات ، روزجات) . كما ان هناك كليوبات تجمع مع «جات» رغم أنها غير منتهية بهاء خفيفة .

المراجعون

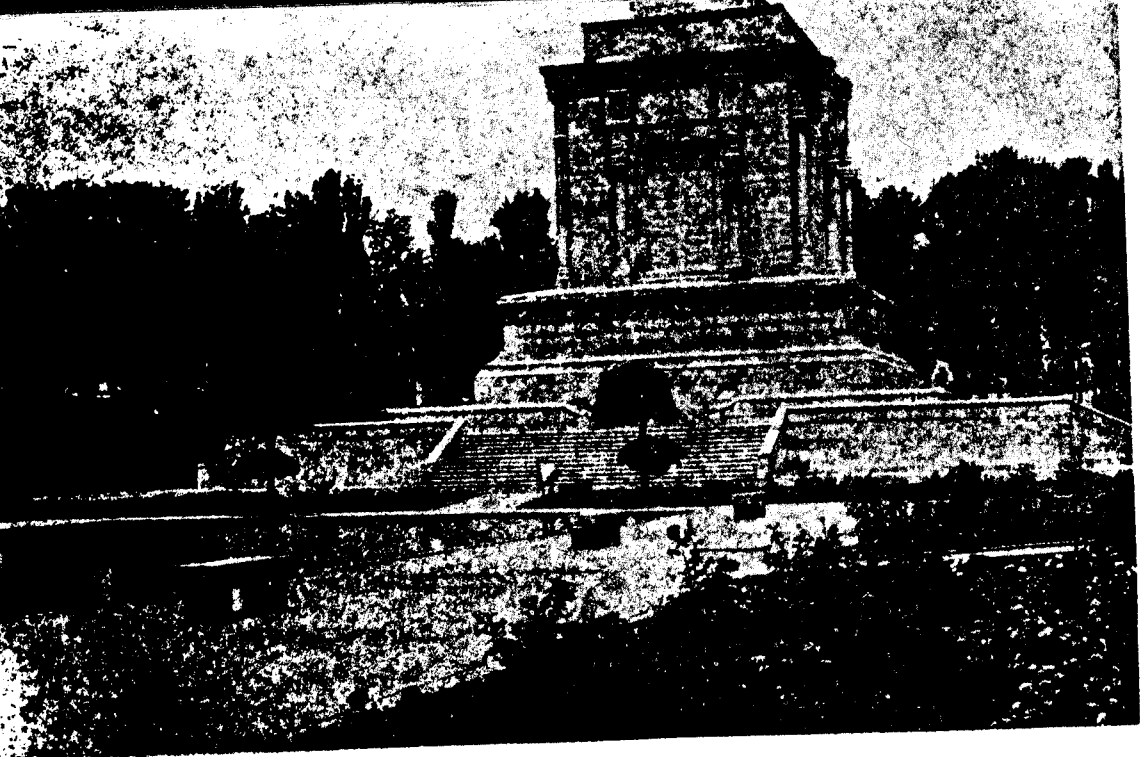
مُراجعين

الشعر	شِعْر
الاشعار	أشعار
الديوان	ديوان
الدواوين	دَوَاوِين
الشاعر	شاعِر
الشعراء	شُعَرَاء ، شاعران
الحكيم	حكيم
الحكماء	حُكَمَاء ، حكيমান
الدروس	دروس ، درسها
الكتب	كُتُب ، كتابها
هاذه الكتب	اين . كتابها
تلك المجلات	آن . مجلات
هاؤلاء	اينها ، اينان ^١
ألائك	آئنها ، آئان ^١

• • •

السبت	سَنَبَه
الاحد	يَكْشَنَبَه
الاثنين	دو سَنَبَه
الثلاثاء	سه سَنَبَه .. Séchan
الاربعاء	چَهَارْ سَنَبَه
الخميس	پنجْشَنَبَه
الجمعة	جُمُعَه ، آدينه

١- اينان (هاؤلاء) وآئان (ألائك) لعاقل فقط .

شیرا : « فردوسی » یکی از شعرای بزرگ ایران است
آرامگاه « فردوسی » در « طوس »

چند شنبه ؟ هست
 ای یوم ؟ (فی الاسبوع) یوجد^۱

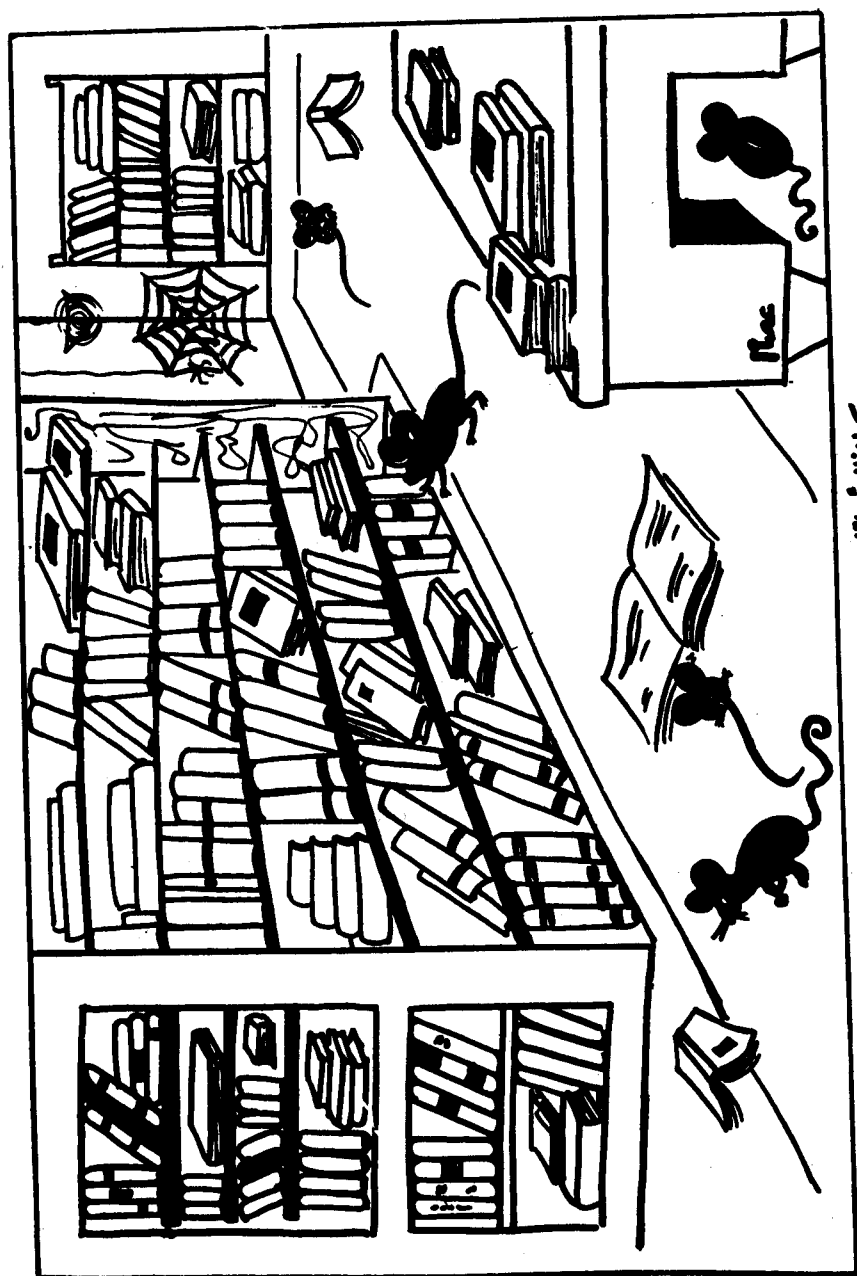
• • •

سیاست	السیاسة
عقل	العقل
دوا	الدواء
تقریباً	تقریباً
اقتصاد	الاقتصاد
قدیم	قدیم
قدیمی	اثري ، من عهد قدیم
تاریخ	تاریخ

۱- تستعمل « هست » أحياناً بمعنا « است » أيضاً ، أي بمعنا « يكون » .

— ب —

- ۱ — آقای « حُجَّت » از دوستان من است .
 - ۲ — او دوستان زیادی دارد .
 - ۳ — برادران او دوستانی ندارند
 - ۴ — آقای حجت در شهر ما از دیربان معروف است .
 - ۵ — امسال بیشتر از چهل کتاب خوانده است .
 - ۶ — این کتابها در اقتصاد است^۱ .
 - ۷ — او از خوانندگان مجله^۲ « اقتصاد شرق » هم هست^۳ ، چون او اقتصاد را زیاد دوست دارد .
 - ۸ — در کتابخانه^۴ او کتب و مجلات دیگری هم در اقتصاد هست .
 - ۹ — ولی در این کتابخانه^۵ بزرگ روزنامه و مجله^۶ سیاسی نیست .
 - ۱۰ — آقای حجت سیاست را دوست ندارد .
 - ۱۱ — سی و هشت دیوان شعر ، و تقریباً شصت هفتاد کتاب در تاریخ هم ، در آن کتابخانه هست .
 - ۱۲ — آن کتابها ، بیشتر^۷ بزبان فارسی است .
 - ۱۳ — کتابخانه^۸ آقای حجت مراجعین زیادی دارد
- • •
- ۱۴ — دوستانم و دوستان اینجا بودند
 - ۱۵ — دوستانش با او نیامده بودند .
 - ۱۶ — دوستانم هم نبودند .
 - ۱۷ — کتابهای او اینجا است . کتابهایش زیاد است .
 - ۱۸ — کتابهایی در اقتصاد ، و کتابهایی دیگر در سیاست .
 - ۱۹ — کتابها را دیدم .
 - ۲۰ — اول هفته در ایران شنبه ، و آخر هفته روز جمعه است .
-
- ۱ — « کتابها » جمع غیر عاقل ، فیکون فعله بالمفرد أو الجمع ، وهو بالمفرد أفضل .
- ۲ — « هست » هنا بمعنا « است » .

کتابخانه آقای «حجبت» مراجعین زیادی دارد

- ۲۱ - ولی در بیروت اول هفته دو شنبه و آخر هفته یکشنبه است .
 ۲۲ - روز دو شنبه کارها زیاد است .
 ۲۳ - برادرانت چند شنبه خواهند رسید ؟
 ۲۴ - برادرانم سه شنبه خواهند رسید
 ۲۵ - و چهار شنبه بدهات « مازندران » مسافرت خواهند کرد
 ۲۶ - سه شنبه چندم ماه خواهد بود ؟
 ۲۷ - سه شنبه بیست و هشتم ماه است .
 ۲۸ - اول ماه آینده چند شنبه است ؟
 ۲۹ - اول ماه آینده پنجشنبه است .

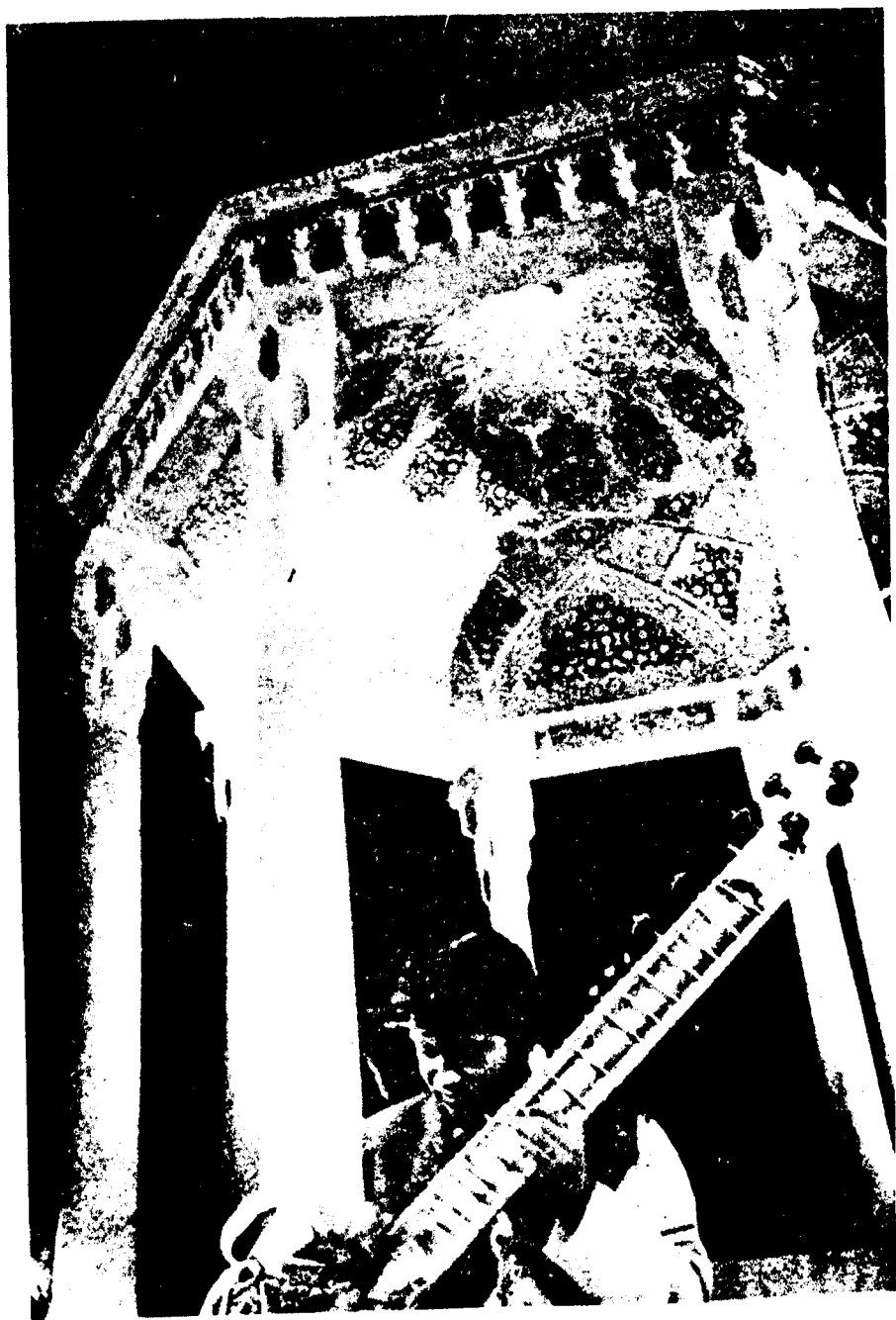
- الترجمة -

- ۱ - .. من اصداقائي ۲ - .. اصداقاء كثيرون ۳ - .. اصداقاء ۶ - هاذو الكتب .. ۷ - ..
 من قراء مجلة .. ۹ - .. جرائد ومجلات سياسية .. ۱۱ - .. ستون سيمون ... ۱۲ - .. على الاكثر
 (اكثرها) .. ۱۴ - اصداقائي واصداقائك .. ۱۷ - كتيبه .. كتيبه .. ۱۸ - كتب .. وكتب .. ۱۹ - رأيت
 الكتب ۲۳ - اي يوم سيصل اخوتك ؟ ۲۵ - .. إلى قرا « مازندران » ۲۶ - الثلاثاء كم الشهر ؟ ۲۷ -
 الثلاثاء ثامن وعشرون الشهر ۲۸ - اول الشهر القادم اي يوم (هو) ؟

- ج -

- ۱ - اخوه من الاساتذة المعروفين
 ۲ - اخوته كلهم معروفون
 ۳ - هو من الطلاب الحسنيين
 ۴ - وابوه ايضاً من اكابر هاذو المدينة
 ۵ - ابوه هو الدكتور « حكيمي »
 ۶ - انه من الرجال الكبار والمعروفين
 ۷ - وله في هاذو المدينة اصداقاء كثيرون

شاعر: « حافظ » شاعر بزرگ ایران شیراز بود .
 آرامگاه « حافظ » در شیراز ←

- ۸ - ائدكتور حكيمى وعقيلته عادا الاربعاء الماضى من اوروپا
 ۹ - والسبت القادم سيسافران مرة اخرا إلى لبنان
 ۱۰ - كانت السيدة حكيمى تتحدث الاثنين الماضى مع والدني عن لبنان
 ۱۱ - وكانت احدا بناتها معها .
 ۱۲ - فسألته الابنة :
 ۱۳ - لماذا نحبان انت ووالدي لبنان اكثر من الاماكن الاخرى ؟
 ۱۴ - فقالت السيدة حكيمى :
 ۱۵ - اولاً : لان في بيروت اسواقاً ممتازة
 ۱۶ - ثانياً : لان في قُرا لبنان فواكه جيدة جداً
 ۱۷ - فقالت امي : نعم فواكه لبنان جد معروفة
 ۱۸ - ثم قالت السيدة حكيمى :
 ۱۹ - ثالثاً : لان اباك عنده اصدقاء كثيرون في بيروت
 ۲۰ - قالت الابنة : قرأنا الخميس الماضى في درس التاريخ ان في لبنان اشجاراً
 كبيرة جداً باسم اشجار « الارز » . هل هذا صحيح ؟؟
 ۲۱ - قالت امها : صحيح ، وقد رايناها انا وابوك السنة الماضية
 ۲۲ - كان احد الاصدقاء اللبنانيين يقول ان عمر هاذة الاشجار عشرات
 السنوات .
 ۲۳ - قالت البنت : عشرات السنوات فقط ؟!
 ۲۴ - لقد قالت معلمة صفنا (الثانوية) ان هاذة الاشجار لها من العمر مئات
 السنين

- ترجمه -

- ۱ - .. از استادان معروف .. ۲ - .. برادرانش همه .. ۳ - .. دانشجوهای خوب ..
 ۴ - پیوش هم پژوهگان . ۶ - او از مردان بزرگ و .. ۷ - دوستان زیادی دا ..
 ۸ - و خانمش چهار شنبه گذشته ... برگشته . ۹ - و شنبه آینده بار دیگر با ... ۱۰ - دوشنبه
 گذشته عا .. راجع به لبنان صحبت میکرد .. ۱۱ - و یکی از دخترانش .. ۱۲ - دختر از او :
 ۱۳ - چرا شما پدرم ... را بیشتر از جاهای دیگر .. ؟ ۱۵ - اول (= اولاً) : چون ...

بازارهای خوبی هست ۱۶ - دوم : ... در دهات ... میوه های بسیار خوبی ... ۱۷ - ... :
 بله، میوه های ... بسیار معروف ۱۸ - سپس .. ۱۹ - سوم : چونکه .. ۲۰ - ...
 پنجشنبه گذشته در درس تاریخ خ ... که ... درختهای بسیار بزرگی هست بنام درختهای
 « ارز ». آیا این درست است ؟ ۲۱ - ... درست است ؛ و سال گذشته من و پدرت آنها را دیدیم .
 ۲۲ - یکی از دوستان لبنانی ... که عمر این درختها ده ها سال است ۲۳ - ... فقط ده ها
 سال ! ؟ دیر کلاس ما ... که این درختها صدها سال عمر دارد .

- ۵ -

آقای فیضی از دوستان من است. این پیر مرد يك روز خوب در این دنیا
 ندیده است. برادری بزرگتر دارد بنام عبد الله . این برادر دو دختر کوچک
 و مریضی دارد که فوق العاده آنها را دوست دارد، ولی پولی برای دکتر و دواي آنها
 ندارد . خواهرش « عفت خانم » هم دختر دیگری دارد که از او دور است ،
 لذا عفت خانم همیشه برای دخترش نگران است . عموی آقای فیضی هم پایی
 شکسته دارد . او ماه گذشته برای پایش بیست و شش روز در مریضخانه
 خوابیده بود . آقای فیضی برای عمویش بسیار نگران شده بود و میگفت : عمویم
 از مردان مؤمن و بسیار خوب است ! حیف که همیشه مریض است .

آقای فیضی خاله هم دارد . اما آن خاله عقل ندارد . مثلاً هفته گذشته
 بخانه آقای فیضی آمد و يك گلدان بزرگ در آنجا شکست . وقتی علت
 این کار را از او پرسیدند گفت : این گلدان خانه شیطان است . چقدر آقای
 فیضی عصبانی شده بود !!

ماه گذشته هم بخانه عفت خانم رفته بود. عفت خانم برایش ناهار درست کرد.
 بعد از ناهار ، خانم میوه نخورد . وقتی از او پرسیدند گفت : از این میوه ها
 نخواهم خورد . چرا ؟ چون حکما گفته اند : میوه برای عقل خوب نیست . عفت
 خانم گفت : البته ، برای عقل شما خوب نیست .

- ۵ -

السيدة « رَضَوِي » عندها بنت صغيرة ذكية تحبها كثيراً . اسم تلك البنت

«متهين» . مهين عندها اخوة عطفون جداً يحبونها جميعاً (كه همه ..) . الاخ
الاكبر في الخامسة والعشرين ، (... ساله ...) ، الثاني في الثالثة والعشرين ، والثالث
عمره (عنده) سبعة عشر عاماً فقط .

السيد رضوي ، ابوههم ، معلم ثانوي (معلم متوسطة) . انه من المعلمين
(الثانويين) المعروفين في مدينة « كيرمانشاه » . وبما انه (ولانه) معلم لطيف
جداً ، فان الكل يحبونه كثيراً . السيد رضوي له اصدقاء كثيرون ، (و) المعلمون
(الثانويون) الاخرون ايضاً يحبونه ، لماذا ؟ لانه لطيف مع الجميع .

ليلة امس كان احد الطلاب يقول : هل يوجد في هاذه المدينة معلم (ثانوي)
مثل السيد رضوي ؟ اجاب واحد آخر قربه (قريبه) : انت لا عقل لك . ليس
في ايران كلها مثل السيد رضوي . (در همه ايران) ...

الاسبوع الماضي مرض احد اصدقاء (واحد من اصدقاء) السيد رضوي ،
وبقي في البيت من الأحد حتى الخميس ، فكان السيد رضوي يرسل اليه كل يوم
تقريباً مجلات وجرائد كثيرة .

ملاحظات وقواعد

٣٨ - اذا كان الاسم موصوفاً واريد تنكيهه ، فان علامة التنكير (ي) تلحق
واحدأً فقط من طرفي الوصف : الموصوف او الصفة (فاذا كان له عدة
صفات تلحق الياء الصفة الاخيرة فقط) .

٣٩ - للجمع في الفارسية - مبدئياً - علامتان : « ان » للعاقل (مرد ، جمعها :
مردان) و « ها » لغير العاقل (كتاب : كتابها) . وقد تستعمل « ها »
للعاقل و « ان » لغير العاقل تجوزاً .

٤٠ - في جمع الكلمات المنتهية بحرف علة ، اذا اريد جمعها مع « ها » ،
تلحق بها العلامة « ها » كبقية الكلمات غير المعتلة . (دريا : درياها) .
اما اذا اريد جمعها مع « ان » .

أ - فاذا كانت منتهية بواو أو بألف ، يوضع بعدها ياء (دانشجو :
دانشجویان - آقا : آقایان) .

ب - واذا كانت متتهية بهاء خفيفة ، تقلب الهاء إلى كاف (خواننده :
خوانندگان) .

٤١ - نقلت الفارسية كلمات عربية كثيرة لا بصيغها المفردة فقط ، بل مع
جموعها ايضاً ، سواء منها السالبة (مؤمنين ، ادارات) أو المكسرة
(كُتُب ، شعرا ... الخ) ، كما انها تجمع احياناً كلمات فارسية -
على القياس نفسه - بعلامات عربية (دهات) .

٤٢ - اذا ذكر الاسم صريحاً بعد اسم الاشارة «هاذا الرجل ، هاؤلاء الاساتذة»
فان اسم الاشارة يظل مفرداً (اين مرد ، اين استادان) . اما إذا كان
الاسم محذوفاً مضمراً ودل اسم الاشارة على الجمع «هاؤلاء ذهبو»
(اصلها مثلاً : هؤلاء الرجال ذهبو) فيجمع اسم الاشارة (اينها
رفتند) .

٤٣ - اذا كان الفاعل (او الاسم الذي يعود اليه الضمير) جمعاً غير عاقل ،
فالافضل ان يكون الفعل (او الضمير) مفرداً «روزنامه ها اينجا است»
(وليس : اينجا هستند) .

درس پائزْدَهْم

- أ -

زميل الدراسة ، زميل في الدرس	همدَرَس
زميلي في الدراسة	همدَرَسَم
زميلك في الدراسة	همدَرَسَت
زميل الصف ، ابن الصف (نفسه)	همكلاس
ابن صفي	همكلاسَم
نحن ابناء صف واحد	ما همكلاس هستيم
زميل العمل	همكار
ترب ، من نفس العمر	همسال
ملاعب ، زميل اللعب	همبازي
من نفس المدينة ، ابن البلد	همشهری

• • •

بعيد	دور
البعد	دوری
الكبير	بزرگی
الحسن	خوبی
القرب	نزدیکی
الاضطراب	نگرانی
الزمالة (في العمل)	همکاری

خستگي
شِکستِگي

التَّعَب
الانكسار ، التکسر

* * *

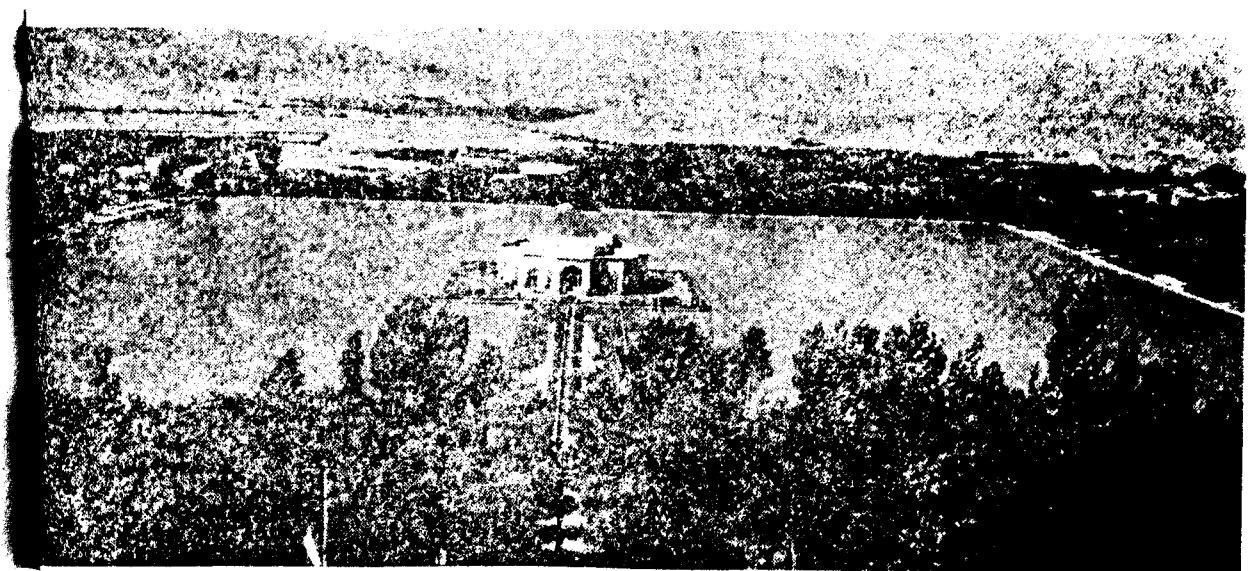
ديدن
ديدني
خواندني
شنيدني
داستانِ شنيدني

الرؤية
أهل للرؤية + تمكن رؤيته
جدير بالقراءة + تمكن قراءته
اهل للسمع + ممكن سماعه
قصة جديرة بالسمع

* * *

من نزديكم = من نزديك هستم
تو نزديكى = .. نزديك هستي
او نزديك آست
ما نزديكيم = ما نزديك هستيم
شما نزديكيد = .. نزديك هستيد

انا قريب
انت قريب
هو قريب
نحن قريبون
انتم قريبون

يك منظره ديدني در « تَبْرِيز »

آنها نزدیکند = .. نزدیک هستند هم قریبون

من شاعرَم = من شاعر هستم
آیا تو مریضی؟ = .. مریض هستی
او نگران است
ما نِگِرانیم = ما نگران هستیم
شما مهربانید = .. مهربان هستید
ایشان مهربانند = .. مهربان هستند
انا شاعر
أنت مریض؟
انه مضطرب ، قلق
نحن قلقون
انتم لطیفون ، .. عطوفون
هم لطفاء (هو لطیف)

من خسته ام = .. خسته هستم
تو خسته ای
او خسته است
ما خسته ایم
انا تعب ، تعبان
انت تعب
هو تعب
نحن تعبون

من دانشجویم = .. دانشجو هستم
تو دانشجویی = .. دانشجو هستی
ما دانشجویم
او دانشجو است (دانشجوست)
پیدا
پیدا است (پیدا است) که
انا طالب (جامعی)
انت طالب
نحن طلاب
هو طالب
واضح ، بیتن
انه لمن الواضح أن

من دور نیستم^۱ = من دور نیستم
.. نیستم = نیستی
نیست
نییم - نیید - نییند
انا لستُ بعيداً
لست
لیس
لسنا - لستم - لیسو

۱ - هاذا النفي لهجة خاصة ، واستعمالها قليل .

داد	اعطا
بدّه (ب + ده)	أعط
نَدّه (ن + ده)	لا تُعط
ماند	بقي
يمان (ب + مان)	لَبَقْ
نَمان (ن + مان)	لا تَبَقْ
رفت	ذهب
بُرو (ب + رو)	اذهب
نرو	لا تذهب
پروید	اذهبو
نوشت	كتب
بنویس (نویس)	اكتب
بنوید	اكتبو
ننویس	لا تكتب
ننویسید	لا تكتبو
آمد	جاء
بیا (ب + ي - ا)	تعال
بیاید	تعالو
نیا - نیاید	لا تأت - لا تأتو

ملاحظة هامة :

فعل الامر في اللغة الفارسية لا يؤخذ من الاصل المصدرى (داد) - كما جرا في أزمنة الماضي والمستقبل - بل من اصل آخر (دِه) نسميه «الأصل الامرى» او «مادة الفعل». هاذا الاصل الامرى سماعي، لذا يجب مع تَعَلَّم كل فعل فارسي، تَعَلَّم اصله الامرى (او مادته) ايضاً.

١ - أصلها : بآ (ب + ا). الهزة انقلبت ياء للتلين. راجع القاعدة في حاشية الصفحة ٩٥

الأصل الأمري لكل من الأفعال التي مرت حتى الآن :

آمد	: آي ^١	ديد	: بين
أفتاد	: أفت	رسيد	: رَسْ
ايستاد	: ايست	رفت	: رَو ^٣
بود	: باش ^٢	زد	: زَن
برگشت	: برَ + گَرْد	شد	: شَو
پُرسيد	: پُرس	شِكست	: شِكن
پوشيد	: پوش	شينيد	: شينو
تَرسيد	: تَرس	فِرستاد	: فِرست
خريد	: خَر	فُروخت	: فُروش
خَنديد	: خَنَد	كَرد	: كُن
خوابيد	: خواب	كشيد	: كِش
خواست	: خواه ^٥	گِرفت	: گير
خواند	: خوان	گُفت	: گوی ^١
خورد	: خور	ماند	: مان
داد	: ده ^٥	نِشست	: نِشين
داشت	: دار	نِوشت	: نِويس
دانست	: دان	هست ^٤	: باش

- ١ - اذا كان فعل الأمر للمفرد (تعال ، وليس : تعالو) تسقط الباء من آخر الأصل الأمري :
بيا (وليس : بياي) ، بگو (وليس : بگوي) .
- ٢ - « باش » لا تأخذ « باه » في الأمر (فلا يقال : بباش) .
- ٣ - الأصل الأمري المنتهي بواو وقبلها حركة مغايرة ، اذا استعمل للامر المفرد ، يلفظ الحرف السابق مضموماً : برو (ضم الباء والراء) . أما في الجمع فيبقا على حاله : برويد (كسر الباء وفتح الراء)
- ٤ - « هستن » (الكون) شاذ ليس له أصل أمري ، فنأخذ أصل « بود » (الكون في الماضي) .

منتقل شد :	منتقل شو	کرد :	كُنْ
نزدیک شد :	نزدیک شو	شروع کرد :	شروع كُنْ
زد :	زن	تمام کرد :	تمام كُنْ
در زد :	در زن	سلام کرد :	سلام كن
داد :	دِهْ	شد :	شو
خبر داد :	خبر ده	خسته شد :	خسته شو

• • •

تمام کرد (اصله الأمری : تمام كُنْ)	أَتَمَّ ، اكْمَلَ ، أَنهَآ
تمام كُنْ ^۱	أَتِمَّ ، اكْمَلْ ، أَنه
تمام نكن	لَا تُتِمَّ ، لَا تُكْمِلْ
شروع کرد	بَدَأْ
شروع كن	اِبْدَأْ
شروع كنيد	اِبْدَأُوْ
شروع نكن	لَا تَبْدَأْ
شروع نكنيد	لَا تَبْدَأُوْ
دور شد (اصله : دور شو)	اِبْتَعَدَ
دور شو	اِبْتَعِدْ
دور شويد	اِبْتَعِدُوْ
دور نشو	لَا تَبْتَعِدْ
دور نشويد	لَا تَبْتَعِدُوْ
عصبانی نشو	لَا تَغْضَبْ
عصبانی نشويد	لَا تَغْضَبُوْ

۱ - الأصل أن تكون في الأمر « تمام بكن » ؛ ولكن الأفضل إسقاط الباء في الأفعال المركبة وابقاؤها في الأفعال البسيطة .

خسته شد

- ب -

انا و « بهزاد » صديقان	من و « بهزاد » دوستيم = (دوست هستيم)
لست انا فقط صديقاً له (معه)	نه فقط من با او دوستم (.. هستم)
امي و امه صديقتان	مادر من با مادرش دوست است
ابوانا ايضاً صديقان (معاً)	پدرانمان هم با هم دوستند
ليلة امس كانت امي تقول لامي	ديشب مادر من بمادرش ميگفت
يا سيدتي ! كم انت طيبة ! (جيده)	خانم ! چهقدر شما خوبيد !
انا و بهزاد في دائرة واحدة	من و بهزاد در يك اداره هستيم
نعم ، ان بهزاد زميلي (في العمل)	بله ، بهزاد همكار من است
نحن زميلان و صديقان	ما دوست و همكاريم
هل تحب زميلك بهزاد ؟	آيا همكارت بهزاد را دوست داري
في الواقع انا احب جميع	در واقع من همه همكارانم را
زملائي	دوست دارم
ولاكني احب بهزاد اكثر من	ولي بهزاد را بيشتر از ديگران
الاخريين	دوست دارم

چون همیشه با هم بودیم
اگر الآن در بزرگی همکاریم
در کوچکی هم همکلاس بودیم
در آنموقع خانه من از مدرسه
دور بود

ولی نه بدوری خانه بهزاد
بله به دوری خانه بهزاد نبود
دُرُسْت است که خانه شان دور بود
ولی يك خانه دیدنی بود
در آن خانه بزرگ بهزاد
خاله ای داشت که..
برای ما داستانهای شیرین
و شنیدنی میگفت

• • •

لأننا دائماً كنا معاً
ان نكن الان في الكبر زملاء (عمل)
(فقد) كنا في الصغر ايضاً زملاء صف
في ذلك الحين كان بيتي بعيداً
عن المدرسة
لاكن لا يبعد بيت بهزاد
نعم لم يكن ببعيد بيت بهزاد
صحيح ان يبتهم كان بعيداً
ولاكنه كان بيتاً يراً (جديراً بالمشاهدة)
في ذلك البيت الكبير
كان لبهزاد خالة، كانت
تحكي لنا قصصاً عذبة
وشيقة (اهل للسمع)

روي آن صندلی بنشین (؛ - ..)
اینجا ننشین (؛ + ..)
در این ده بخوابید
ولی در این خانه نخوابید
اگر برادرم راجع به من پرسید
به او نگو کجا رفتم
بگو : ابراهیم بکتابخانه رفت
فردا زود بیا

إجلس على ذلك الكرسي
لا تجلس هنا
نامو في هذه القرية
ولاكن لا تنامو في هاذا البيت
ان سأل عني اخي
لا تقل له اين ذهبت
قل : ابراهيم ذهب إلى المكتبة
نعال غداً باكراً

۱ - الأصول الأمرية المبدوءة بحرفين متحركين (نشین ، شنو ..) اذا وضعنا قبلها حرفاً متحركاً
يصبح معنا ۲ احرف متحركة، وعندئذ يجوز تسكين الحرف الأوسط «بنشین»، (تسكين النون)
«نشو» .. (تسكين الشين) .

ولاكن لا تأتِ وحدك	ولی تنها نیا
انتم ايضاً تعالو معه	شما هم با او بياييد
كن هنا (ابق هنا)	اينجا باش
كن هناك قبل الظهر	قبل از ظهر آنجا باش
لا تكن معه	با او نباش
لا تكونو معاً	با هم نباشيد
ارجعو بسرعة	زود برگرديد
ولاكن لا ترجعو قبلنا	ولی قبل از ما برنگريد (بر + گرد)

- ج -

من و ابراهيم همشهري هستيم ، من	انا و ابراهيم ابنا مدينة واحدة (من
وابراهيم همشهريم	نفس المدينة)
ولی در مدرسه همكلاس	لاكننا في المدرسة لسنا ابنا صف واحد
نيستيم	(زميلا صف ..)
خواهرم همكلاس خواهر او	اختي زميلة اخته في الصف
است .	(زميلة صف اخته)
خواهرش دختر خوبی است	اخته بنت طيبة (جيدة)
ولی بخوبی خواهرم نيست	ولاكنها ليست بطيبة اختي
ديروز كتابی داشت كه مثل آن ندیده ام	امس كان معها كتاب لم أر مثله
حقيقتاً يك كتاب خواندنی است	حقاً انه كتاب يُقرأ (جدير بالقراءة)
آنرا بخوان	اقرأه
ولی امشب آن را نخوان	ولاكن لا تقرأ الليلة
تو امشب خسته ای	انت الليلة تعبان
نه ، موضوع موضوع خستگی نيست	لا ، ليس الموضوع موضوع تعب
در واقع من نگرانم	في الواقع انا قلق (مضطرب)

چرا نگرانی ؟	لماذا (انت) قلق ؟
دو برادر مریضند	اخوای مریضان
نترس	لا تخف
فردا بمریضخانه برو	اذهب غداً إلى المستشفى
دکتر مجید را ببین	رَ (شوف) الدكتور مجید
وبه او خبر بده که برادرانت مریضند	واخبره ان اخویك (اخوتك) مریضان
از او دوا بگیر	خذ منه دواء
ولی باو پول نده	ولا کن لا تعطه نقوداً
در شهر ما دکتری بمهربانی	لیس فی مدینتنا دکتور
دکتر مجید نیست	بلطف الدكتور مجید

* * *

دَر بَزَن + دَر را بزن ^۱	اطرق الباب
در نزنید - ...	لا تطرقو الباب
از او پول نخواه	لا تطلب منه نقوداً
از او پول نخواهید	لا تطلبو منه نقوداً
با من برگرد .	ارجع معي .
زود باش	اسرع (کن سریعاً)
با او برنگرد	لا ترجع معه
دو شنبه مسافرت کن	سافر « الاثنين »
امروز مسافرت نکن . اینجا بمان	لا تسافر اليوم . ابق هنا

- د -

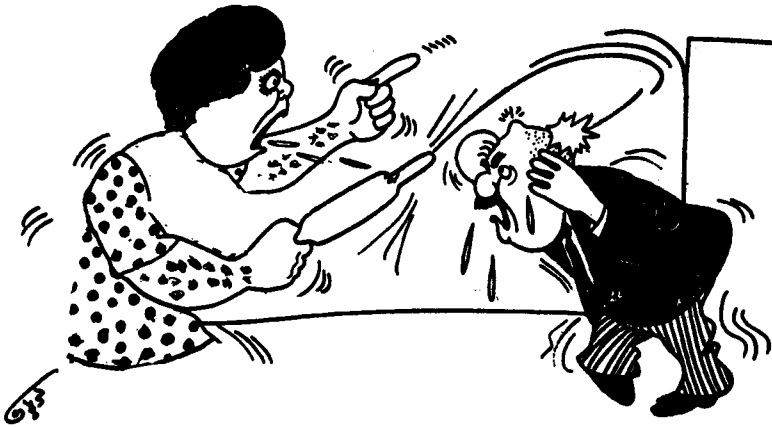
من برای هادی نگرانم . - نه فقط تو نگرانی . در واقع همه ما نگرانیم .
همکارانش همه برای او نگرانند . دیشب همه از خوبی او صحبت میکردند .

۱ - « در بزن » أي قم بعملية « طرق الباب » . أما « در را بزن » فتعني باباً محددًا معروفًا .

چرا نه (لم لا) ؟ مگر او با همه مهربان نیست ؟ !

چهار شنبه گذشته برادرش فوق العاده عصبانی بود و میگفت : چرا همیشه خسته ای ؟ خستگی ترا پیر کرده ^۱ . نگاه کن ، آیا همکارانت مثل تو خسته اند ؟ اینقدر برای این همکاران اینجا و آنجا نرو . اینها دوست نیستند . اینها شیطانند . از من بشنو و همیشه بخند .

بعد از رفتن برادرش خانمش شروع کرد و گفت : اینقدر روزنامه و مجله نخور . روزنامه ات را در کتابخانه بخوان . عصر زود بخانه برگرد . شب زود بخواب .

بعد از رفتن برادرش ، خانمش شروع کرد

در رستورانها ناهار نخور . هر هفته بیشتر از يك بار بسینما نرو . در قهوه خانه ننشین . اگر امشب همبازیانت آمدند بآنها بگو : شما تنها بروید ؛ با آقای « حاتم » یا آقای « فیاض » بازی کنید .

- ۵ -

قال عمي لابنه پرويز : اذهب إلى بيت خالتك وانظروا هل ابنتها پروين

۱ - اصلها : کرده است .

هناك. اترك الباب أولاً (اولاً اترك..). ثم ادخل وسلم. اذا كانت پروين خانم هناك فقل لها ان زميلتها في الدرس، خانم صدري، قد ارسلت لها معي هدية . قالت خانم صدري لابي : ارسل (ارسلو) هذا الثوب لپروين ، ولا تأخذ منها نقوداً . قل لها : البسيه ليلاً (ليلاً الب ..) . اعطها هذا القلم ايضاً وهاذه القصة . اليست زميلة صفي ؟ لقد كنا في الصغر صديقتين ، وسنظل في الكبر ايضاً صديقتين . قل لها : هاذي القصة عذبة وتستحق القراءة .

قال ابي لپروين : خذي هدية لخانم صدري . سافري إلى قريتها السبت . كوني هناك قبل الظهر . لا تبقي هناك كثيراً . تغذي معها وارجمي قبل المغرب . ري (شوفي) هاذي القلم . اعلمي انه قلم ممتاز . لا تكسريه . اكتبني به (اكتبني معه) سطرين او ثلاثة (سطرين ثلاثة) . انظري . قلني ليس بجودة (بحسن) هاذي القلم .

- ملاحظات وقواعد
- ٤٤ - كلمة «هم» قبل الاسم او الصفة تعطي معنا المشاركة او الزمالة (هَمْدَس : زميل دراسة) .
- ٤٥ - اضافة «ياء» إلى الصفات تعطي معنا «مصدرية الصفة» (كوچكى : الصغير) .
- ٤٦ - اضافة «ياء» إلى بعض المصادر تعطي معنا الامكانية او الاهلية لحدوث الفعل (ديدنى : ممكن الرؤية - جدير بالرؤية) .
- ٤٧ - اذا تضمنت الجملة الخبرية فعل «هستن» مُصَرَّفًا، فيمكن اسقاط هاذي الفعل مع بقاء ضمير التصريف (ما دِيرِيم = ما دِيرِ هِستيم) - عدا الغائب المفرد الذي يجب ابقاء فعل «است» معه .
- ٤٨ - يُصاغ فعل الامر في اللغة الفارسية من الاصل الامرى للفعل بزيادة «ياء» في اوله . بآ الامر هاذي غير واجبة، اي يمكن الاستغناء عنها، وهي تُستعمل عادة مع الافعال البسيطة ، وتُهْمَل مع الافعال المركبة (بازى كن) .

٤٩ - باء الأمر مكسورة (بِئِه). الا اذا كان الحرف الذي بعدها مضموماً
فتأخذ ضمة (بُكُنْ)

٥٠ - اذا كان الاصل الأمرى مختوماً بواو (رَو) فالحرف السابق للواو يأخذ
في الامر المفرد ضمة (حتى لو كان في الاصل غير مضموم) = نَرُو
(في الجمع : نَرَوِيد) .

٥١ - اذا كان الاصل الأمرى مختوماً بياء (كوى) فان هاذة الياء تُهمل في
الأمر المفرد = بگو . (في الجمع : بگوييد) .

٥٢ - فعل النهي يكون بزيادة « نون » في اول الاصل الأمرى (نكن - بازى
نكنيد) وهي واجبة في النهي .

درس شانزدهم

- ۱ -

إِذْهَبْ	بُرُو (ب + رو)
أَذْهَبْ ، إِنِّي أَذْهَبُ	می روم ، میروم (می + رو - م)
تَذْهَبْ ، إِنَّكَ تَذْهَبُ	می روی ، میروی (می + رو - ی)
يَذْهَبُ	می رود ، میرود (می + رود)
نَذْهَبُ	میرویم
تَذْهَبُونَ	میروید
يَذْهَبُونَ	میروند
لَا أَذْهَبُ	نمی روم ، نمیروم
لَا تَذْهَبُ	نمی روی
لَا يَذْهَبُونَ	نمیروند
...	

غَسَلَ	شُئْتُ (ماده : شوی) ۱
اغْسِلْ	بُشَوِی
أَغْسِلْ	می شویم
تَغْسِلْ	می شوی
يَغْسِلْ	می شویند

۱ - فی الدروس التالية ، سنذكر مع كل فعل جديد أصله الأمري (أو مادته) بين هلالين بعده مباشر .

می شویم	نغسل
میشوید	تغسلون
میشویند	یغسلون
نمی شویم ، نمیشویم	لا اغسل

• • •

تحصیل	تَعَلَّمَ ، تحصیل ، درس
تحصیل کرد (تحصیل کن)	تَعَلَّمَ
تحصیل کن	تَعَلِّم
تحصیل می کنم	اَتَعَلَّمُ
تحصیل میکنی	تَتَعَلَّمُ
تحصیل میکند	یتعلم
تحصیل میکنیم	نتعلم
تحصیل میکنید	تتعلمون
تحصیل میکنند	یتعلمون
تحصیل نمیکنم	لا اتعلم
تحصیل نمیکنند	لا يتعلمون

• • •

حَرَف	کلام + حرف
حرف زد	تَكَلَّمَ
حرف می زنم	أَتَكَلَّمُ
حرف میزنی	تَتَكَلَّمُ
حرف میزنند	يتكلمون
حرف نمی زنم	لا اتكلم
حرف نمیزنند	لا يتكلمون

• • •

می رفتم (می + رفت + ..) :	کنت اذهب
می روم (می + رو + ..) :	اذهب
می + الاصل المصدري =	گذشته استمراری
می + الاصل الامرئ =	حال (= حاضر)

دایی	خال
داییسم	خال
دایی yiyé .. بهروز	خال بهروز
دایی بزرگ	الخال الكبير
دایی بزرگ بهروز ^۱	خال بهروز الكبير
برادر مهربان احمد	(خال الكبير بهروز)
خانه دور عموم	اخو احمد الحنون (الاخ الحنون)
صندلی کوچک شکسته احمد	لا احمد .
	بيت عمي البعيد
	كرسي احمد الصغير المكسور
	...
این کیف برادرم جمشید است	هاذه حقبة اخي جمشيد
خود جمشید آن را خریده است	جمشيد نفسه اشتراها
خود او آنرا خرید	هو نفسه اشتراها
بله خودش آنرا خرید	نعم هو نفسه اشتراها
خود من با او بودم	انا نفسي كنت معه
خودم به او گفتم :	انا نفسي قلت له :
این کیف را بخر	اشتر هاذه الحقبة

۱ - تقدم الصفة على المضاف اليه (بمكس العربية) .

خودِ من ، خودِ م	انا نفسی
خودِ تو ، خودِ ت	انت نفسک
خودِ او ، خودِ ش	هو نفسه
خودِ ما ، خودِ مان	نحن انفسنا ، نحن بذاتنا
خودِ شما ، خودتان	انتم انفسکم
خودِ آنها ، خودِ ایشان ، خودِ شان	هم انفسهم

• • •

باید	یَجِب
باید گفتُ	يجب القول
باید حقیقت را گفتُ	يجب قول الحقيقة
باید رفت	يجب الذهاب
باید نگاه کرد	يجب النظر
باید در زد	يجب طرق الباب
نباید نشست	لا يجب الجلوس
او را نباید دید	لا تجب رؤيته
نباید او را دید	لا تجب رؤيته
نباید اینرا گفت	لا يجب قول هذا

• • •

أخلاق	اخلاق
با اخلاق	خَلْق ، ذو اخلاق
بی اخلاق	بلا اخلاق
أَهْمِيَّة	اهمیه
با اهمیت	مهم ، ذو اهمیت
بی اهمیت	غیر مهم ، بدون اهمیت
وفا	وفاء

این کیفِ برادرِ جمشید است

با وفا
بی وفا

وفا
عاق ، بلا وفاء
• • •

همسایه

همسایگان ، همسایه ها

دَیْرِستان

دَیْسْتان

هنوز

هنوز اینجا است

هنوز دورتند (دور هستند)

هنوز نرفته است

— آیا برادرت برگشت ؟

— نه ، هنوز

الجار

الجیران

المدرسة الثانوية (المتوسطة)

المدرسة الابتدائية

حتى الان ، لما ، إلى الان لم

انه حتى الان هنا (ما زال هنا)

انهم حتى الان بعيدون (ما زالو بعیدین)

لما يذهب ، لم يذهب بعد

هل عاد اخوك ؟

لا ، بعد

— نه ، هنوز برنگشته است

خیابان

خیابانِ خیام

بیدار

بیدار شد

بیدار شو

بیدار می شوم

دَسْت

روی

صُبْحانه

صبحانه خورد

ریال

زَنَگ

زنگ زد

زنگِ ورود

چیز

هَرّ چیز

هَرّ چه

وَنگَرَنه (واگر نه)

لا ، لم يرجع بعد

شارع

شارع الخيام

مَسْتَقْط

استیْقَطْ

استیْقِظْ

أَسْتَقِظْ

ید

وَجْه

طعام الصباح ، الترويقة

تَرْوَقْ ، تناول طعام الصباح

(وحدة النقود الايرانية .. الصغيرة) .

الجرس

قَرَعَ الجرس

جرس الدخول

شيء

كل شيء

كل ما ، كل الذي

وإلا (وإن لا)

• • •

متوسطة ، ثانوية

عادةً ، الشيء المعمول به

دُكَّان

غیر

غیره

مُتَوَسِّطه

مَعْمُولاً

دُكَّان

غیر

غیر آز او

بین	بین
بینهم	بین آنها
بسکویت	بیسکویت
جاده ، طریق مستوی ، .. رئیسی	جاده

- ب -

- ۱ - امسال دوستم « پرویز اعلی » بدیستان میرود (می رود)
- ۲ - منزلش از دیستان دور است ، لذا او صبح بمدرسه ، وعصر هم بمنزل ، خسته میرسد (.. - رس - ..)
- ۳ - پرویز همکلاس من است ، ولی برادر کوچک او « فریدون » همکلاس برادر کوچکم « هوشنگ » نیست .
- ۴ - وقتی مادرش « خانم اعلی » بخانه ما میاید (.. آی ..)
- ۵ - فقط از پرویز و برادرش فریدون حرف میزند (.. زن ..)
- ۶ - دیشب در منزل ما با مادرم نشسته بود ، و هر دو خانم با هم صحبت میکردند . خانم اعلی میگفت :
- ۷ - پرویز عصر از کلاس خسته بیرون میاید (می آید) .
- ۸ - چهل دقیقه هم در راه میماند .
- ۹ - معهذا وقتی بمنزل میرسد .
- ۱۰ - با ما بیشتر از ده یا پانزده دقیقه نمینشیند (نمی نشیند)
- ۱۱ - وزود بمنزل دوستش « هادی » پسر همسایه مان « دکتر شمس » میرود
- ۱۲ - آنها با هم لا اقل دو ساعت درس میخوانند .
- ۱۳ - سپس ، پرویز بخانه برمیگردد (برگشت = بر + گشت)
- ۱۴ - با ما فقط چهل دقیقه یا يك ساعت مینشیند .
- ۱۵ - وبعد زود میرود و میخوابد .
- ۱۶ - در حقیقت ما تقریباً او را نمیبینیم (نمی بینیم) .

- ۱۷ - صبح وقتی بیدار میشود
 ۱۸ - بمن و پدرش سلام میکند
 ۱۹ - رویش را میشوید
 ۲۰ - در ده دقیقه صبحانه میخورد
 ۲۱ - بعد لباس میپوشد
 ۲۲ - وزود با برادرش فریدون بیرون میرود .

• • •

۱ - ... یذهب إلى الثانوية . ۲ - ... يصل ... ۳ - ... ولاكن أخاه الصغير
 « فریدون » ... « أخي الصغير » هوشكك « ۴ - ... تأتي ... ۵ - تتكلم عن ... ۶ - ...

خیابان :

خیابان « مصدق » بین « تهران » و « شمیران »

كانت جالسة (كانت تجلس) ... ، والسيدتان (وكلا السيدتين) ... ٧ - ... يخرج تمباً
 ... ٨ - يبقا في الطريق ... ١٠ - لا يجلس ... ١١ - ... ابن جازنا والدكتور
 شمسي » ١٢ - ... يدرسان ... ١٣ - ... يعود ... ١٤ - يجلس ...
 ... ١٥ - ... يذهب سريعاً وينام ١٦ - ... لا نراه ... ١٧ - ... يستيقظ ١٨ - يسلم
 علي وعلى أبيه (علي وأبيه) ١٩ - ينسل وجهه ٢٠ - يتروق (يتناول فطور الصباح) ...
 ... ٢١ - ... يلبس ثيابه ٢٢ - ويخرج ...

- ج -

- ١ - كل يوم عصراً يأتي عمي الكبير إلى بيتنا
- ٢ - ويجلس ساعة مع والدي
- ٣ - انهما يتحدثان معاً
- ٤ - يقرآن صحفا
- ٥ - يتكلمان عن العمل
- ٦ - ويضحكان كثيراً .
- ٧ - حين يصل عمي
- ٨ - يطرق الباب أولاً
- ٩ - ثم يدخل المنزل .
- ١٠ - وعندما اراه (انا) .
- ١١ - اسلم عليه
- ١٢ - واجلس قربه
- ١٣ - يوم الجمعة يأتي عمي منذ الصباح (من الصباح)
- ١٤ - وتأتي زوجته (مدامته) وابنه الصغير جمشيد معه
- ١٥ - ويتغدون معنا .
- ١٦ - نحن ايضاً نذهب كل شهر مرتين إلى بيتهم

- ۱۷ - وننام لایلا هناك .
- ۱۸ - اخي الصغير « تقي » یبقا فی بیت عمه یومین
- ۱۹ - ویلعب مع جمشید
- ۲۰ - تقي وجمشید شیطانان صغیران
- ۲۱ - انهما یضحکان ویلعبان دائماً
- ۲۲ - اذا كان فی البیت شیء قابل للكسر
- ۲۳ - یکسرانه
- ۲۴ - جمشید یضرب دائماً اخته الصغیره « مَهِین » .
- ۲۵ - وتقي یسحب الكراسی إلى الخارج
- ۲۶ - زوجة عمي تغضب کثیراً
- ۲۷ - وتضرب جمشید دائماً .

• • •

- ۱ - ... عموی بزرگم .. میاید ۲ - ... میشیند ۳ - ... با هم صحبت میکنند
- ۴ - ... میخوانند ۵ - از ... حرف میزد ... ۶ - و ... میخند ... ۸ - اول درمی ...
- ۹ - وبعد وارد منزل میشد ... ۱۰ - من ... او را می ... ۱۳ - ... صوم از
- صبح ... ۱۴ - وخانمش وپسر کوچکش ... ۱۶ - ... هر ماه دو بار ...
- می ... ۱۷ - وشب آنجا ... ۱۸ - برادر کوچکم (کوچک من) ... صومش میماند
- ۲۰ - ... دو شیطان کوچکند ۲۱ - آنها ... میخند ... و ... ۲۲ - اگر در خانه
- چیزی شکستی بود ۲۳ - انرا میشد ... ۲۴ - ... همیشه خواهر کوچکش «مَهِین» را میزد ..
- ۲۵ - ... صندوق ها را به بیرون میکشید ... ۲۶ - خانم عمه ...

- ۵ -

سپس خانم اعلی گفت :

وقتی پرویز و فریدون بمدرسه میرسند، به آقای دیر سلام میکنند . و قبل از
زنگ ورود بیست یا بیست و پنج دقیقه با همکارانشان بازی میکنند ، وبعد

بکلاس میروند .

مادرم از خانم اعلی پرسید :

— آیا فریدون در دبیرستان پرویز است ؟

خانم اعلی گفت :

بکلاس میروند

- خیر خانم ، فریدون بدبیرستان نمی‌رود . او هنوز در کلاس سیوم دبستان است .

سپس مادرم گفت :

- خانم اعلیٰ! يك چیز دیگر باید پرسید: پسر هوشنگ همیشه می‌گوید که پسر شما بیشتر از او پول می‌گیرد ، مگر شما چقدر به پرویز و فریدون پول می‌دهید ؟

خانم اعلیٰ گفت :

- من هر روز به پرویز و فریدون ، هر يك ، يك تومان می‌دهم . پرویز از پدرش هم پنج ریالِ دیگر می‌گیرد .

مادرم گفت :

- خوب (حسنأ) . پرویز و فریدون با این پول چه میکنند ؟

خانم اعلیٰ خندید و گفت :

- معمولاً پرویز با پولش کتاب یا داستان می‌خرد . نزدیک خانه ما در خیابان سعدی يك کتابفروشی هست که پرویز کتابهایش را از آن می‌خرد . اما فریدون چیزهای خواندنی نمی‌خرد . او فقط « سیون آب » دوست دارد . غیر از سون آب چیز دیگری نمی‌خرد .

مادرم گفت :

- این کار خوبی نیست . باید پدرش گفت . چرا به آقای اعلیٰ نمی‌گویید ؟

خانم اعلیٰ گفت :

- درست است . من هم میدانم که این کار فریدون خوب نیست . ولی من با آقای اعلیٰ نمی‌گویم ، چون از يك چیز دیگر می‌ترسم .

مادرم تعجب کرد و گفت :

- از چه چیز می‌ترسید ، خانم ؟

خانم اعلیٰ جواب داد :

از چه چیز میترسید ، آقا ؟

— وقتی آقای اعلیٰ عصبانی میشود ، فوق العاده فریدون را میزند . پارسال دستش را شکست . خودِ آقای اعلیٰ بمن میگوید : من وقتی عصبانی میشوم ، خودم از خودم میترسم (اخاف من نفسي) ! هر چه این شیطان یا برادرش میکنند ، به من نگویند . . صد بار گفتم : نباید بمن گفت . خودت آنها را بزنی . چرا تو آنها را نمی زنی ؟

— ه —

لجارنا السید «مُرادیان» ثلاثة صبيان وبتان (جارنا... له). الابن الكبير في ثانوية الرازي (دب .. رازی) في الصف الخامس الثانوي (كلا .. پنذ .. متوسطه) ؛ الابن الثاني — الذي هو في الخامسة عشرة — يذهب إلى ثانوية الطوسي ، والثالث — الذي لا يزال صغيراً — لا يذهب إلى المدرسة .
بتا السید مرادیان— واحدة باسم «شهناز» والثانية باسم «پوران» — تعلمان

از چه چیز میترسید ، خانم ؟

في مدرسة واحدة . إنهما لا تزالان في (المدرسة) الابتدائية ، ومدرستهما (وابتدائيتهما) قرب منزلهما في شارع الفردوسي .

تلبس شهناز وپوران كل يوم صباحاً ثيابهما وحدهما ، وتتناولان فطور الصباح (تأكلان الترويقة) ، ثم تذهبان إلى المدرسة .

إنهما تصلان عادة قبل جرس الدخول بعشر دقائق (عادة هما ١٠ دقائق قبل ..) ، فتلعبان مع صديقاتهما . وعندما يقرع الجرس تدخلان الصف . عندما تدخل كل واحدة منهما الصف (كل واحدة منهما عندما ..) تقرر الباب ، وتسلم على المعلمة ، ثم تجلس على كرسيها ، فإذا سألت المعلمة شيئاً تجيب ، والا فلا تتكلم .

عندما تعودان إلى البيت مساء (ليلاً عندما ..) ، تجلس شهناز قرب أخيها الكبير هوشنگ ، وتدرس وحدهما . فإذا قرأت شيئاً لا تعرفه (اگر چیزی خواند که ..) تسأله فيجيب (وهو يجيب) . اما پوران فتسأل عادة (عادة تسأل) أختها الثاني پرويز . سألتها امها يوماً : لماذا لا تسألين أخاك هوشنگ ؟ الا تحبينه ؟

قالت پوران : هو يضرني . انا اخاف منه . امي تحب كلمات (حرفها)
پوران ، وتضحك كثيراً حين تسمعها .

- ~~~~~ ملاحظات وقواعد ~~~~~
- ۵۴ - يصاغ زمان الحاضر في الفارسية بتصريف الاصل الامر مع الضمائر المتصلة بعد اضافة علامة الحاضر «مى» في اوله . هاذة العلامة غير اساسية ولا كنها توضع لمزيد من التوضيح (ترسم = مبرسم : اخاف) .
- ۵۵ - لا يفصل في الفارسية بين الاسم الموصوف وصفته (او صفاته) . فاذا كان الاسم مضافا وموصوفاً بوقت واحد (مدرسة ابراهيم البعيدة) تُقدّم الصفة (او الصفات) على المضاف اليه (المدرسة البعيدة ابراهيم) .
- ۵۶ - كلمة «خود» قبل الاسم او الضمير تدل على التأكيد (خود او : نفسه) .
- ~~~~~

دبستان : دبستان فریدون در تهران است .

منظره ای از تهران ←

درس هفدهم

- ۱ -

باید رفت	يجب الذهاب
باید بروم (برو + ..)	يجب (ان) اذهب
باید بروی	يجب ان تذهب
برود	(ان) يذهب
برویم	ان نذهب
باید آمد	يجب المجيء
باید بیایی	يجب أن تأتي
نباید رفت	لا يجب الذهاب (يجب عدم ..)
نباید بروی	لا يجب ان تذهب
باید نروی	يجب ان لا تذهب

• • •

باید نگاه کرد	يجب النظر
باید نگاه کنم	يجب ان انظر
باید نگاه کنی	يجب ان تنظر
باید نگاه نکنی	يجب ان لا تنظر
نباید نگاه کنی	لا يجب ان تنظر
نباید نگاه کنند	لا يجب ان ينظرو

• • •

ارِدْتُ (ان) اجلس	خواسِمْ بنشِمْ
ارِدْتُ ان تجلس	خواسِمْ بنشِني
ارِدْتُ ان يجلس	خواسِمْ بنشِند
ارِدْتُ ان يجلس	خواسِمْ بنشِند
اراد ان يجلس	خواسِست بنشِند
كان يريد ان يجلس	مِخواسِست بنشِند
كان يريد ان لا اجلس	مِخواسِست نَشِمْ
ما كان يريد ان اجلس	نَمِخواسِست بنشِمْ
ارِدْتُ ان انظر	خواسِمْ نَگاه كَمْ
ارِدْتُ ان لا تنظر	خواسِمْ نَگاه نَكْني
احب ان ينظر	دوست دارم نَگاه كند

الفعل الالتزامي

في فعلين متتالين (ارِدْتُ ان اجلس)، الثاني منهما الذي يكون ناتجاً عن الاول، او معلقاً عليه، او مسبباً عنه، او مشروطاً به، يُسمّى الفعل الالتزامي (لانه في المعنا ملتزم بوجود فعل سابق). والالتزامي يكون مضارعاً (اريد ان يجلس) ويكون ماضياً . (اريد ان يكون قد جلس) .

الالتزامي المضارع

يكون بتصريف الاصل الامري مع الضمائر المتصلة المعهودة، مع اضافة «ب» في اول الافعال البسيطة، ووضع «د» كضمير للغائب (الشخص الثالث). المفرد .

لعلّ ، ربما	شايِد
لعل (لعلّي) اذهب ، ربما اذهب	شايِد بِرَوَم
لعلك تذهب	شايِد بِرَوِي

شاید نرود
شاید بنویسد
شاید نرسد
شاید خسته شوی

لعله لا يذهب
لعله يكتب
لعلي لا اصل + لعلي لن اصل
لعلك تتعب

• • •

اگر خوردم
اگر بخورم
اگر بخوری
اگر نخوری
اگر شروع کنم
اگر شروع نکنم

إن اكلتُ ، اذا اكلتُ
إن آكلُ
إن تأكلُ
إن لا تأكل
إن أبداً
إن لم أبداً

• • •

کاش ، کاشکی
کاش بدانم
کاشکی بدانی
کاش نداند
کاش فردا شروع کنیم

ليت
ليتني اعلم
ليتك تعلم
ليتني لا يعلم
ليتنا نبدأ غداً

• • •

اینرا گفت تا بخندم
تا بخندی
تا بگویند
تا بگویید چرا
تا نروند
تا شروع کنم
تا عصبانی نشود

قال هاذا لأضحك
حتى تضحك
حتى يقول
حتى تقولوا لماذا
حتى لا يذهبوا
حتى أبداً
حتى لا يغضب

اراد ان اشري
حتى يعود ، إلى حين يعود

خواست که بخرم
تا وقتی که برگردد

ملاحظة هامة

الكلمات التي تحتل معنا الفعل ، مثل اگر : اذا (= يُشترط) ، كاش :
ليت (= اتمنا) ، شاید : لعل (= يُحتمل) ، تا ، كه ، وامثالها يمكن ان نعد
الفعل بعدها التزامياً ، اي ان نصرفه - بالتالي - تصرف الالتزامي .

• • •

يجب ان اصل	بايد برسم
يجب ان اكون وصلت ، .. اكون واصلاً	بايد رسیده باشم
يجب ان تكون وصلت ، ... واصلاً	بايد رسیده باشی
يجب ان يكون قد وصل	بايد رسیده باشد
يجب ان نكون وصلنا	بايد رسیده باشیم
لا يجب ان تكونو قد وصلتم	نباید رسیده باشید
لا يجب ان يكونو قد وصلو	نباید رسیده باشند
يجب ان لا يكونو وصلو	بايد نرسیده باشند
خفت ان يكون قد ذهب	ترسیدم رفته باشد
اخاف ان يكون قد ذهب	میترسم رفته باشد
اردت ان تكون قد اتيت	خواستم آمده باشی
كنت ارید ان يكونو جلسو ، جالسین	میخواستم نشسته باشند
ارید ان يكونو جلسو .. جالسین	میخواهم نشسته باشند

• • •

لعله يكون قد اشترى الكتاب

شاید کتاب را خریده باشد

لعلهم يكونون قد سلمو	شاید سلام کرده باشند
إن تكونو قد ذهبتم	اگر رفته باشید
إن نكن رايناه	اگر او را دیده باشیم
ليتك تكون قلت	کاشکی گفته باشی
ليتهم يكونون قد علمو	کاش دانسته باشند
أردت ان اکون قد طرقت الباب	خواستم که در زده باشم
حتى يكون قد أتم العمل	تا کار را تمام کرده باشد
حتى يكون قد ابتدا	تا شروع کرده باشد
أردت ان اکون قد طرقت الباب	خواستم که در زده باشم

الالتزامي الماضي

يكون بايراد صفة المفعولية (رفته) مع الاصل الامر « باش » مصرفاً .
 (رفته + باش + م) :
 صيغة اسم المفعول + باش + الضمير

کتاب خود (مخففة اصلها: کتاب خودم)	کتابي
کتاب خود را گرفتم	اخذتُ کتابي
کتاب خود (اصلها: کتاب خودت)	کتابك
کتاب خود را گرفتی	اخذتَ کتابك
کتاب خود را گرفت	اخذ کتابه
کتاب خود را گرفتیم	اخذنا کتابنا
کتاب خود را گرفتید	اخذتم کتابکم
کتاب خود را دادند	اعطو کتابهم
برادر خود را دیدم	رايت اخي
چرا درس خود را نمی خوانی	لم لا تقرأ درسك
او رفت با عموی خود نشست	هو ذهب فجلس مع عمه
وقتی بخانه خود برگشتیم	عندما عدنا إلى بيتنا
آیا شما با استاد خود میروید؟	هل تذهبون انتم مع استاذكم؟
آنها به ده خود خواهند رفت	هم سیدهبون الی قریتهم .

* * *

دویست	۲۰۰
دویست و یک	۲۰۱
سیصد	۳۰۰
سیصد و شصت و پنج	۳۶۵
چهار صد	۴۰۰
پانصد	۵۰۰
ششصد	۶۰۰
هفتصد	۷۰۰
هشتصد	۸۰۰
نُهصد	۹۰۰

هزار	۱۰۰۰
هزار و يك (هزارُ يك)	۱۰۰۱
هزار و يك شب	الف ليلة وليلة
هزار و ده	۱۰۱۰
هزار و چهل و دو (...چهلُ دو)	۱۰۴۲
هزار و صد	۱۱۰۰
هزار و صد و يك	۱۱۰۱
هزار و سیصد و چهل	۱۳۴۰
هزار و سیصد و چهل و نه	۱۳۴۹
هزار و سیصد و پنجاه	۱۳۵۰
هزار و سیصد و پنجاه و نه	۱۳۵۹
هزار و سیصد و شصت	۱۳۶۰
هزار و چهار صد	۱۴۰۰
هزار و نه صد	۱۹۰۰
هزار و نه صد و هشتاد و يك	۱۹۸۱
نه صد هزار و دویست	۹۰۰۲۰۰
يك میلیون	مليون
نیم	نصف
چهار و نیم	$4\frac{1}{2}$
نیم میلیون	نصف مليون
يك مليون و نیم	مليون و نصف

* * *

پس من بروم	إذا فلأذهب انا
بروم	فلأذهب
گفتم برود	قلتُ فليذهب

فلیذهب	برود
فلنذهب	برویم
إذا فلنجلس	پس بنشینیم
فليجلسو هم هنا	آنها اینجا بنشینند
فلاذهب + أن أذهب	بروم
ان تذهب	بروی

المخاطَب ليس فيه امر غير مباشر

فليذهب + ان يذهب	برود
فلنذهب ، ان نذهب	برویم
اذهبو ، ان تذهبو	بروید
فليذهبو ، ان يذهبو	بروند

* * *

لا يذهبَنَّ	نرود
قلت لا يذهبَنَّ ، .. ان لا يذهبو	گفتم نروند
إذا فلنبدا نحن	پس ما شروع کنیم

الامر غير المباشر (فليفعَل) يصاغ كالاتزامي المضارع ، وهو لا يستعمل مع المخاطب المفرد

- ب -

لم استطع ان انام	نتوانستم بخوابم
خفت ان يكسر الكرسي	ترسیدم صندلی را بشکند

خواستم بدانی که
 می خواستم بدانی
 میترسم بگویم
 نمی توانم بیشتر بمانم
 دوست داشت بماند
 دوست داشت بمانم
 ترسیدم بروی
 میترسیدم بروی
 می ترسم بروی
 میخواهی از این بخری ؟
 شاید مسافرت کنم
 شاید مسافرت نکنم
 شاید بخوابند
 شاید نیایند
 اگر از این بخريد
 اگر نروند ، تو هم
 نرو
 اگر نرفتند ، تو هم نرو
 کاش برایم بنویسد
 کاشکی آنها تمام کنند
 کتاب را فرستادم تا
 داستان را بخواند
 اینرا گفتم تا برگردی
 میخواهم که ظهر اینجا باشند
 ترسیدم رفته باشد

اردت ان تعلم ان
 كنت ارید ان تعلم
 اخاف ان اقول
 لا استطیع ان ابقا اكثر
 كان يحب ان يبقا
 كان يحب ان ابقا
 خفت ان تذهب
 كنت اخاف ان تذهب
 اخاف ان تذهب
 تريد ان تشتري من هاذا ؟
 لعلی اسافر ، ربما اسافر
 لعلی لا اسافر
 لعلهم ينامون
 ربما لا يأتون
 إن تشترو من هاذا
 إن لا يذهبو (لم يذهبو) ، لا تذهب
 انت ايضاً .
 ان لم يذهبو ، لا تذهب انت ايضاً
 ليتہ يكتب إليّ
 ليتهم يتمونه
 ارسلت الكتاب حتى
 يقرأ القصة
 قلت هاذا حتى تعود
 ارید ان يكونو هنا ظهرا
 خفت ان يكون ذهب ، .. ان يكون ذاهبا

نتوانستم بخوابم

خفت ان تكون وقعت ، .. واقعا
 اردنا ان نكون قد انهيناه
 كنت خفت . كنت خائفاً ان
 يكون قد باع البيت
 راينا اخانا
 هل قرأتم درسكم ؟
 هم اتو مع اخيهم
 لم لا تقرأ درسك ؟
 لم لم تذهب مع ابن صفاك ؟
 عندما رأ كتابه
 عندما رأ الكتاب نفسه ... بالذات
 قلت قصتي
 قلت القصة نفسها
 من اي مكتبة تشترون
 كتبكم ؟

ترسیدم افتاده باشی
 خواستیم آنرا تمام کرده باشیم
 ترسیده بودم خانه را فروخته
 باشد
 برادر خود را دیدیم
 آیا درس خود را خواندید ؟
 آنها با برادر خود آمدند
 چرا درس خود را نمی خوانی ؟
 چرا با همکلاس خود زرقی ؟
 وقتی کتاب خود را دید
 وقتی خود کتاب را دید
 داستان خود را گفتم
 خود داستان را گفتم
 کتابهای خود را از کدام
 کتابفروشی میخرید ؟

نتوانستم بخوابم

فلاشتر انا من هاذا	من از این بخرم
اشتر انت من ذاك	تو از آن بخر
ليشتر هو ايضاً	او هم بخرد
اذاً لا نشترين نحن من هاذا	پس ما از این نخريم ؟
وهم ؟ (وماذا عنهم هم)	آنها چي ؟
فليشتر و هم	آنها بخزند
انتم ايضاً اشتر و	شما هم بخريد
من اين اشترت ثيابك ؟	لباس خود را از كجا خريده اي ؟
احمد لطيف مع اصدقائه	احمد با دوستان خود مهربان است
بهروز يحب زملاءه	بهروز همكاران خود را دوست دارد
أأنت ايضاً لا تحب درسك ؟	آيا تو هم درس خود را دوست نداری ؟
كل شهر يأخذ والد شيرين ٢٧٥	هر ماه پدر شيرين دويست و هفتاد
ليرة	و پنج ليره مي گيرد
يوجد في ذالك المستشفى ٣٢١	در آن مريضخانه سيصد و بيست
مريضاً	ويك مريض هست

در کتابخانه ما پانصد و شصت و هشت	کان فی مکتبتنا ۵۶۸ کتاباً
کتاب انگلیسی بود	انگلیزياً
احمد سال هزار و نهصد و چهل	انتقل احمد إلى بیروت
و هشت بیروت منتقل شد	سنة ۱۹۴۸
دوازده هزار و بیست و نه	۱۲۰۲۹

- ج -

يجب السماع	باید شنید
يجب سماع هاذا الدرس	باید این درس را شنید
يجب ان اسمع	باید بشنوم
يجب ان تسمعوا	باید بشنوید
يجب ان نبدا	باید شروع کنیم
اخاف ألا (ان لا) يأخذ	میترسم نگیرد
اخاف الا تراه	میترسم او را نبینی
لعله يرجع	شاید برگردد
للم (ان لم) يرجع	اگر برگردد ، اگر برگشت
للم نرجع ظهراً	اگر ظهر برگردیم ، .. برگشتیم
ليتهم يأتون معنا	کاش با ما بیایند
ارجع بسرعة حتى نفرج	زود برگرد تا تماشا کنیم
اردت الا يذهبوا	خواستم که نروند

• • •

خاف ان اكون قد ذهبْتُ	ترسید رفته باشم
اردتُ ان تكون اكلتْ، .. تكون آكلا	خواستم خورده باشی
لعله يكون قد اشترى الكتاب ، ..	شاید کتاب را خریده
مشترياً الكتاب	باشد

ان نكن قد رأينا
ليتكم تكونون قد اتممت
ليتكم عندما نصل ، تكونون قد
اتممت الدرس
ان يكون قد ذهب

اگر او را دیده باشیم
کاش تمام کرده باشید
کاش وقتی میرسیم ، درس را تمام
کرده باشید
که رفته باشد
اظن انه في تلك الساعة يكون قد ذهب
قلت هاذا حتى يكون قد علم (يكون
عارفاً) اني قد كتبت

باع الجار بيته
هل اخذت ساعتك من اخيك
عندما رايت اخي في السوق
من اين اشتريت ثيابك (طقمك) ؟
لم اشتر ثوبي (طقمي) من هنا
انا واخي نشري ثيابنا عادة من
صديقنا السيد قاسمي
ولاكن ابراهيم واخاه يشريان ثيابهما
من اوروا
ابراهيم نفسه قال هاذا
ابراهيم هو نفسه قال هاذا
همسايه خانه خود را فروخت
آيا ساعت خود را از برادرت گرفتي
وقتي برادر خود را در بازار ديدم .
لباس خود را از كجا خريده اي ؟
لباس خود را از اينجا خريدم
معمولا من و برادرم لباسهاي خود را
از دوستان اقاى قاسمى ميخريم
ولى ابراهيم و برادرش لباسهاي خود را
از ارووا ميخرند
خود ابراهيم اينرا گفت
ابراهيم خودش اينرا گفت

إذا فلأبقي أنا
فليأكل أخوك من هاذا
لا يأكلن من تلك الفواكه
ليذهب احمد (و) يشتر لي جريدة
(خليه يروح يش ..)

پس من بمانم
برادرت از اين بخورد
از آن ميوه ها نخورد
احمد برود برايم يك روزنامه
بخرد .

دبیران به کتابخانه منتقل	لینتقل المعلمون (الثانویون)
شوند	إلى المكتبة
قل لهم ان لا يطرقو (لا يطرقن) الباب	قل لهم ان لا يطرقو (لا يطرقن) الباب
به آنها بگو وقتی میرسند	عندما يصلون
در نزنند	فلیم ابنک
پسرت بخوابد	فلنجلس
بنشینیم	إذا فلأبدأ أنا
پس من شروع کنم	لا نجلسن (دعنا لا نجلس) هناك
آنجا بیشتر از يك ساعت	اکثر من ساعة
نشینیم	فليقرأوا هذا
اینرا بخوانند	فلتعلّم
بدان (اعلم)	ليذهب (و) يرّ (خلیه يروح يشوف)
بیروود ببیند	

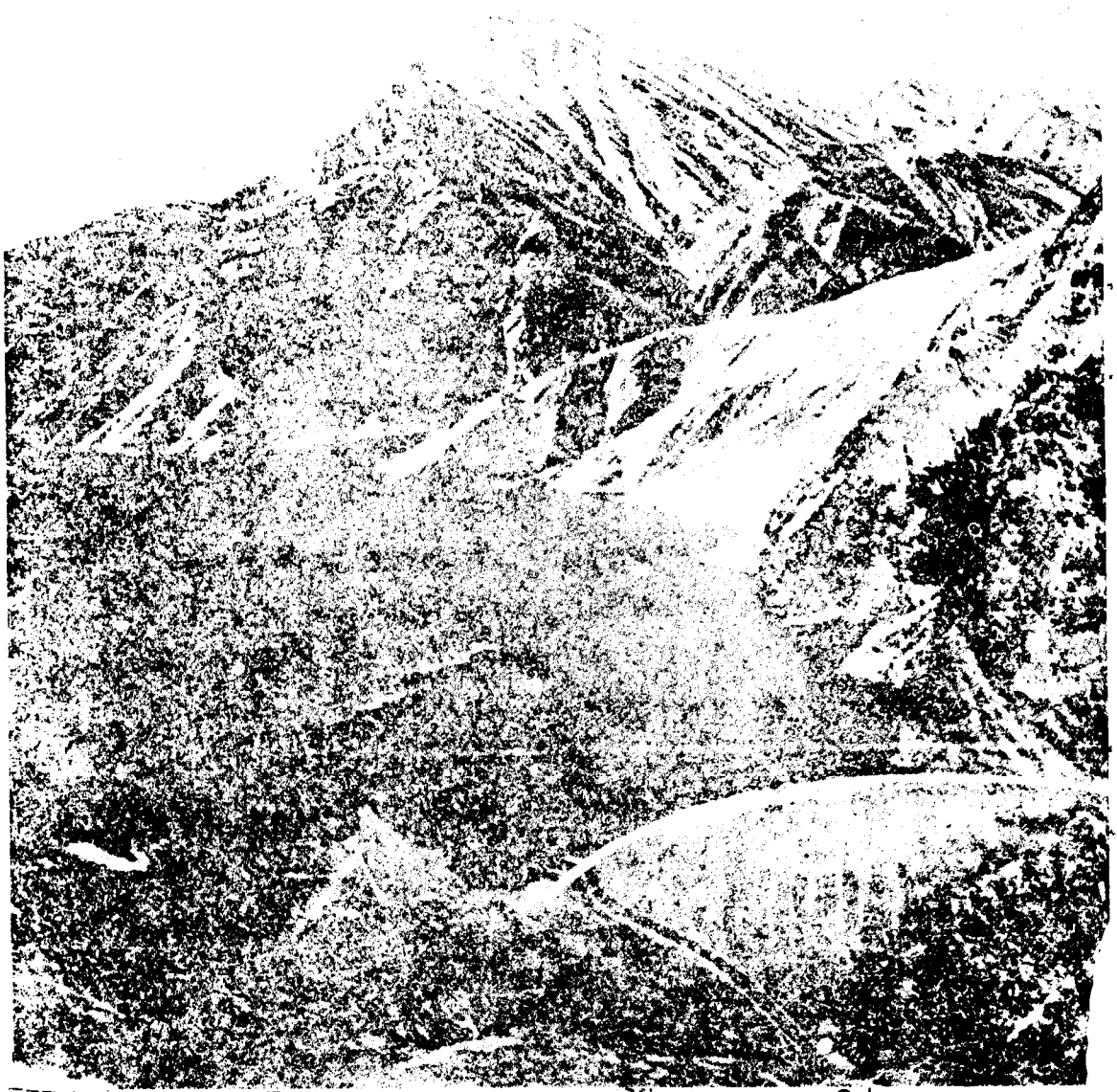
* * *

دویست و چهارده لیره	ماتان واربع عشرة ليرة
سیصد و شصت دقیقه	ثلاثمائة وستون دقيقة
چهار صد و چهل و چهار	اربع مائة واربعة واربعون
پانصد و یازده مرد	خمس مائة وأحد عشر رجلا
هشتصد و چهل و سه کتاب	ثمانماية وثلاثة واربعون كتاباً
هزار و شانزده تومان	الف وستة عشر توماناً
دو هزار و سیصد درخت	الفان وثلاثماية شجرة
در این ده هفتصد و بیست و چهار	في هاذة القرية ٧٢٤ بيتاً
خانه است	
دو هزار و چهارده	٢٠١٤
یازده هزار و سی	١١٠٣٠
دویست و شانزده و نیم	٢١٦ ونصف

دیروز خواستم به « کَرَج » بخانه عمویم بروم . ولی چون کَرَج دور است
وتا آنجا يك ساعت راه است ، ترسیدم همه این راه را بروم وبعد به من بگویند :
« ایشان اینجا نیستند » . به خود (به خودم = نفسي) میگویم : چه کنم
(بکنم) ؟ کاش میدانستم عمویم در منزل است یا نه . شاید به خانه عمه ام یا
جای دیگری رفته باشد .

خواستم به « کَرَج » بروم :

سد کَرَج

اخيراً از برادرم بهروز پرسیدم ، چون بهروز معمولاً بیشتر به آنجا می رود . بهروز گفت : « معمولاً عموم بعد از ظهر از منزل بیرون نمیروند . معه‌ها بهتر است که بخانه همسایه شان آقای « انوری » تلفن کنی . اگر عموم از منزل بیرون رفته باشد ، آقای انوری میداند ، چون آنها همسایه و دوست هستند ، و همیشه با هم می باشند » .

به خانه آقای انوری تلفن کردم . خانمش جواب داد و گفت : « آقای انوری اینجا نیست . اما آقای « خوش نژاد » در منزل بود ، و گمان نمیکنم بیرون برود . او باید لا اقل تا عصر در منزل باشد ، چون معمولاً بعد از ظهر در منزل میماند ، تا اینکه (حتی آن ، لأجل أن) يك دو ساعت بخوابد . مگر نمیدانید که عموی شما نمیتواند بعد از ناهار بخوابد ؟ » .

- ه -

قال اخي : اذا فلنذهب . بعد الغداء لبسنا ثيابنا وخرجنا . كان اخي يخاف ان يرانا صديقه « عبد الله » ، لان عبد الله يطلب منه دائماً ان يذهب معه إلى بيت عمي ، و بهروز لا يحب ان يذهب عبد الله معه الى هناك .

قال بهروز : « لعل عبد الله يأتي إلى البيت ويسأل عني . الأفضل اذا (پس بهتر است) ان لا نقول إلى اين سنذهب . اخاف اذا قلنا ان نخبه « مينا » . سألتُ : « واذا رآك في الطريق فماذا تقول له » . قال : « انا احب ان اقول الحقيقة دائماً . إن يسأل نَقُلْ (نقول) له ، ولا كن إذا لم يسأل ، فلماذا نقول له (به او بگوئیم) ؟ » .

بقينا في الطريق إلى بيت عمي اكثر من ساعة ، لان بهروز له اصدقاء كثيرون ، وهو يحب دائماً ان يقف مع كل واحد منهم خمساً او عشر دقائق . لاجل هذا انا لا احب ان اخرج مع بهروز . لما وصلنا كان عمي قد خرج . قال ابنة « ابرج » : ليتكما كتما وصلتما قبل خمس دقائق . لقد ذهب مع صديقه السيد « حسامي » إلى المكتبة . لعلهما لا يكونان قد وصلا بعد . لو كان ابني يعلم انكما ستاتيان ، كان يبقا في البيت ، لانه يحب كثيراً ان يراكما .

٥٦ - عندما يكون الفعل مستنداً إلى فعل سابق (او ما بمعنا الفعل، مثل : ليت ، لعل ، الخ) يسما الفعل الثاني فعلاً التزامياً (لانه ملتزم بفعل سابق). والفعل الالتزامي قد يكون مضارعاً (اريد ان تذهب)، وقد يكون ماضياً (اريد ان تكون قد ذهبت) .

٥٧ - يصاغ الالتزامي المضارع من فعل ما، بتصريف اصله الامر مع الضمائر المتصلة، وزيادة «د» للغائب المفرد . وعندما يكون الفعل بسيطاً تزداد «ب» في اوله :

نشست . اصله الامر : نشين . الالتزامي المضارع منه : بنشيم ، بنشيني ، بنشيد ، الخ .

٥٨ - يصاغ الالتزامي الماضي من فعل ما، بإيراد صفة المفعولية منه، وبعدها الاصل الامر «باش» مُصَرَّفاً. نشست، الالتزامي الماضي منه : نشسته باشم ، نشسته باشي ، نشسته باشد ، الخ .

٥٩ - الامر غير المباشر (فلأجلِسْ ، فليجلسو) يختص في الفارسية بالمتكلم والغائب ، اما المخاطب فامر مباشر (اي ليس فيها «فلتذهب» بل « اذهب »). ويكون الامر غير المباشر كالتزامي المضارع تماماً، اي بتصريف الاصل الامر مع الضمائر، وازافة «د» للغائب المفرد .

٦٠ - الأصل الأمرى المبدوء بحرفين متحركين (مثل : شينُ ، نويِس ، نِشِين ، الخ) اذا وضعنا قبله حرفاً متحركاً (يشنو ، نَويِس...) اصبح معنا ثلاثة أحرف متحركة. في هاذة الحالة يجوز تسكين الحرف الاوسط (يشنو) .

٦١ - كلمة « خود » بعد الاسم تأتي ضمير ملكية ، ويكون مشتركاً بين المتكلم والمخاطب والغائب، مفرداً وجمعاً، والسياق وحده يدل على المعنا المقصود منه .

درس هجدهم

أ - سجل

دریائی : تُلَفِّظْ دَرِیائی ودریائی

قاضی ، صندلی ، الخ : اذا ارید تنکیرھا لا تأخذ عادة یاء بعدها ، بل تُکْتُبْ مع الرقم بک « بک صندلی » للتوضیح ودفعاً للالتباس

لباس پوشیدم : لبستُ ، ارتدیت ثیابی ، وضعت علیّ ثیاباً ، الخ .
لباسی پوشیدم : لبست ثوباً
لباس را پوشیدم : لبست الثوبَ

خانه نزدیک است : البيت قريب
نزدیک او : قربه
از نزدیک : عن قرب
نزدیک بمعنا « قریب » و احیاناً بمعنا « القرب » ایضاً .

متزی دور و کوچک : منزل بعيد وصغير
متزل دور و کوچکی : منزل بعيد وصغير .
یاء التنکیر تَکُونُ مع الموصوف ، أو مع آخر صفت من الصفات .

خواننده (الهاء خفيفة) : القارىء
خوانندگان : القراء . الهاء تنقلب إلى ك في الجمع والنسبة الخ .
خواننده اى : قارىء . في التنكير لا تنقلب الهاء إلى ك
هذه القواعد للهاء غير الملقوطة . العادية كأى حرف آخر

* * *

اين دوست : هاذا الصديق
اين دوستان : هاؤلاء الاصدقاء . (اسم الاشارة مع الاسم الجمع يبقا مفردا)
اين برادر من است : هاذا اخي
اينان برادران من هستند : هاؤلاء اخوتي (جمع اسم الاشارة هنا لان الاسم بعده محذوف . اصلها : هاؤلاء الرجال اخوتي)

* * *

نزدیکم (=نزدیک هستم) : انا قريب
نزدیکی : انت قريب
نزدیک است : هو قريب
يجوز اسقاط فعل « هست » في الجمل الاخبارية ،
الا في الغائب (الشخص الثالث) المفرد .

* * *

بده (ب + د ..) : أعط
بدید (ب + د ..) : اعطوا
بگو (ب + گ ..) : قل
الباء (قبل الاصل الامر) مكسورة ، الا اذا كان الحرف بعدها مضموناً فتكون مضمومة .

* * *

باید گفت : يجب القول . (الاصل المصدر) گفت يعادل المصدر القول ويستعمل في التركيب غالباً كمصدر .

باید بگویم : يجب ان اقول .
 می توان گفتم : يمكن القول
 می توانی بگویی : يمكنك ان تقول .
 الفعل بعد باید و می توان و امثالهما - كالعربية -
 يكون إما مصدرأ (باید گفتم) أو مصرفأ . في حالة
 المصدرية يُستعمل الاصل المصدري (وليس
 المصدر) وفي التصريف يُستعمل الالتزامي المضارع .

اگر این را می دانست : لو كان يعلم هاذا (في الماضي)
 اگر این را دانسته باشد : ان يكن قد علم هاذا . ان يكن عارفاً بهاذا

بمانم : فلابق
 بمانم (خواستم بمانم) : أن ابقا (اردت ان ابقا)

دوست (لا : دو صد) : ٢٠٠
 سیصد (لا : سه صد) : ٣٠٠
 پانصد (لا پنج صد) : ٥٠٠

خوانندگان

٧- تصرف الفعل الثامري في أزمنة: آتية (المستقبل) - حال (الحاضر) - أمر - التثاني

فعل بسيط : گفت (قال) . اصله الأمرى : گوى

من	تو	او	ما	شما	ایشان	منشأ
گفته باشم : ان اكون قد قلت	گفته باشى	گفته باشد	گفته باشیم	گفته باشید	گفته باشند	خواهم گفت : سأقول
	بگویم	بگوئى	بگوئید	بگوئیم	بگوئید	می گویم : أقول
	بگویم	بگوئى	بگوئید	بگوئیم	بگوئید	میگوئى
	بگویم	بگوئى	بگوئید	بگوئیم	بگوئید	میگوئید
	بگویم	بگوئى	بگوئید	بگوئیم	بگوئید	میگوئید
نگفته باشم						نخوام گفت :
	نگویم					نمیگویم

فعل مرکب : نگاه کرد (نظر) . اصله الأمرى : نگاه کن

من	تو	او	ما	شما	ایشان	منشأ
نگاه کرده باشم : ان اكون قد نظرت	نگاه کرده باشى	نگاه کرده باشد	نگاه کرده باشیم	نگاه کرده باشید	نگاه کرده باشند	نگاه خواهم کرد : سأنظر
	نگاه کنى	نگاه کند	نگاه کنیم	نگاه کنید	نگاه میکنند	نگاه میکنم : أنظر
	نگاه کنى	نگاه کند	نگاه کنیم	نگاه کنید	نگاه میکنند	نگاه میکنى
	نگاه کنى	نگاه کند	نگاه کنیم	نگاه کنید	نگاه میکنند	نگاه میکنید
	نگاه کنى	نگاه کند	نگاه کنیم	نگاه کنید	نگاه میکنند	نگاه میکنید
نگاه نکرده باشم						نگاه نمیکنم
	نگاه نکن					نگاه نمیکنم

۳ - صرف الفعلين التالين مثبتين في جميع ازمته الماضي والمستقبل والحاضر والامر والالتزامي .

خوردن - شروع کردن

اعد التصريف نفسه منفياً ، ولاكن للشخص الاول (المتكلم) فقط ، وفي الامر المباشر للمخاطب وحده .

۴ - اعد قراءة الفقرة « د » من الدرس الثالث عشر (درس سيزدهم) محولاً ما فيها من افعال المستقبل إلى زمان الحاضر .

۵ - عرب ما يلي :

روز جمعه من و برادرم جمشيد از صبح به ده عمه ام ميرويم . وقتی بخانه عمه ام ميرسيم عمه ام برای ما ناهار درست ميكند وما با پسرش هوشنگ يك دو ساعت « شطرنج » بازی ميكنيم . بعد از ناهار يك ساعت ميخوايم ، سپس من و هوشنگ بشكار ميرويم ، و تا نزديك غروب بخانه برنميگرديم .

جمشيد در خانه ميمانده ، چون او آنجا دوستي دارد بنام « بيژن » ، كه برای دیدن او بخانه عمه ام می آيد ، و با او دو سه ساعت می نشيند . آنها با هم بازی ميکنند يا راديو ميشنوند .

وقتی من و هوشنگ بمنزل ميرسيم ، روی خود را ميشويم ، و يك ساعت درس ميخوانيم . بعد ، يك ساعت با همسايگان يا دوستان هوشنگ می نشينيم ، و از گذشته وآينده صحبت ميكنيم .

هوشنگ شب زود ميخوابد . ولی من نمیتوانم مثل او زود بخوابم . آخر شب وقتی همه ميخوابند ، و من تنها ميشوم ، روزنامه ميخوانم ، يا آنچه را در روز دیده ام در دفتر خود مينويسم .

صبح ، قبل از برگشتن به شهر ، من و جمشيد از ده ميوه 'بخريم ، چون مادرم ميوه زياد دوست دارد .

٦ - بعد تعريب القطعة السابقة، أعد ترجمتها إلى الفارسية، ثم قارن بين ترجمتك والاصل، مصححاً ما فيها من أخطاء، وملاحظاً ما بينها من اختلاف.

٧ - حول القطعة السالفة (في التمرين ذي الرقم ٥) من زمان الحاضر إلى زمان المستقبل.

٨ - الاسئلة التالية تدور حول القطعة السالفة (في التمرين ذي الرقم ٥).
أجب عليها بالفارسية:

- ١ - روز جمعه من وبرادرم بكجا ميرويم؟
- ٢ - نام برادرم چيست؟
- ٣ - وقتی بخانه عمه ام ميرسيم . عمه ام چه ميكند؟
- ٤ - بعد از ناهار من وهوشنگك بكجا ميرويم؟
- ٥ - آيا جمشيد با ما ميايد؟
- ٦ - چرا؟
- ٧ - جمشيد ويژن چه ميكند؟
- ٨ - با همسايمان يا دوستان هوشنگك از چه چيز صحبت ميكنيم؟
- ٩ - آيا شب، من زود ميخوابم؟
- ١٠ - وقتی همه ميخوانند ومن تنها ميشوم، چه ميكنم؟
- ١١ - چرا من وجمشيد از ده ميوه ميخريم.
- ١٢ - آيا شما ده را دوست داريد؟
- ١٣ - ده يا شهر را بيشتر دوست داريد؟
- ١٤ - چرا؟

٩ - اكتب الاعداد التالية بالفارسية (بالحروف):

١٧ - ٢٩ - ٣٣ - ٤٨ - ٥٦ - ٦١ - ٧٤ - ٩٨ - ١٠١ - ١٦٧ -

٢١٠ - ٣٠٢ - ٤٨٩ - ٥٤٦ - ٨٥٢ - ١٠٠٧ - ١٢٤٥ - ٢٤٨٠ -
١٢٠ - ١٠ - ٢٩٤ - ٦٠ - ٠٠٥ - ٩٠ - ١٠٥ - ٢٠٠ - ١٩٧٢ - ٦٦٦ -
٢٢٢ - ١٣٢ - ٦٥٦ - ١٧٨٩ - ٦٢١ - ٥٧٠ - ٥٥٥ - ١٩١٤ .

١٠ - ترجم إلى الفارسية ما يلي :

سيسافر جارنا الدكتور « علوي » الأسبوع القادم إلى فرنسا ، وأبي يريد ان يرسل معه هدية إلى اخي « بهمن » . اخي يدرس في مدينة « مونبيلييه » ، ونحن دائماً نرسل إليه اشياء يحبها او يطلبها .

عندما علم أبي امس ان جارنا سيسافر إلى فرنسا ، قال لامي : لم لا نرسل شيئاً لبهمن مع الدكتور علوي ؟ لنشتر شيئاً يحبه (يكون يحبه ، يكون محباً له : .. - دوست داشته باشد) ونرسله^١ إليه .

قالت أمي : ولاكني اخاف ان لا يأخذه الدكتور علوي ! لعله لن يسافر إلى مونبيلييه .

قال أبي : حقاً تقولين (الصدق تقولين : راست می ..) ؛ إذا فلنسأل اولاً (الاول لنسأل) ونتر ، هل سيذهب الدكتور إلى مونبيلييه ام لا ؟ فإن يذهب ، نشتر شيئاً لبهمن ونرسله (ونرسل) معه ، وإلا نقل^٢ له ان يتلفن له فقط من باريس .

قالت أمي : ليت يذهب إلى مونبيلييه ! لست ادري كم سيبقى في فرنسا . ولاكني من جهة اخرا (از طرف دیگر) اعلم ان الدكتور علوي لا يحب ان يأخذ معه (باخود) شيئاً . إنه عادة لا يأخذ معه أكثر من حقيبة صغيرة .

١ - في الفارسية تخفف الضمائر عادة اذا كان تخفيفها لا يفسد المعنا . و « نرسل » في هذه الجملة تخفف الى « ونرسل » ، لأن الضمير واضح الدلالة على « الشيء المشترى » . المفعول به مشترك للفعلين « نشتر » و « نرسل » فيكتفا به مرة واحدة .

الباب الرابع

درس نوزدهم

کیف	چگونه
کیفیه	چگونگی
عرف	تعریف کرد
مسرور	خوشحال
لأن	زیرا = چون
دفتر العلامات	کارنامه
طالب (ثانوي)	دانش آموز
تلمیذ	شاگرد
جلب ، حمل ، نقل	آورد (ماده : آور)
حصل علی	بدست آورد
مِفصل (الید)	مُچ
ساعة ید	ساعت مچی
احتفال ، حفلة ، عید	جشن
احتفل ، اقام حفلة	جشن گرفت
ابن العم	پسر عمو
وکذا	وهمچنین
الجد	پدر بزرگ

للأسف	مُتأسِفَانِه
معرفة	آشنائی
معرفة بـ	آشنائی با
سابق معرفة	سابقه آشنائی
عَلِمَ	یاد داد
كان يُعلم	یاد میداد
الروح - النفس	جان
عزيزي پرويز	پرويز جان
عقرب (الساعة)	عقربه
دار ، طاف	چرخيد (مادته : چرخ)
أدار	چرخاند (چرخان)
أظهر ، أرا ، بَيِّن ، دلّ	نشان داد
الآن	حالا
رقم	شماره
ذو الثلاثة ، الثلاثي	سه گانه
ذو الاثني عشر ، الاثنا عشري .	دوازده گانه
بناء على هاذا	بنا بر اين
كلما ، حينما	هرگاه
يكونان ، يكونون	باشند
الآن	اکنون
يد	دست
باليد	با دست
أمام	جلو
تقدّم	جلو رفت

طی کرد	اجتاز ، طوا
باز	ایضاً ، ثانیه
باز هم	ایضاً ، مرة اخرا
بُرْد (الماده : بَر)	اخذ ، نقل ، حمل
گذاشت (گذار)	وَضَعَ
گذشت (گذر)	مَضَا
نیمه (= نیم)	نِصْف
چنانچه	اذا ما ، إن ، فیما لو
چنانچه روز باشد	ان یکن نهراً
جلو بُرد	قَدَّمَ ، دَفَعَ إلى امام
کم	قلیل
کم	رویداً رویداً ، قلیلاً قلیلاً
چهار ، پنج دقیقه کم	اربعة ، الا خمس دقائق

مَوْفَقِیَّتْ	توفیق ، نجاح
صَفْحَه سَاعَت	وجه الساعة ، میناء الساعة
بِعِبَارَتِ دیگر	بعبارة اخرا
استفاده کرد	استفاد
دَعَوَتْ کرد	دَعَا

کلمات مشترکه

ثُلُث - رُبْع - حَاضِر - اسْتِفَادَه - تَعْيِین - مُعَادِل - نِصْف -
دَائِرِه - کَامِل - رَاضی - مُنَاسِبَت (مناسبة)

چگونه ایزانیان وقت را تعریف می کنند

دیروز « پرویز » بسیار خوشحال بخانه برگشت ، زیرا در مدرسه کارنامه سال تحصیلی^(۱) را به دانش آموزان داده بودند، و او شاگرد اول شده بود .

پدر و مادرش^(۲) فوق العاده از او راضی هستند ، و به مناسبت موفقیتی^(۳) که بدست آورده است ، پدرش برایش يك ساعت مچی خریده است ، و مادرش بعد از ظهر پنجشنبه برایش جشن کوچکی خواهد گرفت .

پرویز برای جشن خود پسر عمویش^(۴) « هاشم » و دختر عمه اش « زینت » و دو پسر دایی اش « هومن » و « بهرام » و همچنین پسر همسایه شان « جلال » را^(۵) دعوت کرده است . البته پدر بزرگ و مادر بزرگش هم حاضر خواهند بود .

اما پرویز متأسفانه^(۶) نمیداند چگونه از ساعت خود استفاده کند ، زیرا سابقه آشنائی با ساعت ندارد ، لذا دیشب خواهرش « شهن » نزدیک او نشسته^(۷) ، داشت چگونگی تعیین وقت را به او یاد می داد .^(۸)

او به برادرش میگفت :

پرویز جان ، بین . عقربه های ساعت روی صفحه آن می چرخند . عقربه کوچک ساعتها را نشان می دهد ، و چون حالا روی شماره ۴ است ، باید گفت که « ساعت چهار است » . عقربه بزرگ دقیقه ها را نشان می دهد ، ولی هر شماره از شماره های دوازده گانه ساعت معادل پنج دقیقه است ، و بنا بر این هرگاه مثلاً عقربه کوچک روی شماره ۴ و عقربه بزرگ روی شماره ۱ باشند ، ساعت « چهار و پنج دقیقه » است .

اکنون من عقربه بزرگ را با دست می چرخانم . عقربه بزرگ روی ۲ است ، یعنی ساعت پنج دقیقه جلو رفته است ؛ ساعت الان « چهار و ده

۱- الحواشی بعد القطعة ، تحت عنوان : حواش و تعلیقات .

دقیقه « را نشان می دهد . عقربه بزرگ روی ۳ است . ساعت « چهار و ربع » است . عقربه به شماره ۴ رسید ، ساعت « چهار و بیست دقیقه » است . عقربه روی ۵ است ، ساعت « چهار و بیست و پنج دقیقه » است . عقربه به ۶ رسید ، یعنی نصفِ دایره ساعت را طی کرده ، پس ساعت « چهار و نیم » است .

باز هم عقربه را جلو می بریم . عقربه اکنون روی ۷ است ؛ ساعت « چهار و سی و پنج دقیقه » است . عقربه روی ۸ شد ؛ ساعت « بیست دقیقه به پنج » یا « بیست دقیقه به پنج مانده » یا « پنج ، بیست دقیقه کم » است . عقربه الان روی ۹ است . ساعت چند است ؟ « يك ربع به پنج » یا « پنج ، ربع کم » یا « يك ربع به پنج مانده » است . عقربه را روی ۱۰ گذاشتم . ساعت چند شد ؟ « ده دقیقه به پنج » یا « ده دقیقه به پنج مانده » یا « پنج ، ده دقیقه کم » است . عقربه روی ۱۱ است . ساعت « پنج دقیقه به پنج » یا « پنج ، پنج دقیقه کم » است . و اخیراً عقربه روی ۱۲ است ، یعنی شصت دقیقه یا يك ساعت کامل از چهار گذشته ، و عبارت دیگر ساعت « پنج » است . نگاه کن ، عقربه كوچك خود تنها از ۴ به ۵ منتقل شده است .

ساعت دوازده شب را « نیمه شب » یا « نصف شب » میگویند . چنانچه روز باشد ، میگویند « ظهر است » . اگر دوازده و پنج دقیقه باشد ، میگویند « پنج دقیقه از ظهر گذشته » . اگر دوازده و نیم باشد ، میگویند « نیم بعد از ظهر » است .

— حواشی و تعلیقات —

۱ — سال تحصیلی : السنة الدراسية . الباء في « تحصیلي » علامة النسبة ، وقد مرت معنا من قبل .

وقد تستعمل للنسبة ايضاً علامة « آنه » في آخر الكلمة . روز (يوم) ، روزانه (يومي) . محرمانه (سري) . صبحانه (صباحي) . الطعام الصباحي (الصباحي) .

كذلك من علامات النسبة « ين » في آخر الكلمة : زَرَّ (ذهب) ،
زَرَّين (ذهبي) . سِم (فضة) ، سِمِين (فضي) . مِيس (نحاس)
مِيسِين (نحاسي) . شاه (ملك) ، شاهِين (ملكي) .

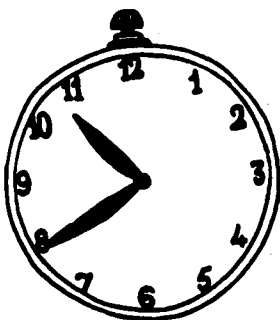
٢ - « پَدَر و مادرش » وليس « پدرش و مادرش » (أبوه و أمه) ؛ ففي الفارسية
تعتبر الأشياء المملوكة أو الأسماء المضافة وحدةً تامة ، فلا يُضاف
كلُّ واحد منها على حدة كالعربية ، بل تُعدد جميعاً ثم تُضاف ككلٍ
إلى الاسم أو الضمير (كتاب و دفتر و قلم المعلم) وتلحق علامة الإضافة
الآخيرة فقط :

كتابه و دفتره و حقيبته و قلمه : كتاب و دفتر و كيف و قلم او
٣ - الاسم الذي يليه اسم الموصول « كه » يلحق به « ياء » (كأنه نكرة) حتى
لو كان معرفة .
الرجل الذي .. : مردی كه ..

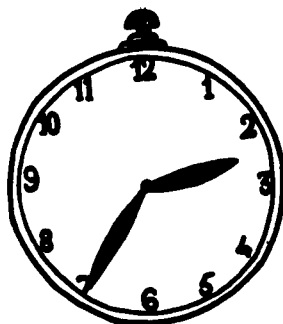
٤ - بعض الأسماء المركبة من مضاف ومضاف إليه ، وخاصة أسماء الأقارب ،
« پسر عمو » (ابن العم) رغم أن الاسم الأول فيها مضاف ، لا
يأخذ كسرة ، بل يبقا ساكناً ، أي تعتبر الكلمتان كلمة واحدة^١ .
دُختر عمو (بنت العم) ، پسر دایی (ابن الخال) ، پدَر بزرگ
(الجد) ، مادر شوهر (الحماة ، أم الزوج) ، مادر زن (الحماة ، أم
الزوجة) ، پدر زن (اللحم ، أبو الزوجة) ، الخ .

٥ - عندما تتعدد المفاعيل في العربية ، تلحق علامة النصب كلُّ مفعول به في
الجملة (دعا ابن عمه وابنة عمته وابني خاله وابن جارهم ..) . في
الفارسية تعتبر المفاعيل كلها وحدة ، وتلحق علامة المفعولية (را) آخرها
ككلٍ ، أي آخر واحد منها فقط .

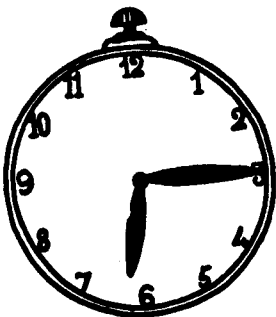
١- وصلياً تعبر العربية عن والد الأب وعن والد الأم بكلمة واحدة (الجد) وكذا والدة الابوين (الجدة)
واخت الأب (العمّة) وأخيه ، واخت الأم ، الخ . وفي اللغات الأوروبية يعبر عن ابن العم
وأمثاله بكلمة واحدة Cousin .

بیست دقیقه به یازده

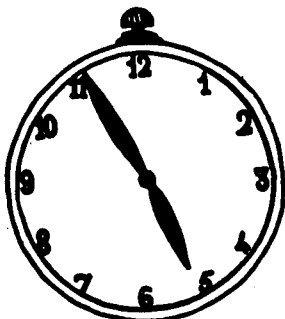
دو و پنجاه دقیقه

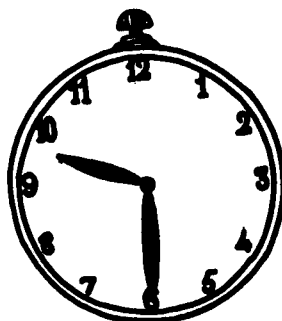
شش و ربع

هشت و بیست و پنجاه دقیقه

پنجاه و پنج دقیقه کم

نه و نیم

٦ - متأسف + آنه . مرت « آنه » كاداة للنسبة ، وثأني هاذة الاداة ايضاً
للدلالة على الحالة اثناء القيام بعمل او ممارسة صفة . متأسفانه (بصورة
مؤسفة ، للاسف) . مؤدَّبانه (بصورة مؤدبة ، بطريقة مؤدبة ، بأدب)
خوشبختانه^١ (لحسن الحظ . خوش^١ : حسن ، سعيد . بخت^١ :
الحظ) . خوشبخت (حسن الحظ)

٧ - نشسته : جالسة ، وهي جالسة = حال .

٨ - يستعمل فعل التملك « داشتن » للدلالة احياناً على ممارسة اكثر للفعل ،
وهي حالة تعبيرية لا نجدها في العربية الفصحى ، ولاكن نجدها في العامية ،
مثل « عم ناكل » في اللهجة اللبنانية السورية (بدلاً من : ناكل) و
« د ناكل » او « ج ناكل » في اللهجة العراقية و « قاعدن ناكل » في اللهجة
الكويتية الخ . هاذة الاضافة (عم - د - ج ..) يقابلها في الفارسية
فعل « داشتن » يوضع قبل الفعل . وداشتن يستعمل في الحاضر اذا كان
الفعل بعده في الزمن الحاضر ، وفي الماضي اذا كان الفعل بعده في الماضي
الاستمراري :

دارم می خورم : (انا عم آكل)
داشتم میخوردم : (كنت عم آكل)

- مفردات للتسجيل -

- أ -

روزانه	يومي
مؤدَّبانه	بأدب ، بطريقة مؤدبة
خوش	حسن ، سعيد
بخت	حظ
خوشبخت	حسن الحظ
خوشبختانه	لحسن الحظ

حسن الحال ، مسرور	خوشحال
حسن الطعم	خوشطعم
فضة	سیم
نحاس	میس
ملك	شاه
بنت العم	دُخترِ عمو
ابن الحال	پسرِ دایی
الزوج	شوهر
الحم ، ابو الزوج	پدرِ شوهر
الحماة ، ام الزوج	مادرِ شوهر
زوج الام	شوهرِ مادر
زوج الاخت	شوهرِ خواهر
اخت الزوج	خواهرِ شوهر
الزوجة + المرأة	زن
الحم ، والد الزوجة	پدرِ زن
الحماة ، والددة الزوجة	مادرِ زن
زوجة الاب	زنِ پدر
زوجة الاخ	زنِ برادر
ابن الاخ	پسرِ برادر

- ب -

ساعة حائط	ساعت دیواری
الساعة متوقفة	ساعت خوابیده است
الساعة متأخرة	ساعت عقب است
متقدمة	جلو است
معبأة	کوک شده است

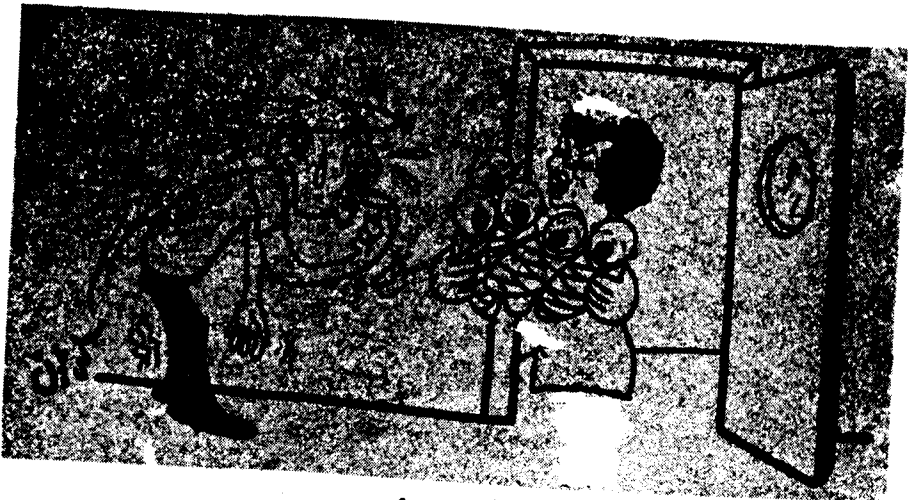
عباً
زجاج الساعة
ثانية (للزمن)

كوكه کرد
شیشه ساعت
ثانیه

- ج -

منزعج
انزعج
قرر ، صمم ، عزم على
فيما بعد
انتظر
من المقرر أن
تقرر
كان من المقرر
اي يوم هاذا ؟
اي ساعة هاذه ؟

ناراحت
ناراحت شد
تصميم گرفت
بعداً
مُتَظَر شد
بنا آست
بنا شد
بنا بود
این چه روزی است !
این چه ساعتی است !

خوشبخت

لترجمة الى الفارسية

امس قبل الظهر ، قررت « پروين » ان تذهب إلى بيت خالها ، لأنها كانت قد سمعت ان بنت خالها « عفت » مريضة .

قبل الذهاب رات پروين ان الأفضل ^(١) ان تخبر بنت عمها « هما » ، لان « هما » صديقة « عفت » وتحبها كثيراً ، وتقرر ان تأتي « هما » إلى بيت پروين في الساعة التاسعة ^(٢) ، وان تذهباً معاً من هناك .

ولكن پروين انتظرت هما من الساعة التاسعة الا خمس دقائق ، حتى الساعة التاسعة والنصف وخمس دقائق . واخيراً جاءت هما لتقول انها قد جاءت قبل الوقت ، لان زوج اختها وامه ^(٣) سيأتيان إلى بيتهم ، و« هما » لا تحب حمالة اختها ، لأنها تتكلم كثيراً .

حين سمعت پروين هذا الكلام غضبت ، لان شهن كانت قد وصلت متأخرة اكثر من نصف ساعة (شهن اكثر من نصف ساعة متأخرة كانت قد وصلت) ، فلما ^(٤) علمت شهن ان الساعة هي العاشرة الا ثلاثاً ، انزعجت وقالت : لعل ساعتي متأخرة !! اي ساعة هاذة !! يوماً هي متقدمة ، ويوماً متأخرة . ولاكن تبين فيما بعد ان ساعتها متوقفة ، لأنها ما كانت قد عباتها ليلة امس . وصلت پروين وهما إلى بيت عفت في الساعة العاشرة والربع ، وهناك رأتا عمها وبنت عمها وزوج عمتها وابني عمها ، وكذا زوجة اخيها وجدها وجدتيها . وقد بقيتا قربها حتى الساعة الثانية عشرة الا عشر دقائق .

حواشٍ وتوجيهات في الترجمة

- ١ - يمكن في الفارسية اسقاط « أن » المصدرية وإبقاؤها . « پروين ديد بهر است » = « پروين ديد كه بهر است » ، وغالباً ما يكون اسقاطها اللطف . اما في امثال العبارة هنا ، حيث تأتي « أن » مرتين ، فالأفضل إيرادها مرة واحدة .

١ - الحواشي بعد القطعة ، تحت عنوان : حواشٍ وتوجيهات في الترجمة .

- ٢ - « في الساعة التاسعة » : تُهمل « في » .
 ٣ - « زوج اختها وامه » « شوهر خواهرش ومادر او » وليس « ومادرش » دفعاً
 للالتباس أولاً ، حتى لا يُظن انها ام الاخت ، ثم لعدم تكرار ضمير الملكية .
 ٤ - تسقط الفاء او تستبدل بواو .

— تمارين —

- ١ - اذكر ما يعادل الاوقات التالية في الفارسية :
 السادسة و ١٠ دقائق — الثانية وثلاثا — السابعة و ٢٥ — العاشرة الا ربعا —
 الثامنة الا ١٠ دقائق — الثالثة و ٣٥ — الثانية عشرة والنصف نهراً — الواحدة الا
 ثلاثاً — الخامسة و ٥ دقائق — الواحدة .
 ٢ - اذكر ما يعادل هاذو الاسماء المركبة في الفارسية :
 بنت الخال — اخو الزوج (السلف) — اخت الزوجة — بنت الزوج —
 اخو الزوجة — زوجة العم — ابن الخالة — زوجة الخال — بنت الاخ — زوج
 الخالة — ابن الاخت — بنت الاخ — زوج الاخت .

~~~~~ ملاحظات وقواعد ~~~~~

- ٦٣ - من علامات النسبة في الفارسية بالاضافة الى « ي » : « آه » و « ين » في
 آخر الكلمة .
 ٦٤ - اذا اضيفت عدة اسماء الى ضمير او اسم ، لا يضاف كل منها على
 حدة (كتابه وقلمه) ، بل تضاف كمجموعة الى هاذا الضمير او
 الاسم (كتاب وقلمه) ، اي تجري الاضافة على الاسم الاخير
 منها فقط :
 « برادر وخواهرش » وليس « برادرش وخواهرش » .
 ٦٥ - اذا تعددت المفاعيل ، تعتبر وحدة ، وتلحق علامة الاضافة « را » الاخير
 منها فقط .
 « كيف و صندلی را خريدم » وليس « كيف را و صندلی را خريدم »

- ٦٦ - الاسم الذي يليه اسم الموصول « كه » تلحق به « ياء » حتى لو كان معرفة
- ٦٧ - خلافاً لقاعدة الاضافة، ان بعض الاسماء المركبة من مضاف ومضاف اليه، وبخاصة اسماء الاقارب، عندما يصبح الاسم المركب بمثابة اسم واحد، يعامل كأنه بسيط، اي لا تلحق المضاف فيه كسرة :
« پَسَرُ برادر » وليس « پسرِ برادر »
- ٦٨ - « آيه » علامة في آخر الاسم قد تستعمل للدلالة على الحال اثناء القيام بعمل او ممارسة صفة . (مؤدبانه : بأدب ، بصورة مؤدبة) .
- ٦٩ - صيغة اسم المفعول (خنديده) تدل احياناً على الحال .
- ٧٠ - يستعمل فعل التملك « داشتن » قبل الفعل، للدلالة على ممارسة الفعل عملياً في الحاضر او في الماضي :
دارد ميخندد : انه (عَم) يضحك . داشت می خندید : كان (عم) يضحك .

درس بیستم

گفته شد	قيل
گفته میشود	يَقَالُ
گرفته شد	أُخِذَ
گرفته میشود	يُؤْخَذُ
آغاز	بداية ، ابتداء
پيغمبر	نبي ، رسول
همانطور که	كما ، على نفس الصورة التي
گردش	دوران ، دورة
گشت	دورة
زمین	الارض
دور	حوّل
آفتاب	الشمس
ماه	القمر
بنا شد	بُنِيَ ، أنشئ ، أسس + تَقَرَّرَ
بیکار بُرد	استعمل
بیکار رفت	استعمل (للمجهول)
کشور	دولة ، وطن ، بلاد
یعنی چه ؟	ماذا يعني ؟

گردید (ماده گَرَد)

می گَرَدَد

پیدا

پیدا کرد

از اینجا است که

نیز

همین (خود این)

همچنانکه

در حالیکه

وَأَنْد

طول کشید

دَهْ اِلَى یازده

طوری شد

طوری تنظیم شد

تطبیق شد

بدین معنی که = باین معنی که

اینست که

از آنجا که

بهار

تابستان

پائیز ، پاییز

زمستان

روژه

بازرگانی

رَوَابِطِ بازرگانی

دار ، طاف

یدور

واضح ، جلی ، ظاهر

وَجَدَ

من هنا أَنْ

ایضاً

هاذا ، هاذا نفسه

كما أَنْ

بینما ، فی حال أَنْ

وَنَبِیْفٌ ، وکسور

طالَ

بین عشرة وأحدَ عشر

صار بحیث

نُظِمَ بحیث ، نُظِمَ بطریقه ان

طُبِقَ ، لَوْثَمَ ، جُعِلَ موافِقاً

بمعنا أَنْ

هو ان

بما أَنْ

الرَّیْبِ

الصَّیْفِ

الْحَرِیْفِ

الشَّاءِ

الصَّوْمِ + الصَّائِمِ

تجارة

الرَّوَابِطِ التجارية

نَظَمَ ، اعد ، رتب	تنظیم کرد
منظَمٌ ، مُرتَّبٌ ، مُعِدٌّ	تنظیم کننده
المعطي	دَهَنده
عهد ، عصر ، مرحلة	دَوْرِه ، دَوْران
عادي ، متداول ، معمولٌ به	مَعْمول
ليس موجوداً ، لا وجود له	دَرْ بَيْنِ نیست
الاول + اولاً	نُخُسْتُ
اولُ فصل	نخستینُ فصل
اول رجلٍ	اولینِ مرد
آخرُ شهرٍ	آخرینِ ماه
رأس السنة	سَرِ سال
راس	سَر
ابتداء	ابتدا
بدايته	ابتدایِ آن
كما يلي ، على الصورة التالية	از این قرار
إلا ، سوا	مَکَر
شَخَصٌ	تَن
جَسَدٌ ، بَدَن	تَن
عالم	دانشمَنَد

• • •

المقصود من	مَنْظورِ آذِ
تقويم ، حساب ايام السنة	تَقْویم
وغيره ، وغيرهم	وغيره
في الواقع	در واقع
بعض السنوات	بعضی سالها

دَرْ حُدُود	في حدود
تَكَرَّارْ شَد	تكرّر
كَارِ مَذْهَبِي	عمل ديني
بِه آن رَجُوع كَرْد	رجع اليه ، استند اليه
وَاقِعْ شَد	وَقَعَ
سَال كَبِيَسِه	سنة كبيسة
اَضَافَه بَر	بالاضافة إلى ، علاوة على
وَضَعَّ	وَضَعَ
بَا اَيْن وَضَع	في هاذا الوضع ، مع هاذا الوضع
غَيْرَ آز او	غيره
مَخْصُوص	خاص
تَوَلَّد	ولادة
بَعْد	التالي + بَعْد
سَال بَعْد	السنة التالية
مَعْنَى ١	معنا
لَوْحِه	لوحة

كلمات مشتركة

هِجَرَت (هجرة) - صِفَت (صفة) - حَضَرَت - نَسَبَت - أَكْرَمَ -
 إِسْلَام - كُرِه (كُرَّة) - كَلِمِه - مُعَادِل - فِعْل - اِرْتِبَاط - فَصْل -
 مُعَيَّن - أَوَائِل - أَوَاخِر - نَتِيجِه - اِخْتِلَاف - زَمَان - بَيِّن - دَقِيق -
 عَمَلِي - اِدَارِي - مُؤَسَّسِه - مَالِي - مُنَاسِب - رِيَاضِي - سُلْطَان .

١ - تلفظ «معنى» بصورتين : معنا Ma'na كان الحرف الأخير ألف ، أو Ma'ni كان الحرف الأخير ياء .

تقویم ایرانی

ایرانیان يك تقویم مخصوص دارند که به آن تقویم «هجری شمسی» گفته میشود^(۱). منظور از صفت «هجری» يك سلسله سالهاست که آغاز آن هجرت پیغمبر اکرم (ص) از مکه بمدینه است؛ همانطور که منظور از صفت «میلادی» سلسله سالهایی است که با «میلاد» یعنی «تولد» حضرت مسیح (ع) شروع میشود.

منظور از صفت «شمسی» اینست که این تقویم بر اساس گردش^(۲) زمین دور آفتاب بنا شده است. پس تقویم هجری که ایرانیان آن را بکار می برند، غیر از تقویم هجری است که در کشورهای عربی معمول است، زیرا تقویم اخیر «قمری» است، یعنی بر اساس گردشِ کره^۳ «ماه» دور زمین است؛ و پیدا است که نسبت «شمسی» و «قمری» از دو کلمه عربی «شمس» و «قمر» گرفته شده، که معنی «آفتاب» و «ماه» را دارند.

تقویم بر اساس گردشِ ماه دور زمین، یا گردش زمین دور آفتاب است، یعنی چه؟

کره^۴ ماه هر بیست و نه روز و آنندی، یکبار دور کره^۵ زمین میگردد، و از اینجا است که به هر سی روز نام «ماه» داده اند^(۳)، یعنی روزهای معادل يك گردش ماه دور زمین. در عربی نیز کلمه «شهر» که بهر سی روز گفته میشود، از کلمه سریانی «شهر» گرفته شده است. «شهر» بزبان سریانی یعنی کره^۶ ماه است. و در واقع فعل عربی «شهر یسهر» نیز از همین کلمه است، همچنانکه در زبان انگلیسی کلمه Month (سی روز) با کلمه Moon (کره^۷ ماه) ارتباط دارد.

سال قمری که معادل دوازده گشت از ماه دور زمین است، در حدود سیصد و پنجاه و پنج روز است، در حالیکه گشت زمین دور آفتاب سیصد و شصت و پنج روز و آنندی طول میکشد، یعنی سال شمسی ده^۸ الی یازده روز بیشتر از سال قمری است.

زمستان :

زمستان نزدیک تهران

ماه‌های تقویم شمسی ایرانی طوری تنظیم شده ، که با چهار فصل سال تطبیق شود ، بدین معنی ^(۴) که هر يك از ماه‌های تقویم شمسی همیشه در يك موقع معین از سال تکرار میشود . مثلاً ماهی که امسال در فصل بهار می آید ، سال آینده و همه سالهای بعد نیز در بهار خواهد آمد ، در حالیکه اگر ماه اول از سال قمری در اول فصل بهار واقع شود ، سال آینده ده یا یازده روز قبل از آن موقع ، یعنی در اواخر فصل زمستان خواهد بود ؛ و همچنین در سالهای بعد ، هر سال ده یا یازده روز زودتر میرسد ، و نتیجه طبیعی این اختلاف زمان بین ماه‌های قمری و فصل‌های سال ، اینست که ماه رمضان — مثلاً — در بعضی سالها در زمستان ، و در بعضی دیگر در پائیز یا در تابستان می باشد .

از آنجا که با این وضع تقویم شمسی دَقِیْقَتَر و عملی تر است ، همه کشورهای اسلامی اضافه بر تقویم هجری قمری که در کارهای مذهبی خود — مثل حجّ و روزه و غیره — به آن رجوع می کنند ، تقویم دیگری شمسی برای کارهای اداری و روابط بازرگانی و مؤسسات مالی و غیره دارند . این هویم شمسی در کشورهای عربی ، تقویم میلادی است ، و در ایران و بعضی کشورهای اسلامی دیگر تقویم هجری شمسیست . و بنا برین چون در کشورهای عربی تقویم هجری شمسی بکار نمی رود ، اگر کلمه « هجری » تنها گفته شود ، منظور از آن « هجری قمری » است ؛ و همچنین کلمه « شمسی » در ایران ، اگر تنها گفته شود ، منظور از آن تقویم هجری شمسی می باشد ، زیرا تقویم میلادی را بکار نمی برند .

نخستین^(۵) فصل سال در تقویم میلادی ، فصل زمستان ، و آغاز سال ده روز بعد از ابتدای^(۶) آن فصل است . اما در تقویم شمسی ، نخستین فصل سال فصل بهار ، و سر سال روز اول آن فصل (یعنی روز ۲۱ مارس — یا آذار — میلادی) می باشد .

ماههای تقویم شمسی از این قرار است :

ماههای فصل بهار	: فروردین ، اردیبهشت ، خرداد
ماههای تابستان	: تیر ، مرداد ، شهریور
ماههای پاییز	: مهر ، آبان ، آذر
ماههای زمستان	: دی ، بهمن ، اسفند

شش ماه اول سال ، هر يك ۳۱ روز ، پنج ماه بعد ، هر يك ۳۰ روز ، و آخرین ماه سال — که اسفند باشد — ۲۹ روز است ، مگر در سالهای کبیسه ، که در آن ۳۰ روز می باشد .

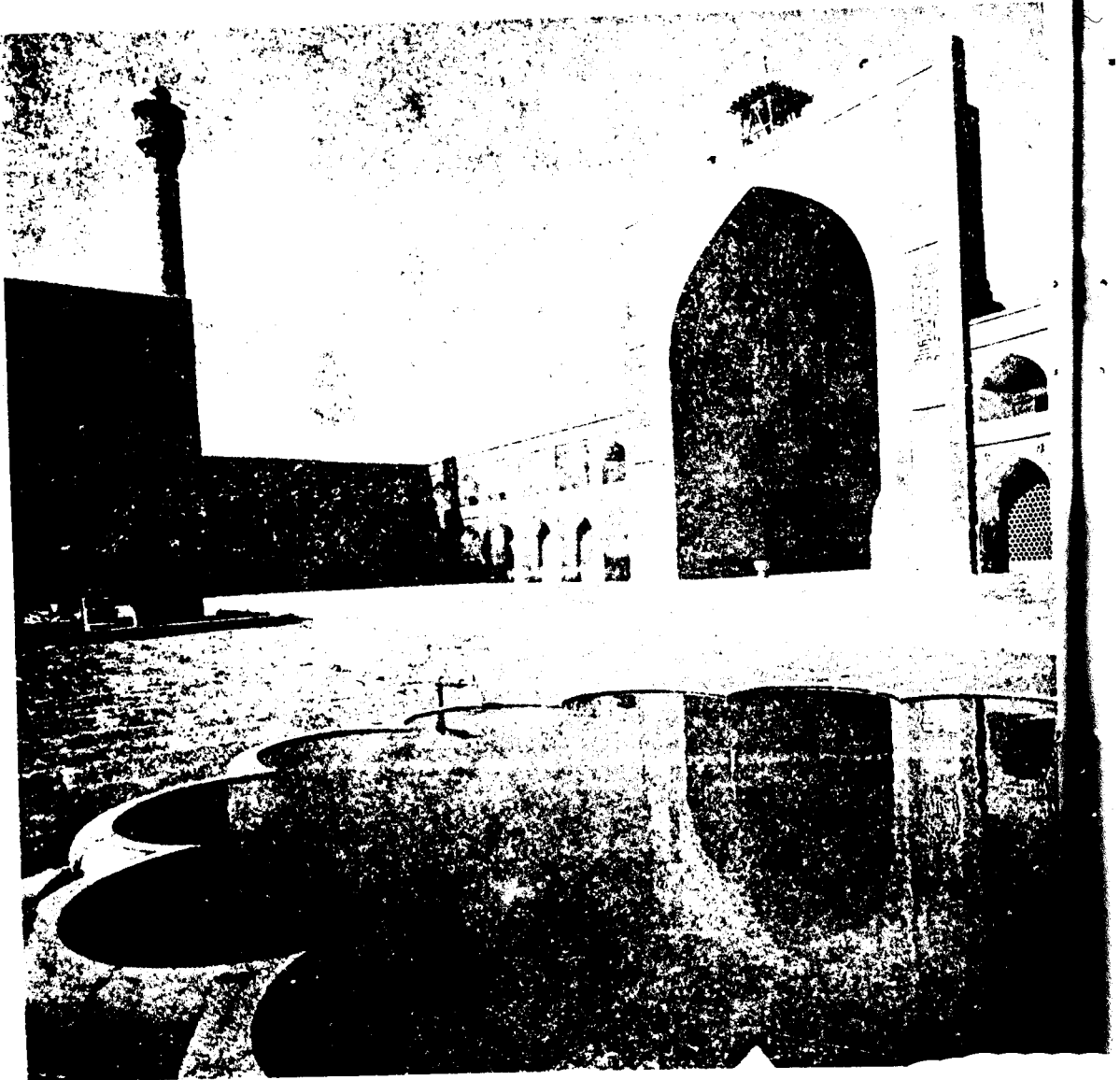
اخیراً مناسب است گفته شود که تنظیم کننده^(۷) تقویم شمسی اسلامی سه تن از دانشمندان^(۸) ریاضی دوره سلطان «ملکشاه» سلجوقی بوده اند ، که یکی از آنان شاعر معروف « عمر خیام » بوده است .

— حواش و تعلیقات —

- ۱ - الفعل « شد » ۱ - بعد الصفة يُنتج فعلاً لازماً ، یعنی الاتصاف بالصفة : بزرگ شد (کبُر) . دور شد (بَعُد)
۲ - بعد صيغة اسم المفعول ينتج فعلاً مجهولاً : گفته شد (قیل) . دیده میشود (یُرا)

تقویم شمسی اسلامی در دوره « سلجوقیان » تنظیم شد :

از آثار سلجوقیان : « مسجد جامع » در اصفهان

۲ - گردش (دَوَران) : اسم المصدر من « گردید ». و بصاغ اسم المصدر
بإضافة « ش » إلى الأصل الامر بعد كسر آخره :

گردید : دارَ . مادته : گَرَدَ . گردِش : الدوران

دانست : عَلِمَ . « دان . دانِش : العِلْمُ

بَخْشید . وَهَبَ . « بَخْش . بَخْشِش : الهِبة

۳ - كما نستعمل في العربية الغائب الجمع بمثابة الفعل المجهول (زَعَمُو = زُعم .
يقولون) يُقال (كذلك نستعمل الصيغة نفسها بمثابة المجهول ايضاً
في الفارسية :

داده اند (اعطو) بمعنا : داده شد (اعطِيَ)

می گویند (يقولون) بمعنا : گفته میشود (يُقال)

۴ - بدین معنی : اصلها بدین معنی . احياناً تُقلب الهمزة في « أو » و اسماء

الاشارة « این » ، « آن » ، « آنها » ، « اینها » ، « آنان » الخ . إلى

« د » اذا سبقتها الباء ، وهاذا في المتون الادبية خاصة للتجمل :

بدو گفتم = به او گفتم . بدانجا = به آنجا .

۵ - کتاب نُخُسْتُ (الكتابُ الاول) . نُخُسْتِیْنُ کتاب (اولُ کتاب)

شاگردِ اول (التلميذُ الاول) . اولین شاگرد (اول تلميذ)

سال چهارم (السنةُ الرابعة) . چهارمین سال (رابع سنة) .

« م » في آخر العدد الترتيبي (پَنجُم) الذي يأتي عادة بعد الاسم ، قد

تُصبح « مین » (پنجمین) ، ولاكن عندئذ يتقدم العددُ الترتيبي على

الاسم ويكون ساكنَ الآخر (پنجمین داستان : خامس قصة) .

۶ - كثير من الكلمات العربية المنتهية بالف بعدها همزة (شعراء) ، نقلت

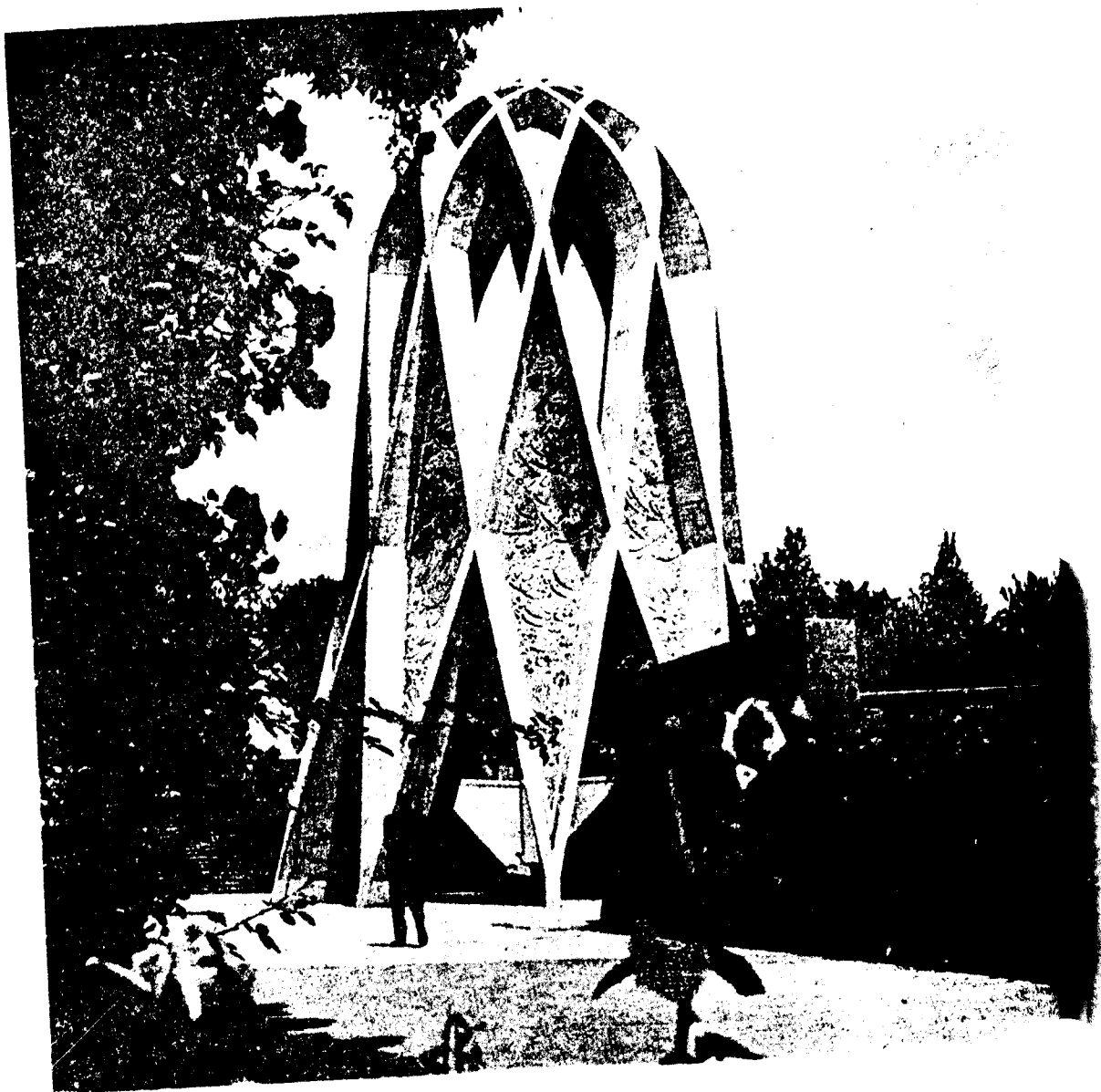
بلفظها إلى الفارسية مع اسقاط الهمزة (شُعرا ، حُكما ، أنبیا) . هاذي الكلمات

يُتصرف معها على اساس ان الحرف الاخير فيها هو الف (حکماي بزرگ

— شعراي عرب — ابتدای آن) .

تنظیم کننده : شاعر معروف « عمر عیام » از تنظیم کنندگان تقویم شمسِ اسلامی بود :

آرامگاهِ عمرِ عیام در نیشابور ←

٧ - فعل « تنظيم كرد » اصله الامري « تنظيم كُنْ » . وبفتح آخر الاصل الامري وازافة « نَدِه » اليه ، حصلنا على اسم الفاعل :

فرستاد : ارسل . مادته فِرِسْت . فرستَنَدِه : مُرْسِل
 شنيد : سمع . مادته شَنَو . شنَوَنَدِه : سامع ، مستمع
 آمد : جاء . مادته آي . آيَنَدِه : الآتي ، القادم

٨ - في الفارسية عدة لواحق أو علامات تلحق الاسم لتدل على معنا خاص أو حالة متميزة . من هاذة العلامات ما نجده في اواخر الامثلة التالية ، وهي تدل على ممارسة عمل أو تعاطي مهنة أو الاتصاف بصفة :

أ - هُنَرْمَنَد (الفنان) = هُنَر (الفن) + مَنَد

ب - آموزگار (المعلم) = آموز (الاصل الامري من فعل آموخت : علم وتعلم) + گار

ج - کارگَر (العامل) = کار (العمل) + گَر

د - هَوَلَنَاك (مهول) = هَوَل (الهول) + ناك

ه - اميدوار (مؤمل) = اميد (أمل) + وار

كما تدل « وار » هاذة احياناً على الشبه :

ديوانه وار (كالمجنون) = ديوانه (مجنون) + وار

و - دانيشور (ذو العلم ، العالم) = دانش (العلم) + ور

ز - هُشيار (مخففة من هوشيار : الواعي ، اليقظ) = هوش (الوعي) + يار

ح - شكارچی (صياد) = شكار (الصيد) + چی

ط - غمگين (مغموم) = غم (الغم) + گين

ي - فالگیر (المتفعل ، المنجّم ، المبصر) = فال (القول ، التبصير) + گیر

مفردات للتسجيل

— أ —

العلم	دانش
الفن	هنر
الفنان	هنرمند
وَهَبَ	بخشید (مادته بخش)
هبة	بخشش
مُرْسِل	فرستنده
سامع ، مستمع	شنونده
عَلَّمَ + تَعَلَّمَ	آموخت (آموز)
مُعَلِّم	آموزگار
عامل	کارگر
مهول	هولناک
وعی ، يقظة ، ذكاء	هوش
واعٍ ، يَقِظ	هشیار
امل	امید
مؤمل	امیدوار
مجنون	دیوانه
كالمجنون	دیوانه وار
ذو عِلْم ، عالم	دانشور
صیاد	شکارچی
مغموم	غمگین
الْقَالَ (التبصیر)	فال
المتفئل (المنجم ، المبصر)	فالكبر

- ب -

هام ، مهم	مُهْم
الحكماء	حُكْمَا
الانبياء	أَنْبِيَا
هدايا	هَدَايَا
ربطة عنق ، كراوات	كُرَاوَات
الخ - إلى آخره	الخ - إلى آخِرِهِ
حوالي الظهر ، قريب الظهر	نَزْدِيكَ ظَهْر
قبله او بعده	قَبْلُ يَا بَعْدَ آزْ أَوْ
حملو معهم	بَاخُودْ آوَرْدَنْد
الكبار	بِزَرِگَان

- ج -

بعض السنوات	بَعْضِي سَاهَا
بعض الاصدقاء (بعض من ..)	بَعْضِي از دُوسْتَان
منها ، من جملتها	از آنجُمْلِهِ (= از جملهِ آن)
تلك السنة (نفسها)	هَمَانْ سَال
هاذه السنة (بالذات ، نفسها)	هَمِينْ سَال
العروس + الكنتة ، زوجة الابن	عَرُوس
العريس + الصهر ، زوج الابنة	دَامَاد
وُلِدَ	بِدُنْيَا آمَد = متولد شد
مدعو	دَعُوتْ شَدِه
المدعوون	دَعُوتْ شَدِگَان
كما أن	هَمَنچِنَانَكِه
وَرَدَ + زَهَر	گُلْ
مجموعة	دَسْتِه

باقه زهور
غال ، مرتفع الثمن
(تُقَرَّأُ : چهارمِ آذر)
جَمِيل

دسته نکل
گِران
آذر
زیبا

للترجمة إلى الفارسية

كان امسَ يوم ولادة اخي « احمد » . وقد اقام ابني وامي احتفالاً بهاذه المناسبة، ودَعَوَ اليه اصدقاءَ احمد وبعضَ زملاء دراسته، ومنهم ابن عمي « جلال » وبتنا عمي « أَكْرَم » و «اعظَم »، وابن خالي الكبير « شاپور »، وابن خالي الثاني « رضا »، وبتَ خالتي « أَشْرَف » .

تقول أمي إن أحمد وُلِدَ في الصيف ، في ٣١ تير ، الساعة الثانية و ٣٥ بعد الظهر ؛ وفي الواقع أن اكثر اصدقاء احمد هم من اترابه ، لانهم وُلِدو شهرين إلى ثلاثة اشهر قبله أو بعده . فمثلاً زميله « فريدون » وُلِدَ في ١٧ خُرداد ، وابن خالي رضا في ٩ شَهريورَ من تلك السنة . والآخرون ، جميعاً ، وُلِدو قريبَ ذلك الوقت .

وقد حمل المدعوون معهم هدايا ، كما ارسل الكبار هدايا اخرا كان احمد مسروراً بها (.. منها مسروراً كان) .

كانت هدية زوج خالتي واحداً (يكي) من كتب الشاعر اللبناني المعروف «جبران خليل جبران» ، لانه يعلم ان احمد يحب هاذا الشاعر كثيراً . هاذا الكتاب هو اول ترجمة فارسية عن كتابه المعروف « النبي » الذي كتبه جبران باللغة الانكليزية (الذي جبران اياه باللغة الانكليزية كتب) كما ان كينته ارسلت باقة زهور .

اما زوجة عمي فارسلت ساعة يد ، وارسل صهرها السيد « كَرَجِي » ثلاث وبطات عتي .

فالكير : «فالكير بغدادی» یکی از لوحه‌های بسیار معروف هنرمند بزرگ ایران « کما ، الملك » است .

لوحه زیبای « کمال الملك » : فالكير بغدادی ←

- ٧١ - يُصاغ الفعل المجهول ، من الصفة المفعولية مع فعل « شد » . (كرفته شد : أخذ) .
- ٧٢ - يصاغ اسم المصدر (ويسما ايضاً : المصدر الشيني) بكسر الاصل الامرئ ، ثم اضافة « ش » عليه (دانش : العلم = الاصل الامرئ « دان » من : دانست + ش) .
- ٧٣ - يُستعمل الجمع الغائب بمعنى الفعل المجهول (گفته اند = گفته شده)
- ٧٤ - الهمزة في « او » واسماء الاشارة « اين » ، « آن » ، « آنها » ، الخ اذا سبقها حرف « ب » يمكن أن تنقلب إلى « د » . (بدین = باین)
- ٧٥ - قد يتقدم العددُ الترتيبي المعداد ، وفي هاذو الحالة تنقلب « م » (علامة العدد الترتيبي) إلى « مين » (سال چهارم = چهارمین سال) .
- ٧٦ - في الكلمات العربية المنقولة بلفظها إلى الفارسية ، اذا كانت مختومة بهمزة بعد الف (شعراء) ، فعادةً تُهمَلُ الهمزة (شعرا) .
- ٧٧ - يصاغ اسم الفاعل بفتح الحرف الاخير من الاصل الامرئ و اضافة « نده » اليه (نويسنده : الكاتب . الاصل الامرئ « نويس » + نده)
- ٧٨ - من اللواحق في الفارسية العلامات التالية للممارسة او الامتحان او الاتصاف بصفة : « مَنَد » ، « گار » ، « گَر » ، « ناك » ، « وار » ، « وَر » ، « يار » ، « جى » ، « گين » و « گير »
- ٧٩ - في تاريخ ايام الشهر (مثلاً ٢١ مارس) يُستعمل في اللفظ العددُ الترتيبي : « بيست ويكم مارس » (لا : بيست ويك مارس) .

درس بیست و یکم

اکبر	بزرگتر
الاکبر	بزرگترین
اکبرهم	بزرگترین آنها
اکبر عید	بزرگترین جشن
وطنی	ملّی
جدید	نَوّ
(ابراهیم کتاب دارد)	ابراهیم را کتاب است
(ابراهیم کتاب داشت)	ابراهیم را کتاب بود
(ایرانیان رسومی دارند)	ایرانیان را رسومی است
(ایرانیان رسومی داشتند)	ایرانیان را رسومی بود
وان یکن	هرچند
زال	از بین رفت
ازال ، اباد	از بین بُرد
سواء هاذا وذاك ، ... او ...	چه این وجه آن
سواء العربیة والفارسیة	چه عربی وجه فارسی
شرب ، نهل	نوشید
خمر	شراب
غَنّا ، رَتَل ، ترنم - قرأ	خواند

غناء	آواز
رَشَّ ، نثر	پاشید
ماء	آب
نَيَّرَ ، مضاء	روشن
اضاء + أوقد	روشن کرد
نار	آتش
زَرَعَ	کاشت
حبة ، بذرة	دانه
حبّات	دانه ها
شعير	جُوْ
ملك	شاه ، پادشاه
باستمرار ، بصورة مستمرة	همچنان
ان تكون دائمة ، .. مستمرة	یدامه داشته باشد
أَنْ ، أَنْ	اینکه
لَوْن	رَنگ
وَجَدَ	پیدا کرد
اكتسب لوناً	رَنگ پیدا کرد
الناس	مَرْدُم
الناس ، وقد اوقدوا ناراً	مردم آتش روشن کرده
ضاحكاً ، ضاحكين	خندان
فرِحاً ، فرِحين	شادان
فَرَحٌ - فَرِحَ	شادمانی - شادمانی کرد
رقص	رَقَصِد (رَقَص)
تهليل ، تهيبص ، صراخ ، زغردة	هَلِيلِه
من فوقه ، من فوقها	از روی آن

قَفَزَ	بَرِيد (پَر)
احتمَلْ ، قَدَّرْ ، ظَنَّ	اِحْتِمَالِ داد
کَمَا	چِنَانِکِه
کَمَا نَعْلَمُ	چِنَانِکِه مِیدَانِیم
الاحْرَاقُ	سوزانْدَن ، سوزانیدن
احرق	سوزانْد ، سوزانید
یَعْتَقِدُ ، عِنْدَهُ اِعْتِقَادُ اَنْ	عَقِیدِه دارد
فِي رَايِهِ ، فِي مَعْتَقَدِهِ اِنْ	بِعَقِیدَهٗ او
مُرْكَبٌ ، مُؤَلَّفٌ	تَرْکِیبِ شده است
قِسْمٌ	قِسْمَتِ
قِسْمٌ مِنْهُ	قِسْمَتِی از آن
طَازِجٌ ، جَدِیدٌ ، حَدِیثٌ	تَازِه
رِسُومٌ ، تَقَالِیدٌ ، عَادَاتٌ	رُسُوم

• • •

مُتَقَبِّلٌ ، مُلْتَزِمٌ	مُقَبِّلٌ
فِي الْوَقْتِ الْحَاضِرِ	دَر حَالِ حَاضِرِ
مُسْتَمِرٌ ، لَهُ دَوَامٌ	إِدَامَه دارد
خَاصٌ	مَخْصُوصٌ
وَبِخَاصَّةٍ ، وَبِخَاصَّةِ	مَخْصُوصاً
بِصُورَةٍ عَامَةٍ ، بِطَوَرِ عَامٍ	بِطَوَرِ عُمُومِی ، بِطَوَرِ کُلِّی
مَصَادِرُ ، مَرَاجِعُ (اَدَبِیَّةِ اَوْ عِلْمِیَّةِ)	مَأْخِذٌ
مَصَادِرُ (اَدَبِیَّةِ اَوْ عِلْمِیَّةِ)	مَتَابِعٌ
مِنْ قَبِیلِ	اَز قَبِیلِ
اِسْتِعْلَامَاتٌ ، مَعْلُومَاتٌ	إِطْلَاعَاتٌ
فِي مَا یَتَعَلَقُ بِـ ، فِي مَا یَعُودُ إِلَى	رَاجِعٌ بِهِ

زیاد	کثیر ، جم ، وفیر
بیان کرد	شرح ، بین
از جمله ..	مین جمله ..
تقدیم کرد	قدم
قاتل آست	يقول ب ، یؤمن ب
مُخالف	مناقض ، مخالف + مُعارض
کاملاً	تماماً ، بصورة کامله
میدان	ساحة ، میدان
نسبت به	بالنسبة إلى ، فی ما يعود إلى
نسبت به آتش	بالنسبة إلى النار ، من جهة النار ، نحو..
نَحْسِي	النحس
نَحْس	منحوس

کلمات مشترکه

مُحَقَّق - قَرَن - تَرکیب - جَدید - عَلَّت (عله) - اِطْلَاق - عَهْد -
 اَدَبی - قَدیم - مَنسُوب - عَادَت - عَادَات - رَقِص - عَدَس - هَدَايَا -
 دین - مُمکن - مُلغی - غُرُوب - اِحْتِرَام - رَمَز - مِلَاد - تَقْدیم -
 عید - کَلِمه - مَلَائِکَه - اَعْلَام (الأشخاص) - وَزیر - خَط - عَرَبی -
 تَجْدید - بِمُنَاسِبَت - مُؤَسَّسات - مَوَسِم .

جشنِ نوروز

- ۱ -

جشنِ نوروزِ بزرگترین^(۱) و قدیمیترین جشنِ ملی ایران آست . بعضی
 از دانشمندان و محققان عقیده دارند که این جشن از قرنِ چهاردهم یا سیزدهم
 قبل از میلاد ، یعنی از دوران قبل از تاریخ ، آغاز شده است .

کلمه « نوروز »^(۲) از دو کلمه ترکیب شده است : یکی « نو » - که بمعنی « تازه » و « جدید » است - و « دُوم » « روز » . و علت اطلاق این نام ، یعنی « روز نو » یا « عهد جدید » ، به این جشن ، اینست که در روزِ اولِ سالِ ایرانی واقع میشود .

ایرانیان را در نوروز رسوم مخصوصی بوده است^(۳) ، که بطور عمومی به آن مقید بوده اند . هرچند بعضی از آن رسوم در حال حاضر از بین رفته است ، ولی قسمت بزرگی از آن هنوز ادامه دارد .

ماخذ منابع ادبی و تاریخی قدیم ، چه عربی و چه فارسی ، از قبیل کتاب « المحاسن والاضداد » منسوب به جاحظ ، و « صبح الاعشا » ی قَلَقَشَنَدِی ، و کتاب « نوروز نامه » منسوب به خیام ، و همچنین « الآثار الباقیه » بیرونی ، و غیره ، اطلاعات زیادی راجع به رسوم و عادات ایرانیان در نوروز ، و مخصوصاً در دوره ساسانی ، بیان کرده است .

از جمله آن رسوم نوشیدن شراب ، رقص و خواندن آواز ، پاشیدن آب ، روشن کردن آتش ، و کاشتن دانه های سبزی در ظرفهای کوچک ، از قبیل جو ، یا عدس ، و همچنین تقدیم کردن هدایا به پادشاهان ، بوده است .

بعد از اسلام ، البته رسمی که با دین جدید مخالف است ، ممکن نبود همچنان ادامه داشته باشد ، لذا قسمتی از آن رسوم یا کاملاً ملغی شده ، یا اینکه^(۴) رنگ دیگری پیدا کرده است .

از جمله رسمی که تا به امروز^(۵) ادامه دارد ، یکی^(۶) « چهارشنبه

سوری » است

« چهارشنبه سوری » به آخرین چهارشنبه در ماه اسفند - که آخرین ماه در سال است - گفته میشود . شب آن چهارشنبه . یعنی بعد از غروب آفتاب روز سه شنبه . مردم در راهها و میدانها آتش روشن کرده^(۷) . خندان^(۸) و شادان ، دَوَرِ آن میرقصند^(۹) . و با آواز و لهله از روی آن می پرند . میتوان احتمال داد که این عادت از دین زردشتی گرفته شده است .

مردم در راهها و میدانها شادمانی می کنند

زیرا - چنانکه میدانیم - زَرْدُشْتِیَان نسبت به آتش احترام مخصوصی قائل هستند . اما بعقیدهٔ ایرانیان امروز ، روشن کردن آتش در این موقع . رمزی است برای سوزاندن ^(۱) واز بین بردنِ نحسیِ سال است .

— حواش و تعلیقات —

- ۱ - بزرگت : کبیر . بزرگتر : اکبر . بزرگترین : الأكبر .
 « تر » علامة التفضیل النسبی (بین طرفین) . « ترین » علامة التفضیل المطاق .
 باهوشترین* مرد : اذکا رجل (النون ساکنه اذا کان بعدها اسم) .
 باهوشترین آنها : اذکاهم (النون مکسوره اذا کان بعدها ضمیر) .
- ۲ - مر معنا ان الاسم الموصوف والاسم المضاف یاخذان فی الفارسیة کسرة .

وهما - كالعربية - يأتیان عادة قبل الصفة وقبل المضاف اليه (كتاب مهم - كتاب احمد) .

ولا كتننا نجد في الفارسية ايضاً تراكيب تتقدم فيها الصفة على الموصوف ، او المضاف اليه على المضاف ، كما في كلمة « نوروز » هنا - التي اصلها روز نو - حيث تقدمت الصفة على الموصوف ، وكما في « برادر زاده » (= ابن الاخ . زاده : وليد ، سلالة ابن او بنت ؛ للمذكر والمؤنث) - التي اصلها زاده برادر - حيث تقدم المضاف اليه على المضاف ^١ .

عمو زاده : ابن العم ، او بنت العم

مريضخانه : مستشفى (أصلها : خانه مريض)

روزنامه : جريدة (اصلها نامه روز ، او نامه روزانه . نامه :

صحيفة ، كتاب ، رسالة الخ . روزنامه : الصحيفة اليومية)

في هاذة التراكيب تزول الكسرة ويعود المضاف والموصوف الى السكون

٣ - « را » علامة للمفعولية تلحق المفعول به المعرفة . ولاكنها احياناً - في بعض الجمل والتعابير الادبية الجمالية - اذا كانت تدل على التملك (فريدون عنده اربعة اولاد) فالعلامة « را » تلحق الفاعل ؛ ولاكن في هاذة الحالة لا يُذكر في الجملة فعل التملك (داشت ، دارد) ، بل يُستبدل بفعل الكون (بود ، است) وبصورة المفرد دائماً (حتى لو كان الفاعل جمعاً) في الحاضر :

فريدون را چهار برادر است = فريدون چهار برادر دارد

فريدون وحميد را چهار قلم است (لا هستند) = فريدون وحميد

چهار قلم دارند

ايرانيان را رسوم مخصوصی است = ايرانيان رسوم مخصوصی دارند

في الماضي :

فريدون را چهار برادر بود = فريدون چهار برادر داشت

١- مثل ذاك في الانكليزية : Mother's pencil

فريدون وحديد را چهار قلم بود (لا بودند) = فريدون وحديد
چهار قلم داشتند
٤ - اينكه : آن

الترجمة الحرفية للكلمة : هاذا أن (اين كه)^١ ، ولاكن اسم
الاشارة « هاذا » يهمل في الترجمة ، لان اللغة العربية لا تتقبل هاذ
القاعدة ، اي وضع اسم اشارة قبل « أن » ، بينما اللغة الفارسية تضع قبل
كلمة « أن » اسمي الاشارة « اين » و « آن » (هاذا وذاك) ، الا اذا
كانت مفعولا به لفعل سابق مثل « ميگويد كه » (= يقول أن) و « گمان
ميکنم كه » (= اظن ان) . وقد مر معنا : اينست كه = هو ان (وليس :
هو هاذا ان) .

٥ - تا بامروز = تا امروز

تا به آنجا = تا آنجا

« ب » هاذ - او « به » - تستعمل احيانا لمزيد من التحديد او
التأكيد، او للجمال البياني. هي مزيدة ولا تترجم إلى العربية، وقد مر معنا
شبيهاً بهاذا : در آنجا = آنجا .

٦ - « از جمله رسوم ، يکی چهار شنبه سوری است »

« يکی » هاذ لا تترجم. هي من خصائص الفارسية التي تتقبل في الكتابة
ايراد هاذ الكلمة وخاصة في التعداد « از جمله » كتابهای مهمی كه در
اين هفته خواندم. يکی نامه های فارسی مُنْتَسِكِيو است (من جمله الكتب
المهمة التي قرأتها هاذا الاسبوع « رسائل فارسية » لمونتسكيو) . ولاكن
« يکی » هاذ ليست ضرورية . قد تكتب وقد تهمل ، وكتابتها تمنح
الجملة احيانا جمالا بيانيا اكثر .

٧ - مردم ، آتش روشن کرده ، دور آن مِرْقَصند : الناس : وقد اوقدو
النيران ، يرقصون حولها . تستعمل صيغة اسم المفعول « روشن کرده » بمعنا
الحال او الماضي البسيط، ويعقبها عادة فعل آخر :

١- مثل C'est que بالفرنسية

این را گفته ایستاد^(۱) : قال هاذا ووقف ؛ ما ان قال هاذا حتى
وقف ؛ وحين قال هاذا وقف .

کتاب را داده ، بیرون رفت : اعطا الكتاب وخرج ؛ ثم اعطا
الكتاب وخرج ؛ وما ان ..

۸ - تصاغ من بعض الافعال الفارسية صفة تدل على حالة الفاعل اثناء ممارسته
الفعل ، أو على حالته الدائمة اذا كان يمارس الفعل دائماً :

خندان : ضاحكاً = خند (الاصل الامرى من : خندید) + ان
روان : سلس ، سيار = رو (من : رفت) + ان

۹ - قياسا على افعال فارسية مثل «جنگید» : حارب (الاصل الامرى : جنگ)
و «بوسید» : قبّل (الاصل الامرى : بوس) ، صيغت على وزنها افعال
اخرا من كلمات عربية ، مثل :

رقصید : رقص (الاصل الامرى : رقص)

طلبید : طلب (الاصل الامرى : طلب)

فالاصل الامرى هنا هو الكلمة العربية نفسها ومعها «يد» ؛ فالخاضر

— مثلاً — من رقصید : می رقصم ، می رقصی ... میرقصند .

۱۰ - ایستاد : وقف (الاصل الامرى : ایست)

ایستاند : أوقف (مادة الامر ایست + اند)

خوابید : نام (مادته : خواب)

خواباند : أنام ، نَوِّم (خواب + اند) .

گذشت : مضى ، مرّ (گُذَر)

گُذَراند ، گُذَرانید : امضا ، أمرّ (گُذَر + اند ، أو انید)

سوخت : احترق (سوز)

سوزاند ، سوزانید : احرق (سوز + اند ، أو انید) .

کثیر من الافعال اللازمة تتقبل معنا التعدى باضافة «اند» او «انید»
إلى اصلها الامرى .

مفردات للتسجيل

- أ -

(تا امروز)	تا به امروز
ابن العم (او بنت العم)	عمو زاده
ابن الاخ	برادر زاده
(ولید ..)	(.. زاده)
حَارَبَ	جَنَگید (جَنَگ)
قَبَّلَ	بوسید (بوس)
رَقَصَ	رَقَصید (رَقَص)
طَلَبَ	طَلَبید (طَلَب)
أَوْقَفَ	ایستاند (ایستادن)
نَوَّمَ	خواباند (خوابان)
أَمْضَا	گُذَرَانَد ، گُذَرَانِید (گُذَرَان)
إِحْتَرَقَ + أَحْرَقَ	سُوخت (سوز)

- ب -

الظاهرُ أنَّ ، والظاهر أنَّ	ظاهراً
مَضْرَبُ مَثَل ، مثلٌ يُضْرَب	ضَرْبُ المَثَل
فلان ، السيد فلان	فُلان آقا
الاستاذ الفلاني	فلان أستاذ
شبيهٌ بـ ، مُشابهٌ لـ	شَبِیه به
ومع الزمن ، ومع مرور الزمن	با مُرورِ زَمَان
اسم جنسٍ	إِسْم عام
اسم عَلَم	اسم خاص
العهد الاسلامي	دَوْرانِ إِسلام
الدولة - الحكومة	دَوْلَت

تَجْدِيدُ كَرْد	جَدِّدْ
نَامِيد	سَمَا
جَشَن دَانِش	عید العلم
مَوْقِعِ آن	مَوَعدَه ، وَقْتَه
آغازُ شَد	ابتدأ - بُدِئَ
مَوْسَمِ تَحْصِيلِ	الموسم الدراسي
إِفْتِتَاحُ شَد	اِفْتِتَحَ

- ج -

فَرَهَنگ - فَرَهَنگِی	ثقافة - ثقافي
قَرَار دَاد	جَعَلَ + أَقَرَّ ، أَحَلَّ
بَنَا بَرین = بَنَا بَرِ اَین	بَنَاءٌ عَلَى هَذَا

لِلتَرْجُمَةِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ

كان للآيرانيين في العهد الساساني عيدان كبيران ، أحدهما (واحد منهما) « النبروز » الذي (نوروز است كه) يقع في بداية فصل الربيع ، والثاني « مِهْرگان » الذي كان يقع في أوائل الخريف .

إن كلمة « مهرگان » منسوبة إلى « مِهْر » ، ومهر هو أحد الملائكة في الديانة الزرادشتية . الذي نرا اسمه على (بر) أحدِ شهور (واحد من شهور) السنة الإيرانية ، وعلى بعض الاعلام (بعض من الاعلام) القديمة ، مثل « بَزُرْگَمِهْر » (بَزُرْگَمِهْر) الحكيم المعروف الذي كان وزير كِسْرَا انوشروان ، وقد صارت هذه الكلمة في الخط العربي « بزرجمهر » .

والظاهر ان الاحتفالات (جشنها) التي كانت تقام (گرفتِه میشد) بمناسبة هذا العيد ، كانت كبيرةً لدرجة ان (بدرجه اى بزرگ بود ، كه) كلمة « مهرگان » صارت مضرب مثل لكل (برای هر) احتفال كبير ، فيقال مثلاً (مثلاً كان يقال) : إن فلانا اقام (گرفت) مهرگاناً ، اي احتفالاً

كبيراً شبيهاً باحتفال مهرگان، ومع الزمن أصبحت (صارَت) كلمة «مهرگان» في اللغة العربية اسم جنس يطلق على كل احتفال، وأصبحت في الخط العربي «مهرجان». إلا أن (ولى) هذا العيد - بعكس النيروز (بر عكس نو...) - قد زال في العهد الاسلامي، ولم يعد الناس يحتفلون به (والناس ثانية لم يكونوا يحتفلون به). ولاكن الدولة الايرانية (دولة ايران) في العهد الحديث (دوره معاصر) قد جددت هذا العيد، الا انها سمّته عيد العلم، وجعلت (قرار داد) مواعده (موقعه) بداية شهر «مِهْر» الذي به (معه) يبدأ فصل الخريف. وبناء على هذا تحتفل الدولة والمؤسسات الثقافية في الوقت الحاضر احتفالاً كبيراً في ذلك اليوم (تقيم... احتفالاً كبيراً)، وبه (معه) يفتتح الموسم الدراسي كل سنة.

- ملاحظات وقواعد
- ٧٩ - علامة التفضيل المطلق هي «تَرين» وتكون ساكنة الآخر قبل الاسم (بهترین برادر). فاذا اضيفت إلى الضمير لحقتها كسرة (بهترین آنها).
- ٨٠ - قد تتقدم الصفة على الموصوف (نوروز) او المضاف اليه على المضاف (روزنامه) وعندئذ تنتفي الكسرة وتعود الكلمة إلى السكون.
- ٨١ - إذا ألحق بالفاعل (لا المفعول به) «را»، فان فعل الكون الاخباري في الجملة (است، بود) يؤدي معنا التملك (دارد، داشت).
- ٨٢ - صفة المفعولية اذا كان بعدها فعل آخر، قد تستعمل بمعنا الحال (روى صندلی نشسته، روزنامه میخواند: جالسا على الكرسي، كان يطالع جريدة) او تستعمل بمعنا الفعل الماضي (کتاب را داده، استاد: اعطا الكتاب، «و» وقف).
- ٨٣ - «الصفة الفاعلية» صيغة تدل على حالة الفاعل اثناء ممارسته الفعل، او تدل على صفة دائمة للفاعل لممارسته الفعل باستمرار. وهي تصاغ من بعض الافعال باضافة «ان» إلى الاصل الامرئ منها: خَنَدَان (ضاحكا) = خند + ان
- ٨٤ - يُصاغ المتعدي من كثير من الافعال باضافة «انَد» او «انید» إلى أصلها الامرئ (خَنَدَانَد، خندايد: أضحك).

درس بیست و دوم

حلّ ، آن	فرا رسید
یقولون لها ، یسمونها	به آن میگویند
طاولة	میز
الترتيب ، التنسيق (مصدر)	چیدن (چین)
یرتبون ، یُصفّون	می چینند
تفاح	سیب
خلّ	سیرکه
ثوم	سیر
مِرآة	آینه ، آینه
بضع ، بضعة	چند
بضع قطع (للتقليل)	چند عدد
متنوع	گوناگون
شخص - اشخاص	کس - کسان
أُسرة	خانواده
الحياة ، العیش	زندگی
متواضع - التواضع	فروتن - فروتنی
معرفة الذات	خودشناسی

درخت	شجرة
می نمایند	يَفْعَلُونَ + يَبْدُونَ
به هم	لأنفسهم ، لبعضهم
به هم میگویند	يقولون بعضهم لبعض
رو بوسی	تقبيل الوجوه
رو بوسی کردند	تبادلوا القبلات
کف زد	صفق
کهن	قديم ، تاريخي ، عريق
دانشگاه	الجامعة
سراسر	جميع النواحي ، من الطرف للطرف
کشور	الوطن ، البلاد
دیدن	زيارة + رؤية
باز دید	ردّ الزيارة + زيارة
دید و باز دید	تبادل الزيارات
قوم خویش ^۱ ، قوم خویشان ^۱	أقارب
باغ	بستان
باغات	بساتين
شهرستان	المدن الصغيرة ، مراكز الارياف
برخ	بعض
اندازه	مقدار ، درجة + قياس
به اندازه	لدرجة
گذردش	نزهة
جوی	ساقية ، مَجْرًا ماء
رودخانه	نهر

۱- تلفظ خیش و خیشان (الواو بعد الحاء قبل ياء العلة لا تلفظ)

دانه	حَبّ
يك دانه - دانه ها	حَبّة - حَبّات
بَرَكْ	ورقة (شجر ، او قرطاس)
زَرْد	أَصْفَرُ
زَرْد شد	أَصْفَرًا
ريخت (ریز)	طرح ، رما ، صَبَّ
می ریزد	یرمی ، یصب
بَد	ردیء
فال بد	تَطْيِيرٌ ، تَفْؤَلٌ سِیء
بَد بَخْت	سِیء الحظ
بدبختی	تَعَاثُرٌ ، شَقَاء
بیرون بُرد	أَخْرَجَ

• • •

جمع شد	تَجَمَّعَ
سَكَّة	مَسْكُوكَات ، نَقُود مَسْكُوكَة
عَلَاوَه بَر این	عِلَاوَة عَلَی هَاذَا
شیرینجات	حَلَوَات
عَكْس	صُورَة
مَسِيحِيَان	الْمَسِيحِيُون ، النَصَارَا
تَبْرِيك گفت	بَارَكْ - هَنَّا
عَدّه	مَجْمُوعَة - فَنَة
آغاز کرد	بَدَأَ
إِدَارَات	دَوَائِر (اِدَارِيَة)
دَوْلَتی	حُكُومِي
مِلَتی	أَهْلِي (غَيْر رَسْمِي) + وَطَنِي

بَطْوَرِ عُمُومِی	بصوَره عامه
تَعْطِیل	عطلة
کارها تعطیل شد	توقفت الاعمال
تَفْرِیح	سرور ، تنزه
روزهای اول	الایام الاولی
مُلاَقات	لقاء
أطراف شهر	نواحي المدينة
خارج آرز شهر	خارج المدينة
بِزبان آورد	ذکر - تَلَفَّظَ
بیشتر	غالباً ، علی الاکثر + اکثر

کلمات مشترکه

اِنتِظار - سَفَره (طعام) - لَحْظَه (زمان) - بُرْج (سماوي) -
سُمَاق - سُنْبُل - نُسخه - قُرآن - مَجید - شَمْع - أَفْراد - حِیات
(الحیاة) - سُنَّت - دُعا - مَدارس - مُدَّت - عُموم - طَبَقَات -
شوم (شوم) - مَحَبَّت - حِمَايَت - عَوَامِل - مَسَاحَت - مِثَر -
مُرْبَع - عَالَم - أَثَر (تَأْثِیر) - سَدَّ - بِلاد - سُلْطَه - ضَعِيف -
سِیاسی - قَبَائِل (قَبائل) .

جشن نوروز

- ۲ -

روزی نوروز ، مردم ، در انتظارِ فرا رسیدن^(۱) « ساعتِ تحویل » ، دَوَرِ
يک سَفَره جمع میشوند ، که به آن « سَفَره هفت سین » میگویند . منظور
از ساعت تحویل لحظه ای است^(۲) که کره زمین به برج « حَمَل » منتقل
شده ، بهار - و بعبارتِ دیگر سالِ جدید - با آن شروع میشود .

سُفرهٔ هفت سین ، و روشن کردنِ شمع در ساعتِ تحویل

سُفرهٔ هفت سین چیست ؟

این يك میز است که روی آن چیزهای خوردنی یا غیر خوردنی می چینند ، که نام هر يك از آنها با حرف « سین » شروع میشود ، از قبیل « سیب » « سیرکه » « سُمّاق » « سَبزی » « سیر » « سُنبل » « سکه » الخ . علاوه بر این ، روی آن میز يك نسخه نیز از قرآن مجید ، کمی آب در يك ظرف ، يك آیینه ، چند عدد شمع . شیرینیجات گوناگون ، با عکسهای کسانی از افراد خانواده که در سَفَر هستند ، گذاشته میشود . در سُفرهٔ هفت سین آب رمزِ زندگی و حیات است ؛ آیینه رمز فروتنی^(۳) و خودشناسی است ؛ اما قرآن مجید پیدا است که یکی از سُنتهایی است که با اسلام به این عید وارد شده است . در اینجا میتوان گفت که سُفره هفت سین در نوروز شبیه به درختی است^(۲) که مسیحیان در روز تولدِ حضرتِ مسیح (ع) تنظیم مینمایند ، و به آن « درختِ میلاد » میگویند .

هرگاه ساعت تحویل فرا رسید ، همه به هم تبریک میگویند ، روبوسی می کنند ، کف می زنند ، وعده ای از مؤمنین سال جدید را با دعا و خواندن قرآن آغاز می کنند .

در این عید کهن ، ادارات دولتی ، دانشگاهها^(۵) و مدارس ، همه مؤسسات ملی ، و بطور عمومی همه کارها در سراسر^(۶) کشور تعطیل میشود ، و مردم بهار را با تفریح شروع میکنند . در روزهای اول ، معمولاً به دید و باز دید^(۷) میروند ، و با قوم خویشان و دوستان تجدید ملاقات می نمایند . عده زیادی از آنان در مدت تعطیل به باغات اطراف شهر ، یا شهرستانهای دور ، و برخی نیز بخارج از کشور ، مسافرت می کنند .

معمولاً جشن نوروز تا سیزده روز طول میکشد . و این جشن به اندازه ای اهمیت دارد که چنانچه يك ایرانی کلمه « عید » را تنها بزبان بیاورد ، منظور از آن عید نوروز خواهد بود . روز سیزدهم ماه فروردین ، که آخرین روزهای نوروز است ، و به آن روز « سیزده به در » میگویند ، عموم طبقات به گردش میروند ، و بیشتر دوست دارند روز را در جایی بگذرانند که نزدیک جوی آب یا رودخانه ای باشد ، و دانه دانی را که از قبل از نوروز کاشته اند ، و برگهایش تا آنموقع کمی زرد شده است ، در آب میریزند . در این روز ، مانند در خانه را^(۸) فال بد می بینند ، و عقیده دارند که با بیرون رفتن از منزل ، شوم و بدبختی سال را از منزل بیرون می برند .

— حواش و تعلیقات —

۱ — فرآ رسید = فرا + رسید .

هناك ادوات او كلمات تتصل بالفعل فتعطي فعلا جدیداً مختلف المعنا :

رسید : وصل .	فرا رسید : حل .
گرفت : اخذ	پس گرفت : استرجع .

گشت : طاف برگشت : رجع .

۲ - المفروض ان يأتي الفعل الاخباري « است » في نهاية الجملة ، اي بعد توابعها (منظور لحظه ای که کره زمین .. منتقل شده ، بهار ... با آن شروع میشود ، است) . ولاكن عندما تكون الجملة طويلة ، يُفَضَّل تقديم الفعل على التوابع (منظور لحظه ای است که ..) .

۳ - فُروتنی : التواضع ؛ صفة « فروتن » : المتواضع . والكلمة مركبة من « فرو » أي منخفض ومتضع ، و « تن » أي شخص ؛ فمعناها : الخفيض الشخصية ، او الخافض نفسه .

والتركيب في اللغة الفارسية كثير ، وعلى صور ، منها :

أ - صفة واسم ، مثل : فروتن ، خوشبخت

بَدَ طَعَنَم (الرديء الطعَم . بد : رديء)

ب - اسم وأصل امري ، مثل : محبت آميز (بمحبة ، مزيج بمحبة . آميز : الاصل الامري من « آميخت » : مزج و خلط) ،
كاردار (القائم بالاعمال ، صاحب العمل ، متولي الـ ..)

ج - ضمير « خود » وأصل امري (او اسم) ، مثل : خود خواه ،
(الأناني ، المرید لنفسه) ، . خود کار (قلم « الحبر »
الناشف ، الذي يعمل بنفسه) .

۴ - تنظيم نمود = تنظيم كرد : نَظَّم

تنظيم می نماید = تنظيم میکنند : ينظّم .

رهناك - مثل « نمود » هاذه - بضعة افعال تستعمل بغير معناها الحقيقي ، لتؤدي دور فعل مساعد ، واهمها :

نمود معناها في الاصل : تراء و بدا ، ولكنها تُستعمل ايضاً - كما استعملت انما - فعلاً مساعداً بمعنا : كرد .

گَرْدِيد ، معناها : دار ، وتستعمل بمعنا شد (صار) . دور گردید :
بَعْدَ

گشت ، معنا : طاف و بحث ، وتستعمل بمعنا (صار) . نزدیک
گشت : قَرُبَ

فَرَمُود، معناها: امرٌ، وتستعمل بمعنا كرد (في حالات الاحترام والتجمل)
 گفت « : قال، وتستعمل بمعنا كرد. تبريك گفت = تبريك كرد (بارك)
 ه - دانشگاه = دانش (العلم) + گاه (علامة لاحقة للدلالة على المكان) .
 مر معنا (ص ٢٢١) ان في الفارسية لواحق تلي الاسم للدلالة على
 معنًا خاص او صفة خاصة . ومن اللواحق ما نجده في آخر الامثلة التالية :
 أ - للدلالة على المكان :

افغانستان (بلاد الافغان) = افغان + ستان (قبل ستان ، كسرة)
 دانشگاه (الجامعة) = دانش + گاه
 دانشکده (الكلية) = دانش + كده
 نمکزار (منطقة ملحية . نمک : ملح) = نمک + زار
 ب - للدلالة على الرئاسة وتولي المسؤولية

سپهبد : الفريق (رتبة عسكرية) = سپه (جيش) + بد
 ج - للدلالة على المحافظة والرعاية :

باغبان (بستاني) = باغ (بستان) + بان
 د - للدلالة على الوعاء :

شمعدان (محمل الشمع ، شمعدان) = شمع + دان
 ه - للدلالة على التصغير :

کتابک (کُتیب) = کتاب + ک (قبل الكاف ، فتحة)
 دریاجه (بُحیره) = دریا + چه

٦ - تستعمل كلمة «سر» في الفارسية بعدة صور متجاوزة المعنا المادي للكلمة
 (ای : رأس) . من هاذو المعاني مثلا :
 سراسر : من الطرف للطرف ، من الرأس للرأس (مخففة من :
 سر تا سر) .

سر راه : رأس الطريق . المقصود : على قارعة الطريق ، أو أنشاء الطريق

١ - تلفظ اليوم بضم الباء bod ..

سر وقت : على الوقت تماماً .

سَرَّ چِشْمَه : الينبوع . سر (رأس) ؛ چِشْمَه (عين - ماء)

بالاي سَرَّ او : فوقه (بالا : فوق)

پُشْتِ سَرَّ او : خَلْفَه . (پشت : ظهر . پُشتِ او : ظهره) .

۷ - ديد وبازديد : الترجمة الحرفية « رَأَ ورَأَ ثانية » ، أو « الرؤية ثانية » ،

والمقصود : الزيارة ورد الزيارة . ويستعمل المصدر « ديدن » بمعنا :

الزيارة ، والفعل « ديدن » كرد » بمعنا : زارَ ؛ كما يستعمل « بازديد كرد »

بمعنا زار ، أيضاً .

وفي الفارسية عدة افعال مزدوجة تعامل كاسماء (كما في العربية مثلاً :

القبيل والقال) ، مثل :

رَفْت وَاَمَد : الذهاب والاياب

ديد وبازديد : تبادل الزيارات

گُفْتِگو (گفت + گو) : التحدث والمحاورة . الخ

(الفعلان : متضادان ، او مكرران ، او فعل وأصله الامر) .

۸ - يُعتبر الاسم ونوابعه المتعلقة به (من صفة بعده ، او جار ومجرور ، أو

مضاف اليه ، الخ) وحدةً كاملة ، فعلاية المفعولية « را » لا تلحق الاسم مباشرة

بعده ، بل تأتي بعد التوابع جميعها .

مفردات للتسجيل

- أ -

استرجع

منخفض

بمحبة ، ممزوج بمحبة

قائم بالاعمال

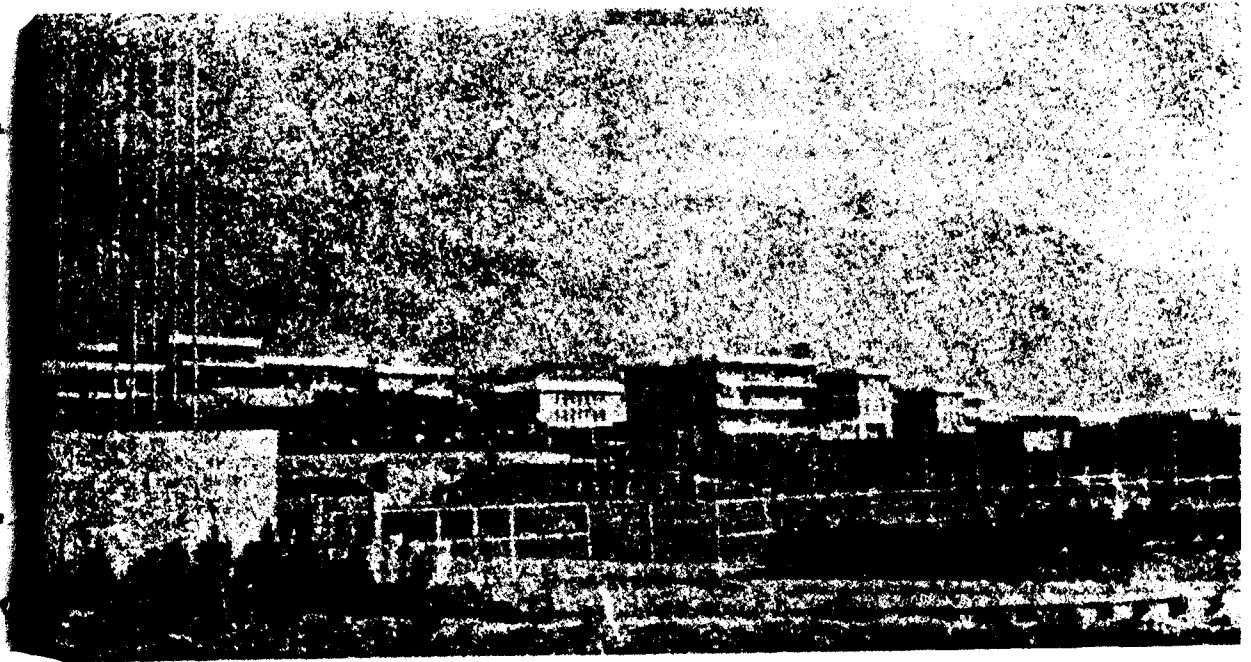
پَسْ گرفت

فُرو

مَحَبَّتْ آمیز

کاردار

خودخواه	أَنَانِي
خودکار	قلم « حبر » ناشف
نمود	بدا ، تراوا + فَعَلَ
گردید	دارَ + صار
گشت	طاف ، بحث + صار
فرمود	أَمَرَ + فَعَلَ
دانشکده	كُلِّيَّة (جامعية)
نَمَك	مِلَح
نَمَكْزَار	منطقة ملحبة
سپه	جيش
سپهبد	فريق (رتبة عسكرية)
باغ	بستان
باغبان	بُستاني

دانشگاه :

قسمی از دانشگاه ملی در تهران

کُتِبَ	کتابک
بُحيرة	درياجه
على قارعة الطريق + اثناء الطريق	سري راه
على الوقت ، مع الوقت	سري وقت
الينبوع	سري چشمه
عين (ماء)	چشمه
فوق	بالا
ظهر	پشت
خلفه	پشت سري او
زيارة	ديدن
زار	ديدن کرد
زار + ردّ الزيارة	بازديد کرد
تحدّث ، محاوره	گفتگو
ردى ، سبي	بد

- ب -

ردىء الطعم	بد طعم
حسن الطعم	خوش طعم
حمل الشمع (شمعدان)	شمعدان
الذهاب والاياب	رفت و آمد
حما - كان يحمي	حمایت کرد - حمایت میکرد
ظهر	ظهور کرد
قديماً ، في الزمن القديم	در قدیم
كانت تشمل « بخارا »	شامل « بخارا » بود
بسبب العوامل السياسية	بعلت عوامل سياسی

در میدان سیاست
 بیشتر دَوْلَتِهَا
 طاهریان و سلجوقیان
 تاتار
 مغول ، مغُل
 تُرکَمَن
 حمله ها
 در غرب خراسان
 فارس
 رَی
 عراقین
 آذربایجان
 شام

في میدان السياسة ، على صعيد ..
 معظم الدول
 الطاهريُّون والسلجوقيُّون
 التتار ، التتار
 المغول
 التُركُمَان
 حملات ، غزوات
 في غربی خراسان
 فارس (منطقة)
 الري
 العراقيين
 أذربيجان
 الشام

- ج -

أُستَآن
 بَلَكَه
 چه در میدان ..
 خواه آنجا باشد ، یا اینجا
 مانند
 در قُبَال
 وِیران
 ویران گردید
 سُست
 سست و ضعیف
 مَزبور
 کوچك شد

مقاطعة ، منطقة ، محافظة
 بل
 سواء في میدان ..
 سواء كان هناك ، او هنا
 مثل
 أمام ، تجاه ، إزاء
 خَرِب ، مُنْهَار
 انهار ، تدمر
 واه ، ضعيف
 متخلخل وضعيف
 المذكور
 تَقَلَّص ، صَغُر

مَهْد
قريب من
العالم الاسلامي

گَهواره
نزدِيك به
عالم اسلام

● للترجمة الى الفارسية

خراسان

— ١ —

يُطلق اسم « خراسان » على مقاطعة تقع في الشمال الشرقي من ايران اليوم .
هاذه المقاطعة لم تكن مساحتها قديماً ، أي في عهود الاسلام الاولا ، كاليوم ، بل
كانت اكبر بكثير ، لانها كانت تشمل افغانستان وبخارا وسمرقند وسواها ؛ الا
انها مع مرور الزمن ، وبسبب العوامل السياسية ، تقلصت مساحتها ، وصارت
في الوقت الحاضر قريباً من اثنين وثلاثين الف متر مربع .

لقد كان لخراسان ، سواء في ميدان السياسة او في ميدان الحضارة ، اثر
كبير في تاريخ ايران ، بل في تاريخ العالم الاسلامي كله . فعلى صعيد السياسة
(في ميدان السيرة ..) كانت خراسان مهذاً لمعظم (مهد معظم) الدول التي
ظهرت في ايران بعد الاسلام ، كالطاهريين والصفاريين والسامانيين والغزنويين
والسلجوقيين وسواهم ، كما أنها كانت سداً أمام التتر والمغول والتركان يحمي
بقية بلاد ايران من غزواتهم (در قبال تاتار ... سدی بود که) . وكلما كان
هاذا السد ينهار ، اي كلما كانت تضعف السلطة السياسية في خراسان ، كانت
القبائل المذكورة تصل إلى بقية البلاد الاسلامية في غربي خراسان ، سواء كانت
هاذه البلاد ايرانية او غير ايرانية ، كمقاطعات فارس والري والعراقيين واذربيجان
والشام وسواها .

ملاحظات و تراعد

۸۵ - متصل ببعض الافعال الفارسية ادوات او كلمات، فتبدل معانيها (گرفت : اخذ . پس گرفت : استرجع) .

۸۶ - اذا كانت الجملة كبيرة، مما يطيل انتظار الفعل في آخرها، فالأفضل تقديمه على الشروح التفصيلية فيها .

۸۷ - في الفارسية كثير من الكلمات المركبة، ومعظمها يتألف من : صفة واسم (خوشبخت) او اسم واصل امري (کاردار) او الضمير «خود» واسم أو أصل امري (خودبين) .

۸۸ - بعض الافعال تستعمل بغير معناها الحقيقي، فتصبح كأفعال مساعدة، وأبرزها :

نمود (بدا) وتستعمل بمعنا : كرد (فعل)

گشت (طاف) وتستعمل بمعنا : شد (صار)

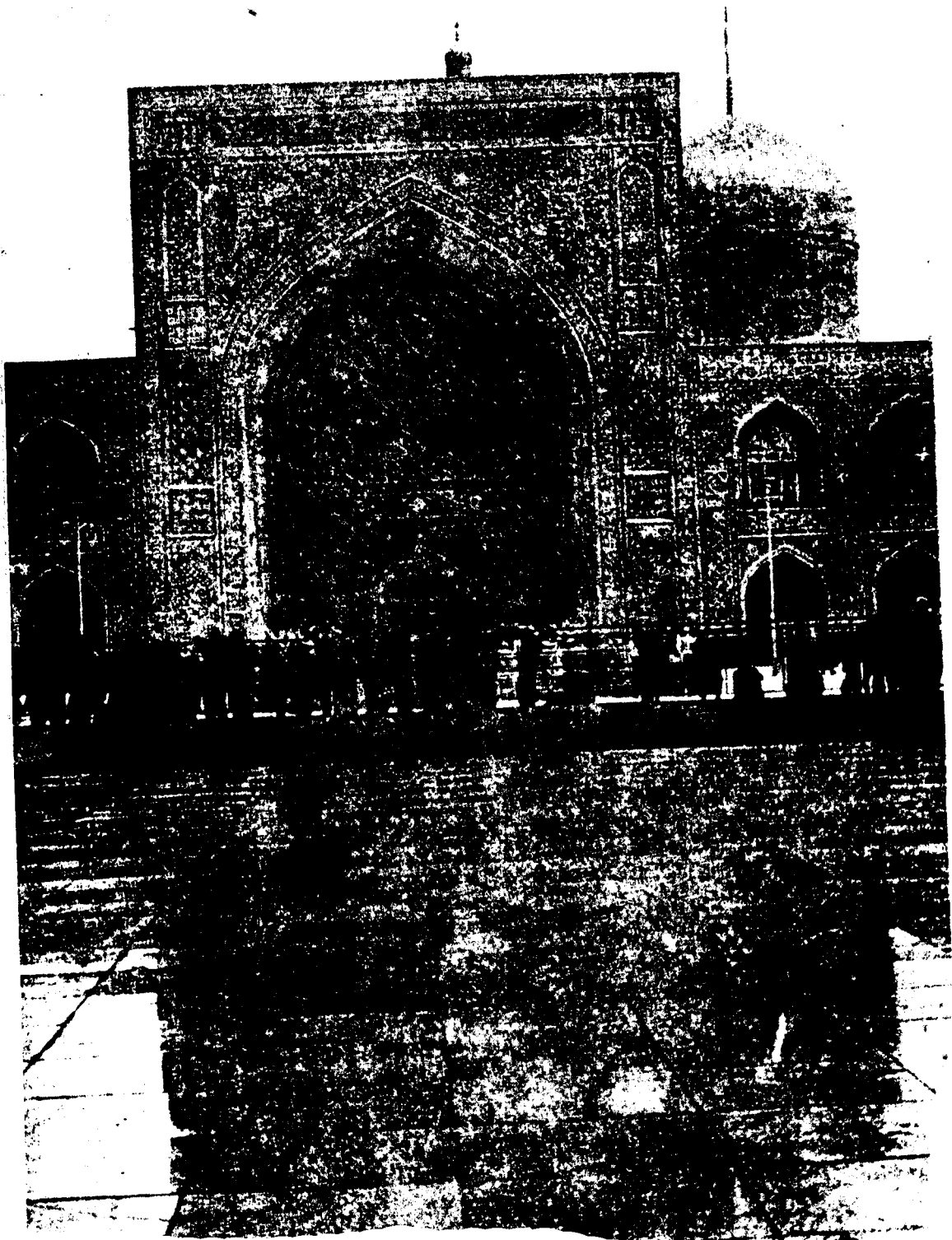
گردید (دار) وتستعمل بمعنا : شد (صار)

۸۹ - من اللواحق في الفارسية العلامات والادوات التالية : ستان، گاه، كده، زار (للدلالة على المكان) بد (للرئاسة) ، بان (للحماية والمحافظة) ، دان (للوعاء) ك ، چه (للتصغير) .

۹۰ - اذا كان للمفعول به ملحقات او توابع (مثل صفة تليه، او مضاف اليه بعده ، الخ) فانه يعتبر وملحقاته وحدة مترابطة ؛ اي اذا كان مفعولاً به معرفة، فان « را » المفعولية تُذكر بعد الملحقات (كتاب برادر را گرفتم) .

خراسان : شهر « مشهد » مركز استان خراسان است :

مرقد مطهر حضرت امام رضا (ع) در مشهد - -

درس بیست و سوم

الجار	همسایه
الشرق	خاور
الشرق الاوسط	خاور میانه
الشرق الادنا - الشرق الأقصى	خاور نزدیک - خاور دور
باستمرار ، كذلك دائماً	همچنان
علامة ، مظهر	نشانه
كما انه ، على تلك الصورة	همانطور
عدّ + علم	دانست
يجب + كان يجب	می بایستی
عدّة (للتکثیر)	چندین
عدّة انواع	چندین نوع
ثياب	رخت
خبز	نان
طبخ	پخت (پز)
يخبزون	نان میپزند
ثوب + قميص	پیراهن
ثوب ، ملبوس	جامه
خاطّ (خیاطه)	دوخت (دوز)

تَرْجِيحُ داد
نُخُسْتُ

روز را (عید) گرفت

اتفاق افتاد

گِرِفْتار

روزگار

جَهان

چنین

کَم ویش

خود داری

خود داری میکنند

بعد آزين

خَنده

خنده آور

در بَين سلسله ..

آنچه

مُدَّتِي چَند

مَرَكْ

نابودی

سود

زيان

بودجه

هَنگُفت

تا بحال

مِلَّت

فَضْلَ

اولاً

اتخذ اليوم (عيدا)

اتفق (وقوعه)

مُبْتَلَا ، مُصَاب

الدهر ، الايام + العهد

عالم ، دنيا

کذا

في قليل او كثير

تَمَنُّع ، تَحَفُّظ

يتمنعون

(بعد از اين)

ضحكة

مُضْحَك ، مثير للضحك

من بين سلسله ..

ما ، الشيء الذي

مدة طويلة (عدة مُدَّات)

الموت

الْعَدَم .

فائدة

ضرر

ميزانية

ثَقِيل ، كبير ، متسع

إلى الان

امة ، شعب

سرا	سرایت کرد
البعض (للجمع)	بعضی ها
اهل للاحترام	قابل احترام
اهتمام	توجه
ترقیم ، وضع ارقام	شماره گذاری
لوحة ، صفيحة	پلاك

* * *

اتفاق ، مصادفة	اتفاق
ضربة ، مصيبة ، صدمة	لطمه
صُدِمَ ، اصيب بضربة	لطمه خورد
ذهب هدرأ	بهتدر رفت

کلمات مشتركة

عقاید - شدت - نفوذ - منطقه - اقدام - نوع - حدّار -
 نكته - معلوم - حاضر (مستعد) - ایمان - کامل - سقینه - فضا -
 فضائی - خطر - بدون - مبارك - برق - شهرت - صاحب (مالك) -
 امام - فقیه - فقها - فیلسوف - فلاسفه - مرکز - علمی - علما -
 لغوی - ریاضی - مقامات (همدانی) - صوفی - سیاسیون - شیعه -
 خیری - مظهر (طاهر) .

● جشن نوروز

- ۳ -

قسمت زیادی از عقاید نوروز تا بحال در ملت‌های همسایه خاور میانه ،
 همچنان ادامه دارد ، و این نشانه ای است از شدت نفوذ رسوم ایرانی که بعد
 از اسلام بکشورهای دیگر سرایت کرده است .
 مثلا ، همانطور که ایرانیان روز چهار شنبه سوری را نحس می دانند ،

و میبایستی در آن روز نحسی را با آتش بسوزانند، بیشتر مردم در منطقه خاور میانه، روز چهارشنبه را در همه سال روز شوم میدانند؛ و در آنروز از اقدام بر چندین نوع کار بر حذر می باشند. خانمها رخت نمی شویند. نان نمی پزند. پیراهن یا جامه جدید نمی دوزند. عده زیادی سفر نمیکند، و به خانه نو منتقل نمیشوند. نه فقط این، بلکه در لبنان (و شاید نیز در جاهای دیگر) مردم در يك چهارشنبه که بآن «أربعاء أيوب» (چهارشنبه ایوب) میگویند، از منزل بیرون میروند، و بعضی ها ترجیح میدهند بجای بروند که نزدیک آب باشد.

در «اربعاء ایوب» سه نکته قابل توجه است، نخست: اینکه آنرا در يك روز چهارشنبه گرفته اند؛ دوم: اینست که همانطور که چهارشنبه سوری آخرین چهارشنبه از ماه اسفند است، اربعاء ایوب نیز آخرین چهارشنبه از ماه نisan (آوریل) اتفاق می افتد؛ سوم: اینست که بآن نام «ایوب» داده اند؛ و معلوم است که حضرت ایوب که یکی از پیغمبران است، بسیار گرفتار و بدبخت بوده، و روزگار شوم و نحسی داشته است.

ظاهراً از «سیزده بدر» نیز، نحسی شماره سیزده نه فقط بملتهای همسایه، بلکه تقریباً همه ملتهای جهان سرایت کرده است؛ و همانطور که در ایران در شماره گذاری خیابانها، بعضی ها حاضر نیستند روی پلاک منزل خود شماره ۱۳ بگذارند، بلکه آنرا چنین مینویسند: ۱۲ + ۱، در همه دنیا کم و بیش از شماره ۱۳ خود داری میکنند، و بعضی به نحسی این شماره ایمان کامل دارند. بعد ازین^(۱) آیا این اتفاق خنده^(۲) آور نیست که در بین سلسله سفینه های فضائی «اپولو» که بفضا فرستاده اند، فقط آنچه شماره ۱۳ داشته لطمه بخورد، و مدتی چند در خطر مرگ و نابودی^(۳) باشد، و بدون سود، بلکه با زیان زیاد، و بودجه هنگفتی که بهدر رفته، باز بزمین برگردد؟

شاید !!

— حواش وتعليقات —

١ — بعدَ آزين : مخففة من « بعدَ آز إين » . وقد مر معنا مثلها عبارة « بَنا برين » وكذلك « مرا » و « ترا » (من را وتو را) . والتخفيف موفور في الفارسية ، وخاصة في المتون القديمة ، وغالباً في الشعر لضروراته . ومن صور التخفيف مثلاً :

زِتو اصلها :	أز تو
أزو :	أز أو
كَز :	كه أز
كو :	كه أو
كَزو :	كه أز أو
كين :	كه إين

٢ - خَنَدَه : ضَحِكَة (اسم المرة من خَنَدِيد : ضَحِك) = خَنَد (الاصل الامرى) + هـ .

بعض الافعال تُمكنُ صياغةُ اسم المرة منها، وذلك باضافة «هـ» إلى أصلها الأمرى :

بوسه : قُبلة . بوس (الامرى من بوسيد : قبل) + هـ

٣ - نابودى : العَدَم . نابود (معدوم) = نا + بود .
تستعمل «نا» هاذه مع بعض الاصول الأمرية او الصفات ، لاعطاء صفة نفى دائمة :

نابينا : أعما . (بينا : بصير) .

— • استدراقات وتمة • —

توجد بالاضافة إلى القواعد والملاحظات التي تقدمت في هاذا الكتاب حتى الان ، قواعد أخرى ومصطلحات وملاحظات صرفية نوردتها ختاماً في ما يلي :

١ - بينا : بصير (الصفة المشبهة من ديد : أبصر) = بين (الأصل الأمرى) + ا .
تصاغ الصفة المشبهة من بعض الافعال، وذلك باضافة «الف» إلى الاصل الامرى :

توانا : قدير = تَوَان (مادة توانست : قدرَ) + ا

٢ - مر معنا ان علامة النفي هي «نون» مفتوحة ؛ ويمكن احياناً - وخاصةً في العبارات البيانية والجمالية - استعمال «ميم» بدلاً من النون ، وبخاصة في نهي المخاطب :

مَرَوْ = نَرَوْ : لا تذهب

مَكْغُوئِد = نَكْغُوئِد : لا تقولوا

٣ - نجد في بعض الافعال حروفاً زائدة تُستعمل للتجمل البياني ، او للاشباع الصوتي ، دون ان يكون لها اي تأثير صرفي ؛ مثل :

بِرَقَّتْ = رفت (زيادة : الباء)

بِگَفْتَا = گفْت (الباء والالف)

همی داد = می داد (الهاء)

٤ - في بعض التون القديمة نرا ان علامة الماضي الاستمراري « می » تأتي بعد الفعل^٢ ، لا قبله (وخاصة في الغائب المفرد) :
رفتمی = می رفتم .

٥ - من اللواحق - ايضاً - التي تلحق الاسم او الصفة في الفارسية لتعطي معناً خاصاً ، ما نجده في أواخر الامثلة التالية :

أ - للدلالة على اسم النوع المستمد من الفعل :

خوراك (طعام) = خور (مادة خورد : اكل) + اك

گفتار (مقالة او خطاب) = گفْت (اصل مصدرى) + ار

ب - للدلالة على طريقة العمل او صورته :

أستادانه (بمهارة) = استاد (معلم ماهر ، قدير) + انه^١

یواشكى (بخفوت ، بتمهل) = یواش (تمهل ، خفوت) + كى
(قبلها فتحة)

ج - للدلالة على التماثل والشبه :

برق آسا^٢ (كالبرق) = برق + آسا

گنهواره (مهند) = گنه (نخت) + واره

ديوانه وار (كالمجنون) = ديوانه (مجنون) + وار

مهوش (شبه القمر) = مه (مخففة من ماه : القمر) + وش

گلگون (من النوع الوردى) = گل (ورد) + گون

سفید گونه (ابيض النوع ، من نوع ابيض) = سفید (ابيض) + گونه

سرخ فام (كالمحمّر) = سرخ (محمّر) + فام

چشمه (عين - ماء) = چشم (عين - النظر) + 4 .

هاذه الهاء الاخيرة التي تؤدي بعد الاسم معنا الشبه ، تؤدي بعد

الأعداد معنا الوحدة الزمنية :

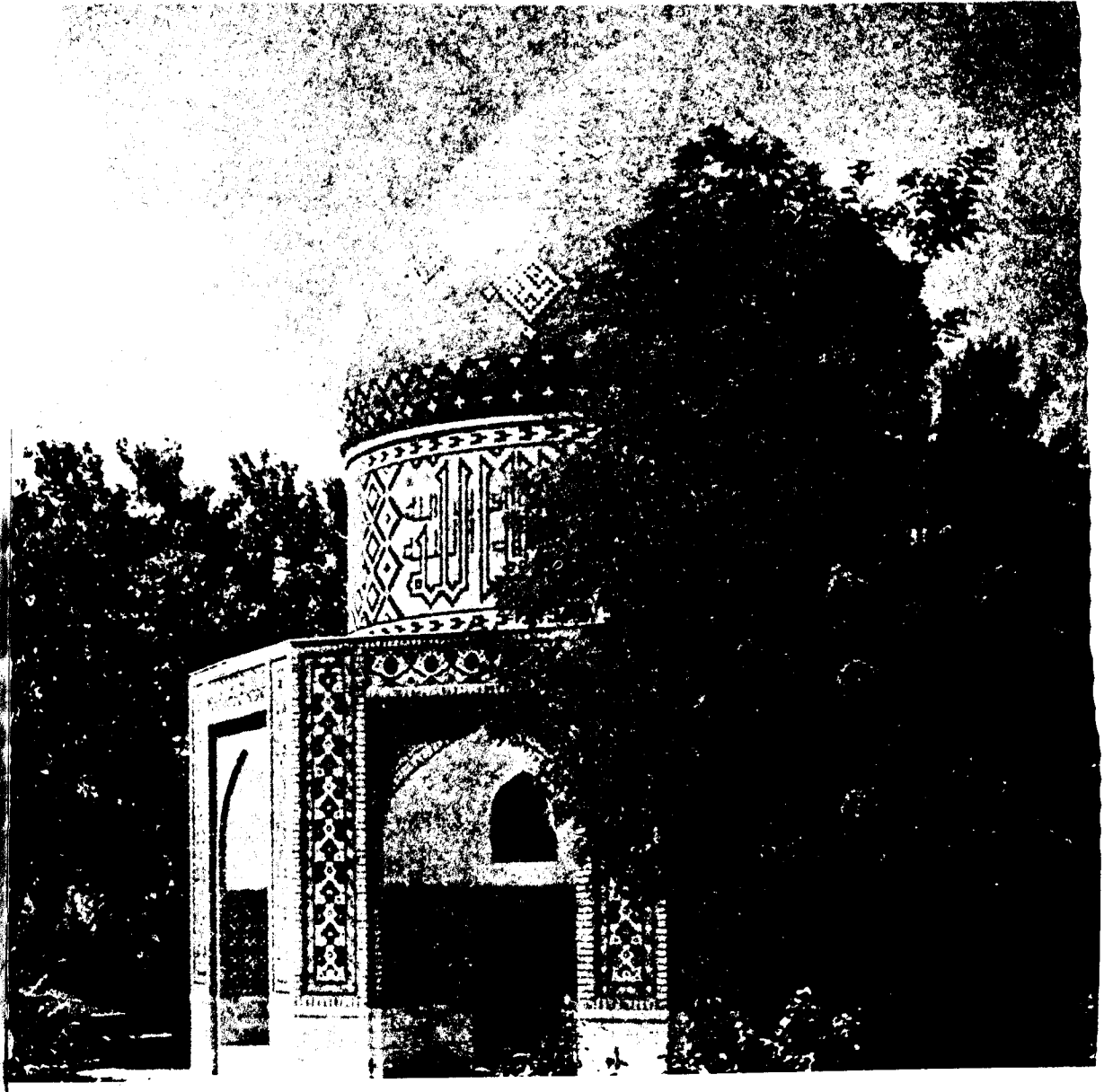
هَفْتَه (اسبوع) ، مِین هفت .

هَزاره (ذکرا ألفیة) ، من هزار

سه ماهه (کل ۳ اشهر) ، من سه ماه ؛ الخ

گهواره : « نیشابور » گهواره علم و ادب بوده است

آرامگاه شیخ فرید الدین عطار در نیشابور

٦ - بعض الافعال المتعدية عندما يكون المفعول التابع لها ضميراً (لا اسما صريحاً) ، يمكن تحويله إلى ضمير ملكية يوضع بعدها ، وتصريفها معه (كاسم وضمير ملكية) دون ان يتبدل المعنا. فمثلاً بدلاً من «تورا ديدم» نقول : « ديدمت » .

ديدَمَش = او را ديدم (رَأَيْتُهُ)
نَزْدَمَت = تورا نَزْدَم (ما ضربتكَ)
نگاهَم * كرد = مرا نگاه كرد
دوست دارم = ترا دوست دارم

٧ - نجد في الفارسية اسماء (او صفات) تُصَرَّف مع ضمائر الملكية ، وبعدها فعلٌ ما تؤدي معه معنا فعل آخر . مثال ذلك كلمة « ياد » (ومعناها : تَذَكَّر او معرفة) التي تُصَرَّف مع ضمائر الملكية كما يلي :
يادَم * آمَد : تَذَكَّرْتُ (وليس الترجمة الحرفية : جاء تَذَكَّرِي)
يادَت * نيامَد : ما تَذَكَّرْتُ
يادم رفت : نَسِيتُ (وليس : ذهبَ تَذَكَّرِي)
يادمان رفت : نَسِينَا

او : خوشم آمد : استحسنْتُ (وليس : جاء استحساني . « خوش » اصلها : خوشی) .

خوشش نیامد : لم يستحسن
او : بیادَم * اُفتاد : تَذَكَّرْتِي (وليس : وقع بتَذَكَّرِي)
بیادَت * افتاد : تَذَكَّرَك
بیادت افتادم : تَذَكَّرْتُكَ .

٨ - للنداء في الفارسية علامتان :
« آي » قبل الاسم المنادا . آي پِدَر : يا أَبَتِ
« آ » بعده . پِدَرَا : يا ابَتِ

٩ - للدعاء في الفارسية علامة هي « الف » توضع قبل الدال في زمن الحاضر :

رحمت كرد : رحم

خدا رحمت كُند : يرحم الله (خدا : الله)

خدا رحمت كُناد : ليرحم الله

كما هناك اصطلاح « بادا » بمعنا « ليكن » . مُبارَك بادا : ليكن مباركاً .

١٠ - كسور العدد تصاغ كالعدد الترتيبي تماماً ، ولاكن مع ذكر عدد

الاجزاء الكسرية قبل العدد الترتيبي :

پنجُم : خامس . يك پنجم : خُمس (دو پنجم : خُمسان)

هفتم : سابع . يك هفتم . سُبُع (چهار هفتم : اربعة أسباع) .

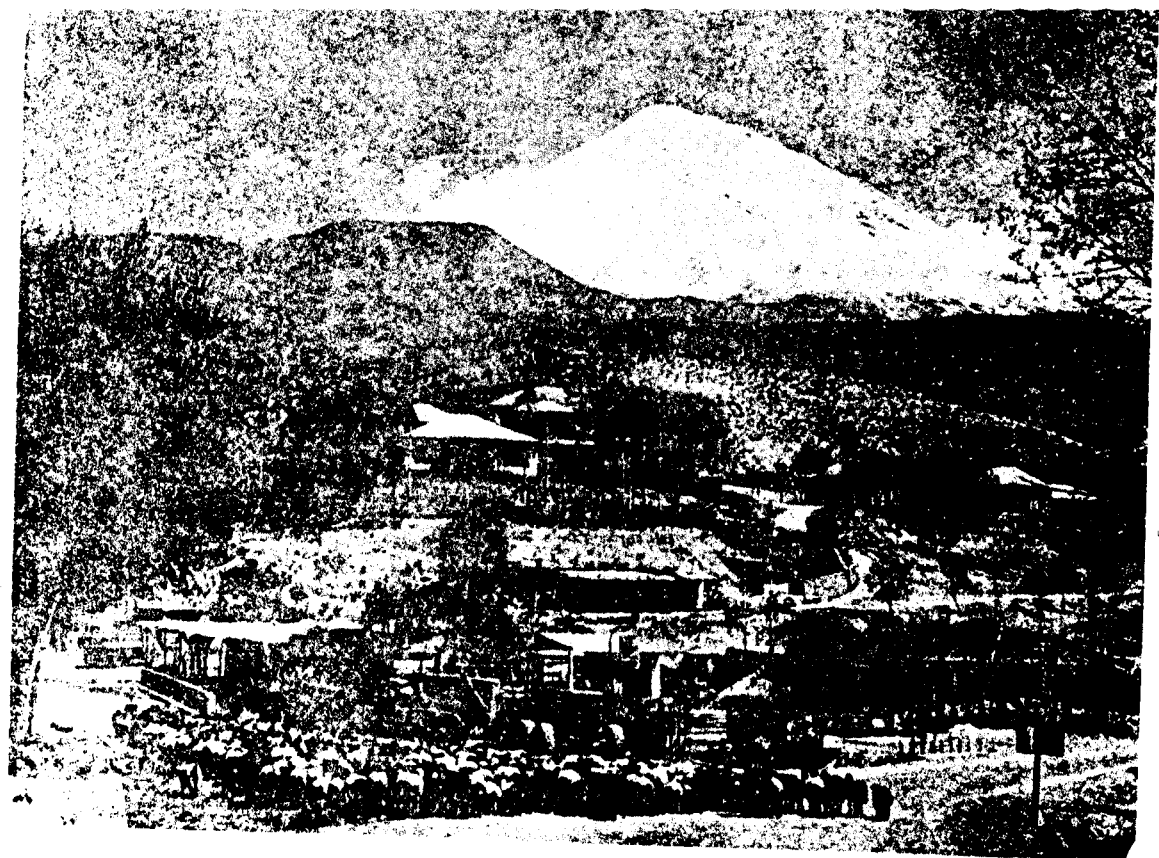
كما يُستعمل : نصف ، ثلث ، رُبُع ، خُمس

- مفردات للتسجيل -

- أ -

معدوم	نابود
لنعدم ، زال	نابود شد
قَبَل	بوسيد
بَصير	بينا
قدير	توانا
طعام	خوراك
مقالة ، خطاب	گفتار
بمهارة	استادانه
يخفوت ، سرأ	يواشكي
كالبرق	برق آسا
نخت	گه

سفید :

کورد دَماوَنَد ، همه سال سفید است

مَهْد	گَهواره
مجنون	دیوانه
کالمجنون	دیوانه وار
شَبَهُ الْقَمَر	مَهوش
وَرْد	گُل
من النوع الوردی	گُلگون
أبيض	سفید
أبيض النوع	سفید گونه

چشم
چشمه
هزاره

سه ماهه — مجله سه ماهه
سه ماهه — سه ماهه رفت
خدا

یادم آمد
یادم رفت
بیاد افتادم
بیادم افتاد
خوشم آمد
ای برادر
برادرا

عین — النظر
عین — الماء
ذکرا الفیة

کل ۳ أشهر — مجله « فصلية »
مدة ۳ شهر — اذهب لثلاثة أشهر
الله

تذکرت
نسیت
تذکرتک
تذکرنی
استحسنت
یا اخي
یا اخي

— ب —

قبلة

رحم
لیرحم الله

ادب — آداب
عامه . عمومأ

عدد كبير
لغویون
المدارس النظامية
أسس
ناشئة من

بوسه

رحمت کرد
خدا رحمت کند ، .. کناد

ادبیات
عمومأ

تعداد زیاد
لغویان
مدارس نظامیه
تأسیس کرد
ناشی از

أَنَّ الامامَ الرضا	إِنَّكَ حَضَرْتَ إِمَامَ رِضا
دُفِنَ	دَفِنَ كَرْدِيدَ
خلال هذه المدة	در طيِّ اَيْنَ مُدَّتْ
القرون المديدة	قَرْنِهايِ مُتَمادِي
(كتاب) الشاهنامة	شاهنامہ
(مدينة) نَيْسَابور	نَيْسَابور

- ج -

عاصمة	پایتخت
فَمِنَ العاصمة ، إذ من العاصمة	چہ از پایتخت
نَهَضَ ، ظَهَرَ ، قام	برخاست
شهير	بینام
مجموعة شهيرة	عده ای بینام
بارز	برجسته
ابرزهم	برجسته ترین آنها
متحف	موزه
متحف جميل	موزه ای زیبا
كنيسة	کلیسا

للترجمة إلى الفارسية

خراسان

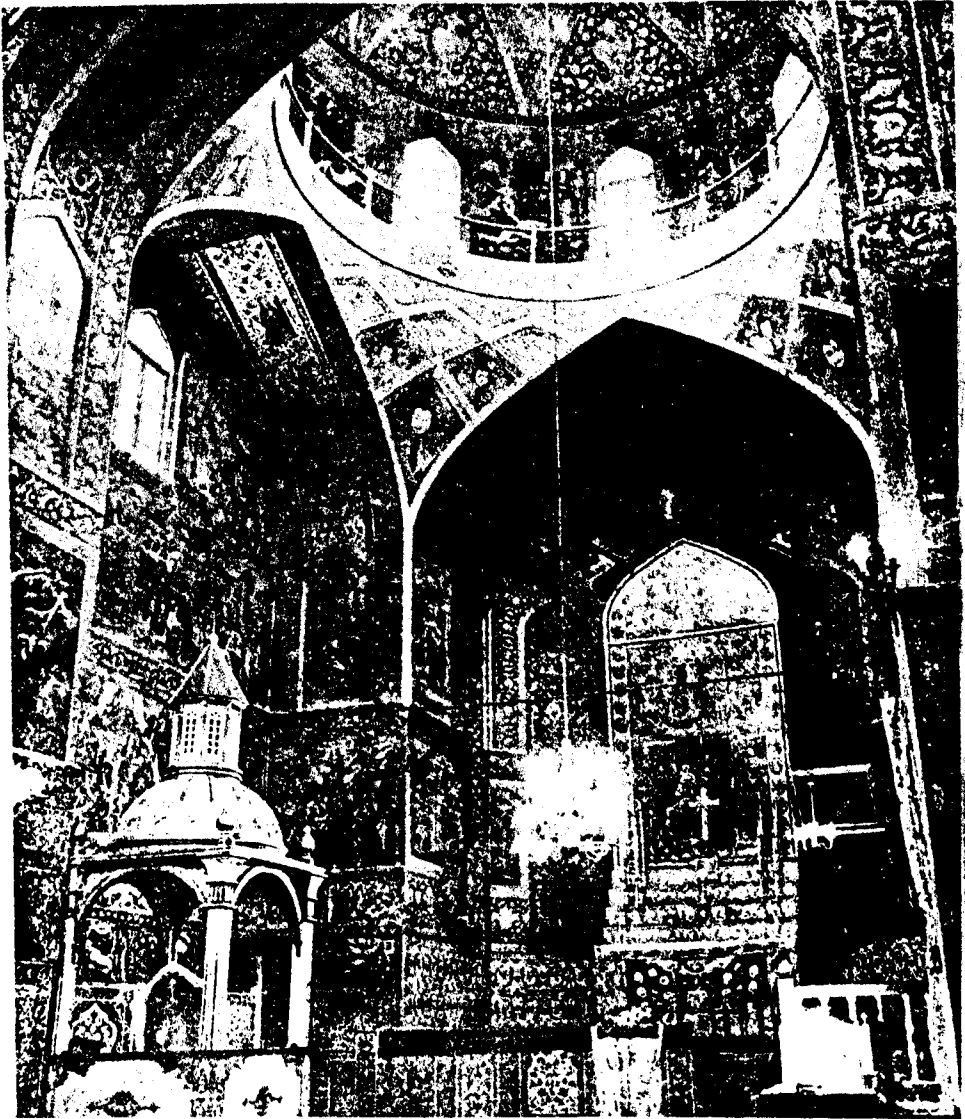
- ٢ -

إن خراسان على صعيد الحضارة ، أثراً لا يقل عن (ليس اقل من) اثرها على صعيد السياسة ؛ فمن عاصمتها القديمة « طوس » قام عدد كبير من الشعراء والعلماء ، الذين كانت لهم شهرة كبيرة في الادب الفارسي واللغة العربية والثقافة

الاسلامية عامة ، مثل شاعر ايران الكبير أبي القاسم الفردوسي صاحب «الشاهنامه» ،
والامام الفقيه محمد الغزالي ، والفيلسوف المعروف نصير الدين الطوسي . ومن مدينة

پایتخت : در سابق «اصفهان» پایتخت ایران بود .

یکی از آثار قدیمی و برجسته اصفهان : کلیسای « وانک » ،

« نيسابور » - التي كانت مركزاً علمياً كبيراً - ظهر مجموعة مشهورة من العلماء واللغويين والفلاسفة والفقهاء والحكماء ، ابرزهم الشاعر الرياضي عمر الخيام صاحب الرباعيات ، والشعالي صاحب « يتيمة الدهر » ، وبديع الزمان الهمذاني صاحب المقامات ، والحكيم الفيلسوف ابو الحسن العامري ، والصوفي الشاعر فريد الدين العطار ، وسواهم . كما ظهر من اماكن اخرا من خراسان فلاسفة وسياسيون وشعراء آخرون ، كابن سينا ، وناصر خسرو ، ونظام الملك الوزير الشهير الذي اسس المدارس النظامية .

واهم ما (واهم شيء) في خراسان اليوم ، مدينة « مشهد » التي (هي) عاصمتها . ان اهمية هاذة المدينة ناشئة من أن الامام الرضا (ع) الامام الثامن عند الشيعة ، قد دُفِن فيها ، وقد صيرَها المؤمنون (عملها المؤ .. : درست كرده اند) بأموالهم وبفنونهم (با پول و هنر خود) خلال القرون الطويلة ، متحفاً جميلاً ومؤسسة ثقافية وخيرية هامة .

ملاحظات وقواعد

- ٩١ - تزداد احيانا على الكلمة الفارسية او تُنقص منها حروف ، دون ان تبدل معناها ، وذلك بقصد التجميل البياني ، او الاشباع ، او الاختصار (بگفت = گفت . أزو = أز او) .
- ٩٢ - يصاغ اسم المرة بزيادة « ه » على الاصل الامري (خنده : ضحكة . خند + ه) .
- ٩٣ - بالاضافة إلى علامة النفي « ن » التي سبق تعريفها ، تتصل « نا » ببعض الصفات او المصادر لتدل على نفي دائم لها (نابودي : العدم ؛ نفي الوجود) كما ان الحرف « م » ينفي الفعل - كالتون - وخاصة في النهي المخاطب (مرو = نرو : لا تذهب) .
- ٩٤ - تصاغ الصفة المشبهة بزيادة أليف على الاصل الامري (توانا :قدير . توان + ا) .

- ٩٥ - علامة الماضي الاستمراري «مى» نجد أنها في بعض المتون القديمة تأتي، للغائب المفرد، بعد الفعل لا قبله (رَفَتَمى = مى رفت) .
- ٩٦ - من اللواحق التي تدل - أيضاً - على معنا خاص في الفارسية: الك، ار (لاسم النوع) كى (لطريقة العمل) آسا ، واره، وار، وش ، گون، گونه، فام (للشبه) ين (للوحدة الزمنية) ه (للشبه والوحدة الزمنية) .
- ٩٧ - يمكن ان يصرف الفعل احياناً مع ضمير الملكية الذي يحل محل المفعول به دون ان يؤثر ذلك في المعنا (ديدمت = ترا ديدم : رأيتك . نگاهش كردم = به او نگاه كردم : نظرتُ اليه) كما تُضم احياناً اسماء مُصرَّفة مع ضمير الملكية إلى فعلٍ ما، لتؤدي معنا فعل آخر (يادم آمد : تذكرتُ) .
- ٩٨ - للدعاء في الفارسية علامتان: «أى» قبل الاسم و«ا» بعده (أى پدر ، پدرا : يا ابي) .
- ٩٩ - للدعاء في الفارسية علامة، هي الف تزداد قبل الدال في الغائب المفرد من الحاضر (رحمت كناد ، رحمت كند : ليرحم) .
- ١٠٠ - كسور العدد يعبر عنها بصيغة العدد الترتيبي، مع ذكر عدد الاجزاء الكسرية قبله (ششم : سادس . يك ششم : سدس . پنج ششم : خمسة أسداس) .

زيبا :

لوحة ای زیبا از هنرمند ایرانی معروف « اورتور مرکسیان » ←

درس بیست و چهارم

نامه	رسالة + کتاب
قُرْبَانَتِ گَرْدَم	جُعِلْتُ فِدَاكَ
دَفْعَه = بار	مَرَّةً
سألتها آست میخوام	منذ سنوات وانا ارید
سألتها بود میخواستم	منذ سنوات وقد كنت ارید
آرزو	أُمْنِيَّة
أُمید	أَمَل
امید است	ثَمَّة امل ، من المأمول أن
امیدوار	مُؤَمِّل
دَر باره	بشان ، بصدد
پیش	قبل
دو روز پیش = پیش از دو روز	منذ يومين
پَس = بعد	بعد
پس از او	بعده
سَر زَد	عَرَج ، أَلَمَّ
سر زدیم	أَلَمْنَا ، عَرَجْنَا
سَر به او بیزیم	ان نعرج عليه
خاندان	اسرة ، سلاله

زیبا - زیبایی	جمیل - جمال
بَر جا گذاشت	خَلَف ، ترك
قَرار دارد	حال ، مستقر ، قائم في
بیش = بیشتر	اکثر
شُکوه	جَلال
با شکوه	جليل ، ذو اُبّهة
دَسْتور	أمر ، أوامر
سَر دَر	رأس المدخل ، العتبة فوق الباب
گُنبد	قُبّة
مینار ، مناره	مِثدنة
بِعَمَل آمد	استُعْمِل + تَحَقَّق ، نُفَد
شاهکار - شاهکارها	رائعة - الروائع ، الاعمال المجيدة
کاشی	الکاشي ، القيشاني ^۱
کاشی کاری	صنعة الکاشي - استعمال الکاشي
نَقاشی - نقاش	الرسم - رَسَام
نَماز	الصلاة
پیشنَماز	إمام (الصلاة)
نَمازخانه	مُصَلّا ، دار صلاة
پَنجِرِه	نافذة
دُرُون	داخل ، جَوَف
روحانیون	رجال الدين
دَر بَار	بلاط (حاکم)
ساختمان	بناء ، بنایة
دارای ..	متضمن .. ، مشتمل على + ثَرِي
أجناس	بَضائع

سُتُون	عمود
إِسْتَخْرَ	حوض ، بركة
تَا بِحَال	إلى الآن
جُنْبَان	متحرك
آتَشْكَدِه	معبد للنار
پُل	جسر
كَلِيسَا	كنيسة
چاپ	طباعة
چاپخانه	مطبعة
آهَن	حديد
إِرَادَ تَمَسَنَد	المريد ، المخلص

أسماء أو أفعال أو مصطلحات متقاربة

مُخْتَصَرًا = باختصار . بَقَصْد = بنية . تَعْطِيلَات = أيام العطلة ،
العُطْل . مُدَّتْهَا = مدة طويلة ، مُدَّات . حُكُومَتُ كَرْد = حكم . مُجَلَّل =
ذو جلال . مُتَعَلِّقٌ بِهِ = يعود إلى ، متعلق بـ . دَوْرُهُ صَقَوِي = العهد الصفوي .
صَنَعَتْكَر = صناعي ، عامل أو فنان صناعي . مِعْمَارِي = عمراني ، بنائي .
حَرَمَنَسَرَا = دار الحرم ، سراي الحرم . طَوْرِي كِه = بحيث ان . طوري
شد كِه = صار بحيث ان . مُهَاجِرَتُ كَرْد = هاجر . در مُقَابِل = تجاه ، في
المقابل . دَاخِلِه = الداخل ، الخوف . تَعْرِيف = مَدْح + تعريف . بِنَوْبِه
خود = بدوره ، .. ها . مَسْجِدِ جَامِع = المسجد الجامع . تَبْدِيلُ كَرْد =
بَدَل . سِه طَبَقِه اِي = ذو الثلاث طبقات . بِيَسْت صَفْحِه اِي = ذو العشرين
صفحة . أَرَامِنِه = الارمن . أَثَاث = مُعِيدَات ، اثاث . هُنِيل = اوتيل ، فندق .
ذَوْب = إذابة ، صَهْر . ذَوْبِ آهَن = صَهر الحديد . وَعَدِه = وَعْد . مُفَصَّل =
مفصلاً ، بصورة تفصيلية . خَاتِمِه = خِتَام ، خاتمة . قَدِيمِي ها = القداما .

کلمات مشترکه

وَصَف - اسْتِرَاحَت - بَعِيد - شَكَّ - أَعْظَم - مَيِّدَان - وَسِيع -
 طُول - عَرْض - كِيلُومِتر - مَسْجِد - مَزَايا - هِنْدَسِي - ضِلْع -
 مَعْمَارِي - كَبِير - نُور - مَقَام - مُحْتَرَم - قَصْر -
 اسْتِقْبَال - سَفَرَا - شَخْصِيَّت (ذو مكانة) - مِهَارَت - مَحَلِّي -
 مُنْحَصِر - مَوْجُود - اِنْعِكَاس - اَعْجُوبِه - خَلِيفَه - حُرُوف - مَجَال -
 تَطْوِيل (إطالة) - باقی (بقية) - تَأْيِيد - بِحَقِّ .

نامه

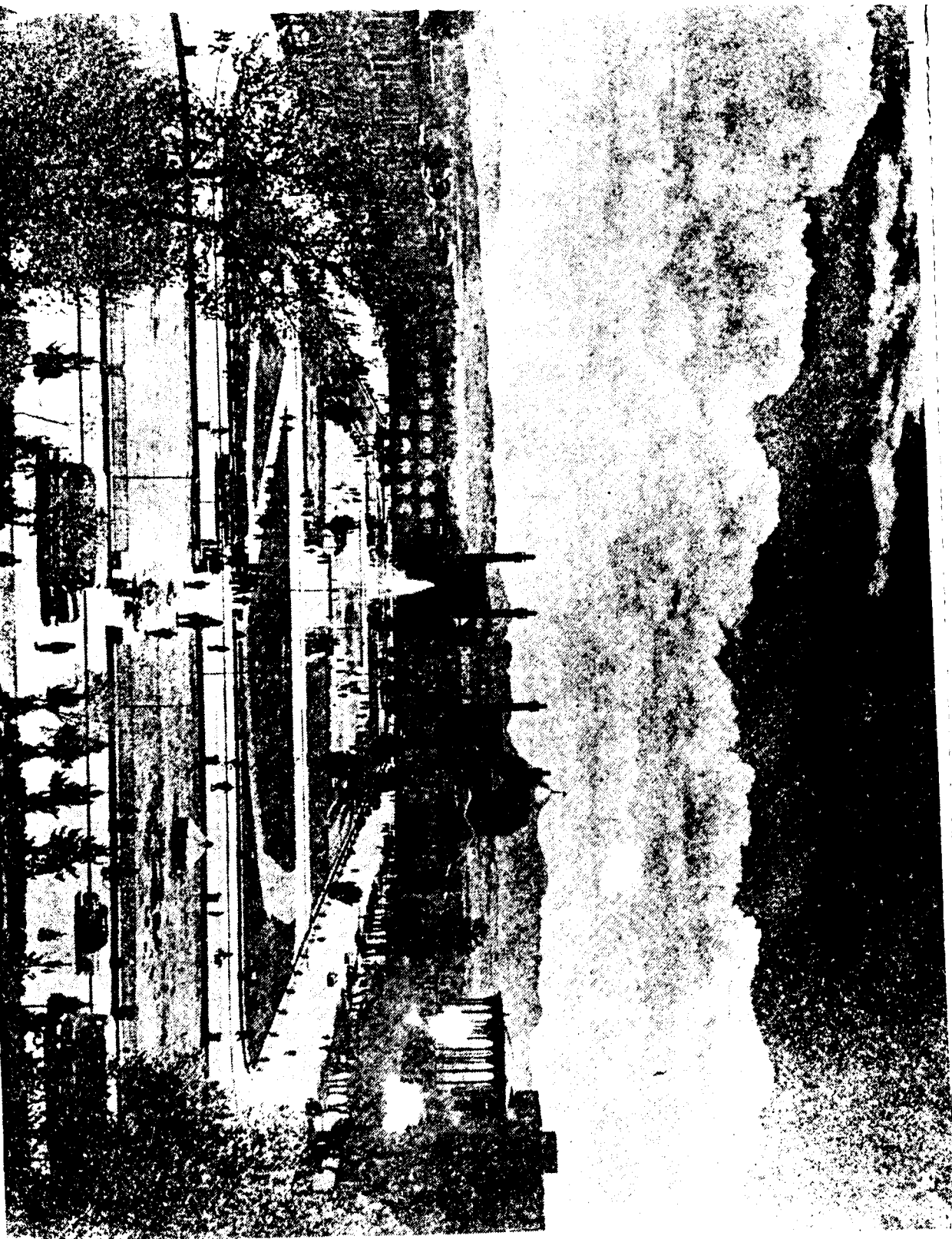
اصفهان ، روز دوشنبه ۱۳۶۰، ۱، ۳

پرویز بسیار عزیزم قربانت گُردم

این دفعه برایت از اصفهان می نویسم ، اصفهانی که سالها بود آرزوی دیدن آنرا داشتم . اما در وصف آن چه برایت بنویسم ؟ مختصراً میتوانم بگویم که همه آنچه در باره این شهر خوانده یا شنیده ایم ، کمتر از حقیقت آن است . دو روز پیش ، من و برادرم جمشید و دوستان « هادی غفوری » ، بقصد استراحت و گذراندن چند روز تعطیلات به اینجا آمده ، و بعید نیست سری هم بشیراز بزنیم .

دیروز و امروز از قسمت های مهمی از آثار شهر دیدن کردیم . می دانی که اصفهان مدتها پایتخت ایران بوده ، و هر يك از خاندانهائی که در آن حکومت کردند ، آثاری زیبا و مجلل از خود بر جا گذاشته ، ولی شکی نیست که مهمترین و زیباترین آثار این شهر ، متعلق بدوره صفوی است ، و قسمت اعظم آن در اطراف میدان « نقش جهان » قرار دارد .

اصفهان : میدان نقش جهان ←

« نقش جهان » چیست ؟

آن يك ميدانِ وسیع است که طولِ آن بیش از نیم کیلومتر ، و عرض آن صد و شصت و چهار متر می باشد . در طرفِ جنوبِ میدان ، مسجدِ باشکوهِ بسیار مجلی است که بدستور شاه عباسِ بزرگِ صفوی بنا شده ، و بنام « مسجد شاه » معروف بوده است . مزایای هندسی این مسجد ، و هنری که در سردرها و گنبد و ستون‌ها و ستون‌های آن بعمل آمده ، از شاهکارهای صنعتگران ایران است .

در ضلع شرقی میدان ، مسجد دیگری دیده میشود بنام مسجد « شیخ لطف الله » . ولی این اخیر به بزرگی مسجد اول نیست ، اما می توان گفت که کاشی کاری و نقاشی و هنر معماری که در آن بکار رفته ، آنرا یکی از زیباترین آثار ایران و خاور میانه قرار داده است . گفته اند این مسجد نمازخانه مخصوص خانمهای حرمسرای شاه عباس کبیر بوده ، و طوری ساخته شده که نور آفتاب همیشه از پنجره های آن به درون وارد میشود . اما شیخ لطف الله ، پیشنماز آن ، که نامش بر مسجد اطلاق شده ، یکی از روحانیون لبنانی بوده که در قرن یازدهم هجری (هفدهم میلادی) از دمی در « جبل عامل » بنام « متیسر الجبل » به ایران مهاجرت کرده ، و در دربار شاه عباس صفوی مقام محترمی داشته است .

در مقابل مسجد شیخ لطف الله ساختمان « عالی قاپو » است که قصری برای استقبال سؤرا و شخصیتهای بزرگ بوده ، و در ساختمان داخله آن ، هنر و مهارت زیادی بکار رفته است . اما طرف شمال میدان « نقش جهان » بازار بزرگ اصفهان است ، که دارای اجناس محلی بسیار زیبا می باشد .

البته آثار دوره صفوی منحصر به نقش جهان نیست ، بلکه ساختمانهای مهم دیگری از آن دوره نیز موجود است ، که برجسته ترین آنها قصر « چهل ستون » است . این قصر در واقع فقط بیست ستون دارد ، ولی چون در مقابل آن يك استخر آب موجود است ، ستونهای آن ، پس از انعکاس در آب ،

چهل ستون می نمایند .

این بود آثاری که تا بحال از آن دیدن کرده ایم ، و امید است بتوانیم در سه روز آینده از جاهای دیگر که راجع به آنها تعریف زیادی شنیده ایم بازدید کنیم ، مانند :

- ۱ - « مینارِ جُنُبان » که بنوبه خود يك اعجوبه هندسی دیگر است
- ۲ - « مسجِدِ جامع » که قبلاً آتشکده ای بوده و خلیفه اموی عمر بن عبد العزیز آنرا بمسجد تبدیل کرده است
- ۳ - خیابان « چهار باغ » و مدرسه تاریخی آن
- ۴ - پُل‌های قدیمی زیبا ، مخصوصاً « سی و سه پُل » که سه طبقه ای است
- ۵ - کلیسای آرامنه « جُلُفا »^۱ که در قرن شانزدهم میلادی قدیمترین چاپخانه در ایران را داشته اند ، و در موزه آن کلیسا قسمتی از اثاث و حروف آن چاپخانه هنوز موجود است
- ۶ - هتل‌های زیبا ، و مخصوصاً هتل شاه عباس
- ۷ - دانشگاه اصفهان
- ۸ - کارخانه ذوب آهن ، و غیره .

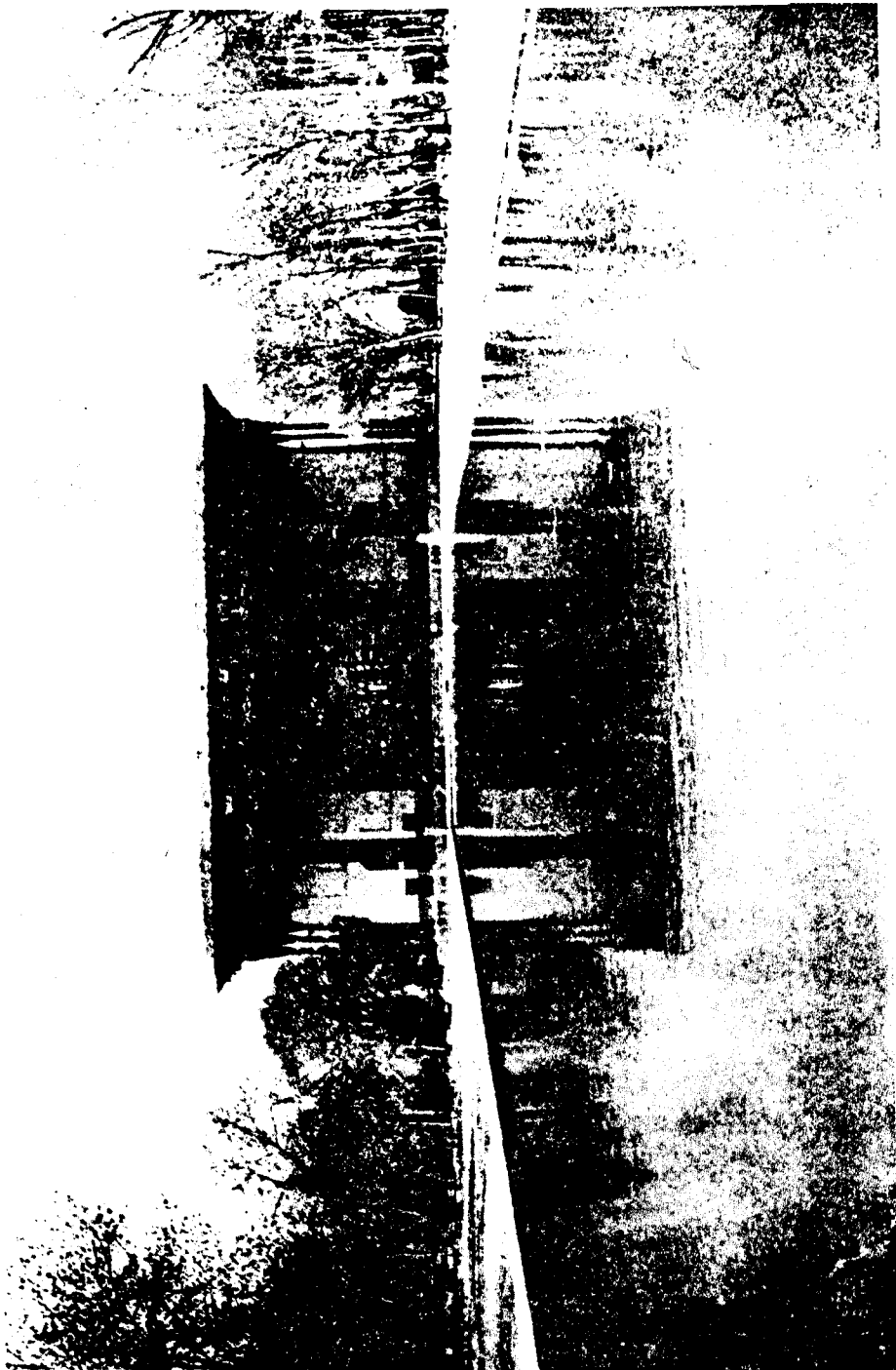
برادر عزیز

علاوه بر اینکه خسته هستم ، وقت دیر است ، و مجالی برای تطویل ندارم ، اما به تو وعده می دهم که پس از بازدیدِ باقی آثار ، مفصلتر برایت بنویسم . در خاتمه امیدوارم تو نیز این شهر زیبا را ببینی ، و مانند من گفته قدیمی ها را تأیید کنی ، که بحق می گفتند : اصفهان نصف جهان است .

ارادتمند

سهراب

۱- جُلُفا : محله ای است نزدیک اصفهان .

اصفهان : قصر چهل ستون

الفَهْرِسُ

- ١ - المفردات الفارسية ومعانيها
- ٢ - مصطلحات فارسية ومدلولاتها
- ٣ - مواد الأفعال وأصوبها
- ٤ - موضوعات الكتاب

المفردات الفارسية

الواردة في هذا الكتاب ، مع معانيها أو مدلولاتها

سيد :	آقا	أ -	
جاء :	آمد	علامة للدعاء (بعد	
عَلِمَ + تَعَلَّمَ :	آموخت	الاسم) ، وللصفة	
معلم (ابتدائي) :	آموزگار	المشيئة (بعد مادة	
مزج :	آمیخت	الفعل)	
ذاك :	آن	ماء :	آب ✓
هـ ، ها (ضمير	آن	اسم شهر ايراني	آبان ، أبان ✓
لغير العاقل)		نار :	آتش ✓
هم + ألائك :	آنان	معبد للنار	آتَشكده
هناك :	آنجا	آخر :	آخر ✓
ما ، الشيء الذي	آنچه	(يوم) الجمعة	آدينه
هم + ألائك :	آنها	اسم شهر ايراني	آذر
حديد :	آهن	ضريح	آرامگاه ✓
غناء :	آواز	أمنية	آرزو ✓
جلب ، أوردَ :	آورد	علامة للشبهة	آسا
هل ، أ (علامة	آيا	معرفة ، ب	آشنائي ، با ✓
للاستفهام)		ابتداء	آغاز ✓
المستقبل :	آينده	شمس :	آفتاب ✓

آبَنَدگان	: الآتون ، القادمون	آدَبِيَّات	: أدب - آداب
آينه ، آيينه	: مِرآة	إرادَتَمَنَد	: المريد ، المخلص
آبان ، آباز	: اسم شهر ايراني	أرامينه	: الأرمن
إبتدا	: ابتداء ، بداية	إرْتِباط	: ارتباط
إتِّفاق	: مصادفة	أز	: من + عن
إتِّفاق* أفتاد	: اتفاق ، حدث	أُسْتاد	: استاذ
أاث	: اثاث ، معدات	أُسْتان	: مقاطعة ، محافظة
أثر	: اثر (تأثير)	إسْتَخْر	: حوض ، بركة
أجناس	: بضائع	إسْتِراحَت	: استراحة
إحْتِرام	: احترام	إسْتِفاذه	: استفادة
إحْتِمَال	: احتمال	إسْتِقْبال	: استقبال
إحْتِمَال* داد	: احتمال ، قدر	إسْفَنَد	: اسم شهر ايراني
إخْتِلاف	: اختلاف	إسلام	: الاسلام
أخلاق	: أخلاق	إسم خاص	: اسم علم
أخير	: الأخير	اسم عام	: اسم جنس
أخيراً	: أخيراً	أشعار	: أشعار
إدارات	: دوائر (العمل)	أصلي	: أصلي
إداره	: إدارة ، دائرة	أطراف	: نواح
	(العمل)	إطْلَاعات	: معلومات
إدارى	: اداري	إطلاق	: اطلاق
إدامه	: دوام ، استمرار	أعجوبه	: اعجوبة
إدامه دارَد	: مستمر	أعْظَم	: أعظم
أدبى	: أدبي	أعلام	: اعلام (الأشخاص)
		أفتاد	: وقع

فهارس : ١ - المفردات الفارسية ومعانيها

افتتاح	: افتتاح	أوائل	: أوائل
أفراد	: أفراد	أواخر	: أواخر
اقتصاد	: الاقتصاد	أول	: الأول
إقدام	: إقدام	أولاً	: أولاً
أكنون	: الآن	أي	: يا (للنداء)
أكرم	: الاكرم	ايستاد	: وقف
أكر	: إذا ، لو	ايستانند	: أوقف
الآن	: الآن	ايشان	: هم
ألْبَتَه	: طبعاً	ليمان	: الايمان
الخ	: الخ ، إلى آخره	لين	: هاذا
امتحان	: امتحان	لينان	: هاؤلاء
امروز	: (هاذا) اليوم	لينجا	: هنا
امسال	: (هاذه) السنة	اينجا وآنجا	: هنا وهناك (أماكن مختلفة)
امشب	: (هاذه) الليلة	اينقدر	: هاذا المقدار ، كذا
أما	: ولاكن + أما	اينكه	: أن ، أن
أميد	: أمل	اينها	: هاؤلاء
أميدوار	: مؤمل		
أنبيا	: الانبياء		
انتظار	: انتظار		
اندازه	: قياس + مقدار		
اند (واند)	: نيّف (ونيّف)	ب ، به	: إلى + ب (حرف جر)
انعكاس	: انعكاس	با	: مع
أهميت	: أهمية	با (با أخلاق)	: ذو (ذو أخلاق)
	: هو ، هي		

بَدَ بَخْت : سبب الخط ، تعيس	بلاخيرِه	: أخيراً
بَدَ بَخْتِي : التعاسة	باخود	: معه ، مع نفسه
بدو = به أو له	بار	: مرة
بدون	بارِه (در باره)	: شأن (بشأن)
بدین = به این : لذاذا	باز	: مفتوح
بَر (بَر عَكْس) : على (على العكس)	باز ، باز هم	: مرة ثانية
برادر	بازار	: سوق
برای	بازرگانی	: تجارة
برج : برج (سماوي)	بازرگانی	: تجاري
برجا گذاشت : خلف ، ترك	بازی	: لعب
برجسته	باش	: كن (مادة فعل)
برخ		: بود
برخواست	باغ	: بستان
برد	باغات	: بساتین
برق	باغبان	: بستاني
برگ	باقي	: باقي .. ، بقية
برگشت	باهم	: معاً
بزرگ	باهوش	: ذكي
بسیار	باید	: يجب
جم ، كثير + جداً	بایستی	: يجب + كان يجب
بعد (بعد از او) : بعد (بعده)	بخت	: حظ
بعد ، و بعد : و بعد ، ثم	بخشش	: هبة
بعد (سال بعد) : التالي (السنة التالية)	بخشيد	: وهب
في ما بعد	بد	: رديء ، سيء

فهارس : ۱ - المفردات الفارسية ومعانيها

بعضی ، از :	البعض ، من :	بیرون آمد :	غادر (جاء خارجاً) :
بعضی ها :	البعض (للجمع) :	بیرون بُرد :	أخرج :
بَعید :	مستبعد :	بیرون رَفَت :	غادر (ذهب خارجاً) :
بَقِیّه :	بقیه :	بیست :	عشرون :
بکار بُرد :	استعمل :	بیسکویت :	بسکویت :
بکار رَفَت :	استعمل :	بیش :	أكثر :
بلاد :	بلاد :	بیشتر :	أكثر + معظم :
بلکه :	بل :	بیشتر :	غالباً ، على الأكثر :
بله :	نعم :	بین :	بین :
بنا :	بناء :	بینا :	بصیر :
بنا بر این :	بناء على هذا :	- پ -	
بنا شد :	بُني ، شيد :	پا :	رجل :
بنام :	شهير + باسم :	پائیز ، پاییز :	الخريف :
به ، ب :	إلى + ب (حرف جر) :	پارسال :	السنة الماضية :
بهار :	الربيع :	پادشاه :	ملك :
بِهَمَن :	اسم شهر ايراني :	پاشيد :	رَشَّ ، نثرَ :
بود :	كان :	پانزده :	خمسة عشر :
بودجه :	ميزانية :	پانصد :	خمس مئة :
بوسه :	قبلة :	پایتخت :	عاصمة :
بوسيد :	قَبَلَ :	پاییز ، پائیز :	الخريف :
بیان (بیان کرد) :	بیان (بین) :	پخت :	طبخ :
بیدار :	مستيقظ :	پدر :	أب :
بیرون :	خارج ، خارجاً :		

پیدا کرد :	وجد ، لقي	پدر بزرگ :	جد
پیدا شد :	لقي ، وجد	پرسيد :	سأل
پير :	مسن ، شيخ	پريد :	قفز + طار
پيراهن :	ثوب + قميص	پس :	إذا
پير مرد :	رجل عجوز	پس (پس از او) :	بعد (بعده)
پيش (پيش از او) :	قبل (قبله)	پسر :	صبي + ابن
پيشنماز :	إمام (صلاة)	پسر برادر :	ابن الاخ
پيغمبر :	نبي ، رسول	پسر خواهر :	ابن الاخت
ت -		پسر داني :	ابن الحال
		پسر شوهر :	ابن الزوج
ت (بعد الاسم) :	ضمير ملكية .. لك	پسر عمو :	ابن العم
تا :	حتى + لكي	پس فردا :	بعد غد
تابستان :	الصيف	پس گرفت :	استرجع
تاتار :	التار ، التتر	پشت (.. او) :	ظهر (..)
تاريخ :	تاريخ	پشت سر او :	خلفه
تازه :	جديد ، حديث	پنج :	خمسة
تأسيس :	تأسيس	پنجاه :	خمسون
تکسي :	تکسي	پنجره :	نافذة
تأيد :	تأيد	پنجشنبه :	الخميس
تبدیل :	تبدیل	پل :	جسر
تبريك :	تبريك ، تهنة	پلاك :	لوحة ، صفيحة
تجدید :	تجدید	پوشيد :	ارتدا ، لبس
تعلّم :	تعلّم	پول :	نقود
تحصيل :	تحصيل	پیدا :	جلي ، واضح

تَمَام كَرْد : أتم	تَر (بعد الصفة) : علامة التفضيل
تَن : بدن ، جسد	النسبي
تَن : شخص	تَرْجِيح داد : فَضْل
تَنظِيم : تنظيم	تَرْسِيد : خاف
تَنظِيم كُنَنده : منظم	تُرْكَمَن : التركمان (شَعْب)
تَنها : وحيداً ، وحيد	تَرْكيب : تركيب
تُو : انت	تَرْكيب شد : تَرْكَب ، تَأَلَّف
توانا : قدير	تَرين (بعد الصفة) : علامة للتفضيل
تَوَجُّه : اهتمام	المطلق
تَوَلَّد : ولادة	تَصْمِيم گِرِفت : صَمَم
تومان : وحدة النقود الايرانية	تَطْوِيل : إطالة
تير : اسم شهر ايراني	تَعَجُّب : تعجب
- ث -	تَعْرِيف : تعريف + مَدْح
	تَعْطِيل : عطلة
ثانیه : ثانية (ج . ثوان)	تَعْطِيلَات : أيام العطلة ، عطلة
ثُلث : ثلث	عدة أيام
- ج -	تَعْيِين : تعيين
جا : مكان	تَفْرِيح : سرور ، تنزه
جاده : جادة ، طريق	تَقْدِيم كَرْد : قدم
مستوية ، رئيسية	تَقْرِيْباً : تقريباً
جامع (مسجد) : الجامع (المسجد الكبير)	تَقْوِيم : تقويم
جان : روح ، نفس	تَكَرَّار : تكرار
	تَمَاشَا : مشاهدة (تَفَرُّج)
	تَمَام شد : تم

جان (بعد الاسم) :	(عزيز كالروح)	چرخيد :	دار :
جايزه :	جائزة :	چشم :	عين (للنظر)
جديد :	جديد :	چشمه :	عين (للماء)
جشن :	عيد + احتفال :	چقدر :	كم (للكمية)
جشن گرفت :	احتفل :	چگونگي :	كيفية :
جلو :	أمام :	چگونه :	كيف :
جلو :	متقدمة (للساعة)	چنانچه :	إذا ، فيما لو
جلو بُرد :	قدم :	چنانكه :	كما :
جلو رفت :	تقدم :	چند :	كم ؟ (للعدد)
جمع شد :	تجمع :	چند :	بضعة (للتقليل)
جمعه :	الجمعة :	چند شنبه :	أي يوم في الأسبوع
جنبان :	متحرك :	چند عدد :	بضع قطع
جنگيد :	حارب :	چندم :	أي درجة ؟ (للعدد
جنوب :	الجنوب :	چندين .. :	الترتيبي)
جهان :	العالم ، الدنيا :	چنين :	عدة .. (للتكثير)
جو :	شعر :	چه :	كذا :
جواب :	جواب :	چه :	أي (للإستفسار
جوى :	ساقية ، مجرا ماء :	وللتعجب)	
- ج -		چه (چه از او) :	إذ (إذ منه)
		چه (چه از این یا) :	سواء (سواء من
		هاذا او)	
چاپ :	طباعة :	چه ، چي :	ماذا :
چاپخانه :	مطبعة :	چهار :	أربعة
چرا :	لماذا :	چهارده :	أربعة عشر
چرخاند :	أدار :		

چهارشنبه	: الأربعاء	حمایت	: حماية
چهار صد	: أربع مئة	حمایت کرد	: حما
چهیل	: أربعون	حمله	: حملة ، غزوة
چون	: لأن - بما أن	حیات	: الحياة
چید	: نستق ، صفق	حیف	: حيف ، مؤسف أن
چیز	: شيء	- خ -	
چیست	: ماذا يكون ، ماهو		
- ح -		خارج (از شهر)	: خارج (المدينة)
		خاتمه	: ختام ، خاتمة
حاضر	: حاضر ، مستعد	خاله	: خالة
حالا	: الآن	خاندان	: اسرة ، سلالة
حال حاضر	: الوقت الحاضر	خانم	: سيدة + آنسة
حذر	: حذر	خانه	: بيت
حرف	: كلام + حرف	خانواده	: أسرة ، سلالة
حرف زد	: تكلم	خاور (میانه)	: الشرق (الأوسط)
حرّمسرا	: دار الحرم	خبّر	: خبر
حروف	: حروف	خبّر داد	: أخبر
حضرت	: حضرة (للاحترام)	خدا	: الله
حق	: الحق	خرداد	: اسم شهر ايراني
حقیقت	: الحقيقة	خرید	: اشترا
حقیقتاً	: حقيقة	خسته	: تعب ، تعبان
حکما	: الحكماء	خطر	: خطر
حکومت کرد	: حکم	خط	: خط
حکیم	: حکيم	خلیفه	: الخليفة

فهارس : ١ - المفردات الفارسية ومعانيها

خَوَشَبَخْت : حسن الحظ	خَوَشَبَخْتَانَه : لحسن الحظ	خَوَشَحَال : سعيد ، مسرور	خَوَشْ طَعْم : حَسَن الطعم	خَوَشَمْ آمَد : استحسنت ، سررتُ	خويش ، خويشان (قوم ..) : الأقارب	خيابان : شارع	خَيْر : لا	خَيْلِي : كثير + جداً
خَنَدَه : ضحكة	خَنَدِيد : ضحك	خواباند : أنا ، نوم	خوابيد : نام	خوابيده : متوقفة (للساعة)	خواست : أراد ، طلب	خواند : قرأ + غنّا	خواننده : قارئ + مغن	خواه (لين باشد ..) : سواء (كان هاذا ..)
خواهر : اخت	خوب : حَسَن	خود (قبل الاسم) : أداة تأكيد	خود (بعد الاسم) : ضمير ملكية مشترك	خود بين : مغرور	خود خواه : أنا	خود داری : تمنّع ، تحفظ	خود شناسی : معرفة الذات	خود مکار : قلم « حبر » ناشف
خود نویس : قلم حبر	خوراک : طعام	خورد : أكل	خوش : سعيد ، حَسَن	دايره : دائره ، مستديرة	دائي ، داي : الحال	داد : أعطى	دارا : ذو ، متضمن + ثري	داستان : قصة ، حكاية
داشتن : التملك	داماد : عريس + صهر	دانا : عليم	دانيست : عليم + عدّ	دانش : العلم	دانش آموز : تلميذ (قبل الجامعة)	داستان : قصة ، حكاية	داشتن : التملك	داماد : عريس + صهر
دانا : عليم	دانيست : عليم + عدّ	دانش : العلم	دانش آموز : تلميذ (قبل الجامعة)	داستان : قصة ، حكاية	داشتن : التملك	داماد : عريس + صهر	دانا : عليم	دانيست : عليم + عدّ
دانش : العلم	دانش آموز : تلميذ (قبل الجامعة)	داستان : قصة ، حكاية	داشتن : التملك	داماد : عريس + صهر	دانا : عليم	دانيست : عليم + عدّ	دانش : العلم	دانش آموز : تلميذ (قبل الجامعة)

فهارس : ١ - المفردات الفارسية ومعانيها

دانشجو :	طالب (جامعي) :	دَسْت :	يد :
دانشكده :	كلية (جامعية) :	دَسْتِه :	مجموعة :
دانشگاه :	جامعة :	دَسْتِه (گُل) :	باقة (ورد) :
دانشمند :	عالِم :	دَسْتُور :	أمر :
دانشور :	ذو علم ، عالِم :	دُعَا :	دعاء :
دانه - دانه ها :	حبة - حبات :	دَعَوَت :	دعوة :
دای ، دائی :	الحال :	دَعَوَت شُدِه :	مدعو :
دبستان :	مدرسة (ابتدائية) :	دَعَوَت شُدِگان :	المدعون :
دبیر :	معلم (ثانوي) :	دَفْتَر :	دفتر :
دبیرستان :	مدرسة (ثانوية) :	دَفْعِه :	مرة :
دختر :	بنت ، ابنة :	دَفْن ، گَرْدِيد :	دُفِن :
در :	باب + في :	دَقِيق :	دقيق :
دربار :	بلاط (حاكم) :	دَقِيقِه :	دقيقة (لوقت) :
در حالیکه :	بينما ، في حال أن :	دُکُتُر :	دكتور :
در حدود :	حوالي ، في حدود :	دُکان :	دكان :
درخت :	شجرة ، شجر :	دُنْیا :	الدنيا :
در زَد :	قرع الباب :	دِه :	عشرة :
درون :	داخل ، جوف :	دِه :	قرية :
دریا :	بحر :	دَو :	اثنان :
دریاچه :	بحيرة :	دَوَا :	دواء :
درس :	درس :	دَوَازْدِه :	اثنا عشر :
درس خواند :	درس :	دَوخت :	خاط ، خیط :
دُرُسْت :	صحيح + مستقيم :	دَوَر :	حول :
دُرُسْت کرد :	عمل ، حقق + سوا :	دور :	بعيد :

- ر -	دَوْران : عهد
را : (علامة للمفعول	دَوْرانِ معاصر : العصر الحديث
المعرفة)	دَوْره : عهد
را (بعد الفاعل) + « است » او « بود » :	دَوْرهٔ اسلام : العهد الاسلامي
(تؤدي معنا التملك)	دوست : صديق
راجع به : في ما يتعلق بـ	دوست داشتَن : الحُب (مصدر)
راه : طريق	دُوشنبه : (يوم) الاثنين
رُبُع : ربع	دَوْلَت : الدولة - الحكومة
رُجوع كَرْد : رجع (إلى) ،	دَوْلتي : حكومي
اعتمد (على)	دويست : مئتان
رَحْمَت كَرْد : رحم	دَتي : اسم شهر ايراني
رَحْمَت كُنْد ، .. كُنَاد : ليرحم	ديد (مادته : بين) : رآ
رِسْتُوران : مطعم	ديدَن : زيارة + رؤية
رُسوم : رسوم ، تقاليد	ديد و باز ديد : تبادل الزيارات
رَصيد : وصل	ديروز : أمس
رَفَت : ذهب	ديشب : الليلة البارحة
رَفَت وَاَمَد : الذهاب والاياب	ديگتر : آخر ، أخرا
رَقص : رقص	دين : دين
رَقصيد : رقص	ديوار : جدار ، حائط
رَمز : رمز	ديوان : ديوان (شعر)
رُوبوسي : تقبيل الوجه	ديوانه : مجنون
رودخانه : نهر	- ذ -
روز : يوم	ذوب : صهر ، إذابة
روزانه : يومي	

فهارس : ۱ - المفردات الفارسية ومعانيها

روزگار	: الدهر ، الايام	زَنَ بَرادر	: زوجة الاخ
روزنامه	: جريدة	زَن پدر	: زوجة الاب
روژه	: صائم	زَن دائي	: زوجة الحال
روژه	: صيام	زَن دگي	: الحياة
روشن	: نير ، مضاء	زَن عمو	: زوجة العم
روی	: فوق ، على وجه	زَنگ	: جرس
روی	: وجه	زَنگ زَد	: قرع الجرس
رياضي	: رياضي (رياضيات)	زود	: باكرآ + مريعآ
ريال	: وحدة النقود	زياد	: كثير
	: الايرانية الصغيرة	زيبا	: جميل
ريخت	: صب ، أسال	زيبائي	: الجمال
		زيرا = چون	: لأن

- ز -

زاده (عموزاده)	: ابن ، بنت (ابن العم)	سابقه	: سابقه
زبان	: لغة	ساختمان	: بناء ، بناية
زَد	: ضَرَبَ	ساعت	: ساعة
زَر	: ذَهَبُ	ساعتِ ديوارى	: ساعة حائط
زَرين	: ذهبي	ساعتِ مَجى	: ساعة يد
زَرَد	: أصفر	سال	: سنة
زَمان	: زمان	ساله (دوساله)	: سنة (ابن ستين)
زَمستان	: الشتاء	سَبزى	: خضرة
زَمين	: الارض	سپس	: ثم ، وبعدئذ
زَن	: امرأة + زوجة	سپه	: جيش

سِبْهَبَد :	فريق (رتبة) :	سِيَكَه :	مسكوكات ، نقود :
	عسكرية (		مسكوكه
سُتُون :	عمود :	سَلَام ، (.. كرد) :	سلام ، (سَلَم)
سَدَّ :	سَدَّ :	سَلْسَلَه :	سلسلة ، سلاله
سَر :	رأس :	سُلْطَان :	سلطان ، مَلِك
سَراسَر :	من الطرف للطرف :	سُلْطَه :	السلطة
سِرَابَتْ كَرْد :	سَرَا :	سُمَاق :	سُمَاق
سَرْچِشْمَه :	ينبوع :	سُنْبُل :	سُنْبُل
سَرْدَر :	العتبة فوق المدخل :	سُنَّت :	سُنَّة
سَرِ رَاه :	على الطريق + :	سَه :	ثلاثة
	اثناء الطريق	سَه شَنْبِه :	الثلاثاء
سَر زَد :	الم ، عَرَج :	سَوخْت :	احترق
سَر سال :	راس السنة :	سوزاند :	أحرق
سِرْكِه :	خَلَّ :	سِي :	ثلاثون
سَرِ وَقْت :	على الوقت ، مع الوقت :	سِيَاست :	السياسة
		سِيَا سِي :	سياسي
سُنَّت :	ضعيف ، رَخْو :	سِيَب :	تفاح
سَطَر :	سَطَر :	سِير :	ثوم
سَقَر :	السَقَر :	سِيَزْدَه :	ثلاثة عشر
سُقْرَه :	سفرة (طعام) :	سِيَصْد :	ثلاث مئة
سُقْرَا :	سفراء :	سِيم :	فضة
سِفِيد :	أبيض :	سِيمِين :	فضي
سَقِينَه (فضائي) :	سفينة (فضائية) :	سِينَمَا :	سينما

- ش -		
شاعر	شاعر	شاعر
شاعران ، شعرا	شاعران ، شعرا	شاعران ، شعرا
شاگرد ..	تلميذ ..	شاگرد ..
شانزده	سنة عشر	شانزده
شانس	حظ	شانس
شاه	ملك	شاه
شاهين	ملكي	شاهين
شاهنامه	(كتاب) الشاهنامه	شاهنامه
شاهنكار ، .. ها	رائعة ، روائع	شاهنكار ، .. ها
شايد	لعل ، ربما	شايد
شب	ليل	شب
شبيه به	شبيه ب ، مشبه ل	شبيه به
شخصيت	شخصية ، ذو مقام	شخصيت
شد	صار	شد
شدت	شدة	شدت
شراب	خمر	شراب
شرق	الشرق	شرق
شروع ، (.. كرد)	ابتداء ، (ابتدا)	شروع ، (.. كرد)
شست	غسل	شست
شش	سنة	شش
ششصد	ست مئة	ششصد
شصت	ستون	شصت
شعر	شعر	شعر
شعرا	شعرا	شعرا
شكار	صيد	شكار
شكست	كسر + انكسر	شكست
شك	شك	شك
شكوه	جلال	شكوه
شما	أنتم	شما
شماره	رقم	شماره
شماره گذاري	ترقيم	شماره گذاري
شمال	الشمال	شمال
شمع	شمع	شمع
شمعدان	شمعدان ، حمل	شمعدان
الشمع		الشمع
شنبه	السبت	شنبه
شنونده	سامع ، مستمع	شنونده
شنيد	سمع	شنيد
شهر	مدينة	شهر
شهرستان	مركز المحافظة ،	شهرستان
	مدينة ثانوية (بعد	
	العاصمة)	
شهر يور	اسم شهر ايراني	شهر يور
شوم	شوم + مشوم	شوم
شوهر	الزوج	شوهر
شوهر خاله	زوج الخالة	شوهر خاله
شوهر خواهر	زوج الاخت	شوهر خواهر

عَدَس	: عدس	- غ -	
عَرَبِي	: عربي	غَرْب	: الغرب ، المغرب
عَرَض	: العرض	غُرُوب	: الغروب ، المغرب
عَرُوس	: العروس + الكنة	غَيْرَ ، آز او	: غير ، ه
عَصَبَانِي ، (..شد)	: عصبي + غضبان ،	- ف -	
(غَضِبَ)		فال	: الفال ، (التبصير)
عَصْر	: العصر	فالکبر	: المنجم ، قاريء البخت
عَقَب (ساعت)	: متأخرة (الساعة)	فَرْدَا	: غداً
عَقَائِد	: عقائد	فَرْدَا شَبَّ	: ليلة الغد
عَقْرَبَه	: عقرب (الساعة)	فِرِسْتَاد	: أرسل
عَقْل	: العقل	فِرِسْتَنْدِه	: المرسل
عَقِيدَه ، (..دارد)	: عقيدة ، (يعتقد)	فَرَمُود	: أَمَرَ + فَعَلَ
عَكْس	: صورة	فَرَمَنْگ	: ثقافة
عِلَاوه ، بَر اِين	: علاوة ، على هاذا	فُرُو	: منخفض ، دان
عِلَّت	: علة ، سبب	فُرُوتَن	: متواضع
عَمَلِي	: عملي	فُرُوتَنِي	: التواضع
عَمَه	: العمة	فُرُوخْت	: باع
عَمَو (..زاده)	: العم (ابن العم)	فَرُورْدِين	: اسم شهر ايراني
عُموم	: العُوم	فَصَل	: فصل
عُموماً	: عموماً	فَضَا	: الفضاء
عُنْوَان	: عنوان (كتاب)	فَضَائِي	: فضائي
عَهْد	: عهد	فِعَل	: فعل
عَوَامِل	: عوامل	فَقَط	: فقط
عِيد	: عيد		

فُلان (آقا)	: (السيد) فلان	قَسَمَت	: قسم
فَوْقُ العادة	: فَوْقُ العادة ، جداً	قَصَد	: قصد ، نية
فيل	: فيل	قَصُر	: قصر
فيلم	: فيلم	قَلَم	: قلم (حبر)
- ق -		قَهْوَة	: قهوة
		قَهْوَة خانه	: مقها
قائِل ، (.. است)	: (انه) يقول بـ	قَوْمُ خويش ، ..	: الاقارب
قابِل ، ..	: اهل لـ ..	خويشان	:
قاضي	: القاضي	- ك -	
قبائل	: قبائل	كار	: عَمَلٌ ، شُغل
قُبَال (در مبال)	: تجاه (في مقابل)	كاردار	: قائم بالاعمال ،
قَبْل	: قبل		: متولي ..
قبلاً	: قبلاً ، من قبل	كارگر	: عامل
قَدَر	: قَدَر ، مقدار	كارنامه	: دفتر العلامات ،
قَدِيم	: قديم		: سجل الأعمال .
قَدِيمِي	: من عهد قديم ،	كاش ، كاشكي	: لیت
	أثري	كاشت	: زرع ، غرس
قَدِيمِي ها	: القُداما	كاشكي ، كاش	: لیت
قُرآن	: القرآن	كاشي	: الكاشي ، القيشاني
قَرَار داد	: جعل + أقر ، أحل	كاشي كاري	: صنعة الكاشي ،
قَرَار دارَد	: مستقر ، حال		: استعمال الكاشي
قُرْبانت گَرْدَم	: جُعِلْتُ فِدَاكَ	كافر	: كافر
قَرَن	: قرن	كاميل	: كامل ، تام
قَدِيمِي مُتَمَادِي	: القرون ، المتطاولة		

کاملاً	: بصورة كاملة ،	کہ	: أن + الذي
کبیر	: کبیر	کُهن	: قديم
کَبيسه (سال)	: کيسه (سنة)	کوچک	: صغير
کتاب	: کتاب	کوک ، (کوک	: مُعبأ ، (عبأ)
کتابفروشی	: مکتبه (لبيع	کَرْد	
کتابک	: کتیب	کیف	: حقیقه
کُجا	: این	کیلومتر	: کیلومتر
کُراوات	: کراوات		
کَرْد	: عمل ، فعل		
کُرِه	: کُرِه		
کَس - کسان	: شخص - أشخاص	گُذاشت	: وَضَعَ
کیشور	: وطن ، بلاد ،	گُذَرانند ، گُذَرانید	: أمضا ، قضا
	: دولة	گُذَشْت	: مضأ ، عَبَسَ ، مرّ
کشید	: سحب ، جرّ	گُذَشْتِه	: الماضي
کَف زَد	: صَفَقَ	گیران	: غال ، ثمين
کلاس	: صف (مدرسة)	گردش	: دَوْرَة + نزّهه
کَلَفْت	: خادِمَة	گُردید	: دار + صار
کَلِمه	: کَلِمَة	گِرِفت	: أخذ + انخذ
کَلِسا	: کَنِسَة		: (عیداً ، الخ)
کَم	: قلیل	گِرِفتار	: مُبْتَلَا
کَم کَم	: رویدأ رویدأ	گَشْت	: دار ، طاف +
کَم ویش	: (في) قلیل أو کثیر	صار	

- گک -

گانه (سه گانه) : علامة للاحتواء

على عدد (ثلاثي ،

ذو ثلاثة)

لطمه، (..خورد) : ضربة ، طعنة، (أصيب)	دورة :	گشت
لغويان :	قال :	گفت
لوحة	مقاله :	گفتار
ليره	محاورة ، تحادث :	گفتگو
- م -	ورّد + زهر :	گل
ضمير ملكية	مزهرية :	گلدان
(كتابي)	من نوع وردي ،	گلگون
نحن :	شبيه الورد	
مصادر ، مراجع	گمان، (..کرد) : الظنُّ، (ظنّ)	گمان
بأدب ، بطريقة	قبة :	گنبد
مؤدبة	تخت ، عرش	گه
ام :	مهّد :	گهواره
جدة :	گون (گلگون) : علامة للشبه أو	گون
مؤسسات	النوعية (كالورد)	
مؤسسة :	متنوع :	گونگون
ما شاء الله	نوع ، كيفية	گونه
مالي :	- ل -	
مؤمن :	على الأقل :	لا أقل
بقي :	ثوب + ثياب :	لباس
مثل :	لحظة (زمان)	لحظه
شهر + قمر	لذا :	لذا
متر :		

مُتَأَسِّفَانَه	: للأسف - بصورة	مُخَالَف	: مُعَارِض
مُتَعَلِّق ، به	: متعلق ، ب -	مُخْتَصَرًا	: باختصار
مُتَمَادِي (قَرَنَهَا) : متطاولة ، مديدة		مَخْصُوص	: خاص ، مخصوص
(قرون)		مَخْصُوصًا	: وبخاصة ، خاصة
مُتَوَسِّطَه (مَدْرَسَه) : متوسطة ،		مَدَارِس	: مدارس
ثانوية		مَدْرَسَه	: مدرسة
مُتَوَلَّد شُد	: وُلِدَ	مُدَّت	: مدة
مِثْل	: مِثْل	مُدَّتْهَا	: مدة طويلة (مُدَات)
مِثْلًا	: مِثْلًا	مَذْهَبِي	: ديني
مَجَال	: مَجَال	مُرَاجِعِينَ	: مراجعون ، رُوَاد
مُجَسِّمَه	: تَمَثَّل	مُرَبِّع	: مربع
مُجَلَّل	: ذو أبهة ، ذو جلال	مَرْد	: رَجُل
مَجَلَّة	: مجلة	مُرْدَاد	: اسم شهر ايراني
مَجِيد	: مجيد	مَرْدُم	: الناس
مُج	: مِفْصَل	مَرَكَّك	: الموت
مُجِي (ساعت)	: يدوية (ساعة)	مَرِيض	: مريض
مَحَبَّت	: محبة	مَرِيضْخَانَه	: مستشفى
مَحَبَّت آميز	: بمحبة ، مزيج	مَرَايَا	: مزايا
		مَرْبُور	: المذكور
		مِس	: نحاس
		مِسِين	: نحاسي
مُحْتَرَم	: محترم	مَسَاحَت	: مساحة
مُحَقِّق	: محقق	مُسَافِرَت ، (..کرد) : سفر ، (سَافَر)	
مَحَلِّي	: محلي	مَسْجِد	: مسجد

مَسِيحِيَان	: المسيحيون، النصارا	مُلَغَى، (..كرد): مُلغَا، (أَلغَا)
مُعَادِل	: معادل	مِلَت : الامة
مَعْرُوف	: معروف	مِلَتِي : وطني + أهلي (غير
مُعَلِّم	: مُعَلِّم	حكومي)
مَعْلُوم، (..شد): معلوم، (تبين)		مِيلِيُون، مِيلِيُون : مليون
مِعْمَارِي	: معماري، بنائي	مُمَكِّن : ممكن
مَعْمُول	: معمول به، متداول	مَنْ : أنا
مَعْمُولاً	: عادةً	مُنَابِع : مَصَادِر، مَرَاجِع
مَعْنَى	: مَعْنَا	مِنَار، مِينَار : مثدنة
مَعْهَدَا	: مع هاذا، رغم ذلك	مُنَاسِب : مناسب
مُعَيَّن	: مُعَيَّن، محدّد	مُنَاسِبَت : مُنَاسَبَة
مَغْرِب	: المغرب (وقت)	مُنْتَظِر، (..شد): منتظر، (انتظر)
مُغْل، مَغُول	: المَغُول	مُنْتَقِل، (..شد): منتقل، (انتقل)
مُفَصَّل	: مفصلاً، بتفصيل	مُنْحَصِر : منحصر، محصور
مُقَابِل	: مقابل	مَنْزِل : بيت، منزل
مَقَام	: مقام	مَنْسُوب، به : منسوب، إلى -
مُقِيم	: مقيم، ساكن	منتسب، إلى
مُقَيَّد	: مُتَقَيَّد	مَنْطِقَة : منطقة
مَكَّر	: (عبارة للاستيضاح	مَنْظُور، از : المقصود، من
	الاستنكاري أو	مُهَاجِرَت كرد : هاجر
	التأكيدي) + إلا،	مِهَارَت : مهارة
	سوا	مِهَر : اسم شهر ايراني
مَلَايِكَة	: مَلَائِكَة	مِهَرَبَان : بار، حنون،
مُلَاقَات	: لقاء	عطوف

فهارس : ١ - المفردات الفارسية ومعانيها

مُهْم	: مهم	نام	: اسم
مَوْجُود	: موجود	نامه	: رسالة + كتاب
موزه	: متحف	ناشی ، از	: ناشی ، من
مَوْسِم (تحصیلی)	: الموسم (الدراسي)	نان	: خبز
مَوْضُوع	: الموضوع	ناهار ، نَهار ، (..خورد) : غداء ، (تغذآ)	
مَوْقِعِيَّت	: توفيق ، نجاح	نتیجه	: نتیجه
مَوْقِع	: حين ، أوان	نَحَس	: منحوس ، نحس
می	: (علامة لفعل الماضي الاستمراري وللحاضر)	نَحْسِي	: النَحْس
		نُخُسْت	: أولاً
		نُخُسْتين	: الأول
مِيدَان	: ميدان ، ساحة +	نَزْد	: عند
	صعيد	نَزْدِيك	: قريب + قُرْب
ميز	: طاولة	نِسَبَت	: نسبة
ميلاد	: الميلاد	نِسَبَت به	: بالنسبة إلى
مليون ، مِيلِيون	: مَلِيون	نُسْخه	: نسخة
ميوه	: فاكهة	نِشان داد	: أظهر ، دلّ على ، أرا
- ن -			
ن	: (علامة نفى للفعل)	نِشانه	: علامة ، مظهر
		نِشِست	: جلس
		نِصْف	: نصف
نا (قبل الصفة)	: (علامة نفى دائم)	نُفُوذ	: نفوذ
نابود ، (.. شد)	: معدوم ، (زال)	نَقّاش	: رسام
نابودی	: العَدَم	نَقّاشی	: رسم
ناراحت ، (.. شد)	: متزعج ، (انزعج)	نُكْتِه	: نقطة

نیمه	: نصف ، منتصف	نگاه، (..کرد) : نظرة، (نَظَرَ)
		نِگَران، (..شد): مضطرب،
		(اضطربَ)
هَتِل	: فندق ، اوتیل	نَماز : صلاة
هَیجَدَه ، هَیجَدَه	: ثمانية عشر	نَمازخانه : مُصلّا ، دار
هَیجَرَت	: الهجرة	صلاة
هَدایا	: هدايا	نَمَک : ملح
هَدِيه	: هدية	نَمَکزار : منطقة ملحية
هَر (.. يك)	: كل (.. واحد)	نَمود : بدا ، تراءا + فعل
هَر چَند (..روز):	: كل بضعة (..أيام)	نَه : لا
+ وان یکن		نُه : تسعة
هَر چِه	: كلّ ما ، كل	نَهار ، ناهار : غداء
الذي		نُهِصَد : تسع مئة
هَر گاه	: كلما ، حينما ،	نُور : جديد
اذا ما		نُوبِه : نور
هزار	: ألف ، ١٠٠٠	نُود : تسعون
هزاره	: ذكرا ألفية	نور : النور
هَسْت	: يوجد	نوزدَه : تسعة عشر
هَسْتَن	: الوجود ، الانوجداد	نِوِشت : كَتَبَ
— الكون		نوشيد : شرب
هَشْت	: ثمانية	نُوع : نوع
هَشْتاد	: ثمانون	نيز : أيضاً
هَشْتَصَد	: ثمان مئة	نِست : ليس ، لا يكون
هَشْتار	: واع ، يَقِظ	نِصف : نصف
		نیم

فهارس : ١ - المفردات الفارسية ومعانيها

هَفْت : سبعة	هَتُوز : لما ، إلى الآن لم -
هَفْتَاد : سبعون	ما زال
هَفْتَصَد : سبع مئة	هوش : وعي + ذكاء
هَفْتِه : اسبوع	هَوَلَنَاك : مهول
هَفْدَه : سبعة عشر	- و -
هَلَهْلِه : زغرودة ، تهييص	و : (و حرف عطف)
هَم : أيضاً	وار (بعد الاسم) : (علامة للتشبيه)
هَم (به هَم) : بعضاً (بعضهم لبعض)	وارد ، (.. شد) : داخل ، (دَخَلَ)
هَم (قبل الاسم) : (علامة المشاركة والزمالة)	واقِع : الواقع
هَمَانطُور ، كه : كما ، كذلك ، على تلك الصورة التي	واقِعاً : واقعاً ، فعلاً
هَمچنان : باستمرار ، دائماً	واقِع شد : وقع
هَمچنان كه : كما ان	وزارت : وزارة
هَمچنين : كذا ، هاكذا	وزارتخانه : مركز الوزارة
هَمسايه : الجار	وزير : وزير
هَمه : الكل ، الجميع	وسيع : وسيع ، متسع
هَميشه : دائماً	وصف : وصف
هَمين : هاذا نفسه ، هاذا بالذات	وضَع : وضع ، اوضاع
هَمَدَسِي : هندسي	وعَد : وعد
هَمگفت : كبير + ثقیل	وفا : الوفاء
	وقت : الوقت
	وقتی ، وقتی كه : حينما ، عندما ، وقتما
	وگرفته : وإلا

فهارس : ١ - المفردات الفارسية ومعانيها

وَلَى	: ولاكن	يادْ گِرِفْت	: تَعَلَّمَ
وَيَرَان، (.. شد)	: خَرَبْ، (تَهْدَم)	يادَمْ آمَد	: تَذَكَّرْتُ
- ي -		يادَمْ رَفْت	: نَسَبْتُ
ي (بعد الاسم) : (علامة للنسبة		يازْدَهْ	: أَحَدُ عَشَرَ
والتنكير)		يَعْقَى	: أَي ، بَعْنَى
ي (بعد الصفة) : (علامة لنوعية		يَلِكْ	: وَاحِدْ
الصفة)		يَكُشَنَبَهْ	: الْوَاحِدْ
يَا	: أَوْ	يَوَاشْ	: خَفَوْتُ ، تَمَهَّلْ
يادْ داد	: عَلَّمَ	يَوَاشَكِي	: بَخَفَوْتُ ، سَرَأْ

عبارات ومصطلحات فارسیه

وردت في هذا الكتاب ، مع مدلولاتها العربية

ادامه دارد :	مستمر ، لا يزال	بعقیده* او :	في رأيه، من رأيه أن
از آنجا که :	متابعاً	بِعَمَلِ آمَد :	تَحَقَّق ، نُفُذ
از آنجمله :	بما أن	بنا است ، که :	من المقرر أن
از بین بُرد :	من جملتها ، منها	بنا شد :	تَقَرَّر + بُني ، شيد
از بین رقت :	أزال	بنوبه* خود :	بدوره ، بدورها
از روی آن :	زال	بکار بُرد :	استعمل (للمعلوم)
	من فوقه + عنه ، نقلاً عنه	بکار رقت :	استعمل (للمجهول)
از اینجا است که :	من هنا أن ،	بیادَت افتادَم :	تذکرتُک
	هاذا السبب في أن	در بین نیست :	زائل ، مفقود
از این قرار :	كما يلي	در طی این مدت :	خلال هذه المدة
امید است که :	انه لمن المأمول أن ،	سالها است ، که :	انه لمنذ سنوات أن
	ثمة أمل أن	سالها بود ، که :	لقد كان منذ
با این وضع :	مع ذلك ، رغم ذلك	سنوات (أن ..)	میکوینند (به آن میگ ..) : یسمون
باخود :	معه ، مع نفسه	(۴) ، یقولون (له)	
بدست آورد :	حصل على	یادَم آمد :	تذکرتُ
بدین معنی که :	بمعنا أن	یادَم رفت :	نسبتُ
بترجا گذاشت :	خلف ، ترك ، أبقا		
بیزبان آورد :	ذکر ، تلفظ		

مواد الافعال (الأصول الأمرية)

التي وردت في هذا الكتاب ، مع أفعالها الأصلية

آوَر المادّة من	آوَرَد	پَز	پُخت
آموز	آمُوخت	پوش	پوشید
آمیز	آمِخت	تَرَس	تَرسید
آی	آمَد	جَنَگ	جَنَگید
أفت	أفتاد	چَرخ	چَرخید
ایست	ایستاد	چَرخان	چَرخانَد
ایستان	ایستاند	چین	چید
باش	بود + هَسْت	خَر	خَريد
بَخش	بَخشید	خَنَد	خَندید
بَر	بُرَد	خواب	خوابید
بَر + خِيز	بَرخاست	خوابان	خوابانَد
بَر + گَرَد	بَرگشت	خوان	خوانَد
بوس	بوسید	خواه	خواست
بین	دید	خور	خورد
پاش	پاشید	دار	داشت
پَر	پَرید	دان	دانست
پُرَس	پُرَسید	دوز	دوخت

دَه :	داد :	فُروش :	فروخت :
رَس :	رسید :	کار :	کاشت :
رَقَص :	رقصید :	کَش :	کشید :
رَو :	رفت :	کُن :	کرد :
رِیز :	ریخت :	گُذار :	گذاشت :
زَن :	زد :	گُذَر :	گذشت :
سوز :	سوخت :	گُذَران :	گذرانند + گذرانید :
سوزان :	سوزاند :	گَرَد :	گردید + گشت :
شَو :	شد :	گَوی :	گفت :
شوی :	شُست :	گَیر :	گرفت :
شِکَن :	شِکَست :	مان :	ماند :
شِنَو :	شَنید :	نِشِین :	نشست :
طَلَب :	طلبید :	نِمَای :	نمود :
فِرِست :	فرستاد :	نوش :	نوشید :
فَرَمَای :	فرمود :	نِویس :	نوشت :

موضوعات الكتاب

٧	مقدمة
٩	ديباجة (بالفارسية)
١٣	تمهيد
١٧	الباب الأول : الضمائر وفعل الكون حاضراً وماضياً ، وفعل التملك ، والفعل الماضي البسيط ، والفعل المركب ، قضاير الملكية. مع مفردات وتطبيقات وقواعد متفرقة
٥٥	الباب الثاني : الماضي : الاستمراري ، والنقلي ، والبعيد ؛ وبعض قواعد أخرى
١١٥	الباب الثالث : أزمنة : المستقبل والأمر والحاضر والالتزامي ، مع قواعد صرفية مختلفة : التنكير ، الجموع ، مصدرية الصفة النخ. ولائحة بعدد من الأصول الأمرية
١٩٥	الباب الرابع : متون تطبيقية تتضمن معلومات لغوية واجتماعية وتاريخية ، وصورة رسالة ، مع مفردات وتكملة للقواعد
٢٨١	فهارس : المفردات الفارسية ومعانيها ، العبارات والمصطلحات الفارسية ومدلولاتها ، الأصول الأمرية وأفعالها الأصلية ، الموضوعات .

هاذا المدخل

الى

اللغة الفارسية

كتاب أعيد بعد خبرة وافية في تعليم
الفارسية ، وفقاً لحاجات الدارس العربي ،
وبأسلوب يعتمد على التطبيق العملي للقواعد
المدرسة ، وعلى إيضاح المعاني المختلفة للمفردات ،
مرفقاً بتمارين باللغتين ، وبنصوص تثقيفية ،
وصور فوتوغرافية ، ورسوم كاريكاتورية ،
وجداول للتصارييف ، مما يُساعد على فهم
المادة وضمها بصورة ميسرة .

والمأمول بعد ، أن يكون كذلك مساعداً على
سد فراغ في المكتبة العربية على صعيد الكتاب
المطبوع لتعليم اللغات الاجنبية للعرب ، وخاصة
بالمستوا الجامعي .

این کتاب :

یک بنسود آموز

فارسی برای

دانشجویان عربی

و سایر کسانی که

میخواهند این زبان را

آموختن

در ایران

و دانشگاه تهران

و دانشگاه اصفهان

و دانشگاه مشهد

و سایر مراکز علمی

منشورات دایره حکمت

قم - ایران